

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Gedeputeerde Staten van Zeeland
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

**Directoraat-Generaal
Bestuur en Democratische
Rechtsstaat**
Bestuur, Financiën en Regio's

Turfmark 147
Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](https://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Datum 7 maart 2023
Betreft Artikel 12-rapport 2021-2022 Vlissingen

Contactpersoon

[Redacted contact information]

Kenmerk
2023-0000039544

Uw kenmerk

Bijlage(n)
1

Hierbij verzoek ik u, mede namens de minister van Financiën, ons te adviseren over het verzoek van de gemeente Vlissingen om een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2021 en 2022.

Het hierop betrekking hebbende inspectierapport 2021-2022 ontvangt u hierbij¹.

Ik verzoek u uw advies over dit rapport binnen twee maanden na dagtekening van deze brief aan de minister van Financiën en mij kenbaar te maken.

Hoogachtend,
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

B.J.Th. ter Heerdt
Waarnemend directeur Bestuur, Financiën en Regio's

¹ Dit rapport is ook te downloaden vanaf:
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/05/14/artikel-12-gemeenten-2021-2024>

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Artikel 12-rapport

● Vlissingen 2021-2022

**MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES
DIRECTORAAT-GENERAAL OPENBAAR BESTUUR EN DEMOCRATISCHE
RECHTSTAAT**

**DIRECTIE BESTUUR, FINANCIËN EN REGIO'S
AFDELING REGELGEVING, TOEZICHT EN MONITORING**

Rapport naar aanleiding van het verzoek van de gemeente Vlissingen voor aanvullende uitkeringen uit het gemeentefonds over begrotingsjaren 2021 en 2022.

Den Haag, 22 februari 2023

Inhoudsopgave

Pagina

Samenvatting	4
1 Inleiding	13
1.1 Artikel 12-onderzoek	13
1.2 Selectiegroep en kernegevens	15
1.3 Algemene karakteristiek en achtergrondinformatie	16
1.4 Aanvraag aanvullende uitkering 2020	16
1.5 Verslag provincie Zeeland	16
1.6 De termijnen	16
1.7 Bijzondere voorschriften	17
1.8 De aanpak	18
2 De nettolasten vergeleken	20
2.1 Inleiding	20
2.2 De analyse	21
2.2.1 Vergelijking nettolasten met de ijkpunten gemeentefonds	21
2.2.2 Vergelijking nettolasten met groepen gemeenten	23
2.2.3 Vergelijking afwijkingen nettolasten met ijkpunten gemeentefonds tussen Vlissingen en de selectiegroep	24
2.3 Toelichting per cluster	26
2.3.1 Uitgavencluster Inkomen en participatie	26
2.3.2 Uitgavencluster Samenkracht en burgerparticipatie	28
2.3.3 Uitgavencluster Jeugd	30
2.3.4 Uitgavencluster Maatschappelijke ondersteuning	32
2.4 Conclusie	33
3 Reserves	35
3.1 Inleiding	35
3.2 Algemene reserve	35
3.3 Reserve Centrumtaken	36
3.4 Conclusie	40
4 Onderzoek en maatregelen	42
4.1 Inleiding	42
4.2 Uitgangspunten artikel 12-onderzoek	42
4.3 Plan van aanpak	44
4.4 Sanering tekorten	46
4.5 Totaal taakstellingen van de maatregelen en realisatie daarvan	57
4.6 Landelijke ontwikkelingen en exogene factoren	61
4.6.1 Financiële impact landelijke ontwikkelingen sociaal domein en werk & inkomen	61
4.6.2 Financiële impact exogene factoren	63
4.7 Risico's realiseren taakstelling	66
4.8 Conclusie	70

5	Het begrotingssaldo	73
5.1	Inleiding	73
5.2	Financieel meerjarenperspectief	73
5.3	Geaccepteerd begrotingssaldo	86
5.4	Relevante begrotingssaldo	88
5.5	Aanvullende uitkering en bijzondere voorschriften	105
5.6	Conclusie	106
6	Conclusie en advies	109

Bijlagen:

1	Inleiding	
1.1	Volumina maatstaven en uitkering gemeentefonds Vlissingen en de selectiegroep 2021	111
1.2	Volumina maatstaven en uitkering gemeentefonds Vlissingen en de selectiegroep 2022	112
1.3	Aanvullende uitkering op basis van het inspectierapport 2020	113
4	Onderzoek en maatregelen	
4.1	Onderzoek effectiviteit en efficiency (PvA opdrachten 3.1 t/m 3.13)	122
4.2	Mate van invloed Vlissingen (PvA opdrachten 4.1 en 4.2)	197
4.3	Regiomiddelen sociaal domein (PvA opdracht 5.1)	210
4.4	Ondersteuning Vlissingen (PvA opdracht 6.1)	220
5	Het begrotingssaldo	
5.1	Ontwikkeling van de begrotingssaldi van Vlissingen in totaal	221
5.2	Baten en lasten per cluster en per taakveld Programmabegroting 2021, 2022 en 2023	223
5.3	Ontwikkeling gemeentefondsuitkering per cluster op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen vanaf de stand septembercirculaire 2020	225
5.4	O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) benodigd per begrotingsdocument	226

Samenvatting

Inleiding

Dit rapport heeft tot doel de beheerders van het gemeentefonds te adviseren over de hoogte van de te verstrekken aanvullende uitkeringen aan Vlissingen over de begrotingsjaren 2021 en 2022. Een gemeente kan op grond van artikel 12, eerste lid, van de Financiële verhoudingswet (Fvw) een aanvullende uitkering krijgen. De beheerders van het gemeentefonds kunnen voor één of meer uitkeringsjaren een aanvullende uitkering toekennen.

Artikel 12-onderzoek

In het besluit van de fondsbeheerders met betrekking tot de aanvullende uitkering over de periode 2019-2029 van 19 december 2019, met kenmerk 2019-000684721, wordt in bijzonder voorschrift 4 het volgende bepaald:

Zolang Vlissingen een artikel 12-uitkering uit het gemeentefonds ontvangt, blijft de artikel 12-status voor Vlissingen van kracht. In 2019 en verder zal de inspecteur onderzoek uitvoeren op de het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen, onder de volgende voorwaarden:

- Daarbij wordt gestart met de sanering van de als gevolg van grondexploitatieproblematiek ontstane negatieve algemene reserve via de artikel 12-uitkering en via de passende bijdrage van Vlissingen.
- Er wordt in eerste instantie alleen onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen.
- Op alle andere clusters blijft het uitgangspunt dat Vlissingen eigen risicodragers is van kracht tot het actualisatie-onderzoek in 2023.
- De gemeente hoeft voor de periode 2020-2022 niet elk jaar een artikel 12-aanvraag in te dienen.

De achterliggende reden voor dit besluit is dat Vlissingen via het artikel 12-traject van 2015 t/m 2018 een passende bijdrage moet leveren aan de sanering van de negatieve algemene reserve als gevolg van de tekorten grondexploitaties. Daarvoor heeft Vlissingen de afgelopen jaren reeds forse bezuinigingstrajecten ingezet en de OZB fors verhoogd naar 140% van het landelijk gemiddelde. Daardoor heeft Vlissingen minder mogelijkheden om zelf de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen op te vangen via bezuinigingen op de andere clusters van het gemeentefonds. Die zijn immers al intensief onderzocht en daarop is reeds fors bezuinigd. In eerste instantie is dan ook alleen onderzoek gedaan naar de clusters sociaal domein en werk & inkomen. Vanaf 2023 zal het onderzoek zich weer verbreden naar alle clusters omdat dan ook weer gekeken wordt naar de inschattingen bij de grondexploitaties en naar de clusters klassiek domein (zie later).

Voor de jaren tot en met 2022 heeft Vlissingen op basis van bovenstaande besluit dan ook geen extra aanvraag ingediend en is het in 2019 gestarte artikel 12-onderzoek op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen voortgezet.

De door de gemeenteraad vastgestelde Programmabegroting 2021-2024 is niet sluitend met respectievelijke saldi van - € 10,8 miljoen in 2021, - € 8,6 miljoen in 2022, - € 6,9 miljoen in 2023 en - € 6,8 miljoen in 2024. Datzelfde geldt voor de Programmabegroting 2022-2025, met respectievelijke saldi van - € 12 miljoen in 2022, - € 7,3 miljoen in 2023, - € 7,3 miljoen in 2024 en - € 5,5 miljoen in 2025. Deze tekorten worden met name veroorzaakt door het sociaal domein en werk & inkomen

Verbreding artikel 12-onderzoek per begrotingsjaar 2023

Conform bijzonder voorschrift 3 uit het besluit van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 vindt er in 2023 een actualisatie-onderzoek plaats naar de grondexploitaties, waardoor het artikel 12-onderzoek weer wordt verbreed naar alle clusters van het

gemeentefonds. Conform bijzonder voorschrift 4 uit het besluit van de fondsbeheerders d.d. 10 februari 2022 zullen vanaf 2023 alle clusters van het gemeentefonds weer onderwerp zijn van het artikel 12-onderzoek en stopt het onderzoek naar alleen de clusters op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen.

Het per 2023 verbrede artikel 12-onderzoek zal bestaan uit:

- 1) Voortzetting van het huidige onderzoek op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen, waarbij de in dit inspectierapport 2021-2022 opgenomen maatregelen en taakstelling ter sanering van de tekorten en de O&O-correcties op dit vlak onverkort blijven gelden. Doel is het tekort sociaal domein en werk & inkomen terug te brengen naar een niveau waarbij Vlissingen weer op eigen benen kan staan.
- 2) Onderzoek naar de clusters van het gemeentefonds op het vlak van het klassieke domein, waarbij ook op deze clusters gekeken wordt of meer toegegroeid kan en moet worden naar het niveau van de ijkpunten van het gemeentefonds en het niveau van de nettolasten van andere gemeenten. Doel is te bezien of er ook op deze clusters bezuinigingen zijn te realiseren ter sanering van de tekorten en de negatieve algemene reserve.
- 3) Een actualisatieonderzoek naar de grondexploitaties. Doel is te bezien of de inschattingen die zijn gedaan en de adviezen die zijn gegeven in het inspectierapport 2017-2018 realistisch zijn gebleken en er aanleiding is voor aanpassing van de artikel 12-uitkering op basis van het inspectierapport 2017-2018 en de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve als gevolg van de tekorten bij de grondexploitaties¹.

Het uiteindelijke doel van bovenstaande is een afronding van het artikel 12-onderzoek uiterlijk in begrotingsjaar 2024. Daarbij zijn er op hoofdlijnen twee mogelijkheden:

- 1) De tekorten sociaal domein en werk & inkomen en de te saneren negatieve algemene reserve als gevolg van de grondexploitaties zijn naar een dusdanige omvang gedaald dat Vlissingen via een eigen passende bijdrage en via een eenmalige aanvullende uitkering uit het gemeentefonds weer geheel op eigen benen kan staan. Daarbij wordt niet alleen het artikel 12-onderzoek afgerond, maar wordt ook de artikel 12-status opgeheven.
- 2) De te saneren negatieve algemene reserve als gevolg van de grondexploitaties heeft nog een dusdanige omvang dat besloten moet worden de sanering conform het inspectierapport 2017-2018 uit te smeren over een aantal jaren, uiterlijk tot en met 2029. Hierbij moet Vlissingen over die periode een passende eigen bijdrage leveren aan de sanering en daarnaast ontvangt Vlissingen jaarlijks een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds. Het artikel 12-onderzoek wordt dan afgerond, waarbij er eventueel nog een actualisatieonderzoek volgt in 2028. De artikel 12-status blijft echter gehandhaafd zolang Vlissingen een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds ontvangt.

Op basis van de daling van de negatieve algemene reserve (zie paragraaf 3.2) en de daling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen (zie paragraaf 5.4) is de inspecteur van mening dat dit haalbaar is. Kantekening daarbij is wel dat Vlissingen de resterende taakstelling (zie paragraaf 4.5) grotendeels realiseert. Daarnaast is dit vanzelfsprekend ook afhankelijk van een aantal landelijke (exogene) ontwikkelingen, die nu nog moeilijk in te schatten zijn.

Nettolasten vergeleken

Inzichtelijk is gemaakt welke afwijkingen er zijn tussen enerzijds de nettolasten van Vlissingen en anderzijds het niveau van het gemeentefonds en het niveau van een aantal groepen gemeenten bij de uitgavenclusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning en bijbehorende taakvelden.

¹ Waar het actualisatieonderzoek 2023 onder andere ten minste op in gaat is beschreven in het bijzonder voorschrift 3 in het besluit van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 voor de jaren 2019 t/m 2029 naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018.

Dit is normaliter van belang om te bepalen of er terreinen zijn waar een vervolgonderzoek moet plaatsvinden om te bezien of bezuinigingen mogelijk zijn. In dit vanaf 2019 verlengde artikel 12-onderzoek zijn het sociaal domein en werk & inkomen echter in zijn geheel onderwerp van onderzoek, ook op de clusters (taakvelden) waar Vlissingen lagere nettolasten heeft dan de ijkpunten van het gemeentefonds en/of andere groepen van gemeenten. De analyse is dan ook vooral van belang om te volgen of de in dit inspectierapport beschreven onderzoeken en maatregelen uiteindelijk leiden tot lagere afwijkingen.

Bij het cluster *Inkomen en participatie* wordt voorzichtig geconcludeerd dat de eerste effecten van de door Vlissingen genomen maatregelen zichtbaar zijn via de dalende verschillen met het gemeentefonds, alhoewel dit ook gedeeltelijk wordt veroorzaakt door een stijging van het ijkpunt. Echter ten opzichte van het gemeentefonds en de meeste groepen gemeenten geeft Vlissingen nog steeds fors meer uit per inwoner. Er dient dan ook nog meer te worden toegegroeid naar het niveau van het gemeentefonds en andere groepen gemeenten, om het tekort sociaal domein en werk & inkomen verder te laten dalen. In paragraaf 4.4 wordt ingegaan op de maatregelen die Vlissingen moet nemen om dit te bewerkstelligen. Daarnaast is er bij dit cluster het risico dat de komende jaren de verschillen weer gaan stijgen vanwege de geconstateerde onvoldoende voortgang van de herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis (zie hiervoor paragraaf 4.7).

Bij het cluster *Samenkracht en burgerparticipatie* zijn er nog niet of nauwelijks verbeteringen zichtbaar waarbij meer wordt toegegroeid naar het niveau het gemeentefonds en andere groepen gemeenten. Sterker nog de verschillen stijgen in 2022 verder. Wel is het zo dat door een aantal genomen maatregelen, zoals de inrichting van buurtteams, de lasten op dit cluster stijgen terwijl de effecten daarvan in de vorm van een daling van de lasten voornamelijk zichtbaar zijn op andere clusters. Dat neemt echter niet weg dat ook op dit cluster de lasten meer dienen toe te groeien naar het niveau van de baten. In paragraaf 4.4 wordt nader ingegaan op de maatregelen die Vlissingen moet nemen om de lasten te laten dalen.

Er is nog steeds een stijging van de nettolasten op het cluster *Jeugd*. In 2022 wordt die echter met name veroorzaakt door het woonplaatsbeginsel. Hier staat ook extra geld uit het gemeentefonds tegenover. Weliswaar is het verschil met het gemeentefonds gedaald, maar dat heeft grotendeels te maken met extra incidenteel geld in het gemeentefonds op dit cluster op grond van Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028. Dit extra geld zal de komende jaren afnemen omdat van de gemeenten verwacht wordt dat ze maatregelen treffen om de lasten te verminderen bij de jeugdzorg. Ook bij de jeugdzorg dienen dan ook de lasten meer toe te groeien naar de toekomstige baten. In paragraaf 4.4 wordt nader ingegaan op de maatregelen die Vlissingen moet nemen om de lasten te laten dalen. Ook bij dit cluster is er een risico dat de komende jaren de verschillen met het gemeentefonds en andere groepen gemeenten weer gaan oplopen door onvoldoende voortgang van maatregelen jeugdzorg, die op het ogenblik volledig 'gevangen' zijn in de regionale samenwerking van de 13 gemeenten in Zeeland op dit vlak (zie ook paragraaf 4.7).

Bij het cluster *Maatschappelijke ondersteuning* geeft Vlissingen al jaren minder uit dan het ijkpunt van het gemeentefonds. Dit heeft met name te maken met de maatregelen die Vlissingen heeft genomen op het vlak van de inkoop beschermd wonen (zie ook paragraaf 3.3 en 4.4). Dit verschil loopt wel terug. Exclusief de centrumgemeentemiddelen geeft Vlissingen ten opzichte van de groepen gemeenten echter meer uit op het cluster Maatschappelijke ondersteuning. Dit verschil loopt bovendien weer op in 2022. De situatie op dit cluster exclusief de centrumgemeentemiddelen verslechterd dan ook in 2022. Ook op dit cluster moeten maatregelen worden genomen om de nettolasten te verminderen. In

paragraaf 4.4 van het voorliggende inspectierapport 2021-2022 wordt ingegaan op de stand van zaken hiervan.

Reserves

De sanering van de negatieve *algemene reserve* wordt weergegeven in tabel 3.2 in paragraaf 3.2. Hierbij geldt:

1. Het te saneren deel van de algemene reserve als gevolg van de tekorten bij de grondexploitatie is het saldo van de algemene reserve 'normale' exploitatie en de algemene reserve grondexploitatie. Dit deel van de algemene reserve wordt gesaneerd via de uitgangspunten en bedragen zoals opgenomen in het inspectierapport 2017-2018 en het besluit van de beheerders van het gemeentefonds van 19 december 2019. In het actualisatieonderzoek en verbrede onderzoek in 2023 wordt onderzocht of de inschattingen die zijn gedaan en de adviezen die zijn gegeven in het inspectierapport 2017-2018 realistisch zijn gebleken en er aanleiding is voor aanpassing van de artikel 12-uitkering en de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve grondexploitatie op basis van het inspectierapport 2017-2018 en het besluit van de fondsbeheerders. Indien het jaarrekeningsaldo hoger is dan de voorgeschreven passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering dan komt dit verschil ook ten goede aan dit deel van de algemene reserve.
2. De negatieve algemene reserve als gevolg van het tekort sociaal domein en werk & inkomen wordt gesaneerd via de besluiten van de beheerders van het gemeentefonds van 4 februari 2021 (bijlage 1.2 inspectierapport 2020) en van 10 februari 2022 (bijlage 1.3 voorliggende inspectierapport), via de in dit inspectierapport voorgestelde aanvullende uitkeringen over 2021 en 2022 en via de resultaatbestemmingen 2021 en 2022.

Met betrekking tot de bestemmingsreserve *Centrumtaken* is de inspecteur van mening dat met ingang van 2020 voor de centrumgemeentemiddelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO) uit het gemeentefonds geldt dat deze door Vlissingen kunnen worden gebruikt voor tekorten op andere vlakken. De redenen zijn:

1. In de Financiële verhoudingswet wordt bepaald dat de middelen uit het gemeentefonds vrij besteedbaar zijn voor de gemeente. Dit geldt ook voor de middelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO). Formeel zijn de middelen MO, VO en BW dan ook van de centrumgemeente. De overschotten bij BW, MO en VO kunnen dan ook aan andere onderdelen van het sociaal domein worden uitgegeven door Vlissingen.
2. Op dit moment zijn er met de Zeeuwse gemeenten geen afspraken gemaakt over risicoverevening. Vlissingen heeft aangegeven dat het onduidelijk is waarom deze afspraken niet zijn gemaakt. Het is dan ook niet te achterhalen of dat bewust niet is gebeurd of dat daar niet over is nagedacht. Dit betekent echter wel dat in geval van budgetoverschrijding op dat moment zal moeten blijken of de Zeeuwse gemeenten bereid zijn een deel van de last te dragen. Dat betekent naar het oordeel van de inspecteur dat de risico's bij een overschrijding in de regio momenteel geheel bij Vlissingen liggen als centrumgemeente. Dat betekent echter ook dat overschotten ten goede kunnen komen aan Vlissingen.

Of er daadwerkelijk een bedrag uit de reserve *Centrumtaken* gebruikt wordt voor de tekorten sociaal domein en werk & inkomen en zo ja welk bedrag, zal per jaar afhangen van de realisatie van de bezuinigingen en de ontwikkeling van het tekort op dit vlak en eventuele benodigde inzet van deze reserve voor onzekerheden en risico's de komende jaren, zoals de doordecentralisatie beschermd wonen, transitie Dannenberg en de gedeeltelijke overgang beschermd wonen naar de Wet langdurige zorg.

Gezien de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen (zie hoofdstuk 5) en de omvang van deze reserve wordt geadviseerd om van deze reserve voor 2021 € 2 miljoen en voor 2022 € 3 miljoen in te zetten voor de sanering van de tekorten sociaal

domein en werk & inkomen. Voor 2023 en verder zal deze afweging opnieuw dienen te worden gemaakt.

Onderzoek en maatregelen

In het verlengde artikel 12-onderzoek wordt tot en met 2022 alleen onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen. Hierbij gelden de volgende *uitgangspunten*:

1. Het belangrijkste doel binnen artikel 12 is betere grip op de kostenontwikkeling en reduceren van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen.
2. Het sociaal domein en werk & inkomen zijn in zijn geheel onderwerp van onderzoek.
3. Ook voor de centrumgemeentemiddelen uit het gemeentefonds geldt dat deze vrij besteedbaar zijn en dus kunnen worden gebruikt voor tekorten op andere vlakken.
4. Als er meer geld komt vanuit het Rijk (gemeentefonds) voor sociaal domein en werk & inkomen dan dient dit gebruikt te worden voor opvangen van bestaande tekorten.
5. Alle intensiveringen, lastenstijgingen en nieuw beleid op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen moeten via O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) beoordeeld worden.
6. De uitkomsten van landelijke onderzoeken dienen te worden meegenomen in dit artikel 12-onderzoek.
7. De uit te voeren taken binnen het sociaal domein en werk & inkomen dienen zo breed als mogelijk te worden onderzocht.
8. De ontwikkeling van het totale begrotingssaldo inclusief de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve wordt 'slechts' op hoofdlijnen gevolgd.
9. Ook bij de samenwerkingsverbanden sociaal domein en werk & inkomen dient te worden bezien of het op het vlak van organisatie, aansturing en kosten anders kan. Vlissingen is hiervoor zelf aan zet.
10. De hoogte van de taakstelling is niet alleen afhankelijk van de cijfermatige ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. De hoogte van de taakstelling is gebaseerd op wat naar het oordeel van de inspecteur mogelijk is via de in paragraaf 4.4 beschreven maatregelen op basis van door Vlissingen aangeleverde informatie en cijfers.

In het *Plan van aanpak artikel 12 sociaal domein en werk & inkomen* (verder PvA) is beschreven hoe de tekorten sociaal domein en werk & inkomen opgelost dienen te worden. Het PvA geeft een overzicht en de stand van zaken van de aanpak van de problematiek en de aanpak van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. Dit gebeurt aan de hand van concrete opdrachten van de artikel 12-inspecteur aan de gemeente Vlissingen. Het doel is dat de opdrachten leiden tot concrete maatregelen en bezuinigingen. De opdrachten zijn breed en behelzen het gehele sociaal domein en werk & inkomen. Deze opdrachten zijn nader uitgewerkt in de bijlagen 4.1 t/m 4.4 en zijn:

- Opdracht 1: Onderbouwing via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) van alle intensiveringen vanaf 2019 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen.
- Opdracht 2: Nettolasten vergeleken (clusteranalyse clusters gemeentefonds).
- Opdracht 3: Onderzoek effectiviteit en efficiency.
- Opdracht 4: Mate van invloed van Vlissingen.
- Opdracht 5: Regiomiddelen sociaal domein.
- Opdracht 6: Ondersteuning Vlissingen.

Op basis van het Plan van aanpak zijn er een aantal concrete *maatregelen* uitgewerkt. Hieraan zijn voor zover mogelijk concrete taakstellingen gekoppeld om de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen te saneren. Op basis van de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen zal worden bezien of ook nog extra taakstellingen nodig zijn. Deze maatregelen zijn:

1. Herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis.
2. Maatregelen jeugdzorg.
3. Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie.
4. Inrichten integrale toegang.
5. Aanvullende bezuinigingen vanaf 2021.

6. Verbreden artikel 12-onderzoek en -reikwijdte.
7. Inkoop beschermd wonen en inzet reserve Centrumtaken.
8. Maatregelen doelgroepenvervoer.
9. Vergroten grip en sturing samenwerkingsverbanden.

Het totaal aan *taakstellingen* dat is gekoppeld aan deze maatregelen zijn:

- 2021: € 6,8 miljoen, in totaal € 6,9 miljoen gerealiseerd.
- 2022: € 6,7 miljoen, geheel gerealiseerd.
- 2023: € 9,1 miljoen, waarvan € 5,1 miljoen gerealiseerd en € 4 miljoen resterend.
- Vanaf 2024: € 10,4 miljoen structureel, waarvan € 5,7 miljoen gerealiseerd en € 4,7 miljoen structureel resterend.

Op basis van de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen zal worden gezien of nog extra taakstellingen nodig zijn.

Naast de onderzoeken en maatregelen van Vlissingen zelf zijn er ook een aantal *landelijke ontwikkelingen* die van invloed zijn op het tekort sociaal domein en werk & inkomen van Vlissingen. De uitkomsten hiervan worden dan ook meegenomen in dit artikel 12-onderzoek. De belangrijkste zijn:

- **Onderzoek jeugdzorg:** Door onderzoeksbureau AEF is in opdracht van het Rijk een onderzoek uitgevoerd met betrekking tot de jeugdzorg om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. In het onderzoek is ook gekeken naar een aantal maatregelen die gemeenten kunnen nemen om de Jeugdwet doelmatiger en doeltreffender uit te voeren. Voor Vlissingen betekent dit vooralsnog tijdelijk extra geld van gemiddeld € 3 miljoen per jaar.
- **Onderzoek verdeelmodellen gemeentefonds:** De fondsbeheerders van het gemeentefonds hebben de afgelopen jaren onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeling (herijking) van het gemeentefonds. Het doel van deze herijking is om de verdeling weer aan te laten sluiten bij de kosten van gemeenten. De nieuwe verdeling beoogt daarnaast recht te doen aan de geconstateerde knelpunten die de afgelopen jaren in verschillende adviezen zijn benoemd, bijvoorbeeld ten aanzien van de verdeling sociaal domein en de mate waarin de eigen inkomsten van gemeenten een rol spelen in de verdeling. Voor Vlissingen betekent de nieuwe verdeling een toename van de uitkering uit het gemeentefonds van € 2,7 miljoen per jaar, dat is € 61 per inwoner. Dit wordt via een ingroepad ter beschikking gesteld door de fondsbeheerders.

Mogelijk zijn er *exogene factoren* die ervoor kunnen zorgen dat Vlissingen minder of zelfs geen grip heeft op de lasten van onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen. Met andere woorden de mate van invloed van Vlissingen om zelf het tekort op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen geheel te saneren kan daardoor worden verminderd. Deze factoren zijn samenwerkingsverbanden, wet- en regelgeving en structuurkenmerken. Vlissingen doet hier onderzoek naar. Overigens is het niet zo dat Vlissingen bij elke factor helemaal geen invloed heeft en daarnaast zijn er wellicht exogene factoren die Vlissingen juist voordelen opleveren. De inspecteur is van mening dat de kans dat de fondsbeheerders van het gemeentefonds hier iets mee gaan doen gering is. Ook is de inspecteur van mening dat gezien de ontwikkeling van het tekort sociaal domein (zie hoofdstuk 5) het belang van dit onderzoek aanzienlijk is gedaald. Vlissingen kan zich dan ook beter concentreren op het realiseren van de resterende taakstelling en de afronding van de artikel 12-status. Dat is ook mogelijk zonder de uitkomsten van het onderzoek naar de exogene factoren.

De realisatie van de maatregelen en de daaraan gekoppelde taakstelling is ook afhankelijk van een aantal *risico's*, die de hoogte en ook de tijdigheid van de realisatie kunnen beïnvloeden. Benadrukt wordt echter wel dat het uitgangspunt binnen artikel 12 blijft dat Vlissingen de taakstelling zoals opgenomen in de paragrafen 4.4 en 4.5 volledig en tijdig realiseert, zodat een afronding van het artikel 12-onderzoek uiterlijk in begrotingsjaar 2024 kan plaatsvinden (zie ook paragraaf 1.1). Er moeten daarom regelmatig evaluaties plaatsvinden op de effecten van deze risico's op de hoogte en tijdigheid van de realisatie van de taakstelling. Indien blijkt dat een bepaald risico van invloed is en remmend werkt op de

hoogte en tijdigheid van de realisatie, dan dient Vlissingen hiertegen tijdig maatregelen te nemen en/of te bezien of de taakstelling via andere maatregelen alsnog geheel en tijdig gerealiseerd kan worden. De risico's zijn:

1. Besluitvorming is mogelijk onvoldoende aangesloten op de artikel 12-ambities.
2. Uitvoering is mogelijk onvoldoende aangesloten op de artikel 12-ambities.
3. Vertraging maatregelen Wmo aanvullende zorg.
4. Onvoldoende voortgang herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis.
5. Onvoldoende voortgang maatregelen jeugdzorg.
6. Verzet maatschappelijk veld.
7. Tekort aan ambtelijke capaciteit.
8. Toenemende zorgvraag en zorgkosten.
9. Uitgestelde besluitvorming Rijk.

Begrotingssaldo

In onderstaande tabel wordt op hoofdlijnen de ontwikkeling van het begrotingssaldo op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen weergegeven. Aan de hand van het berekende relevante begrotingssaldo wordt de omvang van de extra artikel 12-steun bepaald. Onder de tabel en uitgebreider in hoofdstuk 5 wordt e.e.a. toegelicht.

Omschrijving (bedragen x 1000)		2021	2022	2023	2024	2025	2026
A.1	Programmabegroting 2021	-9.787					
A.2	Effecten circulaires 2021	4.732					
A.3	Begrotingswijzigingen 2021	-3.461					
A.4	Eerste bestuursrapportage 2021	-492					
A.5	Tweede bestuursrapportage 2021	2.946	6.330				
A.6	Jaarrekening 2021	1.745					
A.7	Programmabegroting 2022		-14.799				
A.8	Effecten circulaires 2022		9.157				
A.9	Begrotingswijzigingen 2022		44				
A.10	Eerste bestuursrapportage 2022		3.173				
A.11	Begroting 2023			-8.536	-4.367	-291	-1.952
A.12	Tweede bestuursrapportage 2022		-7.427	-31	-56	-56	-56
Begrotingssaldo SD en W&I		-4.317	-3.523	-8.567	-4.423	-347	-2.008
B	Correcties m.b.t. SD en W&I	33.714	41.612	48.466	39.163	37.300	36.406
Geaccepteerd begrotingssaldo SD en W&I		29.397	38.089	39.899	34.739	36.953	34.398
C	Totaal O&O geaccordeerd	-34.399	-44.116	-32.711	-28.556	-28.838	-28.838
D	Resterende taakstelling sociaal domein en werk & inkomen	0	0	4.017	4.714	4.739	4.739
Aanvaardbaar begrotingssaldo SD en W&I		-5.002	-6.026	11.205	10.898	12.854	10.299
E	Inbreng reserves	2.000	3.000	1.000	0	0	0
F	Inbreng saldo jaarrekening	0	0	0	0	0	0
G	Inbreng stijging OZB	0	1.040	1.535	PM	PM	PM
H	Herijking gemeentefonds	0	0	333	PM	PM	PM
Relevante begrotingssaldo SD en W&I		-3.002	-1.987	14.072	10.898	12.854	10.299
I	Nog O&O in te dienen	0	0	-15.034	-9.994	-8.199	-7.305
Relevante begrotingssaldo bij volledige O&O-accordering		-3.002	-1.987	-962	904	4.655	2.994

2021: o.b.v. Jaarrekening 2021

2022 e.v.: stand Tweede bestuursrapportage 2022

Let op: de verwachting is dat voor 2023 en verder het relevante saldo nog zal wijzigen. De gemeente Vlissingen moet voor die jaren immers nog diverse posten via onvermijdelijk en onuitstelbaar (O&O) onderbouwen. Daarnaast dienen in die jaren nog een aantal resultaten

van de in dit rapport beschreven maatregelen, de effecten van de circulaire gemeentefonds en eventuele overige mutaties verwerkt te worden.

De *begrotingssaldi* sociaal domein en werk & inkomen 2021 en 2022 zijn respectievelijk vastgesteld op - € 4,317 miljoen negatief en - € 3,523 miljoen negatief (tabel 5.1). Dit is bepaald aan de hand van:

1. De geboekte baten en lasten op de taakvelden van de gemeentefondsclusters Inkomen en participatie (taakvelden 6.3, 6.4 en 6.5), Samenkracht en burgerparticipatie (taakvelden 6.1 en 6.2), Jeugd (taakvelden 6.72 en 6.82) en Maatschappelijke ondersteuning (taakvelden 6.6, 6.71 en 6.81).
2. De uitkering uit het gemeentefonds (taakveld 0.7) op basis van de septembercirculaires 2020 en 2021 voor de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning. Dit betreft de algemene uitkering + de decentralisatie-uitkeringen + de integratie-uitkeringen.
3. De overhead (taakveld 0.4) die wordt toegerekend naar rato van de geraamde directe loonkosten (categorie 1.1. Lonen en salarissen).
4. De mutaties (algemene uitkering + decentralisatie-uitkeringen + integratie-uitkeringen) op de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning in de gemeentefondscirculaires 2020, 2021 en 2022.
5. De mutaties op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen in de begrotingsdocumenten 2021 en 2022 van Vlissingen (Begrotingswijzigingen, Eerste bestuursrapportage, Tweede bestuursrapportage en Jaarrekening).

Op deze begrotingssaldi zijn door de inspecteur met name beleidsmatige correcties uitgevoerd. Bij deze beleidsmatige correcties gaat het om het zuiveren van onaanvaardbare beleidsintensiveringen, met name het schonen voor nieuw beleid. Hieronder wordt verstaan iedere verhoging van uitgaven ten opzichte van de laatst goedgekeurde primitieve begroting, inclusief gelijktijdig meegenomen wijzigingen. Deze verhogingen van de uitgaven dienen door Vlissingen via het O&O-criterium (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) onderbouwd te worden. Ook heeft er een correctie plaatsgevonden voor de door Vlissingen in begroting 2021 ingeboekte taakstelling en voor incidentele inzet niet benutte budgetten 2022. Na deze correcties resteren de *geaccepteerde begrotingssaldi* sociaal domein en werk & inkomen 2021 en 2022 van respectievelijk € 29,397 miljoen positief en € 38,089 miljoen positief (tabel 5.2).

Voor de berekening van de *relevante begrotingssaldi* sociaal domein en werk & inkomen wordt uitgegaan van de geaccepteerde saldi. Hierop worden wijzigingen aangebracht als gevolg van de voorstellen die in het Tripartite overleg (TPO) tussen gemeente, provincie wen de inspecteur zijn besproken voorafgaand aan de vaststelling door de gemeenteraad van Vlissingen. De voorstellen worden daarbij getoetst op het O&O-criterium, de financiële gevolgen en de dekking daarvan. Na verwerking van de via O&O door de provincie en de inspecteur geaccordeerde posten ontstaan de zogenaamde aanvaardbare begrotingssaldi. Na verwerking van inzet van reserves, mogelijke inbreng van het saldo van de jaarrekening, inbreng van de stijging van de OZB en inzet van de herijking van het gemeentefonds ontstaan de relevante saldi. Voor 2021 wordt dit relevante begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen vastgesteld op - € 3,002 miljoen negatief en voor 2022 is dat - € 1,987 miljoen negatief (tabel 5.3).

Conclusie en advies

Op basis van het deze relevante begrotingssaldi sociaal domein en werk & inkomen wordt voorgesteld Vlissingen een *aanvullende uitkering* voor het jaar 2021 te verlenen van € 3.002.000 en voor het jaar 2022 van € 1.987.000. Indien de fondsbeheerders van het gemeentefonds dit advies geheel of gedeeltelijk overnemen betreffen het extra aanvullende uitkeringen boven op de aanvullende uitkeringen van € 7.000.000 per jaar over 2021 en 2022 zoals door de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 besloten naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018.

Vergezeld van dit voorstel voor een (extra) aanvullende uitkering worden de volgende *bijzondere voorschriften* voorgesteld:

1. De extra aanvullende uitkeringen uit het gemeentefonds over 2021 en 2022 dienen geheel te worden gebruikt voor de sanering van de tekorten op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen over 2021 en 2022.
2. Vlissingen dient de begroting en meerjarenraming over de periode 2023-2025 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen via saneringsvoorstellen zodanig aan te passen zodat de tekorten sociaal domein en werk & inkomen worden gereduceerd, in die jaren meer wordt toegegroeid naar het niveau van de ontvangsten op dit vlak en Vlissingen weer op eigen benen kan staan.
3. Uit de reserve Centrumtaken dient voor 2021 € 2 miljoen en voor 2022 € 3 miljoen ingezet te worden voor de sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen in die jaren.
4. Het saldo exclusief sociaal domein en werk & inkomen van de jaarrekeningen 2021 en 2022 dient geheel ingezet te worden voor de sanering van dat deel van de algemene reserve dat als gevolg van de grondexploitaties negatief is geworden. Hiervan kan alleen gedeeltelijk worden afgeweken als dit via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) wordt goedgekeurd.
5. Conform bijzonder voorschrift 3 uit de beschikking van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 wordt vanaf 2023 een actualisatieonderzoek uitgevoerd. Dat betekent dat vanaf 2023 alle clusters uit het gemeentefonds weer onderwerp van artikel 12-onderzoek zijn en dat het onderzoek naar alleen de clusters op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen stopt.
6. Ten aanzien van de uitvoering van de Participatiewet en de BUIG (werk & inkomen) dient Vlissingen in 2023 in kaart te brengen welke opties er reesteren om de tekorten te saneren. Ook dient Vlissingen het risico in te schatten dat er de komende jaren extra geld naar de uitvoering van de Participatiewet en de BUIG moet en hiervoor passende beheersmaatregelen te treffen. Uitgangspunt daarbij is dat tekorten die veroorzaakt worden door het niet realiseren van de in het Implementatie-/Werkplan Orionis opgenomen opdrachten, door Vlissingen zelf gedekt moeten worden en wel buiten het sociaal domein en werk & inkomen en ook zonder dat de negatieve algemene reserve weer negatiever wordt. Daar waar het tekorten betreft die het gevolg zijn nieuwe en/of onvoorziene factoren, zoals de explosieve kostenstijgingen op energie en lonen, dienen deze via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) te worden voorgelegd aan de inspecteur.

1 Inleiding

1.1 Artikel 12-onderzoek

In het besluit van de fondsbeheerders met betrekking tot de aanvullende uitkering over de periode 2019-2029 van 19 december 2019, met kenmerk 2019-000684721, wordt in bijzonder voorschrift 4 het volgende bepaald:

Zolang Vlissingen een artikel 12-uitkering uit het gemeentefonds ontvangt, blijft de artikel 12-status voor Vlissingen van kracht. In 2019 en verder zal de inspecteur onderzoek uitvoeren op de het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen, onder de volgende voorwaarden:

- Daarbij wordt gestart met de sanering van de als gevolg van grondexploitatieproblematiek ontstane negatieve algemene reserve via de artikel 12-uitkering en via de passende bijdrage van Vlissingen.
- Er wordt in eerste instantie alleen onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen.
- Op alle andere clusters blijft het uitgangspunt dat Vlissingen eigen risicodragers is van kracht tot het actualisatie-onderzoek in 2023.
- De gemeente hoeft voor de periode 2020-2022 niet elk jaar een artikel 12-aanvraag in te dienen.

De achterliggende reden voor dit besluit is dat Vlissingen via het artikel 12-traject van 2015 t/m 2018 een passende bijdrage moet leveren aan de sanering van de negatieve algemene reserve als gevolg van de tekorten grondexploitaties. Daarvoor heeft Vlissingen de afgelopen jaren reeds forse bezuinigingstrajecten ingezet en de OZB fors verhoogd naar 140% van het landelijk gemiddelde. Daardoor heeft Vlissingen minder mogelijkheden om zelf de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen op te vangen via bezuinigingen op de andere clusters van het gemeentefonds. Die zijn immers al intensief onderzocht en daarop is reeds fors bezuinigd. In eerste instantie is dan ook alleen onderzoek gedaan naar de clusters sociaal domein en werk & inkomen. Vanaf 2023 zal het onderzoek zich weer verbreden naar alle clusters omdat dan ook weer gekeken wordt naar de inschattingen bij de grondexploitaties en naar de clusters klassiek domein (zie later).

Voor de jaren tot en met 2022 heeft Vlissingen op basis van bovenstaande besluit dan ook geen extra aanvraag ingediend en is het in 2019 gestarte artikel 12-onderzoek op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen voortgezet.

De door de gemeenteraad vastgestelde Programmabegroting 2021-2024 is niet sluitend met respectievelijke saldi van - € 10,8 miljoen in 2021, - € 8,6 miljoen in 2022, - € 6,9 miljoen in 2023 en - € 6,8 miljoen in 2024. Datzelfde geldt voor de Programmabegroting 2022-2025, met respectievelijke saldi van - € 12 miljoen in 2022, - € 7,3 miljoen in 2023, - € 7,3 miljoen in 2024 en - € 5,5 miljoen in 2025. Deze tekorten worden met name veroorzaakt door het sociaal domein en werk & inkomen

Verbreding artikel 12-onderzoek per begrotingsjaar 2023

Conform bijzonder voorschrift 3 uit het besluit van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 vindt er in 2023 een actualisatie-onderzoek plaats naar de grondexploitaties, waardoor het artikel 12-onderzoek weer wordt verbreed naar alle clusters van het gemeentefonds. Conform bijzonder voorschrift 4 uit het besluit van de fondsbeheerders d.d. 10 februari 2022 zullen vanaf 2023 alle clusters van het gemeentefonds weer onderwerp zijn van het artikel 12-onderzoek en stopt het onderzoek naar alleen de clusters op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen.

Het per 2023 verbrede artikel 12-onderzoek zal bestaan uit:

- 1) Voortzetting van het huidige onderzoek op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen, waarbij de in dit inspectierapport 2021-2022 opgenomen maatregelen en taakstelling ter sanering van de tekorten en de O&O-correcties op dit vlak onverkort blijven gelden. Doel is het tekort sociaal domein en werk & inkomen terug te brengen naar een niveau waarbij Vlissingen weer op eigen benen kan staan.
- 2) Onderzoek naar de clusters van het gemeentefonds op het vlak van het klassieke domein, waarbij ook op deze clusters gekeken wordt of meer toegegroeid kan en moet worden naar het niveau van de ijkpunten van het gemeentefonds en het niveau van de nettolasten van andere gemeenten. Doel is te bezien of er ook op deze clusters bezuinigingen zijn te realiseren ter sanering van de tekorten en de negatieve algemene reserve.
- 3) Een actualisatieonderzoek naar de grondexploitaties. Doel is te bezien of de inschattingen die zijn gedaan en de adviezen die zijn gegeven in het inspectierapport 2017-2018 realistisch zijn gebleken en er aanleiding is voor aanpassing van de artikel 12-uitkering op basis van het inspectierapport 2017-2018 en de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve als gevolg van de tekorten bij de grondexploitaties².

Het uiteindelijke doel van bovenstaande is een afronding van het artikel 12-onderzoek uiterlijk in begrotingsjaar 2024. Daarbij zijn er op hoofdlijnen twee mogelijkheden:

- 1) De tekorten sociaal domein en werk & inkomen en de te saneren negatieve algemene reserve als gevolg van de grondexploitaties zijn naar een dusdanige omvang gedaald dat Vlissingen via een eigen passende bijdrage en via een eenmalige aanvullende uitkering uit het gemeentefonds weer geheel op eigen benen kan staan. Daarbij wordt niet alleen het artikel 12-onderzoek afgerond, maar wordt ook de artikel 12-status opgeheven.
- 2) De te saneren negatieve algemene reserve als gevolg van de grondexploitaties heeft nog een dusdanige omvang dat besloten moet worden de sanering conform het inspectierapport 2017-2018 uit te smeren over een aantal jaren, uiterlijk tot en met 2029. Hierbij moet Vlissingen over die periode een passende eigen bijdrage leveren aan de sanering en daarnaast ontvangt Vlissingen jaarlijks een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds. Het artikel 12-onderzoek wordt dan afgerond, waarbij er eventueel nog een actualisatieonderzoek volgt in 2028. De artikel 12-status blijft echter gehandhaafd zolang Vlissingen een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds ontvangt.

Op basis van de daling van de negatieve algemene reserve (zie paragraaf 3.2) en de daling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen (zie paragraaf 5.4) is de inspecteur van mening dat dit haalbaar is. Kantekening daarbij is wel dat Vlissingen de resterende taakstelling (zie paragraaf 4.5) grotendeels realiseert. Daarnaast is dit vanzelfsprekend ook afhankelijk van een aantal landelijke (exogene) ontwikkelingen, die nu nog moeilijk in te schatten zijn.

Het Plan van Aanpak artikel 12 2019-2022 (PvA) geeft een overzicht en de stand van zaken van de aanpak van de problematiek en de aanpak van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. Dit gebeurt aan de hand van concrete opdrachten van de artikel 12-inspecteur. Het doel is dat de opdrachten leiden tot concrete maatregelen en bezuinigingen. De opdrachten zijn breed en behelzen het gehele sociaal domein en werk & inkomen (zie verder hoofdstuk 4). Gezien bovenstaand geschetste verbreding van het artikel 12-onderzoek en de ambitie het artikel 12-onderzoek in 2024 af te ronden is het noodzakelijk het PvA vanaf 2023 te wijzigen volgens de volgende indeling:

- 1) Afgeronde maatregelen/acties en gerealiseerde taakstelling PvA 2019-2022 en onderbouwing daarvan.

² Waar het actualisatieonderzoek 2023 onder andere ten minste op in gaat is beschreven in het bijzonder voorschrift 3 in het besluit van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 voor de jaren 2019 t/m 2029 naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018.

- 2) Resterende maatregelen/acties en taakstelling PvA 2019-2022 die nodig zijn voor de resterende tekorten en risico's/onzekerheden de komende jaren op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen.
- 3) Aanvullende aanpak vanaf 2023 sociaal domein en werk & inkomen gericht op het ontwikkelen naar een financieel gezond en duurzaam sociaal domein en de benodigde investeringen hiervoor. Het doel is een robuuste zorginfrastructuur die werkelijk integraal en ontschot is, vrij is van onnodige administratieve en bureaucratische lasten, waarbij Vlissingen zelf de volledige regie heeft, volledig gericht is op het tackelen van de toekomstige zorgvraag zonder niet te dragen tekorten, rekening wordt gehouden met toekomstige risico's en ontwikkelingen en Vlissingen duurzaam en schokbestendig weer op eigen benen kan staan.
- 4) Onderzoek clusters klassieke domein.
- 5) Sanering negatieve algemene reserve als gevolg van de grondexploitaties.

Om te voorkomen dat in 2023 er twee zaken naast elkaar lopen, namelijk de afronding van het inspectierapport over 2022 dat alleen over het sociaal domein en werk & inkomen gaat en het inspectierapport over 2023 dat over alle clusters van het gemeentefonds gaat, is besloten om in dit voorliggende inspectierapport de fondsbeheerders te adviseren over de aanvullende uitkering op grond van artikel 12 van de Financiële verhoudingswet voor zowel 2021 als 2022. Het jaar 2021 is op basis van de definitieve stand tot en met de Jaarrekening 2021. Het jaar 2022 op basis van de stand tot en met de Tweede bestuursrapportage 2022. Eventuele resterende zaken over 2022 met betrekking op het sociaal domein en werk & inkomen die geen plaats hebben gekregen in dit inspectierapport over 2021-2022 worden meegenomen in het vanaf 2023 verbrede artikel 12-onderzoek.

1.2 Selectiegroep en kerngegevens

Bij een artikel 12-onderzoek wordt gebruik gemaakt van een selectiegroep waarvoor gemeenten zijn geselecteerd op basis van hun vergelijkbaarheid met Vlissingen volgens de verdeelmaatstaven van de uitkering uit het gemeentefonds. Omdat het onderzoek zich richt op het sociaal domein en werk & inkomen is een groep gemeenten samengesteld die per gemeente zo veel mogelijk gelijkenis vertoont met Vlissingen op dit vlak. Hierbij zijn de maatstaven jongeren, huishoudens met laag inkomen (drempel), bijstandsontvangers, medicijngebruik met drempel, uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers, ouders psychisch medicijngebruik, re-integratie klassiek en ouderen gebruikt. Op basis hiervan maken de gemeenten Den Helder, Heerenveen, Middelburg, Tiel, Uden en Zevenaar onderdeel uit van de selectiegroep tot en met 2021. Omdat de gemeente Uden in 2022 is samengegaan met de gemeente Landerd tot de nieuwe gemeente Maashorst, maakt Uden vanaf 2022 geen onderdeel meer uit van de selectiegroep.

Kanttekening hierbij is dat met de overdracht van de 3 decentralisaties (3D) naar de gemeenten de samenstelling van een volledig vergelijkbare selectiegroep voor Vlissingen binnen het gemeentefonds lastiger is geworden, met name als er sprake is van een 3D-centrumgemeente zoals bij Vlissingen. Verschillende met Vlissingen vergelijkbare gemeenten zijn, anders dan Vlissingen, namelijk geen centrumgemeente voor de 3D. Dit heeft tot gevolg dat er zich tussen de gemeentefondsuitkering van Vlissingen en van het gemiddelde van de selectiegroep de nodige verschillen voordoen. Hierop wordt teruggekomen in hoofdstuk 2 bij de vergelijking van de nettolasten.

Voor de eenheden van de maatstaven en de uitkering uit het gemeentefonds (GF) 2021 en 2022 van Vlissingen en de selectiegroep wordt verwezen naar respectievelijk bijlage 1.1 en bijlage 1.2. Deze gegevens zijn ontleend aan de maatstaven van de uitkering uit het gemeentefonds.

1.3 Algemene karakteristiek en achtergrondinformatie

In het eerste artikel 12-rapport over 2015 is de achtergrond en karakteristiek van Vlissingen beschreven. Voor meer informatie wordt dan ook verwezen naar dat rapport.

1.4 Aanvullende uitkering 2020

Het jaar 2020 was het zesde achtereenvolgende jaar waarin Vlissingen de artikel 12-status had. In bijlage 1.3 is een samenvatting opgenomen van de belangrijkste elementen uit het artikel 12-rapport 2020, de reactie van de gemeente, het advies van de provincie en het besluit van de beheerders van het gemeentefonds.

1.5 Verslag provincie Zeeland

Volgens het Besluit financiële verhouding 2001 brengen gedeputeerde staten (GS) van Zeeland tweeënhalve maand nadat de aanvullende uitkering is aangevraagd verslag uit over de financiële positie van de gemeente. Het verslag geeft inzicht in de actuele financiële positie en het uitgevoerde financiële toezicht.

Provinciaal verslag 2021

In overleg met de artikel-12 inspecteur wordt in het Provinciaal verslag 2021, evenals over 2020, volstaan met verslag te doen van de in het besluit van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 over de aanvullende uitkering 2019 t/m 2029 opgenomen bijzondere voorschrift 6. Hierin wordt gedeputeerde staten van de provincie Zeeland verzocht de volgende punten te beoordelen en te monitoren:

- a. Verloop (negatieve) algemene reserve.
- b. Verloop bestemmingsreserves en voorzieningen.
- c. Verloop verliesvoorziening grondexploitaties en risicovoorziening grondexploitaties.
- d. Of eventuele gerealiseerde positieve grondexploitatieopbrengsten ten goede komen aan de algemene reserve

Via overzichten van het verloop van de reserves en voorzieningen en het verloop van de voorzieningen grondexploitaties wordt dit inzichtelijk gemaakt. Geconstateerd wordt dat uit jaarrekening 2019 en de resultaatbestemming 2019 blijkt dat de gerealiseerde positieve grondexploitatieopbrengsten volledig ten goede zijn gekomen aan de algemene reserve.

Provinciaal verslag 2022

Bovenstaande geldt ook voor het Provinciaal verslag 2022. Via overzichten van het verloop van de reserves en voorzieningen en het verloop van de voorzieningen grondexploitaties wordt e.e.a. inzichtelijk gemaakt. Geconstateerd wordt dat uit jaarrekeningen 2020 en 2021 en de resultaatbestemmingen 2020 en 2021 blijkt dat de gerealiseerde positieve grondexploitatieopbrengsten over beide jaren volledig ten goede zijn gekomen aan de algemene reserve.

1.6 De termijnen

In artikel 19 van het Besluit financiële verhouding 2001 is bepaald dat een aanvraag voor een aanvullende uitkering moet worden ingediend vóór 1 december van het jaar voorafgaande aan het jaar waarvoor zij wordt aangevraagd. Tevens moet de begroting zijn vastgesteld uiterlijk op de datum dat het verzoek om toepassing van artikel 12 wordt gedaan. De jaarrekening moet op grond van artikel 200 van de Gemeentewet, binnen twee weken na vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar, aan Gedeputeerde Staten zijn toegezonden.

Zoals aangegeven in paragraaf 1.1 was het voor 2021 en 2022 niet nodig dat Vlissingen een aparte aanvraag voor een aanvullende uitkering indiende. De *Programmabegroting 2021* is op 12 november 2020 vastgesteld door de gemeenteraad van Vlissingen. De *programmabegroting 2022* is op 11 november 2021 vastgesteld door de gemeenteraad van Vlissingen.

De *Jaarrekening 2020* is 8 juli 2021 door de gemeenteraad van Vlissingen vastgesteld, op 12 juli 2021 aan het CBS gestuurd en op 13 juli 2021 aan de provincie Zeeland en BZK gestuurd. Hiermee is de inzenddatum van 15 juli 2021 gehaald.

De *Jaarrekening 2021* is 14 juli 2022 door de gemeenteraad van Vlissingen vastgesteld en op 15 juli 2022 aan het CBS, de provincie Zeeland en BZK gestuurd. Hiermee is de inzenddatum van 15 juli 2022 gehaald.

Op basis van het vorenstaande wordt geconcludeerd dat de gemeente Vlissingen aan de algemene voorschriften met betrekking tot de termijnen heeft voldaan.

1.7 Bijzondere voorschriften

In het inspectierapport 2020 zijn een viertal bijzondere voorschriften opgenomen. In het besluit van 10 februari 2022 van de fondsbeheerders van het gemeentefonds zijn deze bijzondere voorschriften overgenomen. Deze bijzondere voorschriften zijn:

1. De extra aanvullende uitkering uit het gemeentefonds over 2020 dient geheel te worden gebruikt voor de sanering van de tekorten op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen over 2020.
2. Vlissingen dient de begroting en meerjarenraming over de periode 2021-2023 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen via saneringsvoorstellen zodanig aan te passen zodat de tekorten sociaal domein en werk & inkomen worden gereduceerd, in die jaren meer wordt toegegroeid naar het niveau van de ontvangsten op dit vlak en Vlissingen weer op eigen benen kan staan.
3. Het saldo exclusief sociaal domein en werk & inkomen van de Jaarrekening 2020 dient geheel ingezet te worden voor de sanering van dat deel van de algemene reserve dat als gevolg van de grondexploitaties negatief is geworden.
4. Conform bijzonder voorschrift 3 uit de beschikking van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 wordt vanaf 2023 een actualisatieonderzoek uitgevoerd. Dat betekent dat vanaf 2023 alle clusters uit het gemeentefonds weer onderwerp van artikel 12-onderzoek zijn en dat het onderzoek naar alleen de clusters op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen stopt.

Ad 1:

Op grond van het besluit van de fondsbeheerders van het gemeentefonds van 10 februari 2022 heeft Vlissingen in 2022 een bedrag ontvangen van € 5.265.000 over 2021. Zie ook bijlage 1.3. Dit bedrag wordt door Vlissingen geheel te gunste gebracht aan de te saneren negatieve algemene reserve als gevolg van het sociaal domein en werk & inkomen. Zie hiervoor ook paragraaf 3.2 van inspectierapport 2020. Zie daarnaast voor het verdere verloop van de algemene reserve paragraaf 3.2 van dit inspectierapport 2021-2022.

Ad 2:

Op grond van het Plan van aanpak artikel 12 zijn diverse maatregelen en daaraan gekoppelde taakstellingen geformuleerd om het tekort op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen terug te dringen. Zie hiervoor hoofdstuk 4 van dit inspectierapport.

Ad 3:

Het saldo van de Jaarrekening 2020 is € 23,8 miljoen. Hiervan betrof € 10,4 miljoen de aanvullende uitkering over 2019 ten aanzien van het sociaal domein en werk & inkomen. Dit is ten gunste gebracht aan de te saneren negatieve algemene reserve als gevolg van het sociaal domein en werk & inkomen. Van het restant van € 13,5 miljoen had € 2 miljoen

betrekking op het sociaal domein en werk & inkomen. Dit is ook ten gunste gebracht aan de te saneren negatieve algemene reserve als gevolg van het sociaal domein en werk & inkomen. De vervolgens resterende € 11,5 miljoen is ten gunste gebracht aan de te saneren negatieve algemene reserve als gevolg van de grondexploitatie (inclusief normale exploitatie). Zie hiervoor ook paragraaf 3.2 van inspectierapport 2020. Zie daarnaast voor het verdere verloop van de algemene reserve paragraaf 3.2 van dit inspectierapport 2021-2022.

Ad 4:

Vanaf begrotingsjaar 2023 zal de inspecteur alle clusters uit het gemeentefonds weer onderzoeken in het kader van artikel 12.

1.8 De aanpak

Aangezien het uitgangspunt is dat Vlissingen, behoudens het sociaal domein en werk & inkomen, tot en met 2022 weer financieel op eigen benen staat en eigen risicodragers is, wordt de ontwikkeling van het totale begrotingssaldo inclusief de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve tot en met 2022 'slechts' op hoofdlijnen gevolgd. Dit met name omdat het van belang is om te bezien in hoeverre Vlissingen zelf kan bijdragen aan de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. Er wordt hier tot en met 2022 echter geen onderzoek naar uitgevoerd. In de periode 2015-2018 is hier immers reeds uitgebreid naar gekeken. De uitkomsten daarvan hebben hun weerslag gekregen in de inspectierapporten 2015, 2016 en 2017-2018. Vanaf begrotingsjaar 2023 wordt het artikel 12-onderzoek weer verbreed. Zie hiervoor ook paragraaf 1.1. Dit inspectierapport 2021-2022 richt zich echter nog volledig op alleen het sociaal domein en werk & inkomen.

Dat betekent dan ook dat in dit inspectierapport 2021-2022 niet apart wordt ingegaan op:

- De algemene voorschriften op het vlak van het aanmerkelijk en structureel tekort en redelijk peil. In de eerdere inspectierapporten is immers reeds geconstateerd dat er sprake is van een aanmerkelijk en structureel tekort en ook wordt er via de stijging van de OZB naar 140% in 2021 ruimschoots voldaan aan het redelijk peil.
- De naleving van de bijzondere voorschriften zoals opgenomen in de besluiten van de fondsbeheerders van 10 juli (kenmerk 2019-0000356039) en 19 december (kenmerk 2019-000684721) naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018. In het actualisatieonderzoek en verbrede onderzoek in 2023 wordt hierop ingegaan.
- De reserves en voorzieningen, behalve de algemene reserve en de bestemmingsreserve centrumgemeentetaken.
- De eigen inkomsten van de gemeente. Deze vallen onder het uitgangspunt van weer financieel op eigen benen staan en eigen risicodragers.
- De financiële resultaten van de gemeente de afgelopen jaren. Wel wordt vanzelfsprekend de structurele doorwerking van de jaarrekening op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen meegenomen.

Zoals aangegeven wordt in het artikel 12-onderzoek over de periode 2019-2022 alleen onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen. Deze twee terreinen zijn echter in **zijn geheel** onderwerp van onderzoek. De reden hiervoor is dat de middelen die de gemeente krijgt uit het gemeentefonds (dus ook voor het sociaal domein) ontschot en vrij besteedbaar zijn. Dat betekent dus dat ondanks dat deze middelen gelabeld zijn, de gemeente binnen de kaders van de wet zelf mag beslissen hoe ze deze middelen wil gebruiken. Met deze vrijheid is het mogelijk om één budget voor het sociaal domein te maken en financiële schotten weg te halen. Daarmee is het mogelijk integraal te werken en beleid en uitvoering te ontschotten.

Dat betekent dat de gemeentefondsclusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning in zijn geheel worden

onderzocht. Ook als op een of meerdere clusters de nettolasten lager zijn dan de ijkpunten van het gemeentefonds en de nettolasten van andere groepen van gemeenten.

Afgesproken is om het onderzoek uit de volgende onderdelen te laten bestaan:

1. Onderbouwing via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) van alle intensiveringen vanaf 2019 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen.
2. Nettolasten vergeleken (clusteranalyse clusters gemeentefonds).
3. Onderzoek effectiviteit en efficiency.
4. Mate van invloed van Vlissingen.
5. Regiomiddelen sociaal domein.
6. Ondersteuning Vlissingen.

In het voorliggende inspectierapport wordt op deze onderdelen nader ingegaan: op onderdeel 1 in hoofdstuk 5, op onderdeel 2 in hoofdstuk 2 en op de onderdelen 3 t/m 6 in hoofdstuk 4. Bovendien wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de ontwikkelingen van de reserves op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen en de algemene reserve. Daarnaast wordt een voorstel gedaan voor een extra aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor de jaren 2021 en 2022. De berekening van deze aanvullende uitkeringen vindt plaats in hoofdstuk 5. Indien de fondsbeheerders van het gemeentefonds dit advies geheel of gedeeltelijk overnemen betreft het extra aanvullende uitkeringen boven op de aanvullende uitkeringen van € 7.000.000 per jaar over 2021 en 2022 zoals door de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 besloten naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018.

Overigens is afgesproken met de gemeente Vlissingen en de provincie Zeeland om ook de mutaties op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen in de Jaarrekening 2021 mee te nemen bij de bepaling van de extra aanvullende uitkering 2021. De Jaarrekening 2022 wordt meegenomen in het verbrede artikel 12-onderzoek vanaf 2023 en het bijbehorende inspectierapport 2023.

2 De nettolasten vergeleken

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt voor de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning een clusteranalyse uitgevoerd. Deze analyse bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. Vergelijking van de nettolasten (lasten min baten) met de ijkpunten van het gemeentefonds voor bovenstaande clusters. Door het toerekenen van de gemeentelijke lasten en baten van de taakvelden aan de clusters van het gemeentefonds, ontstaat een indeling van nettolasten per cluster. Door de afwijking van deze nettolasten per cluster van Vlissingen met het niveau van het gemeentefonds ontstaat inzicht of de gemeente Vlissingen naar het oordeel van de inspecteur voldoende is toegegroeid naar het niveau van het gemeentefonds of dat er nog ruimte is voor verdere bezuinigingen op bovenstaande clusters.
- b. Vergelijking van de nettolasten van Vlissingen met de gemiddelde nettolasten van de gemeenten in 1) de selectiegroep, 2) de groep met een zwakke sociale structuur en redelijke centrumfunctie, 3) de inwonersgroottegroep 20.000-50.000 en 4) de provincie Zeeland.
- c. Vergelijking van aan de ene kant de afwijking van de nettolasten van Vlissingen met het gemeentefonds met aan de andere kant de afwijking van het gemiddelde van de nettolasten van de selectiegemeenten met het gemeentefonds voor bovenstaande clusters uit het gemeentefonds. Door de afwijking van deze nettolasten per cluster van Vlissingen met het gemeentefonds te confronteren met de afwijking van het gemiddelde van de nettolasten van de selectiegemeenten met het gemeentefonds ontstaat inzicht in de clusters met bijbehorende taakvelden waar Vlissingen overschrijdt of onderschrijdt ten opzichte van de selectiegemeenten.

Bij deze analyse worden ook de vergelijkingen onder b inzichtelijk gemaakt voor de taakvelden welke behoren tot de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning. Dit zijn: 6.1 (Samenkracht en burgerparticipatie), 6.2 (Wijkteams), 6.3 (Inkomensregelingen), 6.4 (Begeleide participatie), 6.5 (Arbeidsparticipatie), 6.6 (Maatwerkvoorzieningen Wmo), 6.71 (Maatwerkdienstverlening 18+), 6.72 (Maatwerkdienstverlening 18-), 6.81 (Geëscaleerde zorg 18+) en 6.82 (Geëscaleerde zorg 18-).

Vanaf 2017 wordt de overhead apart inzichtelijk gemaakt op taakveld 0.4. In het gemeentefonds is de overhead echter wel toegerekend aan de clusters en dus niet apart inzichtelijk. Om nu een goede clusteranalyse te doen dient taakveld 0.4 dan ook toegerekend te worden aan de andere taakvelden. Voor een goede vergelijkbaarheid met de andere groepen gemeenten is dat in deze clusteranalyse voor Vlissingen en de andere gemeenten gedaan op basis van de salarislasten zoals geboekt op categorie 1.1.

Aangetekend wordt bij dit hoofdstuk dat de gebruikte cijfers verschillen van de cijfers in hoofdstuk 5. Dit heeft de volgende oorzaken:

1. Bij deze analyse worden de Iv3-cijfers van het CBS gebruikt van de initiële begrotingen. De reden hiervoor is de vergelijkbaarheid met andere gemeenten waarvoor alleen de cijfers van de initiële begrotingen beschikbaar zijn. Daarnaast wordt op deze manier geabstraheerd van incidentele bezuinigingen in een bepaald jaar. Dat betekent dat de begrotingswijzigingen gedurende een begrotingsjaar niet zijn meegenomen voor dat jaar. In hoofdstuk 5 bij de bepaling van het relevant tekort worden deze begrotingswijzigingen vanzelfsprekend wel meegenomen.
2. Om goed te kunnen vergelijken met de groepen andere gemeenten wordt bij deze analyse de overhead voor iedere gemeente, dus ook voor Vlissingen, toegerekend aan de taakvelden op basis van de salarislasten zoals geboekt op categorie 1.1. In hoofdstuk 5 wordt de overhead echter toegerekend via door Vlissingen aangeleverde percentages.

De clusteranalyse wordt cijfermatig weergegeven in paragraaf 2.2. De toelichting per cluster volgt in paragraaf 2.3. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met de conclusies in paragraaf 2.4

2.2 De analyse

Het doel van de analyse is om te bezien welke afwijkingen er zijn tussen enerzijds de nettolasten van Vlissingen en anderzijds het niveau van het gemeentefonds en het niveau van een aantal groepen gemeenten bij de uitgavenclusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning en bijbehorende taakvelden. Dit is normaliter van belang om te bepalen of er terreinen zijn waar een vervolgonderzoek moet plaatsvinden om te bezien of bezuinigingen mogelijk zijn. Omdat in het artikel 12-onderzoek 2019-2022 alleen het sociaal domein en werk & inkomen onderwerp van onderzoek zijn en er niet gekeken wordt naar bezuinigingsmogelijkheden op de andere clusters van het gemeentefonds, zijn het sociaal domein en werk & inkomen geheel onderwerp van onderzoek. Ook op de clusters (taakvelden) waar Vlissingen lagere nettolasten heeft dan de ijkpunten van het gemeentefonds en/of andere groepen van gemeenten. Deze analyse is dan ook vooral van belang om te volgen of de in dit inspectierapport 2021-2022 beschreven onderzoeken uiteindelijk leiden tot lagere afwijkingen van de nettolasten van Vlissingen, ten opzichte van de ijkpunten van het gemeentefonds en andere groepen van gemeenten.

2.2.1 Vergelijking nettolasten met de ijkpunten gemeentefonds

In tabel 2.1 is voor Vlissingen een overzicht gegeven van de afwijkingen van de nettolasten met het gemeentefonds voor de uitgavenclusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning voor 2018 t/m 2022. De cijfers 2021 en 2022 zijn voor de nettolasten gebaseerd op de gecorrigeerde³ Iv3 van respectievelijk de initiële begroting 2021 en de initiële begroting 2022. Voor het gemeentefonds zijn de cijfers 2021 en 2022 gebaseerd op respectievelijk de septembercirculaire 2020 (betaal maand februari 2021) en de septembercirculaire 2021 (betaal maand februari 2022). De cijfers 2018, 2019 en 2020 zijn overgenomen uit het inspectierapport 2020.

³ Gecorrigeerd is de door Vlissingen opgenomen taakstelling (post 3.5, begroting 2021). Hiervoor in de plaats zijn de daadwerkelijk structureel gerealiseerde bezuinigen 2021 en 2022 verwerkt bij de betreffende clusters.

Tabel 2.1 Vergelijking Vlissingen met het gemeentefonds op clusterniveau 2018-2022

Clusters	Gemeente: Vlissingen		a. Gemeentefonds			
	Inwoners: 44.360		Uitkering (x € 1.000)	Uitkering per inwoner (x € 1.000)	Verschil per inwoner (x € 1)	Verschil absoluut (x € 1.000)
	Nettolasten (x € 1.000)	Nettolasten per inwoner (x € 1)				
<i>2018</i>						
Inkomen en participatie	-22.134	-499	19.476	439	-60	-2.664
Samenkracht en burgerparticipatie	-6.521	-147	1.504	34	-113	-5.017
Jeugd	-8.968	-202	11.064	249	47	2.087
Maatschappelijke ondersteuning	-63.619	-1.433	67.712	1.525	92	4.084
Totaal uitgavenclusters 2018	-101.242	-2.281	99.756	2.247	-34	-1.509
<i>2019</i>						
Inkomen en participatie	-23.881	-538	20.207	455	-83	-3.683
Samenkracht en burgerparticipatie	-10.498	-237	1.787	40	-197	-8.741
Jeugd	-14.255	-321	13.706	309	-12	-532
Maatschappelijke ondersteuning	-69.385	-1.564	74.521	1.679	115	5.103
Totaal uitgavenclusters 2019	-118.020	-2.660	110.221	2.483	-177	-7.854
<i>2020</i>						
Inkomen en participatie	-23.181	-522	19.817	447	-75	-3.328
Samenkracht en burgerparticipatie	-10.829	-244	1.761	40	-204	-9.052
Jeugd	-16.108	-363	13.903	313	-50	-2.219
Maatschappelijke ondersteuning	-73.568	-1.658	78.525	1.770	112	4.970
Totaal uitgavenclusters 2020	-123.685	-2.787	114.006	2.570	-217	-9.629
<i>2021</i>						
Inkomen en participatie	-21.820	-492	20.532	463	-29	-1.286
Samenkracht en burgerparticipatie	-10.676	-241	1.736	39	-202	-8.961
Jeugd	-16.517	-372	14.625	330	-42	-1.863
Maatschappelijke ondersteuning	-63.800	-1.438	70.614	1.592	154	6.831
Totaal uitgavenclusters 2021	-112.813	-2.543	107.507	2.424	-119	-5.279
<i>2022</i>						
Inkomen en participatie	-22.768	-513	20.822	469	-44	-1.952
Samenkracht en burgerparticipatie	-12.086	-272	2.067	47	-225	-9.981
Jeugd	-20.850	-470	20.325	458	-12	-532
Maatschappelijke ondersteuning	-60.756	-1.370	66.424	1.497	127	5.633
Totaal uitgavenclusters 2022	-116.460	-2.625	109.638	2.471	-154	-6.831

-/- is hogere nettolasten voor Vlissingen

Gemeentefonds 2021 en 2022 respectievelijk op basis van septembercirculaire 2020 en 2021 (betaalmaand februari 2021 en 2022)

Nettolasten 2021 en 2022 respectievelijk op basis van gecorrigeerde Iv3 initiële begroting 2021 en 2022

Cijfers 2018, 2019 en 2020 conform Inspectierapport 2020

Inclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

In de kolommen met het 'verschil' betekent een -/- hogere nettolasten voor Vlissingen. Uit de tabel blijkt dat Vlissingen in 2021 nog steeds fors meer uitgeeft dan de uitkering van het gemeentefonds. Dit is terug te zien bij de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie en Jeugd. Bij het cluster Maatschappelijke ondersteuning zijn de nettolasten minder dan de uitkering van het gemeentefonds.

Uit de tabel blijkt dat na de stijgingen van de nettolasten in de jaren 2018 tot en met 2020 er vanaf 2021 een dalende trend te zien is. In 2022 zijn de nettolasten ten opzichte van 2020 met € 7,3 miljoen gedaald. Daar staat tegenover dat ook de uitkering uit het gemeentefonds in 2022 ten opzichte van 2020 daalt met € 4,4 miljoen. Dit wordt met name veroorzaakt door een daling op het cluster Maatschappelijke ondersteuning als gevolg van een daling van de centrumgemeentemiddelen (beschermd wonen). Wel is er extra geld als gevolg van het woonplaatsbeginsel en extra (incidenteel) geld op het cluster Jeugd. Aangetekend dient hierbij te worden dat de nettolasten op het cluster

Maatschappelijke opvang (taakveld 6.81) zijn gecorrigeerd met € 7,5 miljoen omdat de daling van de middelen beschermd wonen 2022 zoals opgenomen in de septembercirculaire 2021 door Vlissingen niet waren verwerkt in de initiële begroting 2022.

In paragraaf 2.3 wordt een verdere toelichting per cluster gegeven.

2.2.2 Vergelijking nettolasten met groepen gemeenten

In tabel 2.2 is voor Vlissingen voor de jaren 2018 t/m 2022 een overzicht gegeven van de afwijkingen van de nettolasten met de gemiddelde nettolasten van de gemeenten in 1) de selectiegroep⁴, 2) de groep met een zwakke sociale structuur en redelijke centrumfunctie, 3) de inwonersgroottegroep 20.000-50.000 en 4) de gemeenten in de provincie Zeeland.

Omdat de uitkering uit het gemeentefonds voor beschermd wonen, vrouwenopvang en maatschappelijke opvang alleen aan een groep centrumgemeenten wordt uitgekeerd, waaronder Vlissingen, en dus niet aan alle gemeenten is voor een goede vergelijking van de nettolasten met de groepen gemeenten het cluster Maatschappelijke ondersteuning (het taakveld 6.81) verminderd met de bedragen voor beschermd wonen, vrouwenopvang en maatschappelijke opvang.

De cijfers 2021 en 2022 zijn voor de nettolasten gebaseerd op de gecorrigeerde⁵ Iv3 van respectievelijk de initiële begroting 2021 en de initiële begroting 2022. De cijfers 2018, 2019 en 2020 zijn overgenomen uit het inspectierapport 2020

⁴ De selectiegroep bestaat t/m 2021 uit de gemeenten Den Helder, Heerenveen, Middelburg, Tiel, Uden en Zevenaar. In 2022 is de gemeente Uden samengegaan met de gemeente Landerd tot de nieuwe gemeente Maashorst en maakt dan ook geen onderdeel meer uit van de selectiegroep.

⁵ Gecorrigeerd is de door Vlissingen opgenomen taakstelling (post 3.5, begroting 2021). Hiervoor in de plaats zijn de daadwerkelijk structureel gerealiseerde bezuinigen 2021 en 2022 verwerkt bij de betreffende clusters.

Tabel 2.2 Vergelijking Vlissingen met groepen gemeenten op clusterniveau 2018-2022

Clusters	Gemeente: Vlissingen		b1. Selectiegroep				b2. Soortgenoten			b3. Groottegroep			b4. Gemeenten in provincie		
	Inwoners: 44.360		Inwoners: 47.273				Sociale structuur:	Zwak		20001	-	50000	Zeeland		
	Nettolasten	Nettolasten per inwoner	Nettolasten	Nettolasten per inwoner	Verschil per inwoner	Verschil absoluut	Centrumfunctie:	Redelijk		Nettolasten per inwoner	Verschil per inwoner	Verschil absoluut	Nettolasten per inwoner	Verschil per inwoner	Verschil absoluut
	(x € 1.000)	(x € 1)	(x € 1.000)	(x € 1)	(x € 1)	(x € 1.000)				(x € 1)	(x € 1)	(x € 1.000)	(x € 1)	(x € 1)	(x € 1.000)
2018															
Inkomen en participatie	-22.134	-499	-18.055	-386	-113	-5.017	-569	70	3.108	-257	-242	-10.743	-293	-206	-9.145
Samenkracht en burgerparticipatie	-6.521	-147	-6.988	-150	3	133	-174	27	1.199	-140	-7	-311	-169	22	977
Jeugd	-8.968	-202	-11.488	-246	44	1.953	-266	64	2.841	-186	-16	-710	-195	-7	-311
Maatschappelijke ondersteuning	-13.831	-312	-9.354	-200	-112	-4.972	-260	-52	-2.308	-178	-134	-5.949	-203	-109	-4.839
Totaal uitgavenclusters 2018	-51.454	-1.160	-45.885	-982	-178	-7.902	-1.269	109	4.839	-761	-399	-17.713	-860	-300	-13.318
2019															
Inkomen en participatie	-23.546	-529	-16.636	-355	-174	-7.740	-563	34	1.512	-254	-275	-12.233	-299	-230	-10.232
Samenkracht en burgerparticipatie	-8.155	-183	-8.264	-177	-6	-267	-208	25	1.112	-148	-35	-1.557	-185	2	89
Jeugd	-10.791	-243	-12.477	-267	24	1.068	-307	64	2.847	-209	-34	-1.512	-217	-26	-1.157
Maatschappelijke ondersteuning	-12.930	-291	-11.262	-241	-50	-2.224	-256	-35	-1.557	-192	-99	-4.404	-213	-78	-3.470
Totaal uitgavenclusters 2019	-55.423	-1.246	-48.639	-1.040	-206	-9.164	-1.334	88	3.915	-803	-443	-19.707	-914	-332	-14.769
2020															
Inkomen en participatie	-23.181	-522	-16.525	-352	-170	-7.543	-563	41	1.819	-250	-272	-12.069	-297	-225	-9.983
Samenkracht en burgerparticipatie	-10.829	-244	-8.220	-175	-69	-3.062	-212	-32	-1.420	-152	-92	-4.082	-187	-57	-2.529
Jeugd	-16.108	-363	-15.318	-326	-37	-1.642	-365	2	89	-243	-120	-5.325	-283	-80	-3.550
Maatschappelijke ondersteuning	-15.695	-354	-12.327	-263	-91	-4.038	-285	-69	-3.062	-209	-145	-6.434	-226	-128	-5.679
Totaal uitgavenclusters 2020	-65.812	-1.483	-52.390	-1.116	-367	-16.284	-1.425	-58	-2.574	-854	-629	-27.909	-993	-490	-21.742
2021															
Inkomen en participatie	-21.820	-492	-15.882	-336	-156	-6.920	-549	57	2.529	-253	-239	-10.602	-299	-193	-8.561
Samenkracht en burgerparticipatie	-10.676	-241	-8.315	-176	-65	-2.883	-204	-37	-1.641	-153	-88	-3.904	-183	-58	-2.573
Jeugd	-16.517	-372	-16.588	-351	-21	-932	-388	16	710	-265	-107	-4.747	-302	-70	-3.105
Maatschappelijke ondersteuning	-14.676	-331	-13.390	-283	-48	-2.129	-296	-35	-1.553	-227	-104	-4.613	-256	-75	-3.327
Totaal uitgavenclusters 2021	-63.689	-1.436	-54.174	-1.146	-290	-12.864	-1.437	1	44	-898	-538	-23.866	-1.040	-396	-17.567
2022															
Inkomen en participatie	-22.768	-513	-16.316	-337	-176	-7.807	-558	45	1.996	-253	-260	-11.533	-298	-215	-9.537
Samenkracht en burgerparticipatie	-12.086	-272	-8.698	-180	-92	-4.081	-204	-68	-3.016	-160	-112	-4.968	-201	-71	-3.149
Jeugd	-20.850	-470	-21.005	-434	-36	-1.597	-447	-23	-1.020	-280	-190	-8.428	-330	-140	-6.210
Maatschappelijke ondersteuning	-17.350	-391	-14.349	-296	-95	-4.214	-333	-58	-2.573	-243	-148	-6.565	-277	-114	-5.057
Totaal uitgavenclusters 2022	-73.054	-1.646	-60.367	-1.247	-399	-17.699	-1.542	-104	-4.613	-936	-710	-31.494	-1.106	-540	-23.953

-/- is hogere nettolasten voor Vlissingen.

Nettolasten 2021 en 2022 respectievelijk op basis van gecorrigeerde Iv3 initiele begroting 2021 en 2022

Cijfers 2018, 2019 en 2020 conform Inspectierapport 2020

Exclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

In de kolommen met het 'verschil' betekent een -/- hogere nettolasten voor Vlissingen. Uit de tabel blijkt dat de nettolasten per inwoner van Vlissingen op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen in 2021 en 2022 nog altijd hoger liggen de gemiddelden van de selectiegroep (b1), de soortgenoten (b2) de groottegroep (b3) en de gemeenten in Zeeland (b4) en bovendien blijven stijgen. Voor alle groepen gemeenten stijgen de nettolasten per inwoner. Voor Vlissingen stijgen die echter meer.

In Paragraaf 2.3 is een verdere toelichting per cluster opgenomen.

2.2.3 Vergelijking afwijkingen nettolasten met ijkpunten gemeentefonds tussen Vlissingen en de selectiegroep

In tabel 2.3 staat de vergelijking van aan de ene kant de afwijking van de nettolasten van Vlissingen met het gemeentefonds met aan de andere kant de afwijking van het gemiddelde van de nettolasten van de selectiegemeenten met het gemeentefonds voor

bovenstaande clusters uit het gemeentefonds op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen.

Ook hier zijn de cijfers 2021 en 2022 voor de nettolasten gebaseerd op de gecorrigeerde⁶ Iv3 van respectievelijk de initiële begroting 2021 en initiële begroting 2022. Voor het gemeentefonds zijn de cijfers 2021 en 2022 gebaseerd op respectievelijk de septembercirculaire 2020 (betaalmaand februari 2021) en de septembercirculaire 2021 (betaalmaand februari 2022). De cijfers 2018, 2019 en 2020 zijn overgenomen uit het inspectierapport 2020. Ook bij deze vergelijkingen is gecorrigeerd voor de bedragen voor beschermd wonen, vrouwenopvang en maatschappelijke opvang.

Tabel 2.3 Vergelijking verschil met gemeentefonds van Vlissingen en verschil met gemeentefonds van de selectiegroep 2018 -2022

Clusters	c. gemiddelde selectiegroep	Vlissingen	
	verschil nettolasten met GF per inwoner (x € 1)	verschil nettolasten met GF per inwoner (x € 1)	Verskil per inwoner (x € 1)
<i>2018</i>			
Inkomen en participatie	-59	-60	-1
Samenkracht en burgerparticipatie	-121	-113	8
Jeugd	33	47	14
Maatschappelijke ondersteuning	173	91	-81
Totaal uitgavenclusters 2018	26	-34	-60
<i>2019</i>			
Inkomen en participatie	-23	-81	-58
Samenkracht en burgerparticipatie	-146	-147	-1
Jeugd	13	19	5
Maatschappelijke ondersteuning	155	135	-20
Totaal uitgavenclusters 2019	-1	-74	-73
<i>2020</i>			
Inkomen en participatie	-21	-76	-55
Samenkracht en burgerparticipatie	-142	-204	-63
Jeugd	-12	-50	-38
Maatschappelijke ondersteuning	170	112	-58
Totaal uitgavenclusters 2020	-5	-218	-213
<i>2021</i>			
Inkomen en participatie	12	-29	-41
Samenkracht en burgerparticipatie	-143	-202	-59
Jeugd	-34	-43	-9
Maatschappelijke ondersteuning	167	154	-13
Totaal uitgavenclusters 2021	3	-120	-123
<i>2022</i>			
Inkomen en participatie	18	-44	-62
Samenkracht en burgerparticipatie	-139	-226	-87
Jeugd	-8	-12	-4
Maatschappelijke ondersteuning	191	128	-63
Totaal uitgavenclusters 2022	63	-154	-217

-/- is hogere nettolasten dan gemeentefonds

Gemeentefonds 2021 en 2022 respectievelijk op basis van septembercirculaire 2020 en 2021 (betaalmaand februari 2021 en 2022)

Nettolasten 2021 en 2022 respectievelijk op basis van gecorrigeerde Iv3 initiële begroting 2021 en 2022

Cijfers 2018, 2019 en 2020 conform Inspectierapport 2020

Exclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

⁶ Gecorrigeerd is de door Vlissingen opgenomen taakstelling (post 3.5, begroting 2021). Hiervoor in de plaats zijn de daadwerkelijk structureel gerealiseerde bezuinigen 2021 en 2022 verwerkt bij de betreffende clusters.

Uit tabel 2.3 blijkt dat voor de vier clusters tezamen in 2018 de selectiegemeenten minder uitgeven dan de ijkpunten van het gemeentefonds. In 2019 en 2020 geven de selectiegemeenten vervolgens iets meer uit dan de ijkpunten. In 2021 wordt door de selectiegemeenten weer iets minder uitgeven en in 2022 fors minder. Vlissingen daarentegen geeft in alle jaren aanzienlijk meer uit dan de omvang van het gemeentefonds voor de vier clusters tezamen. Vanaf 2021 is er echter wel een dalende trend waarneembaar.

In paragraaf 2.3 wordt per cluster een verdere toelichting gegeven.

2.3 Toelichting per cluster

In deze paragraaf wordt dieper ingegaan op de uitgavenclusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning. Hierbij wordt per cluster ingegaan op:

- De geconstateerde verschillen tussen de nettolasten van Vlissingen enerzijds en het niveau van het gemeentefonds en de nettolasten van groepen gemeenten anderzijds.
- De geconstateerde verschillen tussen de jaren.
- In hoeverre er sprake is van een specifiek Vissings probleem of dat er ook sprake is van een bepaalde trend bij andere (groepen van) gemeenten.

Voor de leesbaarheid worden de verschillende vergelijkingen zoals beschreven in paragraaf 2.2 en gepresenteerd in de tabellen 2.1, 2.2 en 2.3 per cluster ook bij elkaar één tabel gepresenteerd.

2.3.1 Uitgavencluster Inkomen en participatie

Het uitgavencluster Inkomen en participatie bestaat uit de taakvelden 6.3 (Inkomensregelingen), 6.4 (Begeleide participatie) en 6.5 (Arbeidsparticipatie). Dat betekent dat tot dit cluster alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen behoren. Daarnaast vallen de voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid onder dit cluster. Tot slot zijn ook de op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen onderdeel van dit cluster.

De vergelijkingen voor het cluster Inkomen en participatie worden weergegeven in onderstaande tabel 2.4.

Tabel 2.4 Vergelijkingen cluster Inkomen en participatie

Cluster Inkomen en participatie						
Jaar	a	b1	b2	b3	b4	c
	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Vershil Vlissingen met uitkering GF
	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met
	Ijkpunt van het gemeentefonds	Gemiddelde nettolasten selectiegroep	Gemiddelde nettolasten soortgenoten	Gemiddelde nettolasten groottegroep	Gemiddelde nettolasten gemeenten in Zeeland	Vershil selectiegroep met uitkering GF
per inwoner (x € 1)	per inwoner (x € 1)	per inwoner (x € 1)	per inwoner (x € 1)	per inwoner (x € 1)	per inwoner (x € 1)	
2018	-60	-113	70	-242	-206	-1
2019	-83	-174	34	-275	-230	-58
2020	-75	-170	41	-272	-225	-55
2021	-29	-156	57	-239	-193	-41
2022	-44	-176	45	-260	-215	-62

-/- is hogere nettolasten voor Vlissingen

Gemeentefonds 2021 en 2022 respectievelijk op basis van septembercirculaire 2020 en 2021 (betaalmaand februari 2021 en 2022)

Nettolasten 2021 en 2022 respectievelijk op basis van gecorrigeerde Iv3 initiele begroting 2021 en 2022

Cijfers 2018, 2019 en 2020 conform Inspectierapport 2020

Vergelijking a: Inclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

Vergelijking b en c: Exclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

Uit tabel 2.1 valt op te maken dat bij het cluster Inkomen en participatie over de periode 2018-2022 de nettolasten na een stijging in 2019 in 2021 zijn gedaald. In 2022 stijgen de nettolasten echter weer, met name door extra geld naar Orions als gevolg van tekorten op de BUIG in dat jaar. Daarnaast is het ijkpunt van het gemeentefonds over die periode per inwoner met 7% gestegen. Dit verklaart waarom de nettolasten per inwoner meer zijn toegegroeid naar het niveau van het gemeentefonds. Dat neemt niet weg dat de nettolasten in 2022 nog steeds € 44 per inwoner boven het gemeentefonds zitten.

Uit tabel 2.2 blijkt dat er bij dit cluster bij de meeste andere groepen gemeenten in de periode 2018-2022 een daling van de nettolasten per inwoner heeft plaatsgevonden, een gemiddelde daling van 4%. Deze trend komt niet overeen met de ontwikkeling bij Vlissingen over die periode. Voor Vlissingen stijgen de nettolasten per inwoner over de periode 2018-2022 juist met 3%.

In tabel 2.3 valt te zien dat bij het cluster Inkomen en participatie een geleidelijke daling van het verschil bij de selectiegroep geleid heeft tot een omslagpunt in 2021. In tegenstelling tot de voorgaande jaren zijn vanaf 2021 de nettolasten lager dan het ijkpunt van het gemeentefonds. Voor Vlissingen is dit niet het geval, de nettolasten zijn nog steeds hoger dan het ijkpunt van het gemeentefonds. Wel is vanaf 2020 een daling van het verschil zichtbaar.

Uit tabel 2.4 blijkt dat Vlissingen bij dit cluster hogere nettolasten heeft ten opzichte van het ijkpunt van het gemeentefonds (a), de selectiegroep (b1), de groottegroep (b3) en de gemeenten in Zeeland (b4). Alleen bij de vergelijking met de soortgenoten (b2) zijn de nettolasten van Vlissingen lager. Na een daling van de verschillen in 2021 stijgen de verschillen in 2022 weer. Ook blijkt dat Vlissingen in 2021 € 41 en in 2022 € 62 per inwoner meer boven het ijkpunt van het gemeentefonds zit dan de selectiegemeenten (c).

Ten aanzien van bovenstaande constatering geeft Vlissingen het volgende aan:

1. Hoewel Vlissingen in omvang een hele gemiddelde gemeente is, speelt er 'Randstedelijke problematiek'. Dat vertaalt zich specifiek voor werk en inkomen al

jarenlang in relatief gezien erg hoge werkloosheidscijfers. Zowel op het gebied van WW (uitgevoerd door UWV) als bijstand (uitgevoerd door Orionis) is Vlissingen al jarenlang in Zeeland koploper en scoort Vlissingen ook bovengemiddeld t.o.v. het landelijk gemiddelde beeld (in negatieve zin). Voor een groot deel is dit te relateren aan de zwakke sociale structuur.

2. Het BUIG-budget is de afgelopen jaren ontoereikend gebleken voor het aantal bijstandsuitkeringen in de gemeente Vlissingen. De afgelopen jaren heeft de gemeente Vlissingen dan ook ruime tekorten op het BUIG-budget gekend, waardoor steeds een beroep moest worden gedaan op de vangnetuitkering BUIG. De BUIG-tekorten zijn de afgelopen jaren wel steeds verder afgenomen, hetgeen erin heeft geresulteerd dat Vlissingen geen beroep meer kon doen op de vangnetregeling. Als deze trend zich doorzet, zoals wordt verwacht en ook is begroot, zal m.i.v. 2023 het tekort bij de BUIG geheel zijn omgebogen, waarna een overschot ontstaat. Dit houdt direct verband met het feit dat het bijstandsbestand in de gemeente Vlissingen de afgelopen jaren in aantallen is gedaald, en daarbij dat het bijstandsvolume sneller is gedaald dan de landelijke ontwikkeling. Hierdoor nam enerzijds het aantal uit te keren bijstandsuitkeringen af (minder beroep op het BUIG-budget) en anderzijds nam het relatieve aandeel van de gemeente Vlissingen in het macrobudget toe (relatief gezien meer BUIG-budget). Anders gesteld: het aantal bijstandsuitkeringen is meer in verhouding gekomen met het Rijksbudget voor de BUIG.
3. Verwacht wordt dat het tekort BUIG van 2022 incidenteel is en gezien de arbeidsmarkt er meer uitstroom zal zijn. Ook wordt gewerkt aan een plan om meer uitstroom te genereren en wordt gezocht naar extra mogelijkheden om re-integratie te organiseren in het verlengde van het implementatieplan. Bijvoorbeeld re-integratie elders beleggen voor een deel, sturen op grotere caseloads bij Orionis en sturen op meer uitstroom ook bij de gemeenten.
4. Het WSW-bedrijf van Orionis Walcheren (gemeenschappelijke regeling) presteert al jarenlang ondermaats t.o.v. branchegenoten. Uit de financiële resultaten van de WSW bij Orionis in de jaren 2017-2019 blijkt een tekort in de orde van € 1 miljoen en de gemeentelijke bijdrage is opgelopen van € 1,8 naar bijna € 2,2 miljoen. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat het aantal WSW-medewerkers conform het landelijke beeld is afgenomen, waardoor het tekort in deze jaren is opgelopen van bijna € 5.000 naar boven de € 6.000 per WSW-medewerker. Het financiële tekort is landelijk gemiddeld € 3.000 per WSW-medewerker. Als de financiële resultaten van de verschillende werkbedrijven onderling vergeleken worden dan ontstaat een beeld dat vrijwel alle werkbedrijven te maken hebben met een tekort, maar een tekort van € 6.000 betekent een zeer lage financiële performance. De oorzaken voor het negatieve financiële resultaat moeten vooral in de bedrijfsvoering gezocht moeten worden.
5. Orionis geeft aan dat acties gericht op 'lean' werken, terugdringen ziekteverzuim, terugdringen leegloop, meer handel (nieuwe opdrachtgevers), maximaal detacheren, bedrijfshallen vrijspelen en betere prijzen door samenwerking een zodanig bedrag oplevert dat op termijn de oorspronkelijke doelstelling die is opgenomen in het KplusV-rapport en meerjarenraming begroting 2023 gehaald wordt. Met andere woorden: de dip van € 1,44 miljoen die in 2022 optreedt, wordt de komende jaren weer geleidelijk ingehaald tot de oorspronkelijke rendementsverbetering. In 2025/2026 wordt dan weer het oorspronkelijk begrote niveau (gebaseerd op rapport KplusV) zoals in de meerjarenraming van de begroting 2023 is opgenomen bereikt. Dit is wel afhankelijk van de economische nationale én internationale situatie. Verbetering koopkracht consumenten, afkoeling internationale grondstofmarkt en klanten van de opdrachtgevers moeten meer orders gaan plaatsen.

2.3.2 Uitgavencluster Samenkracht en burgerparticipatie

Het uitgavencluster Samenkracht en burgerparticipatie bestaat uit de taakvelden 6.1 (Samenkracht en burgerparticipatie) en 6.2 (Wijkteams). Tot dit cluster behoren dan ook algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie en alle loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen

kracht en het geleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en -dienstverlening).

De verschillende vergelijkingen voor het cluster Samenkracht en burgerparticipatie staan in tabel 2.5.

Tabel 2.5 Vergelijkingen cluster Samenkracht en burgerparticipatie

Cluster Samenkracht en burgerparticipatie						
Jaar	a	b1	b2	b3	b4	c
	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Vershil Vlissingen met uitkering GF
	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met
	Ijkpunt van het gemeentefonds	Gemiddelde nettolasten selectiegroep	Gemiddelde nettolasten soortgenoten	Gemiddelde nettolasten groottegroep	Gemiddelde nettolasten gemeenten in Zeeland	Vershil selectiegroep met uitkering GF
per inwoner (x € 1)	per inwoner (x € 1)	per inwoner (x € 1)	per inwoner (x € 1)	per inwoner (x € 1)	per inwoner (x € 1)	
2018	-113	3	27	-7	22	8
2019	-197	-6	25	-35	2	-1
2020	-204	-69	-32	-92	-57	-63
2021	-202	-65	-37	-88	-58	-59
2022	-225	-92	-68	-112	-71	-87

-/- is hogere nettolasten voor Vlissingen

Gemeentefonds 2021 en 2022 respectievelijk op basis van septembercirculaire 2020 en 2021 (betaalmaand februari 2021 en 2022)

Nettolasten 2021 en 2022 respectievelijk op basis van gecorrigeerde Iv3 initiële begroting 2021 en 2022

Cijfers 2018, 2019 en 2020 conform Inspectierapport 2020

Vergelijking a: Inclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

Vergelijking b en c: Exclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

Uit tabel 2.1 blijkt dat op dit cluster voor Vlissingen het beeld van 2021 vergelijkbaar is met dat van 2020. In 2019 was er een forse stijging van de nettolasten per inwoner op dit cluster, in 2020 en 2021 is deze stijging afgevlakt en zijn de nettolasten iets gehaald. In 2022 stijgen de nettolasten echter weer. Dit heeft met name te maken met de inrichting van de buurtteams per 2022. Over de periode 2018-2022 is er een forse stijging van de nettolasten van 85%. Daar staat een stijging van het ijkpunt van het gemeentefonds per inwoner van 38% tegenover in die periode.

In tabel 2.2 is te zien dat voor andere groepen gemeenten dat beeld er ook is. Met een gezamenlijke stijging van de nettolasten over de periode 2018-2022 van 13% wel in sterk mindere mate. Dit blijkt ook uit de vergelijking in kolom c van tabel 2.5. Vlissingen geeft in 2022 € 87 per inwoner meer boven het ijkpunt van het gemeentefonds uit dan de selectiegemeenten. In 2018 was dat nog € 8 per inwoner minder.

Tabel 2.3 geeft aan dat bij het cluster Samenkracht en burgerparticipatie sinds 2018 de nettolasten zowel bij de selectiegroep als bij Vlissingen flink hoger zijn dan het gemeentefonds. Bij de selectiegroep is vanaf 2020 wel een licht dalende trend te herkennen. Bij Vlissingen is er echter nog geen dalende trend in de cijfers te herkennen. In 2022 ten opzichte van 2021 stijgt het verschil weer.

Uit de tabel 2.5 blijkt dat Vlissingen bij dit cluster hogere nettolasten heeft ten opzichte van het ijkpunt van het gemeentefonds (a) en alle groepen gemeenten (b1 t/m b4). In 2021 ten opzichte van 2020 blijven de verschillen in nettolasten redelijk stabiel. In 2022 stijgen de verschillen echter weer. Ook is te zien dat Vlissingen in 2022 € 87 per inwoner meer boven het ijkpunt van het gemeentefonds zit dan de selectiegemeenten (c). Dat is een forse stijging ten opzichte van 2021.

Bovenstaand geconstateerde stijgingen worden volgens Vlissingen vooral veroorzaakt door een hogere toerekening van de overhead als gevolg van een uitbreiding van de formatie binnen het sociaal domein en de positionering van buurtteams (generalistische basishulp) o.b.v. de specifieke problematiek in de wijk/buurt.

2.3.3 Uitgavencluster Jeugd

Het uitgavencluster Jeugd is opgedeeld in de taakvelden 6.72 (Maatwerkdienstverlening 18-) en 6.82 (Geëscaleerde zorg 18-). Tot taakveld 6.72 behoren vormen van jeugdhulp die door de gemeente als individuele (niet vrij toegankelijke) voorziening worden aangemerkt. Tot taakveld 6.82 behoren maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen (jonger dan 18 jaar) met inbegrip van maatwerkdienstverleningsmaatregelen voor jeugdigen die in de desbetreffende opvangvoorzieningen verblijven.

In tabel 2.6 staan de verschillende vergelijkingen voor dit cluster.

Tabel 2.6 Vergelijkingen cluster Jeugd

Cluster Jeugd						
Jaar	a	b1	b2	b3	b4	c
	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Vershil Vlissingen met uitkering GF
	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met
	Ijkkpunt van het gemeentefonds	Gemiddelde nettolasten selectiegroep	Gemiddelde nettolasten soortgenoten	Gemiddelde nettolasten groottegroep	Gemiddelde nettolasten gemeenten in Zeeland	Vershil selectiegroep met uitkering GF
	per inwoner	per inwoner	per inwoner	per inwoner	per inwoner	per inwoner
	(x € 1)	(x € 1)	(x € 1)	(x € 1)	(x € 1)	(x € 1)
2018	47	44	64	-16	-7	14
2019	-12	24	64	-34	-26	5
2020	-50	-37	2	-120	-80	-38
2021	-42	-21	16	-107	-70	-9
2022	-12	-36	-23	-190	-140	-4

-/- is hogere nettolasten voor Vlissingen

Gemeentefonds 2021 en 2022 respectievelijk op basis van septembercirculaire 2020 en 2021 (betaalmaand februari 2021 en 2022)

Nettolasten 2021 en 2022 respectievelijk op basis van gecorrigeerde Iv3 initiele begroting 2021 en 2022

Cijfers 2018, 2019 en 2020 conform Inspectierapport 2020

Vergelijking a: Inclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

Vergelijking b en c: Exclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

Via tabel 2.1 valt te berekenen dat over de periode 2018-2022 de nettolasten per inwoner op het cluster Jeugd met maar liefst 133% stijgen. Het ijkpunt van het gemeentefonds per inwoner stijgt in die periode voor Vlissingen daarentegen ook, maar met 84% aanzienlijk minder. De forse stijging in 2022 wordt veroorzaakt door de invoering van het woonplaatsbeginsel. Hiervoor ontvangt Vlissingen ook extra geld uit het gemeentefonds. De stijging van het ijkpunt van het gemeentefonds als gevolg van het woonplaatsbeginsel en als gevolg van extra geld op grond van Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 zorgt ervoor dat de nettolasten van Vlissingen vanaf 2021 meer zijn toegenomen naar dat ijkpunt.

Uit tabel 2.2 blijkt dat ook bij de selectiegroepen er een negatieve trend in de nettolasten te zien over de periode 2018-2022. Met een stijging echter van 46% is die wel een stuk lager. Voor de selectiegroep stijgt bovendien het ijkpunt van het gemeentefonds met 66%. Ook dat heeft te maken met het woonplaatsbeginsel en de Hervormingsagenda Jeugd.

Via tabel 2.3 is inzichtelijk dat voor het cluster Jeugd zowel de selectiegroep als Vlissingen in 2022 een negatieve trend lijken om te buigen. Het verschil met het gemeentefonds daalt in 2022 voor zowel Vlissingen als de selectiegroep. Zoals eerder aangeven komt dat echter met name door extra geld als gevolg van het woonplaatsbeginsel en het woonplaatsbeginsel en de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028.

Op grond van tabel 2.6 kan geconcludeerd worden dat in 2021 Vlissingen bij het cluster Jeugd hogere nettolasten per inwoner heeft ten opzichte van het ijkpunt van het gemeentefonds, de selectiegroep (b1), en de groottegroep (b3) en de gemeenten in Zeeland (b4). Bij de vergelijking met de soortgenoten (b2) heeft Vlissingen in 2021, net als in voorgaande jaren, lagere nettolasten. In 2022 zien we echter een ander beeld. Ten opzichte van het ijkpunt van het gemeentefonds daalt het verschil. Echter, Vlissingen heeft dan wel ten opzichte van alle groepen gemeenten hogere nettolasten. De nettolasten per inwoner voor de verschillende groepen gemeenten stijgen minder hard dan die voor Vlissingen. Ook blijkt dat Vlissingen in 2022 € 4 per inwoner meer boven het ijkpunt van het gemeentefonds uitgeeft dan de selectiegemeenten (c). Dat is een forse verbetering ten opzichte van 2020.

Vlissingen geeft als verklaring aan dat bij de jeugdzorg de volgende zaken spelen:

1. Toename van intensiteit en looptijd ingezette zorg. Het aantal unieke cliënten is sinds 2020 licht afgenomen van 1.768 (2020) naar 1.709 (2021). Deze trend lijkt in 2022 door te gaan. De kosten zijn echter niet altijd in lijn is met de ontwikkeling van het aantal unieke cliënten. Het is lastig hiervoor eenduidige factoren aan te wijzen. De oorzaak ligt in een combinatie van verschillende zaken. Onder meer heeft dit te maken met de gemiddelde duur van de zorg (in 2021 langer dan in 2020, in 2022 is sprake van een verder toename van de gemiddelde looptijd bij sommige producten) en de ontwikkelingen van maatwerkcontracten (zorg die eerder niet gecontracteerd was maar in een noodzakelijke behoefte voorziet, bijv. toename interculturele doelgroepen). Niet in het minst is het ook afhankelijk van eventuele 'dure cliënten', waar soms sprake is van stapeling van zorg. Inhoudelijk ziet Vlissingen dat de gemeente kwetsbaar is voor de producten jeugd ggz, externe verblijfszorg (uithuisgeplaatste jeugdigen) en het cluster ambulante hulp. Door vaste monitoring ontstaat wel steeds meer zicht op de actuele ontwikkelingen per maand en vindt overleg plaats om trends te verklaren en waar mogelijk actie te ondernemen om hierop invloed uit te oefenen.
2. Gemeentelijke grip op de toegang tot jeugdhulp is lastig omdat een groot deel van de instroom tot stand komt via de doorverwijzing van huisartsen, jeugdartsen en medisch of uitspraken van de kinderrechter over de inzet van jeugdbescherming en jeugdreclassering. Het fenomeen van de andere wettelijke verwijzers (medisch of justitieel) is een lastig te beïnvloeden aspect van de Jeugdwet. Omdat dit rechtstreeks gaat speelt de gemeentelijke toegang vaak geen rol. De enige bron die de onderlinge verhouding tussen verwijzers benadert is CBS-statline. Hieruit blijkt dat van de 1470 verwijzingen in Vlissingen over het 1e halfjaar 2022 een aantal van 780 via de gemeentelijke toegang tot stand kwam. Via de medische weg was dat 425 via huisartsen, 35 via jeugdartsen en 90 via medisch specialisten. Daarnaast liepen 70 verwijzingen via de gecertificeerde instellingen en was dat van een aantal 60 niet bekend. Het is een belangrijke ontwikkelopgave om vooral met de huisartsen een goede samenwerking op dit terrein verder te ontwikkelen.
3. In de verschillende deelsectoren van de jeugdhulp is sprake van tariefstijging. De tarieven zijn in het algemeen gestegen conform de vastgelegde afspraken in de meerjarencontracten 2020-2023. Dit heeft mede te maken met een stijging van de lonen (cao's). Door de inflatie wordt in de toekomst wel een claim op de gemeenten verwacht. Vooralsnog heeft de Bestuurscommissie (mede daarom) besloten tot een verlenging van het bestaande contract. Bij die verlenging wordt ingezet om afspraken te maken die ons nog meer grip geven. Zo wordt ingezet om een einde te maken aan het verschijnsel van specifieke (c.q. onbepaalde) beschikkingen. Deze wil Vlissingen beperken in duur en maximaal bedrag.

2.3.4 Uitgavencluster Maatschappelijke ondersteuning

Het uitgavencluster Maatschappelijke ondersteuning is opgebouwd uit de taakvelden 6.6 (Maatwerkvoorzieningen Wmo), 6.71 (Maatwerkdienstverlening 18+) en 6.81 (Geëscaleerde zorg 18+). Hiertoe behoren de materiële voorzieningen om zelfstandig te kunnen functioneren (Wmo) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking verstrekt worden. Daarnaast is de dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch) die zelfstandig wonen en die ondersteuning behoeven in de vorm van beschikbare uren op basis van een toekenningsbeschikking onderdeel van dit cluster. Tot slot valt alle opvang- en beschermd wonen voorzieningen met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de betreffende opvangvoorzieningen verblijven onder het cluster Maatschappelijke ondersteuning.

Onderstaande tabel 2.7 geeft inzicht in de verschillende vergelijkingen voor het cluster Maatschappelijke ondersteuning.

Tabel 2.7 Vergelijkingen cluster Maatschappelijke ondersteuning

Cluster Maatschappelijke ondersteuning						
Jaar	a	b1	b2	b3	b4	c
	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Nettolasten Vlissingen	Verschil Vlissingen met uitkering GF
	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met	vergeleken met
	Ijkpunt van het gemeentefonds	Gemiddelde nettolasten selectiegroep	Gemiddelde nettolasten soortgenoten	Gemiddelde nettolasten groottegroep	Gemiddelde nettolasten gemeenten in Zeeland	Verschil selectiegroep met uitkering GF
	per inwoner	per inwoner	per inwoner	per inwoner	per inwoner	per inwoner
	(x € 1)	(x € 1)	(x € 1)	(x € 1)	(x € 1)	(x € 1)
2018	92	-112	-52	-134	-109	-81
2019	115	-50	-35	-99	-78	-20
2020	112	-91	-69	-145	-128	-58
2021	154	-48	-35	-104	-75	-13
2022	127	-95	-58	-148	-114	-63

-/- is hogere nettolasten voor Vlissingen

Gemeentefonds 2021 en 2022 respectievelijk op basis van septembercirculaire 2020 en 2021 (betaalmaand februari 2021 en 2022)

Nettolasten 2021 en 2022 respectievelijk op basis van gecorrigeerde Iv3 initiele begroting 2021 en 2022

Cijfers 2018, 2019 en 2020 conform Inspectierapport 2020

Vergelijking a: Inclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

Vergelijking b en c: Exclusief Beschermd wonen, Vrouwenopvang en Maatschappelijke opvang

Op grond van tabel 2.1 valt op te maken dat de nettolasten op dit cluster over de periode 2018-2022 met € 2,9 miljoen (4%) zijn gedaald. Dit is inclusief de centrumgemeente middelen. Het ijkpunt van het gemeentefonds daalt over die periode met € 1,3 miljoen (2%). Wel zit hier het effect in dat vanaf 2021 het gemeentefonds op dit cluster met € 12,1 miljoen is verlaagd door met name de uitname voor de centrumgemeentemiddelen (beschermd wonen) als gevolg van de overgang van een deel van de cliënten naar de Wet langdurige zorg.

Als we naar tabel 2.2 kijken zien we een ander beeld omdat deze tabel exclusief de centrumgemeentemiddelen is. Over het algemeen stijgen de nettolasten exclusief de centrumgemeentemiddelen over de periode 2018-2022 voor zowel Vlissingen als de groepen gemeenten. De nettolasten per inwoner voor Vlissingen op dit cluster stijgen met 25%. De nettolasten voor de groepen gemeenten gezamenlijk stijgen gemiddeld met 37%.

Tabel 2.3 is exclusief beschermd wonen, vrouwenopvang en maatschappelijke opvang en laat bij dit cluster voor de selectiegroep een overwegend stabiel beeld zien, waarbij de nettolasten lager zijn dan het ijkpunt van het gemeentefonds. In 2022 stijgt dat verschil wel. Ook bij Vlissingen zijn de nettolasten lager dan het ijkpunt van het gemeentefonds. Echter dit positieve verschil neemt wel af in 2022.

Ook tabel 2.7 is exclusief beschermd wonen, vrouwenopvang en maatschappelijke opvang (behalve vergelijking a). Uit deze tabel blijkt dat Vlissingen alle jaren lagere nettolasten per inwoner heeft dan het ijkpunt van het gemeentefonds (a). Dit verschil daalt wel in 2022. Ten opzichte van de groepen gemeenten (b1 t/m b4) zijn de nettolasten van Vlissingen net als alle voorgaande jaren hoger. Dit verschil stijgt ook. Na een verbetering in 2019 ten opzichte van 2018, verslechtert het beeld in 2020, waarna het weer verbeterd in 2021. In 2022 worden de verschillen echter weer hoger. Ook blijkt dat Vlissingen in 2022 € 63 per inwoner meer boven het ijkpunt van het gemeentefonds uitgeeft dan de selectiegemeenten (c). Dat is een forse stijging ten opzichte van 2021.

Vlissingen geeft als verklaring aan dat bij dit cluster de volgende zaken spelen:

1. Binnen het taakveld 6.71 (Wmo-dienstverlening) stijgen zowel de kosten voor Wmo begeleiding als huishoudelijke hulp. De toenames wordt veroorzaakt door een aantal ontwikkelingen zoals vergrijzing, overbelasting van mantelzorgers en de laagdrempeligheid voor huishoudelijke hulp vanwege het lage abonnementstarief. Anderzijds stromen er weinig cliënten uit doordat de toegang tot de Wet Langdurige Zorg (WLZ) strenger geworden is.
2. Tot de start van de COVID-19 pandemie in maart 2020 was een stijging van de kosten in het Wmo-vervoer waarneembaar. Het aantal ritten is tijdens de COVID-19 periode echter fors afgenomen. Wel zijn de vervoerders gecompenseerd voor niet-gereeden ritten in zowel 2020 als 2021, echter betrof deze compensatie niet 100% van de reguliere ritprijzen. Er was in 2020, 2021 en 2022 dus sprake van lagere kosten dan in 2019. Het aantal ritten, aantal kilometers en aantal unieke personen die gebruik maken van het Wmo-vervoer is ook in 2022 niet terug op het niveau van voor COVID-19 gekomen.
3. Vanaf juli 2022 wordt wel met een lumpsumbudget gewerkt voor de Wmo-voorzieningen. Zie hiervoor hoofdstuk 4 van dit inspectierapport.

2.4 Conclusie

In dit hoofdstuk is inzichtelijk gemaakt welke afwijkingen er zijn tussen enerzijds de nettolasten van Vlissingen en anderzijds het niveau van het gemeentefonds en het niveau van een aantal groepen gemeenten bij de uitgavenclusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning en bijbehorende taakvelden. Dit is normaliter van belang om te bepalen of er terreinen zijn waar een vervolgonderzoek moet plaatsvinden om te bezien of bezuinigingen mogelijk zijn. In dit vanaf 2019 verlengde artikel 12-onderzoek zijn het sociaal domein en werk & inkomen echter in zijn geheel onderwerp van onderzoek, ook op de clusters (taakvelden) waar Vlissingen lagere nettolasten heeft dan de ijkpunten van het gemeentefonds en/of andere groepen van gemeenten. De analyse is dan ook vooral van belang om te volgen of de in dit inspectierapport beschreven onderzoeken en maatregelen uiteindelijk leiden tot lagere afwijkingen.

Bij het cluster *Inkomen en participatie* wordt voorzichtig geconcludeerd dat de eerste effecten van de door Vlissingen genomen maatregelen zichtbaar zijn via de dalende verschillen met het gemeentefonds, alhoewel dit ook gedeeltelijk wordt veroorzaakt door een stijging van het ijkpunt. Echter ten opzichte van het gemeentefonds en de meeste groepen gemeenten geeft Vlissingen nog steeds fors meer uit per inwoner. Er dient dan ook nog meer te worden toegegroeid naar het niveau van het gemeentefonds en andere groepen gemeenten, om het tekort sociaal domein en werk & inkomen verder te laten

dalen. In paragraaf 4.4 wordt ingegaan op de maatregelen die Vlissingen moet nemen om dit te bewerkstelligen. Daarnaast is er bij dit cluster het risico dat de komende jaren de verschillen weer gaan stijgen vanwege de geconstateerde onvoldoende voortgang van de herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis (zie hiervoor paragraaf 4.7).

Bij het cluster *Samenkracht en burgerparticipatie* zijn er nog niet of nauwelijks verbeteringen zichtbaar waarbij meer wordt toegegroeid naar het niveau het gemeentefonds en andere groepen gemeenten. Sterker nog de verschillen stijgen in 2022 verder. Wel is het zo dat door een aantal genomen maatregelen, zoals de inrichting van buurtteams, de lasten op dit cluster stijgen terwijl de effecten daarvan in de vorm van een daling van de lasten voornamelijk zichtbaar zijn op andere clusters. Dat neemt echter niet weg dat ook op dit cluster de lasten meer dienen toe te groeien naar het niveau van de baten. In paragraaf 4.4 wordt nader ingegaan op de maatregelen die Vlissingen moet nemen om de lasten te laten dalen.

Er is nog steeds een stijging van de nettolasten op het cluster *Jeugd*. In 2022 wordt die echter met name veroorzaakt door het woonplaatsbeginsel. Hier staat ook extra geld uit het gemeentefonds tegenover. Weliswaar is het verschil met het gemeentefonds gedaald, maar dat heeft grotendeels te maken met extra incidenteel geld in het gemeentefonds op dit cluster op grond van Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028. Dit extra geld zal de komende jaren afnemen omdat van de gemeenten verwacht wordt dat ze maatregelen treffen om de lasten te verminderen bij de jeugdzorg. Ook bij de jeugdzorg dienen dan ook de lasten meer toe te groeien naar de toekomstige baten. In paragraaf 4.4 wordt nader ingegaan op de maatregelen die Vlissingen moet nemen om de lasten te laten dalen. Ook bij dit cluster is er een risico dat de komende jaren de verschillen met het gemeentefonds en andere groepen gemeenten weer gaan oplopen door onvoldoende voortgang van maatregelen jeugdzorg, die op het ogenblik volledig 'gevangen' zijn in de regionale samenwerking van de 13 gemeenten in Zeeland op dit vlak (zie ook paragraaf 4.7).

Bij het cluster *Maatschappelijke ondersteuning* geeft Vlissingen al jaren minder uit dan het ijkpunt van het gemeentefonds. Dit heeft met name te maken met de maatregelen die Vlissingen heeft genomen op het vlak van de inkoop beschermd wonen (zie ook paragraaf 3.3 en 4.4). Dit verschil loopt wel terug. Exclusief de centrumgemeentemiddelen geeft Vlissingen ten opzichte van de groepen gemeenten echter meer uit op het cluster Maatschappelijke ondersteuning. Dit verschil loopt bovendien weer op in 2022. De situatie op dit cluster exclusief de centrumgemeentemiddelen verslechterd dan ook in 2022. Ook op dit cluster moeten maatregelen worden genomen om de nettolasten te verminderen. In paragraaf 4.4 van het voorliggende inspectierapport 2021-2022 wordt ingegaan op de stand van zaken hiervan.

3 Reserves

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de stand en het verloop van de algemene reserve en de bestemmingsreserve Centrumtaken. De overige reserves en de voorzieningen vallen niet onder de scope van het artikel 12-onderzoek over de periode 2019-2022, dat zich concentreert op het sociaal domein en werk & inkomen. In het verbrede artikel 12-onderzoek per 2023 zullen ook de overige reserves en de voorzieningen weer onderwerp van onderzoek zijn (zie ook paragraaf 1.1).

Paragraaf 3.2 gaat in op de algemene reserve en paragraaf 3.3 op de reserve Centrumtaken. De conclusies staan in paragraaf 3.4.

3.2 Algemene reserve

In tabel 3.1 staat een overzicht van het verloop van de algemene reserve voor de periode 2017 t/m 2022. De jaren 2017 t/m 2021 zijn op basis van de jaarrekening. Het jaar 2022 is op basis van de stand Tweede bestuursrapportage 2022. De algemene reserve is daarbij gesplitst in een deel dat betrekking heeft op de grondexploitatie, een deel dat betrekking heeft op het sociaal domein en werk & inkomen en een deel dat betrekking heeft op de 'normale' exploitatie (het restant).

Tabel 3.1 Verloop algemene reserve (bedragen x € 1.000)

Jaar	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AR 'normale' exploitatie	15.803	21.400	29.422	45.220	45.830	49.628
AR grondexploitatie	-173.424	-166.467	-140.934	-122.013	-104.507	-95.790
Te saneren AR a.g.v. grondexploitatie	-157.621	-145.067	-111.512	-76.793	-58.677	-46.162
AR sociaal domein en werk & inkomen	0	0	0	-17.675	-11.476	-4.987
Te saneren AR a.g.v. SD en W&I	0	0	0	-17.675	-11.476	-4.987
Totaal algemene reserve	-157.621	-145.067	-111.512	-94.468	-70.153	-51.149

2017 t/m 2021 o.b.v. jaarrekening

2022: stand Tweede bestuursrapportage 2022

Het te saneren deel van de algemene reserve als gevolg van de tekorten bij de grondexploitatie is het saldo van de algemene reserve 'normale' exploitatie en de algemene reserve grondexploitatie⁷. Dit deel van de algemene reserve wordt gesaneerd via de uitgangspunten en bedragen zoals opgenomen in het inspectierapport 2017-2018 en het besluit van de beheerders van het gemeentefonds van 19 december 2019. In het actualisatieonderzoek en verbrede onderzoek in 2023 wordt onderzocht of de inschattingen die zijn gedaan en de adviezen die zijn gegeven in het inspectierapport 2017-2018 realistisch zijn gebleken en er aanleiding is voor aanpassing van de artikel 12-uitkering en de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve grondexploitatie op basis van het inspectierapport 2017-2018 en het besluit van de fondsbeheerders (zie ook paragraaf 1.1). Indien het jaarrekeningsaldo hoger is dan de voorgeschreven passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering dan komt dit verschil ook ten goede aan dit deel van de algemene reserve.

⁷ In tegenstelling tot bij de bepaling van de aanvullende uitkering in het inspectierapport 2017-2018 is hier niet gecorrigeerd voor het niet meenemen opbrengsten na 10-jars termijn.

De negatieve algemene reserve als gevolg van het tekort sociaal domein en werk & inkomen wordt gesaneerd via de besluiten van de beheerders van het gemeentefonds van 4 februari 2021 (bijlage 1.2 inspectierapport 2020) en van 10 februari 2022 (bijlage 1.3 voorliggende inspectierapport), via de in dit inspectierapport voorgestelde aanvullende uitkeringen over 2021 en 2022 en via de resultaatbestemmingen 2021 en 2022.

De sanering van de negatieve algemene reserve wordt weergegeven in onderstaande tabel 3.2. 2021 is op basis van de Jaarrekening 2021 en 2022 is op basis van de stand Tweede bestuursrapportage 2022.

Tabel 3.2 Sanering algemene reserve (bedragen x € 1.000)

Sanering algemene reserve	Grondexploitatie	'Normale' exploitatie	Sociaal domein en werk & inkomen	Totaal
Te saneren algemene reserve 2021 (zie tabel 3.1)*	-104.507	45.830	-11.476	-70.153
Resultaatbestemming 2021	1.953	1.845	6.474	10.272
Inzet bestemmingsreserve Centrumtaken			2.000	2.000
Voorgestelde aanvullende uitkering 2021 inspectierapport 2021-2022			3.002	3.002
Stand algemene reserve na sanering 2021	-102.554	47.675	0	-54.879
Te saneren algemene reserve 2022 (zie tabel 3.1)**	-95.790	49.628	-4.987	-51.149
Inzet bestemmingsreserve Centrumtaken			3.000	3.000
Voorgestelde aanvullende uitkering 2022 inspectierapport 2021-2022			1.987	1.987
Stand algemene reserve na sanering 2022	-95.790	49.628	0	-46.162

* Aanvullende uitkering beschikking fondsbeheerders 19-12-2019 m.b.t. 2021 van € 7 miljoen en passende bijdrage Vlissingen 2021 van € 1,690 miljoen opgenomen in de Primaire begroting 2021

* Aanvullende uitkering beschikking fondsbeheerders 10-02-2022 m.b.t. 2020 van € 5,265 miljoen opgenomen in de Tweede Berap 2021 o.b.v. inspectierapport 2020

** Aanvullende uitkering beschikking fondsbeheerders 19-12-2019 m.b.t. 2022 van € 7 miljoen en passende bijdrage Vlissingen 2022 van € 1,717 miljoen opgenomen in de Primaire begroting 2022

2021: o.b.v. Jaarrekening 2021

2022: stand Tweede bestuursrapportage 2022

3.3 Reserve Centrumtaken

Verloop reserve Centrumtaken

Vlissingen is centrumgemeente voor Zeeland voor de taken beschermd wonen (BW), maatschappelijke opvang (MO) en vrouwenopvang (VO). Via het gemeentefonds ontvangt Vlissingen dan ook de gelden voor de uitvoering van deze taken. Eventuele overschoten hierbij worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Centrumtaken.

In tabel 3.3 staat een overzicht van het verloop van de bestemmingsreserve Centrumtaken voor de periode 2017-2022. 2021 is op basis van de Jaarrekening 2021 en 2022 is op basis van stand Tweede bestuursrapportage 2022.

Tabel 3.3 Verloop bestemmingsreserve Centrumtaken (bedragen x € 1.000)

Omschrijving (bedragen x 1000)	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Totaal
Stand per 1 januari	0	3.376	2.903	4.502	7.298	22.003	
1 Overschot op basis van Jaarrekening 2016 (via resultaatbestemming)	2.379						2.379
2 Beschermd wonen Zeeuwse gronden	-311						-311
3 Overschot op basis van Jaarrekening 2017	1.308						1.308
4 Tekort op basis van Jaarrekening 2018		-473					-473
5 Overschot op basis van Jaarrekening 2019			1.599				1.599
6 Overschot op basis van Jaarrekening 2020				2.796			2.796
7 Overschot op basis van Jaarrekening 2021					14.705		14.705
8 Niet bestede middelen beschermd wonen						9.026	9.026
Totaal mutatie	3.376	-473	1.599	2.796	14.705	9.026	31.029
Stand per 31 december	3.376	2.903	4.502	7.298	22.003	31.029	

2021: o.b.v. Jaarrekening 2021

2022: stand Tweede bestuursrapportage 2022

*Toelichting bij de tabel:***1-6) Diverse posten**

Deze posten zijn toegelicht in de inspectierapporten 2019 (paragraaf 3.4) en 2020 (paragraaf 3.3).

7) Overschot/tekort op basis van jaarrekening 2021

Het overschot op basis van Jaarrekening 2021 betreft de volgende posten:

- Niet bestede middelen beschermd wonen 2021 (zie onderstaand): € 12.488.000
- Niet bestede incidentele middelen Dak en thuisloosheid: € 2.515.000
- Restant budget dak- en thuisloosheid: € 121.000
- Meer bestede middelen vrouwenopvang 2021: € -50.000
- Extra bedrag MO/VO: € -369.000

8) Niet bestede middelen beschermd wonen

Omdat de financiële grenzen ten aanzien van de betaalbaarheid van beschermd wonen in Zeeland waren bereikt, zijn er vanaf 2020 een aantal maatregelen genomen die een rem zetten op de ongebreidelde uitbreiding van beschermd wonen. Deze maatregelen zijn beschreven in het inspectierapport 2020 (paragraaf 3.3). Door deze maatregelen is er een overschot ontstaan bij beschermd wonen die in de reserve Centrumtaken wordt gestort.

In onderstaande tabel 3.4 staat een overzicht van de baten en lasten ten aanzien van beschermd wonen. Uit de tabel blijkt dat er in 2021 (o.b.v. Jaarrekening 2021) een overschot beschermd wonen van € 12,488 miljoen is. In 2022 (stand Tweede bestuursrapportage 2022) is er een overschot van € 9,026 miljoen.

Aangetekend hierbij dient te worden dat dit beleidsterrein erg in ontwikkeling is (gedeeltelijke overgang naar de Wet langdurige zorg, doorcentralisatie, ontwikkeling objectieve verdeelmodellen en transitie Dannenberg), waarbij nu nog geen rekening kon worden gehouden met alle financiële consequenties daarvan in de tabel.

Tabel 3.4 Beschermd wonen (bedragen x € 1.000)

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2021	2022
Rijksbijdrage beschermd wonen*	34.115	34.614
Kosten WLZ overgangscienten	-1.229	
PGB	-400	-400
Eigen bijdrage	700	700
Hogere eigen bijdrage 2021	206	
Correctie eigen bijdrage 2020	-296	
Budgetplafond	-17.000	-19.500
Ophoging budgetplafond	-500	
Compensatiefonds	-900	
Transformatiefonds	-2.009	-2.000
Budgetoverheveling transformatiemiddelen 2021-2022	1.000	-1.000
Transformatiemiddelen 2020	1.000	
Kosten bedrijfsvoering	-598	-582
Diverse kosten	-35	-35
Berichtenverkeer beschermd wonen	-50	-50
Onafhankelijke deskundige beschermd wonen	-100	-100
Inhuur Significant	-45	
Programmabegroting CZW-bureau (tekort MO en VO)	-316	-1.080
Tekort dekking indexatie tarieven MO/VO 2022		-262
Contractbeheer beschermd wonen januari-mei 2021	-38	
Tijdelijk verblijf client BW West-Brabant	-22	
Onderzoek uitvoering centrumtaken	-25	
Walk-Inn en doorstroomhuis	-212	
Tijdelijk verblijf cliënt BW Breda	-36	
Accountantsonderzoek beschermd wonen	-14	
Beleidsontwikkeling beschermd wonen (Nautus)	-81	
Regio-overstijgende casuïstiek	-500	
Cliëntparticipatie beschermd wonen	-10	
Subsidie sociale pensions 2021	-60	
Inhuur Nautus BW en MO	-32	
Programmacoördinator MO		-50
Inhuur going concern centrumtaken	-35	-90
Toegang tot BW en intensieve begeleiding thuis	-204	-204
Eleos meerkostenregeling 2020 beschermd wonen	-16	
Beschermd wonen nabetaling Juvent	-94	
Regiovisie beschermd wonen – maatschappelijke opvang	-12	
Afrekening Beschermd wonen 2020 Zorgsaam	93	
Contractbeheer beschermd wonen juni-december 2021	-61	
Contractbeheer en aanbesteding beschermd wonen 2022		-151
Inhuur aanbesteding beschermd wonen		-10
Hogere compensatie BW 2021	-314	
Onderzoek inrichting governance en inkoop		-11
Cliënt- en naastenperspectief 2022		-14
Programmacoördinator MO		-25
Evaluatie toegang beschermd wonen		-13
Onderzoek ideaal zorglandschap beschermd wonen		-65
WUP-portaal		-6
Berichtenverkeer beschermd wonen		-250
Programmacoördinator beschermd wonen		-36
Meer PGB-bestedingen beschermd wonen	-86	
Correctie JR 2021 niet bestede middelen beschermd wonen 2020	704	
Contractbeheer BW okt-dec 2022		-38
BW iEb 2.0 bij CAK		
Uitvoeringskosten Wlz		-79
Nabetaling BW 2021		-237
Overschot	12.488	9.026

* 2021 o.b.v decembercirculaire 2021, 2022 o.b.v. septembercirculaire 2022

2021: o.b.v. Jaarrekening 2021

2022: stand Tweede bestuursrapportage 2022

Inzet reserve Centrumtaken

De inspecteur is van mening dat met ingang van 2020 voor de centrumgemeentemiddelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO) uit het gemeentefonds geldt dat deze door Vlissingen kunnen worden gebruikt voor tekorten op andere vlakken. De redenen zijn:

1. In de Financiële verhoudingswet wordt bepaald dat de middelen uit het gemeentefonds vrij besteedbaar zijn voor de gemeente. Dit geldt ook voor de middelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO). Formeel zijn de middelen MO, VO en BW dan ook van de centrumgemeente. De overschotten bij BW, MO en VO kunnen dan ook aan andere onderdelen van het sociaal domein worden uitgegeven door Vlissingen.
2. Op dit moment zijn er met de Zeeuwse gemeenten geen afspraken gemaakt over risicoverevening. Vlissingen heeft aangegeven dat het onduidelijk is waarom deze afspraken niet zijn gemaakt. Het is dan ook niet te achterhalen of dat bewust niet is gebeurd of dat daar niet over is nagedacht. Dit betekent echter wel dat in geval van budgetoverschrijding op dat moment zal moeten blijken of de Zeeuwse gemeenten bereid zijn een deel van de last te dragen. Dat betekent naar het oordeel van de inspecteur dat de risico's bij een overschrijding in de regio momenteel geheel bij Vlissingen liggen als centrumgemeente. Dat betekent echter ook dat overschotten ten goede kunnen komen aan Vlissingen.

In de deelovereenkomst beschermd wonen voor de Zeeuwse regio wordt bepaald dat voor de vaststelling van de bekostiging in 2018 en 2019 als budgetplafond geldt het totaal van de uitkering die hiervoor jaarlijks door het Rijk aan de gemeente Vlissingen beschikbaar wordt gesteld (macro budgettair kader). Dat betekent naar het oordeel van de inspecteur dat in 2019 nog niet gebruik kon worden gemaakt van de reserve Centrumtaken voor het opvangen van de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen als geheel. Voor 2020 en verder geldt deze overeenkomst echter niet meer.

Bij de bepaling van de hoogte van het bedrag dat uit de reserve Centrumtaken kan worden gebruikt voor de sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen is het volgende meegewogen:

1. Het spanningsveld tussen het juridisch eigendom van de bestemmingsreserve en de regio. De andere 12 Zeeuwse gemeenten zien de reserve Centrumtaken als gemeenschappelijk eigendom. Indien de gemeente Vlissingen eenzijdig besluit het geld in te zetten ten behoeve van haar eigen tekorten, dan kan dat de samenwerking met de overige gemeenten een forse knauw geven. Gezien de grote hoeveelheid samenwerkingsverbanden in het Zeeuwse zou dat tot ongewenste spanningen kunnen leiden. Dat neemt echter niet weg dat gezien de omvang van de reserve aan de ene kant en de omvang van de tekorten in Vlissingen aan de andere kant naar het oordeel van de inspecteur de regiogemeenten als blijk van solidariteit zouden kunnen instemmen met een tijdelijke inzet van een deel van de reserve voor de tekorten in Vlissingen. Daarnaast dient hierbij ook het belang van de collectiviteit der gemeenten via de aanvullende uitkering te worden meegewogen.
2. Het spanningsveld tussen de inzetbare bestemmingsreserve en onzekerheden en financiële risico's ten aanzien van (de toekomstige kosten van) het overheidsbeleid. Het gaat dan om de volgende risico's:
 - a. De overgang van BW naar de Wlz. Dat betekent dat de komende jaren geleidelijk een groot aantal cliënten beschermd wonen overgaat naar de Wet langdurige zorg (Wlz). Landelijk gaat men uit van 1/3 deel van de cliënten. In Zeeland wordt uitgegaan van 'ruim de helft': $\pm 55\%$. Het risico bestaat dat de berekening van de uitname uit de integratie-uitkering Beschermd wonen ongunstig uitpakt voor Zeeland.
 - b. De doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dat betekent dat de individuele gemeenten (ook) in financieel opzicht zelf verantwoordelijk worden en er niet meer gewerkt wordt met centrumgemeente. Er wordt daarbij overgegaan naar een nieuw objectief verdeelmodel. Daarnaast is er een ingroeipad waarin de regiogemeenten stapsgewijs meer verantwoordelijkheid

krijgen. Het begint met het onderscheid dat de nieuwe cliënten onder verantwoordelijkheid van de regiogemeenten gaan vallen en de bestaande cliënten blijven onder verantwoordelijkheid van de centrumgemeente. Het is nog onbekend hoe dit precies uitpakt voor Zeeland als regio en Vlissingen in het bijzonder. Overigens is door VWS de financiële doordecentralisatie beschermd wonen uitgesteld. De reden is dat een aantal aandachtspunten op het vlak van uitvoeringskracht gemeenten, beschikbare woningaanbod, financiële risico's en administratieve lasten verder uitgewerkt moeten worden (zie ook paragraaf 4.4 en bijlage 4.3, opdracht 5.1).

- c. De transitie Dannenberg.

De omvang van deze risico's is nu nog niet met zekerheid vast te stellen, echter naar het oordeel van de inspecteur is de omvang van de reserve dusdanig dat een deel besteed kan worden voor de huidige tekorten en er dan nog voldoende resteert.

Of er daadwerkelijk een bedrag uit de reserve Centrumtaken gebruikt wordt voor de tekorten sociaal domein en werk & inkomen en zo ja welk bedrag, zal per jaar echter ook afhangen van de realisatie van de bezuinigingen en de ontwikkeling van het tekort.

Met betrekking tot de Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang Zeeland (zie ook paragraaf 4.4 en opdracht 5.1, bijlage 4.3) geldt dat de tot het definitief inwerkingtreden van deze regiovisie opgebouwde reserve Centrumtaken buiten de afspraken blijft. De artikel 12-inspecteur stelt zich op het standpunt dat Vlissingen (vooralsnog) de volledige zeggenschap houdt over de huidige reserve centrumtaken en eventuele stijging van deze reserve tot de start van de doordecentralisatie (regiovisie). Dit in verband met de onzekerheden en risico's die samenhangen met de financiële doordecentralisatie beschermd wonen in combinatie met de nieuwe governance.

Ten aanzien van de nieuwe reserve die de 13 gemeenten gezamenlijk opbouwen vanaf de start van de financiële doordecentralisatie BW en de inwerkingtreding van de regiovisie stelt de inspecteur zich op het standpunt dat de 13 Zeeuwse gemeenten gezamenlijk bepalen hoe deze gelden ingezet worden. Voorwaarde daarbij is wel dat er vooraf goede afspraken zijn gemaakt over de inzet van deze gelden en de Zeeuwse solidariteit (opvang van risico's).

Gezien de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen (zie hoofdstuk 5) en de omvang van deze reserve wordt geadviseerd om van deze reserve voor 2021 € 2 miljoen en voor 2022 € 3 miljoen in te zetten voor de sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. Voor 2023 en verder zal deze afweging opnieuw dienen te worden gemaakt.

3.4 Conclusie

De sanering van de negatieve *algemene reserve* wordt weergegeven in tabel 3.2 in paragraaf 3.2. Hierbij geldt:

1. Het te saneren deel van de algemene reserve als gevolg van de tekorten bij de grondexploitatie is het saldo van de algemene reserve 'normale' exploitatie en de algemene reserve grondexploitatie. Dit deel van de algemene reserve wordt gesaneerd via de uitgangspunten en bedragen zoals opgenomen in het inspectierapport 2017-2018 en het besluit van de beheerders van het gemeentefonds van 19 december 2019. In het actualisatieonderzoek en verbrede onderzoek in 2023 wordt onderzocht of de inschattingen die zijn gedaan en de adviezen die zijn gegeven in het inspectierapport 2017-2018 realistisch zijn gebleken en er aanleiding is voor aanpassing van de artikel 12-uitkering en de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve grondexploitatie op basis van het inspectierapport 2017-2018 en het besluit van de fondsbeheerders. Indien het jaarrekeningsaldo hoger is dan de

voorgeschreven passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering dan komt dit verschil ook ten goede aan dit deel van de algemene reserve.

2. De negatieve algemene reserve als gevolg van het tekort sociaal domein en werk & inkomen wordt gesaneerd via de besluiten van de beheerders van het gemeentefonds van 4 februari 2021 (bijlage 1.2 inspectierapport 2020) en van 10 februari 2022 (bijlage 1.3 voorliggende inspectierapport), via de in dit inspectierapport voorgestelde aanvullende uitkeringen over 2021 en 2022 en via de resultaatbestemmingen 2021 en 2022.

Met betrekking tot de bestemmingsreserve *Centrumtaken* is de inspecteur van mening dat met ingang van 2020 voor de centrumgemeentemiddelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO) uit het gemeentefonds geldt dat deze door Vlissingen kunnen worden gebruikt voor tekorten op andere vlakken. De redenen zijn:

1. In de Financiële verhoudingswet wordt bepaald dat de middelen uit het gemeentefonds vrij besteedbaar zijn voor de gemeente. Dit geldt ook voor de middelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO). Formeel zijn de middelen MO, VO en BW dan ook van de centrumgemeente. De overschotten bij BW, MO en VO kunnen dan ook aan andere onderdelen van het sociaal domein worden uitgegeven door Vlissingen.
2. Op dit moment zijn er met de Zeeuwse gemeenten geen afspraken gemaakt over risicoverevening. Vlissingen heeft aangegeven dat het onduidelijk is waarom deze afspraken niet zijn gemaakt. Het is dan ook niet te achterhalen of dat bewust niet is gebeurd of dat daar niet over is nagedacht. Dit betekent echter wel dat in geval van budgetoverschrijding op dat moment zal moeten blijken of de Zeeuwse gemeenten bereid zijn een deel van de last te dragen. Dat betekent naar het oordeel van de inspecteur dat de risico's bij een overschrijding in de regio momenteel geheel bij Vlissingen liggen als centrumgemeente. Dat betekent echter ook dat overschotten ten goede kunnen komen aan Vlissingen.

Of er daadwerkelijk een bedrag uit de reserve *Centrumtaken* gebruikt wordt voor de tekorten sociaal domein en werk & inkomen en zo ja welk bedrag, zal per jaar afhangen van de realisatie van de bezuinigingen en de ontwikkeling van het tekort op dit vlak en eventuele benodigde inzet van deze reserve voor onzekerheden en risico's de komende jaren, zoals de doordecentralisatie beschermd wonen, transitie Dannenberg en de gedeeltelijke overgang beschermd wonen naar de Wet langdurige zorg.

Gezien de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen (zie hoofdstuk 5) en de omvang van deze reserve wordt geadviseerd om van deze reserve voor 2021 € 2 miljoen en voor 2022 € 3 miljoen in te zetten voor de sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. Voor 2023 en verder zal deze afweging opnieuw dienen te worden gemaakt.

4 Onderzoek en maatregelen

4.1 Inleiding

In het kader van het artikel 12-onderzoek over de periode 2019-2022 dient Vlissingen onderzoek uit te voeren en maatregelen te nemen op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. Het belangrijkste doel hiervan is betere grip op de kostenontwikkeling en reduceren van de tekorten. Dit hoofdstuk wordt ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot de onderzoeken en de maatregelen op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. In paragraaf 4.2 worden de uitgangspunten van het artikel 12-onderzoek weergegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 ingegaan op het Plan van aanpak en in paragraaf 4.4 op de maatregelen voor het saneren van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. De daaraan gekoppelde taakstellingen en de tot nu toe gerealiseerde bezuinigingen zijn opgenomen in paragraaf 4.5. In paragraaf 4.6 wordt ingegaan op de landelijke ontwikkelingen en exogene factoren op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. Paragraaf 4.7 staat vervolgens stil bij mogelijke risico's voor het (tijdig) realiseren van de taakstelling. De conclusies volgen in paragraaf 4.8.

4.2 Uitgangspunten artikel 12-onderzoek

In het artikel 12-onderzoek over de periode 2019 tot en met 2022 wordt alleen onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen. In de inspectierapporten 2019 en 2020 is in paragraaf 4.2 ingegaan op de uitgangspunten hierbij. Voor de volledigheid en zelfstandige leesbaarheid worden deze uitgangspunten hieronder nogmaals vermeld. Uitgangspunt 4 is daarbij ter verduidelijking aangevuld. Daarnaast is uitgangspunt 10 toegevoegd.

1. Het belangrijkste doel binnen artikel 12 is betere grip op de kostenontwikkeling en reduceren van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen zodat Vlissingen meer toegroeit naar het niveau van de ontvangsten op dit vlak en weer op eigen benen kan staan.
2. Het sociaal domein en werk & inkomen zijn in zijn geheel onderwerp van onderzoek. De reden hiervoor is dat de middelen die de gemeente krijgt uit het gemeentefonds (dus ook voor het sociaal domein en werk & inkomen) ontschot en vrij besteedbaar zijn. Dat betekent dus dat ondanks dat deze middelen gelabeld zijn, de gemeente binnen de kaders van de wet zelf mag beslissen hoe ze deze middelen wil gebruiken. Met deze vrijheid is het mogelijk om één budget voor het sociaal domein te maken en financiële schotten weg te halen. Daarmee is het mogelijk integraal te werken en beleid en uitvoering te ontschotten. Dat betekent dat de gemeentefondsclusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning in zijn geheel worden onderzocht.
3. Ook voor de centrumgemeentemiddelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO) uit het gemeentefonds geldt dat deze vrij besteedbaar zijn en dus kunnen worden gebruikt voor tekorten op andere vlakken.
4. Als er meer geld komt vanuit het Rijk (gemeentefonds) voor sociaal domein en werk & inkomen dan dient dit gebruikt te worden voor opvangen van bestaande tekorten. Vlissingen dient via O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) te onderbouwen als een deel betrekking heeft op loon-, prijs- of volumeontwikkelingen of gebruikt dient te worden voor nieuwe taken of intensiveringen van bestaande taken. Het per definitie een op een vertalen in ook hogere lasten of doorzetten naar samenwerkingsverbanden (gemeenschappelijke regelingen) is niet meer passend in de huidige situatie van Vlissingen en niet mogelijk binnen artikel 12. Daarnaast zijn extra Rijksmiddelen geen

(gedeeltelijke) realisatie van structurele taakstellingen. Extra Rijksmiddelen dienen rechtstreeks ten gunste te worden gebracht van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. Op basis van de ontwikkeling van dit tekort zal bezien worden hoeveel taakstelling nodig is zodat Vlissingen weer op eigen benen kan staan. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur.

5. Alle intensiveringen, lastenstijgingen en nieuw beleid op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen (zoals opgenomen in begrotingen, jaarrekeningen, bestuursrapportages, begrotingswijzigingen en kadernota's) moeten via O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) beoordeeld worden. Vlissingen dient deze posten te onderbouwen, waarna deze door de provincie en de inspecteur beoordeeld en eventueel geaccordeerd worden. Uitgangspunt hierbij is dat de Rijksmiddelen toereikend moeten zijn voor de uitvoering van deze taken. Daarbij geldt dat zolang er (nog) geen O&O-akkoord ligt er ook daadwerkelijk geen uitgaven mogen worden gedaan op deze vlakken.
6. Naast de onderzoeken en maatregelen van Vlissingen zelf worden er ook landelijk een aantal onderzoeken en evaluaties uitgevoerd op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. De uitkomsten hiervan kunnen vanzelfsprekend van invloed zijn op Vlissingen en dienen dan ook te worden meegenomen in dit artikel 12-onderzoek. Van belang hierbij is ook te bezien in hoeverre bepaalde landelijke wet- en regelgeving en jurisprudentie effect hebben op de mate van invloed (grip) van Vlissingen op de beheersing van de lasten en de sturingsmogelijkheden van de gemeente zelf. Van belang is dus dat dit artikel 12-onderzoek inzicht geeft in wat aan de ene kant specifiek lokale vraagstukken zijn die Vlissingen al dan niet binnen de samenwerkingsverbanden moet oplossen en aan de andere kant wat landelijke problematiek is dat alleen landelijk kan worden opgelost.
7. Zoals aangegeven is het sociaal domein en werk & inkomen in zijn geheel onderwerp van onderzoek. Dat betekent ook dat de uit te voeren taken binnen dit beleidsterrein zo breed als mogelijk worden onderzocht en dat daarbij ook ingegaan moet worden op:
 - a) Inkoop (inclusief bekostigingssystematiek, opdrachtgeverschap en aanbesteding).
 - b) Toegang.
 - c) Beleid, visie, ambitie en doelstellingen van de gemeente.
 - d) Governance en aansturing en bijsturing door de gemeente (inclusief bij de samenwerkingsverbanden).
 - e) Gebruik data, aanwezige kennis en inzicht m.b.t. sociaal domein.
 - f) Uitvoering.
 - g) Uitstroom.
8. Aangezien het uitgangspunt is dat Vlissingen, behoudens het sociaal domein en werk & inkomen, weer financieel op eigen benen staat en eigen risicodrager is, wordt de ontwikkeling van het totale begrotingssaldo inclusief de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve 'slechts' op hoofdlijnen gevolgd. Dit met name omdat het van belang is om te bezien in hoeverre Vlissingen zelf kan bijdragen aan de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. Er wordt hier echter geen onderzoek meer naar uitgevoerd. De afgelopen periode 2015-2018 is hier immers reeds uitgebreid naar gekeken. Vanaf begrotingsjaar 2023 wordt het artikel 12-onderzoek weer verbreed naar alle clusters van het gemeentefonds (zie ook paragraaf 1.1).
9. Vlissingen maakt op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen deel uit van een aantal samenwerkingsverbanden. Bij jeugd (provinciaal inkoopbureau), bij Wmo (bijvoorbeeld uitbesteding via het CZW-bureau en deelname GR GGD) en bij werk (deelname GR Orionis), is sprake van verplichtingen die voortvloeien uit (juridisch vastgelegde) afspraken en die een claim leggen op (een deel van) de middelen. Dit

betekent echter niet dat er hierdoor geen veranderingen te realiseren zijn. Ook hierbij dient te worden gezien of het op het vlak van organisatie, aansturing en kosten anders kan en of de afspraken die zijn gemaakt binnen de bestaande samenwerkingsverbanden aangepast kunnen worden. Vlissingen is hiervoor zelf aan zet.

10. De hoogte van de taakstelling is niet alleen afhankelijk van de cijfermatige ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & Inkomen. De hoogte van de taakstelling is gebaseerd op wat naar het oordeel van de inspecteur mogelijk is via de in paragraaf 4.4 beschreven maatregelen op basis van door Vlissingen aangeleverde informatie en cijfers. Het kan zijn dat daardoor op enig moment de resterende taakstelling hoger is dan nodig voor de sanering van het dan berekende resterende tekort sociaal domein en werk & Inkomen. Gezien de vele onzekerheden de komende jaren en risico's die de hoogte en ook de tijdigheid van de realisatie van een deel van de taakstelling kunnen beïnvloeden, zoals beschreven in paragraaf 4.7, zal de taakstelling gebaseerd blijven op wat mogelijk is en vooralsnog niet gelijk naar beneden worden bijgesteld als het resterende tekort lager is dan de resterende taakstelling.

4.3 Plan van aanpak

In het Plan van aanpak artikel 12 sociaal domein en werk & inkomen (verder PvA) worden de maatregelen van de gemeente Vlissingen om de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen te saneren beschreven. Het PvA geeft een overzicht en de stand van zaken van de aanpak van de problematiek en de aanpak van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. Dit gebeurt aan de hand van concrete opdrachten van de artikel 12-inspecteur aan de gemeente Vlissingen. Het doel is dat de opdrachten leiden tot concrete maatregelen en bezuinigingen. De opdrachten zijn breed en behelzen het gehele sociaal domein en werk & inkomen. De opdrachten worden onderstaand kort beschreven.

Opdracht 1: Onderbouwing via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) van alle intensiveringen vanaf 2019 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen
Alle intensiveringen, lastenstijgingen en nieuw beleid (ten opzichte van het niveau 2018) op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen (zoals opgenomen in begrotingen, bestuursrapportages, begrotingswijzigingen en kadernota's) moeten via O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) beoordeeld worden. Vlissingen dient deze posten te onderbouwen, waarna deze door de provincie en de inspecteur beoordeeld en eventueel geaccordeerd worden. Uitgangspunt hierbij is dat de Rijksmiddelen toereikend moeten zijn voor de uitvoering van deze taken. Daarbij geldt dat zolang er (nog) geen O&O-akkoord ligt er ook daadwerkelijk geen uitgaven mogen worden gedaan op deze vlakken. Op dit onderdeel en ook welke consequenties dat heeft voor de begrotingssaldi wordt dieper ingegaan in hoofdstuk 5 van het voorliggende inspectierapport.

Opdracht 2: Nettolasten vergeleken (clusteranalyse clusters gemeentefonds)
Voor de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning wordt een clusteranalyse uitgevoerd. Het doel is niet zo zeer om te bepalen op welke terreinen onderzoek moet plaatsvinden. Dat is namelijk het sociaal domein en werk & inkomen als geheel. Het doel is met name om te bezien of de nettolasten van Vlissingen toegroeien naar het niveau van het gemeentefonds en andere groepen gemeenten. Deze opdracht wordt gepresenteerd in hoofdstuk 2 van dit inspectierapport.

Opdracht 3: Onderzoek effectiviteit en efficiency

Deze opdracht bestaat uit vier delen, die niet los van elkaar kunnen worden gezien:

- a. Onderzoek naar effectiviteit en efficiency op het vlak werk & inkomen. Bezien of er mogelijkheden zijn om verbeteringen aan te brengen zodat de lasten structureel kunnen dalen.

- b. Onderzoek naar effectiviteit en efficiency op het vlak sociaal domein. Bezien of er mogelijkheden zijn om verbeteringen aan te brengen zodat de lasten bij jeugd en Wmo structureel kunnen dalen.
- c. Vergelijkingsonderzoek op basis van (norm-)indicatoren in het sociaal domein en werk & inkomen (landelijk, regionaal, lokaal).
- d. Vergelijkingsonderzoek op basis van 'best-practices'.

Deze opdracht is nader uitgewerkt in de opdrachten 3.1 t/m 3.13. Deze worden beschreven in bijlage 4.1.

Opdracht 4: Mate van invloed van Vlissingen

Onderzoek naar de mate van invloed van Vlissingen op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen. Hieronder valt o.a. in hoeverre bepaalde exogene factoren effect hebben op de mate van invloed van Vlissingen op de beheersing van de lasten. Ook zijn hierbij de Zeeuwse samenwerkingsverbanden van belang. De belangen van de samenwerkingsverbanden zijn immers niet 'vanzelf' gelijk aan die van de gemeente Vlissingen. Daarnaast wordt hier de nieuwe verdeling (herijking) van het gemeentefonds per 2023 meegenomen.

De vragen die bij deze opdracht beantwoord moeten worden hebben o.a. betrekking op aspecten uit de bedrijfsvoering en/of de wijze waarop de gemeente invulling kan geven aan haar rol als regisseur en opdrachtgever in het sociaal domein. Deze vragen nodigen uit tot het maken van een aantal richtinggevende keuzes in de wijze waarop Vlissingen in de komende jaren samen met de uitvoeringsorganisaties de uitdagingen in het sociaal domein op wil pakken. Deze keuzes bieden dan de aansturingkaders voor de realisatie van de ambities, waarbij voorop blijft staan het uitgangspunt dat Vlissingen betere grip krijgt op de kostenontwikkeling en meer wordt toegegroeid naar het niveau van de ontvangsten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. Deze opdracht is nader uitgewerkt in de opdrachten 4.1 en 4.2. Deze worden beschreven in bijlage 4.2.

Opdracht 5: Regiomiddelen sociaal domein

Vlissingen is centrumgemeente voor de regio Zeeland met betrekking tot beschermd wonen (BW), maatschappelijke opvang (MO) en vrouwenopvang (VO). Op dit vlak zijn er een aantal ontwikkelingen die (financiële) consequenties kunnen hebben voor Vlissingen. Deze ontwikkelingen zijn de doordecentralisatie van BW en MO, de overgang van een deel van de cliënten BW naar de Wet langdurige zorg en de transitie Dannenberg, en in het verlengde hiervan een nieuw verdeelmodel m.b.t. de regiomiddelen en de verdere doorontwikkeling van BW en MO in het kader van de Norm voor Opdrachtgeverschap. In kaart dient te worden gebracht welke risico's en (financiële) consequenties er zijn voor Vlissingen op dit vlak. Daarnaast dient te worden gezien of er (verdere) bezuinigingen zijn te realiseren. Ook de mogelijke inzet van de opgebouwde bestemmingsreserve Centrumtaken is onderdeel van deze opdracht. Deze opdracht is nader uitgewerkt in de opdracht 5.1. Deze wordt beschreven in bijlage 4.3.

Opdracht 6: Ondersteuning Vlissingen

De gemeente heeft reeds gebruikt gemaakt van de Visitatiecommissie sociaal domein van de VNG. Zie hiervoor inspectierapport 2019, paragraaf 4.3. Daarnaast dient periodiek geïnventariseerd te worden of er nog trajecten zijn waarin gemeenten ondersteuning kunnen krijgen op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. Waar wenselijk en nuttig moet de gemeente gebruik maken van deze mogelijkheden. Deze opdracht wordt nader uitgewerkt in opdracht 6.1 (bijlage 4.4).

Opdrachten en maatregelen/ontwikkelingen

Op basis van deze opdrachten zijn er de afgelopen periode een aantal maatregelen geformuleerd en (landelijke) ontwikkelingen in kaart gebracht. Deze maatregelen en ontwikkelingen worden in paragraaf 4.4 en 4.6 behandeld. In onderstaande tabel 4.1 worden de verschillende opdrachten en bijbehorende maatregelen en ontwikkelingen weergegeven.

Tabel 4.1 Opdrachten Plan van aanpak artikel 12

Onderzoeksopdrachten Plan van aanpak artikel 12	Vindplaats inspectierapport	Maatregel/ontwikkeling
1) Onderbouwing via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O)	Hoofdstuk 5	nvt
2) Clusteranalyse clusters gemeentefonds	Hoofdstuk 2	nvt
3) Onderzoek effectiviteit en efficiency		
Opdracht 3.1 Onderzoek Werk & Inkomen (Orionis)	Paragraaf 4.4, bijlage 4.1	1. Herijking uitvoering participatiewet en invulling adviezen Orionis
Opdracht 3.2 Onderzoek Jeugd	Paragraaf 4.4, bijlage 4.1	2. Maatregelen jeugdzorg
Opdracht 3.3 Onderzoek Wmo & Welzijn	Paragraaf 4.4, bijlage 4.1	3. Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie
Opdracht 3.4 Zeeuwse samenwerking sociaal domein (ZSSD)	Paragraaf 4.4 en 4.6, bijlage 4.1	Financiële impact (exogene) factoren 9. Vergroten grip en sturing samenwerkingsverbanden
Opdracht 3.5 Ontwikkelagenda sociaal domein	Bijlage 4.1	nvt
Opdracht 3.6 Lokale toegang Wmo en Jeugd	Paragraaf 4.4, bijlage 4.1	4. Inrichten integrale toegang
Opdracht 3.7 Doelgroepenvervoer	Paragraaf 4.4, bijlage 4.1	8. Maatregelen doelgroepenvervoer
Opdracht 3.8 Gecertificeerde Instellingen	Paragraaf 4.4, bijlage 4.1	2. Maatregelen jeugdzorg
Opdracht 3.9 Verbeterplan hulpinstanties Zeeland	Bijlage 4.1	nvt
Opdracht 3.10 Aanvullende acties & maatregelen en bezuinigingen	Paragraaf 4.4, bijlage 4.1	5. Aanvullende bezuinigingen vanaf 2021 6. Verbreden artikel 12-onderzoek en -reikwijdte
Opdracht 3.11 Vergelijkingsonderzoek algemeen (Benchmarks)	Bijlage 4.1	nvt
Opdracht 3.12 Vergelijkingsonderzoek gemeenten (Best Practices)	Bijlage 4.1	nvt
Opdracht 3.13 Informatiebeleid in het sociaal domein	Bijlage 4.1	nvt
4) Mate van invloed van Vlissingen		
Opdracht 4.1 Mate van invloed van Vlissingen (en exogene factoren)	Paragraaf 4.6, bijlage 4.2	Financiële impact landelijke ontwikkelingen sociaal domein Financiële impact (exogene) factoren
Opdracht 4.2 Herijking verdeelmodellen sociaal domein	Paragraaf 4.6, bijlage 4.2	Financiële impact landelijke ontwikkelingen sociaal domein
5) Regiomiddelen sociaal domein		
Opdracht 5.1 Regiomiddelen (BW, VO en MO)	Paragraaf 3.3, bijlage 4.3	7. Inkoop beschermd wonen en inzet reserve centrumtaken
6) Ondersteuning Vlissingen		
Opdracht 6.1 Ondersteuning Vlissingen	Bijlage 4.4	nvt

4.4 Sanering tekorten

Op basis van het Plan van aanpak zijn er een aantal concrete maatregelen uitgewerkt. Hieraan zijn voor zover mogelijk concrete taakstellingen gekoppeld om de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen te saneren. Op basis van de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen zal worden bezien of ook nog extra taakstellingen nodig zijn.

Deze maatregelen zijn:

1. Herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis.
2. Maatregelen jeugdzorg.
3. Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie.
4. Inrichten integrale toegang.
5. Aanvullende bezuinigingen vanaf 2021.
6. Verbreden artikel 12-onderzoek en -reikwijdte.
7. Inkoop beschermd wonen en inzet reserve Centrumtaken.
8. Maatregelen doelgroepenvervoer.
9. Vergroten grip en sturing samenwerkingsverbanden.

Ten opzichte van de opgenomen maatregelen in het inspectierapport 2020 is de nummering aangepast. Dit omdat een aantal maatregelen zijn samengevoegd en een aantal maatregelen zijn gerealiseerd. Daarnaast zijn de 'ontwikkelingen' op het vlak van landelijke ontwikkelingen en exogene factoren opgenomen in paragraaf 4.6, omdat dat geen maatregelen zijn die Vlissingen moet nemen om de tekorten te saneren.

1) Herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis

Orionis Walcheren voert voor de gemeente Vlissingen, Middelburg en Veere taken uit met betrekking tot de Participatiewet, de schuldhulpverlening en het minimabeleid. Voor het realiseren van een betaalbare, toekomstbestendige en zo optimaal mogelijk functionerende uitvoering van deze taken hebben twee onderzoeken plaatsgevonden:

1. Een quick scan uitgevoerd door Adlasz.
2. Een verdiepend onderzoek uitgevoerd door KplusV.

Ad 1) Quick scan Adlasz

Het gehele onderzoeksproces met betrekking tot Orionis is gestart met een quick scan welke is uitgevoerd door onderzoeksbureau Adlasz. Het door Adlasz uitgebrachte onderzoeksrapport biedt veel aanknopingspunten voor de gemeenten om concreet mee aan de slag te gaan. De potentiële efficiencywinsten zijn substantieel te noemen. In bijlage 4.2 van het inspectierapport 2019 worden de belangrijkste uitkomsten van de quick scan Orionis beschreven.

Mede op basis van de inzichten en verbeteradviezen uit de quick scan en research naar best practices, worden op het vlak van werk & inkomen een aantal maatregelen geïmplementeerd. Deze maatregelen zijn een uitwerking van de 10 acties zoals genoemd in bijlage 4.2 van het inspectierapport 2019. Vanwege de integraliteit van het sociaal domein en werk & inkomen hebben deze maatregelen sterke raakvlakken met de maatregelen zoals beschreven onder de punten 1 en 2. De maatregelen zijn:

- a) Beleidsregie. De gemeente Vlissingen (en de andere deelnemende gemeenten) haalt de beleidsregie t.a.v. de Participatiewet, schuldhulpverlening en minimaregelingen actief terug naar de eigen gemeente. Het bepalen van de doelen, resultaten, (financiële) middelen en voorwaarden, met de bijbehorende sturing en informatie, behoort toe aan de gemeente.
- b) Integrale toegang. Ook op het vlak van werk & inkomen wordt een onafhankelijke, integrale toegang sociaal domein in de gemeentelijke organisatie ingericht, waarin ook de (toegangs-)taken tot werk/re-integratie, (bijstands-)uitkeringen, schuldhulpverlening, minimaregelingen en activiteiten gericht op maatschappelijke dienstverlening worden belegd. (Zie ook maatregel 4, inrichten integrale toegang.) Zo kan een inwoner met al zijn ondersteuningsvragen in het sociaal domein en werk & inkomen terecht bij één toegangsorganisatie.
- c) SW-infrastructuur. Om het rendement te verbeteren en de loonwaarde te verhogen wordt het bedrijfsconcept van het Werkleerbedrijf aangepast en de SW-infrastructuur versneld afgebouwd via transformatie van een productiegerichte omgeving naar een omgeving gericht op zoveel als mogelijk uitstroom/detacheren van de SW- en PW-doelgroep. Onrendabele werksoorten worden gestopt of afgestoten.
- d) Re-integratiebudget. Door een gerichte sturing op en monitoring van (lokale) doelstellingen en inzet van middelen en instrumenten (o.b.v. werkladder) wordt het re-integratiebudget gericht en adequaat ingezet.

In de quick scan van Adlasz wordt onder andere geconstateerd dat de volgende bezuinigingen voor Orionis mogelijk zijn:

- Bij Orionis Walcheren een gemiddelde loonwaarde geconstateerd van slechts 12% bij het SW-bedrijf (% van het wettelijk minimumloon). Door voor de korte/middellange termijn op de bestaande infrastructuur toe te groeien naar het branchegemiddelde van een gemiddelde loonwaarde van 26% kan een structurele besparing worden gerealiseerd van circa € 2 miljoen. Volgens het onderzoeksbureau is dit streven een eerste stap naar een toekomstbestendige situatie. De doelstelling zou daarvoor gesteld moeten worden op het realiseren van een loonwaarde van gemiddeld 50%, hetgeen op de wat langere termijn een structurele efficiencyverbetering oplevert van circa € 5 miljoen.
- Er is nog geen sprake van een integrale benadering van de doelgroep van de Participatiewet. Door de doelgroep in de Participatiewet integraal te benaderen en meer te sturen op het realiseren van loonwaarde zijn nog verdere besparingen mogelijk. Enerzijds door ervoor te zorgen dat de direct bemiddelbare doelgroep op eigen kracht

en tenminste binnen een jaar de uitkering weer verlaat en anderzijds door te sturen op het realiseren van loonwaarde bij de overige doelgroepen via het instrument loonkostensubsidie. Met een potentiële besparing van circa € 1 miljoen structureel.

- Via rendementsverbetering op de bestaande werksoorten zou nog eens circa € 2 miljoen haalbaar moeten zijn. Dat betekent een betere kosten-batenbalans in de zin van productiekosten en opbrengst.

Ad 2) Verdiepend onderzoek KplusV

Het doel van het verdiepend onderzoek is dat op basis van de conclusies en aanbevelingen uit de quick scan van Adlasz concrete maatregelen worden geformuleerd zodat de door Adlasz geformuleerde mogelijke bezuinigingen zo veel als mogelijk maximaal worden gerealiseerd. Zie opdracht 3.1 in bijlage 4,1 voor geformuleerde uitgangspunten, reikwijdte en opdrachtformulering van dit onderzoek.

KplusV heeft in juli 2021 het eindrapport opgeleverd. KplusV heeft haar verdiepend onderzoek met name gericht op de infrastructuur van het Werkleerbedrijf. De verbeteringen die KplusV adviseert kunnen in hoofdzaak onderverdeeld worden in de volgende maatregelen met ieder een eigen financieel effect:

1. Verloop van het subsidieresultaat WSW voor Orionis.
2. Ontwikkelen van de WSW-medewerkers.
3. Verhogen Netto Toegevoegde Waarde.
4. Verlagen van de beïnvloedbare kosten.
5. Kosten van werktrajecten in het Werkleerbedrijf.
6. Kosten en baten van arbeidsmatige dagbesteding.
7. Een toekomstbestendige portfolio.
8. Kosten van de krimp van de WSW-populatie.
9. Normalisatie van niet-beïnvloedbare kosten

Bij opdracht 3.1 in bijlage 4.1 worden deze maatregelen uitgebreider beschreven.

Niet alle maatregelen zullen een besparing opleveren. Volgens KplusV zouden deze maatregelen het Werkleerbedrijf van Orionis in staat moeten stellen om in 2025 op of boven het gemiddelde landelijk niveau van Werkleerbedrijven terecht te komen. Vanaf vertrekpunt 2019 met een horizon tot en met 2025 moet volgens KplusV een resultaatverbetering van het Werkleerbedrijf van Orionis gerealiseerd kunnen worden van € 3.275.000. Dit betreft een bezuiniging voor Orionis als totaal en dus niet alleen voor Vlissingen. Vanaf dat moment zou het Werkleerbedrijf Orionis winstgevend moeten kunnen zijn (zwarte cijfers).

Op basis van de uitkomsten van het verdiepend onderzoek van KplusV is een implementatieplan Werkleerbedrijf opgesteld. Het implementatieplan richt zich specifiek op verbeteringen t.a.v. het Werkleerbedrijf (de SW-infrastructuur) als onderdeel van de GR Orionis Walcheren. In het implementatieplan worden, in navolging van en aansluitend op de adviezen van KplusV, verbeteracties voorgesteld die zich in hoofdlijn richten op 4 sporen:

- a. Medewerkers SW en beschut werk ontwikkelen.
- b. Doorontwikkeling re-integratie.
- c. Planmatige rendementsverbetering.
- d. Werkgeversdienstverlening.

Taakstelling

Op basis van bovenstaand beschreven onderzoeken en maatregelen is met betrekking tot Orionis en het cluster Inkomen en participatie een te realiseren structurele taakstelling ingeboekt voor Vlissingen. In onderstaande tabel 4.2 wordt dit weergegeven. Deze taakstelling bestaat uit een aantal posten:

- a) Rendementsverbetering. Op basis van het onderzoek van KplusV en het implementatieplan Werkleerbedrijf dient een besparing gerealiseerd te worden ten aanzien van de totale bedrijfsvoering van GR Orionis Walcheren, inclusief het

Werkleerbedrijf (SW-bedrijf), van € 785.170 (2021), € 1.214.662 (2022), € 1.720.327 (2023) en € 2.110.979 (vanaf 2024).

- b) Re-integratiebudget. Hierop kan Vlissingen aan de voorkant ingrijpen en is het niet afhankelijk van besluitvorming in de gemeenschappelijke regeling. Gezien de huidige staat van de arbeidsmarkt moet het mogelijk zijn de Vlissingse bijdrage aan het Re-integratiebudget te verlagen met € 0,5 miljoen in 2023 en € 1 miljoen vanaf 2024.
- c) Efficiency en kostenbeheersing. Vlissingen dient de bijdrage die het levert aan de organisatorische lasten van Orions te verminderen met € 300.000 per jaar vanaf 2023.
- d) Integrale toegang. Zoals ook bij de Wmo en jeugd dient Vlissingen de integrale toegang terug te halen naar de eigen gemeentelijke organisatie. De verplichte wettelijke herziening van de GR per 1 juli 2022 is een goed startpunt om dit te doen⁸. Vanaf 2023 moet ten aanzien hiervan € 200.000 per jaar als besparing op de organisatorische lasten van de toegang gerealiseerd worden.
- e) BUIG-neutraal. Via een cijfermatige analyse van het klantenbestand waarbij een deel van het bestand uit de bijstand wordt gehaald door inzet op projecten, zodanig dat er weer sprake is van een BUIG-neutrale financiering kan structureel 800.000 bespaard worden. Vlissingen dient deze analyse vanaf 2023 uit te voeren en hiervoor wordt een taakstelling ingeboekt van € 400.000 in 2023 en € 800.000 vanaf 2024.

Tabel 4.2 Taakstelling maatregel 1: Herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis (bedragen x € 1.000)

Onderdeel	2021	2022	2023	2024	2025	2026
a) Rendementsverbetering	785	1.215	1.720	2.111	2.111	2.111
b) Re-integratiebudget			500	1.000	1.000	1.000
c) Efficiency en kostenbeheersing			300	300	300	300
d) Integrale toegang			200	200	200	200
e) BUIG-neutraal			400	800	800	800
Totaal taakstelling	785	1.215	3.120	4.411	4.411	4.411

Voor een verdere toelichting en de stand van zaken van deze maatregel zie opdracht 3.1 in bijlage 4.1.

2) Maatregelen jeugdzorg

Ook op het cluster Jeugd kampt Vlissingen met tekorten. Op basis van opdrachten 3.2 en 3.8 (bijlage 4.1) dient Vlissingen dan ook maatregelen in kaart te brengen die ervoor zorgen dat de lasten bij de jeugdzorg structureel dalen.

Landelijk onderzoek

Kijken naar de financiële vraagstukken bij jeugd betekent ook kijken naar de landelijke vraagstukken. Een deel van de problematiek doet zich namelijk ook bij andere gemeenten

⁸ Per 1 juli 2022 is de wijziging op de wet Gemeenschappelijke Regelingen ingegaan: Met deze wetswijziging worden de mogelijkheden van volksvertegenwoordigers om de eigen controlerende en kader stellende rol bij gemeenschappelijke regelingen te versterken aangepast en uitgebreid. Ook wordt de democratische legitimatie van de besluitvorming binnen zo'n samenwerkingsverband vergroot. Voorbeelden zijn het recht een zienswijze in te dienen (onder meer bij het treffen van een regeling en bij besluiten), het instellen van een gemeenschappelijke adviescommissie voor raadsleden en afspraken hoe om te gaan met burgerparticipatie. Ook krijgen volksvertegenwoordigers meer invloed op het functioneren van een regeling, bijvoorbeeld via verplichte afspraken over evaluatie van de regeling en de verplichting om afspraken te maken over (financiële) gevolgen van uittreding voor de uittredende deelnemers. Op deze manier bestaat vooraf al duidelijkheid bij alle deelnemers over de (financiële) gevolgen die een eventuele uittreding met zich meebrengt. Daarnaast komen er extra controlebevoegdheden, zoals de mogelijkheid om een gezamenlijke enquête uit te voeren naar het functioneren van de gemeenschappelijke regeling als geheel. Wel moeten alle betrokken raden in meerderheid met deze enquête instemmen.) Het deel van de wet dat rechten geeft aan volksvertegenwoordigers gaat direct per 1 juli 2022 in. Voor het andere deel (verplichtingen om bestaande gemeenschappelijke regelingen aan te passen, om zo scherpere afspraken te maken over bijvoorbeeld uittreding of evaluatie) geeft de wet een implementatieperiode van twee jaar.

voor. Daarom is een landelijk onderzoek uitgevoerd (door AEF) met betrekking tot de jeugdzorg om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Op basis van dit AEF-onderzoek zijn er vijf maatregelen geformuleerd die mogelijk kunnen leiden tot besparingen bij gemeenten. Deze vijf maatregelen maken onderdeel uit van de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 en zijn:

1. Invoering van een POH-jeugd bij huisartsen.
2. Tijdige doorstroming naar de Wlz als kinderen daarvoor in aanmerking komen.
3. Het verplaatsen van jeugdhulp in groepsverband naar kinderopvang en bso.
4. Hulpverlening in lokale teams, waarbij hoogopgeleide medewerkers in de toegang een randvoorwaarde zijn.
5. Een duidelijker afbakening tussen jeugdhulp en onderwijs.

Deze vijf maatregelen moeten ook voor Vlissingen en de regio Zeeland (veel taken op het vlak van jeugdzorg zijn regionaal belegd) resulteren in mogelijke bezuinigingsopties.

Dat betekent echter niet dat op voorhand gezegd kan worden dat bovenstaande vijf maatregelen de enige mogelijke maatregelen zijn voor Vlissingen om bezuinigingen te kunnen realiseren op het vlak van de jeugdzorg. Voor een deel vinden bezuinigingen reeds plaats via het inrichten van een integrale toegang voor Wmo en jeugd, zie maatregel 4. Ook heeft Vlissingen een Regieteam ingericht. Dit team heeft als belangrijkste taak het 'afvangen' van de meest complexe casussen. Dit vanuit de vooronderstelling dat deze aanpak goedkoper zou is dan uitbesteden en tevens dat de nauwe relatie met de Toegang en Beleid binnen de gemeente extra bijdraagt aan de resultaten.

Onderzoek naar de effectiviteit en efficiency van aansturing en uitvoering binnen de Jeugdwet

Dit onderzoek is een combi van onderzoek naar de lokale effecten van de landelijke ontwikkelingen, de lokale mogelijkheden voor bezuinigingen en onderzoek naar een mogelijk andere wijze van werken. Hierin begrepen is de vraag in welke mate de gemeente zich meer vrij moet/kan maken van de provinciale verplichtingen. Het onderzoek is in juli 2022 afgerond. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt de gemeente geadviseerd om zoveel als mogelijk de producten onder de Jeugdwet:

- a) Terug te halen naar de lokale gemeentelijke regie (voor zover niet de complexe casuïstiek);
- b) Vooruitlopend op besluitvorming in Den Haag te saneren op die producten die volgens het gemeentelijk beleid geen deel uit horen te maken van het lokale aanbod;
- c) Die producten die wel worden aangeboden onder te brengen binnen het geïntegreerd aanbod van de Vlissingse Zorg Driehoek, waardoor maximaal voordeel behaald kan worden door doelmatigheid (kostenbesparing) en doeltreffendheid (1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur).

Taakstelling

Gezien bovenstaande onderzoeken en maatregelen wordt een taakstelling opgenomen van € 1,5 miljoen in 2021 olopend tot structureel € 2 miljoen vanaf 2023.

Voor een verdere toelichting en de stand van zaken zie opdrachten 3.2 en 3.8 in bijlage 4.1.

3) Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie

De maatregelen met betrekking tot de ombouw van de ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie zijn vooral gebaseerd op de uitkomsten van het in het kader van het Plan van aanpak uitgevoerde best practice onderzoek. De verschillende veranderelementen in de voorstellen hebben zich in de landelijke praktijk bewezen. Enkele voorbeelden zijn het werken met een zeer beperkt aantal leveranciers, integrale buurtteams die generalistische ondersteuning in de woonomgeving bieden, de inzet van budgetplafonds en populatiebesteding.

Om doelmatiger en doeltreffender te kunnen werken en het aantal individuele maatwerkvoorzieningen terug te dringen, wordt de ondersteuning naar de inwoners in de eigen woonomgeving toegebracht. Afgestemd op de samenstelling van de wijk en buurt, is een team van medewerkers verantwoordelijk voor het oppakken van alle ondersteuningsvragen. Hiermee wordt ten eerste de versnippering en de overlap van de voorzieningen teruggebracht, ten tweede het aanbod beter georganiseerd en ingezet voor een generalistische en integrale aanpak van de aanwezige problemen binnen het totale sociale domein en werk & inkomen en ten derde het overzicht en de grip van de gemeente vergroot. Er wordt daarom een ondersteuningsnetwerk (buurtteams, buurtbedrijf) gebouwd naar analogie van de best practices in het land en daarvoor wordt gebruik gemaakt van een deel van de bestaande kennis en expertise die al beschikbaar is in Vlissingen.

De uitgangspunten voor de nieuwe aanpak zijn:

- Minder aanbieders (nieuwe organisatie).
- Eén zak met geld (lumpsum/budgetplafond).
- Positionering buurtteams (generalistische basishulp) o.b.v. de specifieke problematiek in de wijk/buurt (Buurtbedrijf).
- Specialismen ondersteunen de buurtteams in de wijk/buurt.
- Aanbieden van dagbesteding van aanbieders op fysieke locaties in de wijken, die zonder indicatie opengesteld worden voor de inwoners.
- Via ambulantisering met name de instroom in beschermd wonen in een instelling te beperken en de uitstroom te bevorderen.
- Reflecteren, leren en onderling uitwisselen (o.b.v. casuïstiek).

Het doel is: efficiënter en effectiever organiseren van preventie, participatie en vroegsignalering in de vertrouwde woonomgeving van onze inwoners en daarmee instroom in individuele maatwerkvoorzieningen (vanuit de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet) voorkomen. Het resultaat is: Generalistische basishulp is beschikbaar in de wijken/buurtten, afgestemd op de samenstelling en de ondersteuningsvragen van de inwoners. Dit is stapsgewijs in 2021-2022 ingevoerd.

Taakstelling

Op basis van bovenstaande wordt de volgende taakstelling opgenomen:

- a) Gunning Wmo aanvullende zorg. In de periode juli tot en met december 2021 heeft de gemeente Vlissingen een aanbestedingsprocedure doorlopen voor de aanvullende zorg binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Besloten is de opdracht 'Wmo aanvullende zorg' te gunnen aan twee hoofdaannemers en de raamovereenkomst en de daaruit voortkomende ontwikkelovereenkomst 'Wmo aanvullende zorg' vast te stellen. Met ingang van de nieuwe raam- en ontwikkelovereenkomst vindt lumpsumfinanciering (budgetplafond) plaats aan de hoofdaannemers. Dit komt in de plaats van PxQ-financiering. Aan het lumpsumbudget is een budgetplafond verbonden dat in principe niet overschreden mag worden. Hierdoor dient per 01-07-2022 een uiteindelijk structurele bezuiniging gerealiseerd te worden van € 2,6 miljoen per jaar.
- b) Buurteams (Buurtbedrijf). Per 1 januari 2023 is de uitvoering van de buurtteams in de gemeente Vlissingen georganiseerd vanuit een (overheids)-bv, het Buurtbedrijf. Door de buurtteams moet de instroom in individuele maatwerkvoorzieningen aanzienlijk dalen. Dit moet in 2023 reeds zichtbaar worden. Daarom dient hier een besparing gerealiseerd te worden van € 500.000 vanaf 2023.

In onderstaande tabel 4.3 wordt dit weergegeven.

Tabel 4.3 Taakstelling maatregel 3: Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie (bedragen x € 1.000)

Onderdeel	2021	2022	2023	2024	2025	2026
a) Gunning Wmo aanvullende zorg		1.300	2.600	2.600	2.600	2.600
b) Buurteams (Buurtbedrijf)		500	500	500	500	500
Totaal	0	1.800	3.100	3.100	3.100	3.100

Voor een verdere toelichting en de stand van zaken zie opdracht 3.3 in bijlage 4.1.

4) Inrichten integrale toegang

Ook deze maatregel vloeit voort uit het best practice onderzoek uit het Plan van aanpak. Daaruit blijkt dat de gemeente zoveel als mogelijk de indicatiestelling en het verstrekken van beschikkingen in eigen hand moet houden om werkelijk control te verkrijgen op de uitgaven. Dat vraagt om het bijeenbrengen van expertises in de integrale toegang.

Daarom heeft Vlissingen een proces ingang gezet om te komen tot een betaalbare, toekomstbestendige en zo optimaal mogelijk functionerende uitvoering en organisatie van de toegang in de gemeente Vlissingen, mede in relatie tot het integrale sociaal domein. Om dit te bereiken is per 1 januari 2020 een integrale gemeentelijke toegang gestart waar de uitvoering is belegd van de Wmo, Jeugdwet, (een deel van de) Participatiewet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, bijzondere bijstand, nieuwe Wet inburgering, openbare geestelijke gezondheidszorg (meldpunt), Wet gedwongen geestelijke gezondheidszorg (meldpunt), beschermd wonen en problematiek van verwarde personen (procesregie).

De integrale gemeentelijke toegang heeft de volgende elementen:

- De integrale toegang voert de regie op complexe en meervoudige hulpvragen.
- De integrale toegang verleent de toegang tot individuele maatwerkvoorzieningen en controleert deze.
- De toegangsmedewerkers maken deel uit van en/of werken samen met de buurt/wijkteams met een specifieke taak en mandaat om toe en af te wijzen van individuele maatwerkvoorzieningen (Poortwachtersfunctie).
- De integrale toegang heeft een regieteam dat een specifieke taak heeft bij domein overstijgende casussen waar risicofactoren en veiligheidsaspecten spelen.
- Het doel is een kostenbesparing, zicht op de caseload, grip op uitgaven van individuele voorzieningen en een wettelijk vangnet alleen voor degenen waar het echt niet anders kan.
- Aanpassen verordeningen en beleidsregels met als doel gezamenlijke integrale juridische kaders voor de integrale Toegang.
- Vaststellen meer regels, taxatie-instrumenten en beoordelingscriteria en vastleggen in de beleidsregels (per product). Dit om de toegang en de inwoner meer houvast te geven bij de brede uitvraag, voor het beoordelen van de noodzaak en ten behoeve van het vaststellen van een eigen aandeel.
- Vergroten grip op die plekken waar de toegang tot de zorg ergens anders plaatsvindt en dus niet in eigen beheer kan worden genomen. Bijvoorbeeld via inzet praktijkondersteuners bij huisartsen.

Taakstelling

In onderstaande tabel 4.4 wordt weergegeven welke taakstelling hieraan gekoppeld is. Omdat reeds per 1 januari 2020 een integrale gemeentelijke toegang is gestart is de inspecteur van mening dat vanaf 2022 met deze maatregel een vermindering van het aantal (maatwerk) beschikkingen en het efficiënter werken (met minder FTE's) zichtbaar moet zijn. Hiervoor wordt dan ook vanaf 2022 een bezuiniging ingeboekt van respectievelijk € 500.000 en € 400.000 structureel.

Tabel 4.4 Taakstelling maatregel 4: Inrichten lokale toegang (bedragen x € 1.000)

Onderdeel	2021	2022	2023	2024	2025	2026
a) Daling aantal (maatwerk) beschikkingen		500	500	500	500	500
b) Efficiënter werken (aantal FTE)		400	400	400	400	400
Totaal	0	900	900	900	900	900

Voor een verdere toelichting en de stand van zaken zie opdracht 3.6 in bijlage 4.1.

5) Aanvullende bezuinigingen vanaf 2021

Op basis van de omvang van het tekort op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen dient per jaar bezien te worden of, naast de (structurele) bezuinigingen via de overige in deze paragraaf beschreven maatregelen, aanvullende bezuinigingen gerealiseerd moeten worden. Dit is ook nodig mochten in een bepaald jaar de bij de overige maatregelen ingeboekte taakstellingen niet geheel gerealiseerd kunnen worden. Jaarlijks moet in kaart worden gebracht welke maatregelen er in gang kunnen worden gezet om tot de aanvullende bezuinigingen te komen. Ook moet er jaarlijks een doorrekening plaatsvinden welke bezuinigen extra (incidenteel) te realiseren zijn, bijvoorbeeld via het niet benutten van bepaalde budgetten.

Daarbij dient aangetekend te worden dat er uiteindelijk via de in deze paragraaf beschreven maatregelen structurele bezuinigingen gerealiseerd moeten worden, zodat Vlissingen t.a.v. het sociaal domein en werk & inkomen weer op eigen benen kan staan. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat elk jaar een deel van de taakstelling via niet benutten van budgetten incidenteel gerealiseerd wordt als een soort lapmiddel.

Ook wordt aangetekend dat conform het uitgangspunt 4, zoals beschreven in paragraaf 4.2, de baten als gevolg van extra geld van het Rijk geen (gedeeltelijke) structurele realisatie van de taakstelling is. De taakstelling is gebaseerd op concrete maatregelen die de lasten moeten verminderen. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur.

Taakstelling

Op basis hiervan is voor 2021 een incidentele aanvullende bezuiniging ingeboekt van € 4,5 miljoen en voor 2022 van € 1 miljoen. Op basis van de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen en de realisatie van de taakstelling bij de andere maatregelen in deze paragraaf zal voor 2022 en voor 2023 en verder per jaar bekeken worden of aanvullende bezuinigingen noodzakelijk zijn.

Voor een verdere toelichting en de stand van zaken zie opdracht 3.10 in bijlage 4.1.

6) Verbreden artikel 12-onderzoek en -reikwijdte

In het besluit van de fondsbeheerders van 19 december 2019 is onder andere bepaald dat in 2019 en verder de inspecteur onderzoek zal uitvoeren op de het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen, onder de volgende voorwaarden:

- Daarbij wordt gestart met de sanering van de als gevolg van grondexploitatieproblematiek ontstane negatieve algemene reserve via de artikel 12-uitkering en via de passende bijdrage van Vlissingen.
- Er wordt in eerste instantie alleen onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen.
- Op alle andere clusters blijft het uitgangspunt dat Vlissingen eigen risicodragers is van kracht tot het actualisatie-onderzoek in 2023.

- De gemeente hoeft voor de periode 2020-2022 niet elk jaar een artikel 12-aanvraag in te dienen.

Met andere woorden in het artikel 12-onderzoek over de periode 2019-2022 wordt alleen onderzoek gedaan naar de clusters op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. De overige gemeentefondsclusters, de OZB en de eigen inkomsten blijven tot en met 2022 buiten beschouwing. Het uitgangspunt is dat Vlissingen, behoudens het sociaal domein en werk & inkomen, weer financieel op eigen benen staat en eigen risicodrager is. De ontwikkeling van het totale begrotingssaldo inclusief de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve wordt dan ook 'slechts' op hoofdlijnen gevolgd. Dit met name omdat het van belang is om te bezien in hoeverre Vlissingen zelf kan bijdragen aan de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. Er wordt hier echter geen onderzoek naar uitgevoerd tot en met 2022. In de periode 2015-2018 is hier immers reeds uitgebreid naar gekeken.

Gezien bovenstaande en gezien bijzonder voorschrift 4 uit het besluit van de fondsbeheerders van 10 februari 2022 zal vanaf begrotingsjaar 2023 het artikel 12-onderzoek weer verbreed worden naar alle clusters van het gemeentefonds (zie ook paragraaf 1.1). Tot die tijd zal het huidige artikel 12-onderzoek naar alleen het sociaal domein en werk & inkomen voortgezet worden. Het onderzoek zal dan ook niet eerder verbreed worden naar de overige clusters van het gemeentefonds.

Wel wordt aan de fondsbeheerders geadviseerd om met ingang van 2022 de stijging van de OZB in te zetten voor het tekort sociaal domein en werk & inkomen. Op grond van het artikel 12-onderzoek 2015-2018 is het OZB-tarief van Vlissingen gestegen naar 140% van het landelijke gemiddelde per 2020. Deze stijging van het tarief en bijbehorende opbrengst was nodig zodat Vlissingen een passende eigen bijdrage kan leveren aan de sanering van de als gevolg van grondexploitatietekorten ontstane negatieve algemene reserve. Op basis van Programmabegroting 2022 is ten opzichte van het niveau 2021 de OZB-opbrengst echter verder gestegen. Daarom wordt geadviseerd om de OZB-opbrengststijging ten opzichte van het niveau in 2021 vanaf 2022 in te zetten voor het tekort sociaal domein en werk & inkomen. Zie hiervoor ook post G in tabel 5.3, paragraaf 5.4.

Voor een verdere toelichting en de stand van zaken zie opdracht 3.10 in bijlage 4.1.

7) Inkoop beschermd wonen en inzet reserve Centrumtaken

In paragraaf 3.3 van het inspectierapport 2020 zijn onder de noemer 'inkoop beschermd' wonen een aantal maatregelen beschreven ten aanzien van de centrumtaken (beschermd wonen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang). Deze maatregelen zijn 1 januari 2020 ingegaan en zorgen voor een overschot bij deze centrumtaken. Het jaarlijkse overschot wordt gestort in de bestemmingsreserve Centrumtaken. Ook in paragraaf 3.3 is onderbouwd waarom de inspecteur van mening is dat met ingang van 2020 voor de centrumgemeentemiddelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO) uit het gemeentefonds geldt dat deze door Vlissingen kunnen worden gebruikt voor tekorten op andere vlakken en de reserve Centrumtaken dus gebruikt kan worden voor (tijdelijke) sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. Of dit nodig is zal jaarlijks worden beoordeeld aan de hand van de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen, de realisatie van de taakstellingen op dat vlak en de toekomstige risico's ten aanzien van de centrumtaken. In paragraaf 5.4 bij de bepaling van het relevante tekort wordt dit verwerkt onder post E (inbreng reserves).

Ten aanzien van beschermd wonen en maatschappelijke opvang spelen daarnaast o.a. de volgende punten (zie ook opdracht 5.1 in bijlage 4.3 voor verdere toelichting en stand van zaken van deze punten):

Doordecentralisatie en nieuw verdeelmodel beschermd wonen

Rijk en gemeenten zijn overeengekomen in tien jaar tijd tot een objectief verdeelmodel en algehele doordecentralisatie van beschermd wonen te komen. Dat betekent dat gemeenten

in die periode geleidelijk overstappen van de huidige historische verdeling over centrumgemeenten naar een volledig objectieve verdeling over alle gemeenten. Overigens is door VWS de financiële doordecentralisatie beschermd wonen uitgesteld. De reden is dat een aantal aandachtspunten op het vlak van uitvoeringskracht gemeenten, beschikbare woningaanbod, financiële risico's en administratieve lasten verder uitgewerkt moeten worden.

Herinrichting toegang beschermd wonen

Ten aanzien van de toegang tot beschermd wonen en intensieve begeleiding thuis is in de regio Zeeland afgesproken dat deze lokaal wordt belegd en dat wordt (samen)gewerkt met een Zeeuwse onafhankelijk deskundige. In de nieuwe werkwijze zal de toegang (het proces van melding tot aan besluit) lokaal worden belegd, waarbij er desgevraagd ten behoeve van het onderzoek naar de best passende ondersteuning van de cliënt een expertteam kan worden ingeschakeld, waar de onafhankelijk deskundige vast deel van uit maakt. Met deze nieuwe werkwijze wordt conform visie commissie Dannenberg beoogd een betere aansluiting te realiseren bij de lokale zorginfrastructuur van de desbetreffende gemeente waar de cliënt woonachtig is.

Norm voor opdrachtgeverschap / Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang.

De gemeenten in Nederland hebben met het oog op de transformatie BW-MO en de doordecentralisatie BW medio 2020 ingestemd met het opstellen van de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO), waarin niet-vrijblijvende afspraken moeten worden opgenomen tussen gemeenten binnen een regio en tussen regio's onderling. Hiermee nemen de gemeenten de verantwoordelijkheid om regionale samenwerking te verbeteren, het opdrachtgeverschap te versterken en de administratieve last te verminderen. Op basis van deze NvO is door de Zeeuwse regio de concept Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang Zeeland opgesteld. Hiermee hebben de 13 Zeeuwse gemeenten invulling gegeven aan de nieuwe vorm van samenwerking in het kader van de doordecentralisatie BW.

Op basis van de vastgestelde Regiovisie BW en MO wilden de Zeeuwse gemeenten een meerjarige aanbesteding 2023-2025 voor beschermd wonen starten. Publicatie van de aanbesteding BW 2023-2025 in juni 2022 was de uiterste datum om de contacten in werking te laten treden per 1-1-2023. Door het uitstellen van de doordecentralisatie door VWS kon deze datum niet meer gehaald worden. Dat betekent dat de aanbesteding dan voor de periode 2024-2026 van toepassing is. Dit natuurlijk onder voorbehoud van besluitvorming van het kabinet. Dit betekent ook dat de huidige contracten beschermd wonen met een jaar verlengd moesten wonen.

In deze Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang zijn ook afspraken gemaakt om (vanaf 2023) te werken met een voor Zeeland gezamenlijk regionaal budget voor beschermd wonen, waarbij centrumgemeente Vlissingen de rijksbijdrage beschermd wonen geheel inbrengt in dit regionale budget. Van een volledige overgang naar een regionaal budget kan echter pas sprake zijn als er eerst meer duidelijkheid komt en afspraken gemaakt worden over ten minste de volgende zaken:

- Hoe omgegaan wordt met de huidige structurele tekorten bij maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.
- Afspraken over risicoverevening in de regio Zeeland in het kader van de Zeeuwse solidariteit en indien het regionale budget niet voldoende is bijdragen naar evenredigheid van alle Zeeuwse gemeenten in het tekort.
- Hoe omgegaan wordt met de risico's ten aanzien van de bestaande cliënten beschermd wonen waar Vlissingen verantwoordelijk voor is en blijft.
- Wat er gebeurt indien de doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang eventueel niet doorgaat of in een gewijzigd tempo.
- Afspraken over gezamenlijk beleid, governance en uitvoering, onder andere ten aanzien van de toegang, uitstroom, transitie Dannenberg en overgang deel beschermd wonen naar de Wlz.

- Afspraken over beheersing van de lasten, voorzetting huidig budgetplafond en inzet en maximale omvang eventuele reserve gevormd na overheveling naar regionaal budget.
- Verdere uitwerking ten aanzien van de inzet voor de lokale infrastructuur en bijbehorende objectieve verdeelsleutel tussen de gemeenten.
- Hoe omgegaan wordt met het risico dat bij de overgang van een deel van beschermd wonen naar de Wlz de overgang van 'bestaande cliënten' naar 'nieuwe cliënten' niet in hetzelfde tempo plaatsvindt.

8) Maatregelen doelgroepenvervoer

Op basis van opdracht 3.7 dient Vlissingen in kaart te brengen in hoeverre het doelgroepenvervoer in de breedste zin beter en goedkoper kan. Hierbij dient vermeld te worden dat de provincie Zeeland plannen heeft gelanceerd voor een provinciale aanpak van het openbaar vervoer en het doelgroepenvervoer. Uit deze Regionale mobiliteitsstrategie maakt de inspecteur op dat deze kan botsen met de uitgangspunten voor het gemeentelijk doelgroepenvervoer en de artikel 12-uitgangspunten. Er zou mogelijk sprake kunnen zijn van extra kosten voor gemeenten en ook minder invloed van Vlissingen op indicatiestelling, tariefstelling en maximering kilometers. Ook is mogelijk sprake van gelijkblijvende budgetten de komende jaren voor Wmo-vervoer, leerlingenvervoer en jeugdzorgvervoer. Dit terwijl de kosten nu juist moeten dalen in het kader van artikel 12. Vlissingen dient hierover verder in gesprek te gaan met de provincie. Gezien bovenstaande wordt vooralsnog hier geen taakstelling opgelegd. Mocht echter blijken dat met de overige in deze paragraaf beschreven maatregelen het tekort sociaal domein onvoldoende gesaneerd wordt de komende jaren dan zou dit heroverwogen kunnen worden.

Voor een verdere toelichting en de stand van zaken zie opdracht 3.7 in bijlage 4.1.

9) Vergroten grip en sturing samenwerkingsverbanden

Vergroten grip en sturing bij de samenwerkingsverbanden sociaal domein en werk & inkomen is van belang. Op basis van opdracht 3.4 dienen hiervoor concrete instrumenten in kaart te worden gebracht. Te denken valt hierbij aan:

- De Raden kunnen op nagenoeg hetzelfde moment een besluit nemen en alle informatie met elkaar delen. Daartoe worden vergadercycli op elkaar afgestemd en daarnaast wordt alle informatie (inclusief zienswijzen) voor alle raden ontsloten in bestaande raadsinformatiesystemen. Raden kunnen op deze manier hun krachten bundelen en er kan richting het samenwerkingsverband meer bereikt worden
- Een systeem van 'adoptiegriffiers'. Koppels van een aantal griffiers hebben elk een samenwerkingsverband onder hun hoede. Zij hebben direct contact met het bestuur ervan en bespreken wat er de komende periode aan zit te komen en op welke momenten inbreng van de raden wordt verwacht. Raden kunnen dan goed en eerder in positie worden gebracht.
- Twee keer per jaar worden voor de raadsleden regio-brede bijeenkomsten gehouden waarin de samenwerkingsverbanden centraal staan. Samenwerkingsverbanden kunnen zich presenteren en aangeven waar hun behoefte ligt. Hiermee vergroot je de kennis van de raadsleden over de samenwerkingsverbanden en daarnaast zijn er ook onderlinge contacten tussen raadsleden van verschillende gemeenten.
- Uiteindelijk kan ernaartoe worden gegroeid dat besluitvorming ten aanzien van samenwerkingsverbanden in regionaal verband, met raadsleden en portefeuillehouders uit alle betrokken gemeenten, plaatsvindt.
- Ook zou ernaartoe kunnen worden gegroeid dat raadsleden uit verschillende gemeenten vooraf de koppen bij elkaar steken om samen een amendement in te dienen of zelfs ten aanzien van de samenwerkingsverbanden een verenigde vergadering van alle raden via een regioraad in het leven te roepen.

Van belang hierbij is dat per 1 juli 2022 de Wet op de gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is gewijzigd. Doel hiervan is het vergroten van de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen, in het bijzonder het versterken van de controlerende en

kaderstellende rol van de volksvertegenwoordiging. De wijzigingen van de Wgr zijn onder te verdelen in drie categorieën:

1. De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen.
2. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden.
3. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling.

In het kader van deze wetwijziging heeft het ministerie van BZK onderzoeken uitgevoerd naar de knelpunten die gemeenten ervaren bij het toepassen van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de Gemeentewet. Een belangrijk knelpunt dat uit beide onderzoeken naar voren komt, is dat raadsleden het gevoel hebben onvoldoende invloed te kunnen uitoefenen op samenwerkingsverbanden. De crux voor meer invloed op en sterkere betrokkenheid bij de samenwerking, ligt in de verbinding tussen gemeenteraden onderling. Daarom heeft BZK een menukaart samengesteld, die dient ter inspiratie en ondersteuning bij deze onderlinge afstemming. In deze menukaart staan instrumenten die ook in het kader van artikel 12 door Vlissingen en de regio Zeeland gebruikt kunnen worden om grip en sturing te vergroten. Vlissingen dient deze instrumenten in kaart te brengen en te onderzoeken of deze ook bij de samenwerkingsverbanden waar Vlissingen aan deelneemt behulpzaam zijn bij het vergroten van de grip en sturing.

Voor een verdere toelichting en voor de stand van zaken zie opdracht 3.4 in bijlage 4.1.

4.5 Totaal taakstellingen van de maatregelen en realisatie daarvan

In onderstaande tabel wordt voor de maatregelen zoals beschreven in de vorige paragraaf waarvoor een taakstelling is ingeboekt deze taakstelling voor de periode 2021-2026 vermeld. Ook staat in de tabel welke bedragen reeds gerealiseerd zijn (2021 op basis van Jaarrekening 2021, vanaf 2022 stand Tweede bestuursrapportage 2022). Onder de tabel staat een korte toelichting bij de gerealiseerde bedragen. In hoofdstuk 5 bij de bepaling van het relevant tekort (paragraaf 5.4) wordt inzicht geven wat deze taakstellingen betekenen voor het begrotingsaldo over die periode.

Tabel 4.5 Taakstellingen maatregelen sociaal domein en werk & inkomen 2021-2026 (bedragen x € 1.000)

Nummer	Maatregel	Begrotingspost	2021	2022	2023	2024	2025	2026
1	Herijking uitvoering participatiewet en invulling adviezen Orionis		785	1.215	3.120	4.411	4.411	4.411
2	Maatregelen jeugdzorg		1.500	1.750	2.000	2.000	2.000	2.000
3	Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie			1.800	3.100	3.100	3.100	3.100
4	Inrichten lokale toegang			900	900	900	900	900
5	Aanvullende bezuinigingen vanaf 2021		4.500	1.000				
Totaal taakstelling			6.785	6.665	9.120	10.411	10.411	10.411
<i>Gerealiseerde bezuinigingen</i>								
1	1) Orions (1e Begrotingswijziging 2021 en Begroting 2022 Orionis)	Begroting 2021: post 3.5, 5e Begrotingswijziging 2021, Eerste Berap 2022: post 3.15	2.051	1.215	1.720	2.111	2.111	2.111
2	2) Inkoop jeugd	Eerste Berap 2021: posten 3.1.2 en 3.2.15, Eerste Berap 2022: post 3.15	200	200	200	200	200	200
3	3) ROAT	Begroting 2022: post 3.3.16, Eerste Berap 2022: post 3.15		169	169	169	169	169
5	4) Mantelzorgwaardering	Begroting 2022: post 3.5.6, Tweede Berap 2021: post 3.3.5, Eerste Berap 2022: post 3.15	112	115	118	121	121	121
2	5) Aframen kosten PGB-jeugd	Begroting 2022: post 3.3.29, Tweede Berap 2021: post 3.1.2, Eerste Berap 2022: post 3.15	97	100	100	100	100	100
5	6) Geen indexering subsidies	1e begrotingswijziging 2022, Eerste Berap 2022: post 3.15		46	46	46	21	21
3	7) Gunning Wmo aanvullende zorg	Eerste Berap 2022: post 3.2		1.300	2.600	2.600	2.600	2.600
1	8) Orions (2e Begrotingswijziging 2021 Orionis)	17e Begrotingswijziging 2021	592					
2	9) Extra middelen jeugdzorg	Tweede Berap 2021: post 3.1.10: Meicirculaire 2021 extra middelen jeugdzorg	208					
3	10) Uitvoeringslasten buurtteams	Eerste Berap 2022: post 3.15				200	200	200
3	11) Aframen kosten PGB-Wmo	Jaarrekening 2021, Eerste Berap 2022: post 3.15	150	150	150	150	150	150
5	12) Vrijval diverse budgetten	Jaarrekening 2021	3.513					
1	13) Jaarrekening 2021 Orionis	11e begrotingswijziging 2022		159				
2	14) Afrekening Inkoop jeugd (Jaarrekening 2021 GGD)	Tweede Berap 2022: post 3.10		342				
3	15) Lagere lasten Wmo voorzieningen 2022	Tweede Berap 2022: posten 3.8 en 3.9		320				
3	16) Incidentele voordelen 2022	Tweede Berap 2022		145				
5	17) Incidentele inzet niet benutte budgetten 2022			2.405				
Totaal gerealiseerd			6.922	6.664	5.103	5.697	5.672	5.672
Totaal resterende taakstelling			0	0	4.017	4.714	4.739	4.739

2021: o.b.v. Jaarrekening 2021

2022 e.v.: stand Tweede bestuursrapportage 2022

Toelichting gerealiseerde bedragen:

1) Orions (1e Begrotingswijziging 2021 en Begroting 2022 Orionis)

Het (meerjarig) voordelige saldo voortkomend uit de eerste begrotingswijziging 2021 Orionis Walcheren en begroting 2022 Orionis Walcheren voor de gemeente Vlissingen, zijnde voor 2021 = € 785.170, 2022 = € 1.214.662, 2023 = € 1.720.327 en vanaf 2024 = € 2.110.979, is ten gunste van de gemeentelijke taakstelling op het cluster Inkomen en participatie in het kader van artikel 12 geboekt. Deze voordelige saldi hebben betrekking op de geraamde rendementsverbetering van de totale bedrijfsvoering van GR Orionis Walcheren, inclusief het Werkleerbedrijf (SW-bedrijf). Daarnaast is ook het voordelige saldo van de jaarrekening 2020 Orionis Walcheren van € 1.266.000 incidenteel ten gunste van de gemeentelijke taakstelling 2021 gebracht. Dit voordelige jaarrekeningresultaat heeft met name te maken met niet gemaakte kosten als gevolg van de Coronapandemie door minder re-integratietrajecten, minder kostenvergoedingen aan klanten, minder opleidingskosten personeel, uitgestelde investeringen en minder kosten bedrijfsrestaurant. Daarnaast waren er minder uitkeringslasten doordat de ontwikkeling van het klantenbestand gunstiger verliep dan begroot.

2) Inkoop jeugd

Deze besparing heeft te maken met de inrichting van het regieteam binnen de gemeentelijke toegang met ingang van 1 januari 2021. Dit is de eerste stap binnen de ontwikkeling van de integrale toegang. Het doel is te komen tot een toegankelijke, betaalbare, toekomstbestendige en zo optimaal mogelijk functionerende uitvoering en organisatie van de toegang in de gemeente Vlissingen. Het regieteam is vooralsnog ingepast in het huidige team Wmo en jeugd. Het inrichten van het regieteam wordt bekostigd vanuit de daardoor

vrijkomende middelen voor de inkoop. Daarnaast wordt hiermee een bezuiniging gerealiseerd van € 200.000 m.b.t. de inkoop jeugd.

3) ROAT

De beëindiging van de coördinatie van de wijknetwerken door de Stichting ROAT (Reach Out And Touch) per 1 januari 2022 levert een structurele bezuiniging op het product Wmo maatwerk dienstverlening 18+ van € 169.435 per jaar.

4) Mantelzorgwaardering

De ondersteuning van mantelzorgers wordt vanuit de Buurtteams verzorgd. De Mantelzorgwaardering is in 2021 voor het eerst in een andere vorm en voor een lager bedrag uitgegeven via tegoedbonnen ter waarde van € 35 te besteden bij lokale ondernemers. Door de verbreding van de toegang (inclusief toegang BW) is er vanuit mantelzorgondersteuning ook meer aandacht voor mantelzorgers en naasten van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Structureel levert dit een bezuiniging op van € 121.000.

5) Aframen kosten PGB-jeugd

In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor PGB-jeugd aanzienlijk gedaald. Het budget is daarom in 2021 € 97.000 en vanaf 2022 structureel met € 100.000 afgeraamd.

6) Geen indexering subsidies

Besloten is om geen indexatie toe te passen op de subsidies in het sociaal domein en deze subsidies tevens met 10% te korten. Voor het jaar 2021 is dat niet meer mogelijk. Besloten is om een eenmalige korting van 10% toe te passen op de subsidies in het sociaal domein in de jaren 2022, 2023 en 2024. Daarover is een vooraankondiging verzonden aan de subsidierelaties in het sociaal domein, behalve aan die organisaties gerelateerd aan de reorganisatie van het voorliggend veld: de buurtteams. Ook is besloten om in de jaren 2022, 2023 en 2024 af te wijken van de VZG-norm voor indexatie van subsidies, voor zover deze indexatie hoger is dan 0%. Totale bezuiniging is € 46.000 aflopend naar € 21.000 per jaar.

7) Gunning Wmo aanvullende zorg

In de periode juli tot en met december 2021 heeft de gemeente Vlissingen een aanbestedingsprocedure doorlopen voor de aanvullende zorg binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Besloten is de opdracht 'Wmo aanvullende zorg' te gunnen aan twee hoofdaannemers en de raamovereenkomst en de daaruit voortkomende ontwikkelovereenkomst 'Wmo aanvullende zorg' vast te stellen. Met ingang van de nieuwe raam- en ontwikkelovereenkomst vindt lumpsumfinanciering (budgetplafond) plaats aan de hoofdaannemers. Dit komt in de plaats van PxQ-financiering. Aan het lumpsumbudget is een budgetplafond verbonden dat in principe niet overschreden mag worden. Hierdoor wordt per 01-07-2022 een uiteindelijk structurele bezuiniging gerealiseerd van € 2,6 miljoen per jaar. De voorzieningen kortdurend verblijf en persoonlijke verzorging maken geen deel uit van de opdracht.

8) Orions (2e Begrotingswijziging 2021 Orionis)

De 2e Begrotingswijziging 2021 resulteert voor GR Orionis Walcheren in een voordelig saldo. Dit komt met name door incidenteel in 2021 niet besteden van bestaande budgetten en door extra geld uit het gemeentefonds (TONK, Coronacompensatie en participatie). Conform uitgangspunt 4, zoals beschreven in paragraaf 4.2, zijn de baten als gevolg van extra geld van het Rijk (gemeentefonds) geen (gedeeltelijke) structurele realisatie van de taakstelling. De taakstelling is gebaseerd op concrete maatregelen die de lasten moeten verminderen. Deze extra baten komen rechtstreeks ten gunste van het tekort sociaal domein en werk & inkomen (zie ook posten A2 en A8 tabel 5.1, paragraaf 5.2). Het niet besteden van bestaande budgetten in 2021 is wel een incidentele realisatie van de taakstelling 2021. Dit

betreft een bedrag van € 591.678 en bestaat met name uit minimabeleid, BUIG, participatiebudget, onderzoekskosten en overige goederen en diensten).

9) Extra middelen jeugdzorg

Via de meicirculaire 2021 gemeentefonds heeft Vlissingen extra middelen gekregen m.b.t. de jeugdzorg. De baten zijn rechtstreeks ten gunste gebracht van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. De door Vlissingen op grond hiervan geboekte extra lasten zijn gecorrigeerd en dienen via O&O onderbouwd te worden. Zie voor de systematiek ook posten A2 en A8 in paragraaf 5.2. Zoals eerder aangegeven zijn conform het uitgangspunt 4, zoals beschreven in paragraaf 4.2, de baten als gevolg van extra geld van het Rijk (gemeentefonds) geen (gedeeltelijke) structurele realisatie van de taakstelling. De taakstelling is gebaseerd op concrete maatregelen die de lasten moeten verminderen. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur. Ten aanzien van de resterende extra middelen jeugdzorg over 2021 van € 208.400 is de inspecteur akkoord gegaan om deze over 2021 eenmalig in te zetten voor de realisatie van de taakstelling. Zie ook post C26, paragraaf 5.4.

10) Uitvoeringslasten buurtteams

Dit betreft een besparing vanaf 2024 van € 200.000 als gevolg van de inzet van de buurtteams nieuwe stijl, waarvoor het college in juni 2022 definitief akkoord heeft gegeven. Dit wordt in 2024 zichtbaar in de vorm van een krimpende vraag naar maatwerkvoorzieningen.

11) Aframen kosten PGB-Wmo

In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor PGB-Wmo aanzienlijk gedaald. Het budget is daarom vanaf 2021 structureel met € 150.000 afgeraamd.

12) Vrijval diverse budgetten

Het realiseren van een taakstelling betreft een daling van de lasten. Extra baten uit het gemeentefonds betreffen geen structurele realisatie van de taakstellingen en worden conform de uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 4.4 gelijk ten gunste gebracht van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur. Voor 2021 wordt eenmalig toegestaan de volgende extra Rijksmiddelen incidenteel in te zetten voor de realisatie van de taakstelling dat jaar via de vrijval van de betreffende budgetten:

- Decemercirculaire 2020, specifiek Vlissingen (€ 96.625, begrotingswijziging 2021).
- Decemercirculaire 2020, coronacompensatie sociaal domein en werk & inkomen (€ 679.000, Begrotingswijziging 2021).
- Meicirculaire 2021, hogere kosten centrumgemeentetaken (€ 841.200, Tweede bestuursrapportage 2021 post 3.1.10)
- Septemercirculaire 2021, specifiek Vlissingen (€ 764.560, Tweede bestuursrapportage 2021 post 3.1.12).
- Decemercirculaire 2021, hogere kosten centrumgemeentetaken (€ 1.131.145, jaarrekening 2021).

In totaal een bedrag van € 3.512.530.

13) Jaarrekening 2021 Orionis

Het financiële resultaat van Orionis over 2021 is € 295.000 positief (voordelig ten opzichte van de laatst gewijzigde begroting). Belangrijkste component hierin is het voordeel op de uitkeringslasten: ruim € 450.000 meer voordeel dan begroot. Dit komt vooral door de meevallende klantontwikkeling aan het einde 2021. Het jaarrekeningresultaat 2021 wordt conform de verdeelsleutel volledig uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Het

aandeel gemeente Vlissingen hierin bedraagt € 158.500. Dit bedrag komt ten gunste van 2022.

14) Afrekening Inkoop jeugd (Jaarrekening 2021 GGD)

Op basis van de jaarrekening 2021 van de GGD Zeeland is de afrekening inkoop jeugd voor elke Zeeuwse gemeente opgesteld. De afrekening voor Vlissingen is per saldo € 341.588 positief. Dit heeft met name te maken met lagere uitvoeringskosten IJZ & TaskForce Jeugd en lagere zorgkosten jeugd. Dit bedrag komt ten gunste van 2022.

15) Lagere lasten Wmo voorzieningen 2022

In 2022 is er minder gebruik gemaakt van vervoersvoorzieningen, vervoershulpmiddelen en rolstoelvoorzieningen in het kader van de Wmo. In totaal voor een bedrag van € 320.000. Voor 2022 kan dit eenmalig worden opgevoerd als realisatie van de taakstelling.

16) Incidentele voordelen 2022

In 2022 zijn er incidentele voordelen behaald op het vlak van jeugd- en jongerenvoorzieningen en zorgvernieuwing Wmo. In totaal voor een bedrag van € 145.000. Voor 2022 kan dit eenmalig worden opgevoerd als realisatie van de taakstelling.

17) Incidentele inzet niet benutte budgetten 2022

Ten behoeve van de volledige realisatie van de taakstelling 2022 worden eenmalig niet benutte budgetten 2022 met betrekking tot het sociaal domein ingezet ter hoogte van € 2,4 miljoen.

4.6 Landelijke ontwikkelingen en exogene factoren

4.6.1 Financiële impact landelijke ontwikkelingen sociaal domein en werk & inkomen

Naast de onderzoeken en maatregelen van Vlissingen zelf zijn er ook een aantal landelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op het tekort sociaal domein en werk & inkomen van Vlissingen. De uitkomsten hiervan worden dan ook meegenomen in dit artikel 12-onderzoek.

a) Onderzoek jeugdzorg

Door onderzoeksbureau AEF is in opdracht van het Rijk een onderzoek uitgevoerd met betrekking tot de jeugdzorg om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Hierin komt naar voren dat gemeenten in 2019 € 1,6 tot € 1,8 miljard meer hebben uitgegeven dan dat zij hiervoor ontvangen uit het gemeentefonds. Oorzaken voor deze toename zijn dat kinderen steeds langer jeugdhulp ontvangen, waardoor het aantal kinderen dat jeugdhulp ontvangt in totaal toeneemt, en dat de gemiddelde prijs per cliënt omhoog is gegaan.

In het onderzoek is ook gekeken naar een aantal maatregelen die gemeenten kunnen nemen om de Jeugdwet doelmatiger en doeltreffender uit te voeren. Vijf van de onderzochte maatregelen leiden daadwerkelijk tot een mogelijke besparing:

1. Invoering van een POH-jeugd bij huisartsen.
2. Tijdige doorstroming naar de Wlz als kinderen daarvoor in aanmerking komen (59 tot 85 miljoen euro).
3. Het verplaatsen van jeugdhulp in groepsverband naar kinderopvang en bso (49 tot 78 miljoen euro).
4. Hulpverlening in lokale teams, waarbij hoogopgeleide medewerkers in de toegang een randvoorwaarde zijn (- 4 tot 8 miljoen euro).
5. Een duidelijker afbakening tussen jeugdhulp en onderwijs.

Deze vijf maatregelen maken onderdeel uit van de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 en moeten ook voor Vlissingen en de regio Zeeland (veel taken op het vlak van jeugdzorg zijn regionaal belegd) resulteren in mogelijke bezuinigingsopties.

Dat betekent echter niet dat op voorhand gezegd kan worden dat dit de enige mogelijke maatregelen zijn voor Vlissingen. Via (extern) onderzoek dient Vlissingen in kaart te brengen welke maatregelen Vlissingen kan nemen om de tekorten jeugd te kunnen terugdringen. Zie ook maatregel 2 in paragraaf 4.4.

In het onderzoek wordt aan het Rijk geadviseerd om op onderdelen de uitgangspunten van de Jeugdwet te heroverwegen (zoals het invoeren van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage) en samen met gemeenten een fundamentele discussie te voeren over het gewenste voorzieningenniveau. Besluitvorming over de maatregelen en het daarbij benodigde structurele bedrag dient nog genomen te worden. Wel is besloten tot een extra incidentele bijdrage van € 613 miljoen in 2021, € 1,314 miljard in 2022 en € 1,445 miljard in 2023.

Naar aanleiding van de afspraken over deze incidentele middelen jeugdzorg en de afspraken rond de Hervormingsagenda zijn Rijk, VNG en IPO tot afspraken gekomen over de meerjarenraming voor de jeugdzorg in de gemeentelijke begrotingen. Partijen hebben afgesproken dat alle gemeenten in de jaarschijven 2024 tot en met 2026 een stelpost mogen opnemen in de begroting. In totaal ter hoogte van de middelen die zijn gereserveerd op de aanvullende post van het Rijk.

Voor een verdere toelichting en de stand van zaken zie opdracht 4.1 in bijlage 4.2.

b) Onderzoek verdeelmodellen gemeentefonds

De fondsbeheerders van het gemeentefonds hebben de afgelopen jaren onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeling (herijking) van het gemeentefonds. Het doel van deze herijking is om de verdeling weer aan te laten sluiten bij de kosten van gemeenten. De nieuwe verdeling beoogt daarnaast recht te doen aan de geconstateerde knelpunten die de afgelopen jaren in verschillende adviezen zijn benoemd, bijvoorbeeld ten aanzien van de verdeling sociaal domein en de mate waarin de eigen inkomsten van gemeenten een rol spelen in de verdeling. Daarnaast was een belangrijke aanleiding de wens tot een substantiële vereenvoudiging van de verdeling te komen.

Op 6 april 2022 zijn de Tweede Kamer en gemeenten door de fondsbeheerders geïnformeerd over de invoering van de nieuwe verdeling per 1 januari 2023. Deze nieuwe verdeling is verwerkt in de meicirculaire 2022 van het gemeentefonds. Voor Vlissingen betekent de nieuwe verdeling een toename van de uitkering uit het gemeentefonds van € 2,7 miljoen per jaar, dat is € 61 per inwoner.

Dit bedrag ontvangt Vlissingen echter niet al geheel in 2023. Gegeven de ontvangen adviezen van de ROB en de VNG en de reacties van gemeenten hebben de fondsbeheerders besloten tot een ingroeipad (het pad waarmee gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien) van 3 jaar. Het maximale effect is $-/+$ € 7,50 per inwoner in 2023 en $-/+$ € 15 per inwoner in 2024 en 2025. Daarmee komt het maximale effect op $-/+$ € 37,50 per inwoner in 2025. Voor een aantal gemeenten geldt daarnaast een aangepast ingroeipad. Omdat Vlissingen echter voordeelgemeente is in deze herijking geldt dat niet voor Vlissingen.

Om te bewerkstelligen dat het herverdeeleffect als gevolg van het nieuwe verdeelmodel conform bovengenoemd ingroeipad wordt gerealiseerd, wordt de algemene uitkering in de jaren 2023 tot en met 2025 verhoogd of verlaagd met een zogenaamde suppletie-uitkering. Dit is het verschil tussen het volledige effect van de nieuwe verdeling en het effect volgens het ingroeipad. Voor Vlissingen worden de effecten van deze herijking weergegeven in onderstaande tabel.

De inspecteur is van mening dat het extra geld dat Vlissingen uit het gemeentefonds ontvangt conform het ingroeipad gebruikt moet worden voor de sanering van het tekort op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen (zie ook hoofdstuk 5).

Tabel 4.6 Effecten herijking gemeentefonds 2023-2025 op basis van meicirculaire 2022

		2023	2024	2025	2026
Effect nieuwe verdeelmodel gemeentefonds (meicirculaire 2022)	1	2.721.204	2.721.204	2.721.204	2.721.204
Aantal inwoners	2	44.358	44.358	44.358	44.358
Effect nieuwe verdeelmodel gemeentefonds per inwoner	3=1/2	61,3	61,3	61,3	61,3
Effect volgens ingroeipad per inwoner	4	7,5	22,5	37,5	37,5
Effect volgens ingroeipad	5=4x2	332.685	998.055	1.663.425	1.663.425
Suppletie-uitkering	6=5-1	-2.388.519	-1.723.149	-1.057.779	-1.057.779

De bedragen voor 2026 en verder voor de suppletie-uitkering zijn afhankelijk van de besluitvorming naar aanleiding van de evaluatie van het nieuwe verdeelmodel. In afwachting hiervan is ervoor gekozen om in de meicirculaire 2022 voor 2026 en verder uit te gaan van de stand 2025 en dus de suppletie-uitkering door te trekken.

De fondsbeheerders benadrukken dat het nieuwe verdeelmodel geen eindstation en continu onderhoud zal vragen. De invoering van het nieuwe model zal tijdig geëvalueerd worden en aan de hand van deze evaluatie zal besloten worden over het traject 2026 en verder.

Zie ook opdracht 4.2 in bijlage 4.2.

4.6.2 Financiële impact exogene factoren

Mogelijk zijn er exogene factoren die ervoor kunnen zorgen dat Vlissingen minder of zelfs geen grip heeft op de lasten van onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen. Met andere woorden de mate van invloed van Vlissingen om zelf het tekort op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen geheel te saneren kan daardoor worden verminderd. Deze factoren worden onderstaand behandeld. Overigens is het niet zo dat Vlissingen bij elke factor helemaal geen invloed heeft en daarnaast zijn er wellicht exogene factoren die Vlissingen juist voordelen opleveren.

a) Samenwerkingsverbanden

Vlissingen maakt op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen deel uit van een aantal samenwerkingsverbanden. Bij deze samenwerkingsverbanden is er sprake van verplichtingen die voortvloeien uit (juridisch vastgelegde) afspraken en die een claim leggen op (een deel van) de middelen. Dit kan betekenen dat Vlissingen minder mogelijkheden heeft om zelf te sturen op uitgaven, omvang en inhoud van productaanbod, benodigde kwaliteit van aanbod en prioritering en dus op korte termijn minder flexibiliteit om zelf bezuinigingen door te voeren. Weliswaar kan de gemeente haar zienswijze kenbaar maken aan een gemeenschappelijke regeling, echter in de meeste gevallen zal de gemeente in eerste instantie akkoord moeten gaan met extra bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling. Echt invloed uitoefenen is pas mogelijk als alle deelnemende gemeenten overeenstemming bereiken over de te volgen koers. Dit is vaak een langduriger proces.

Dit betekent echter niet dat er hierdoor geen veranderingen te realiseren zijn. Met betrekking tot de samenwerkingsverbanden heeft de gemeente Vlissingen immers altijd (beleids)invloed op de uitvoering van de taken omdat ze er uiteindelijk zelf over gaat op grond van de wetgeving. Op termijn is dan ook altijd herstel mogelijk en dus is e.e.a. door de gemeente beïnvloedbaar. Ook hierbij dient dan ook te worden gezien of het op het vlak van organisatie, aansturing en kosten anders kan en of de afspraken die zijn gemaakt binnen de bestaande samenwerkingsverbanden aangepast kunnen worden. Vlissingen is

hiervoor in eerste instantie zelf aan zet en vergroten grip van de lasten bij de samenwerkingsverbanden is van belang. In het Plan van aanpak wordt dan ook ingegaan op deze samenwerkingsverbanden:

- Opdracht 3.4: Onderzoek naar de samenwerkingsverbanden in Zeeland op vlak van sociaal domein en werk & inkomen. Doel is om een einde te maken aan de bestuurlijke drukte, te bezien welke taken op welke schaalgrootte kunnen worden uitgevoerd en in welke vorm en bezien welke maatregelen nodig zijn om de grip op de lasten en de regionale samenwerkingsverbanden te vergroten. Zie ook maatregel 9 in paragraaf 4.4.
- Opdracht 4.1: Onderzoek in hoeverre Vlissingen in bestuurlijke, financiële en operationele zin gedwongen wordt om te participeren in gemeenschappelijke regelingen en hoe de grip op regionale samenwerkingsverbanden vergroot kan worden.

Naar het oordeel van de inspecteur is het hierbij ook van belang dat een beroep wordt gedaan op de solidariteit van deelnemende gemeenten, waarbij ook duidelijk wordt gemaakt dat het in ieders belang is dat er nu maatregelen worden genomen. Want op termijn kan het zo zijn dat ook de andere deelnemende gemeenten binnen een samenwerkingsverband de consequenties kunnen ondervinden van de noodzakelijke maatregelen voor Vlissingen. Geadviseerd wordt:

- De provincie Zeeland te verzoeken een coördinerende rol op zich te nemen om de betrokken gemeenten mee te nemen en zover te krijgen om samen de maatregelen te nemen die nodig zijn.
- Een rol voor fondsbeheerders (BZK) om de provincie en deelnemende gemeenten gezamenlijk te laten bewegen en er een gevoel van urgentie gaat ontstaan. Waarbij er een gezamenlijk besluit wordt genomen in de gemeenschappelijke regeling, hetzij via tussenkomst van de provincie, hetzij door gemeenschappelijke regeling zelf.

Het is hierbij wel noodzakelijk dat Vlissingen vooraf in kaart brengt welke noodzakelijke maatregelen er door een meerderheidsbesluit in het samenwerkingsverband worden tegenhouden en wat de financiële consequenties daarvan zijn. Vanzelfsprekend dient hierbij ook rekening gehouden te worden dat de provincie ook de belangen van de andere Zeeuwse gemeenten moet meewegen. De (financiële) resultaten van samenwerking kunnen immers voor iedere gemeente verschillend zijn, deels door eigen beleid, deels door meer exogene omstandigheden.

b) Wet- en regelgeving en jurisprudentie

Van belang is ook te bezien in hoeverre bepaalde wet- en regelgeving en jurisprudentie effect hebben op de mate van invloed (grip) van Vlissingen op de beheersing van de lasten en de sturingsmogelijkheden van de gemeente zelf. Van belang is dus dat dit artikel 12-onderzoek inzicht geeft in wat aan de ene kant specifiek lokale vraagstukken zijn die Vlissingen al dan niet binnen de samenwerkingsverbanden moet oplossen en aan de andere kant wat landelijke problematiek is dat alleen landelijk kan worden opgelost. Opdracht 4.1 van het Plan van aanpak gaat hierop in. Te denken valt hierbij aan het abonnementstarief huishoudelijke hulp, toegang via huisarts, aanzuigende werking uit andere regio's en openeinderegelingen.

Aangetekend daarbij dient te worden dat de landelijke wet- en regelgeving geldt voor alle gemeenten in Nederland. De kans is klein dat de wetgever op basis van alleen eventuele tekorten van Vlissingen als gevolg van deze wet- en regelgeving e.e.a. zal willen aanpassen. Uitgangspunt hierbij zal zijn dat Vlissingen zelf de benodigde maatregelen moet nemen om de tekorten te saneren.

c) Structuurkenmerken

Het rijksgeld voor sociaal domein en werk & inkomen wordt verdeeld via verdeelmodellen. Deze verdeelmodellen verdelen het geld over de gemeenten op basis van maatstaven. Deze maatstaven (zoals aantal jongeren, aantal ouderen, aantal minderheden en aantal bijstandsontvangers) zeggen iets over de (sociale) structuur van een gemeente. In kaart

moet worden gebracht of er specifieke structuurkenmerken zijn die niet of onvoldoende tot uiting komen via de maatstaven in de verdeelmodellen.

Overigens is het wel zo dat de verdeelmodellen objectief zijn. Dat betekent dat niet met alle specifieke structuurkenmerken van gemeenten rekening kan worden gehouden en dat van gemeenten verwacht wordt dat ze zelf de benodigde maatregelen nemen om eventuele extra lasten als gevolg van structuurkenmerken waar de verdeelmodellen niet of onvoldoende rekening mee houden op te vangen. Dat geldt ook voor een artikel 12-gemeente. De inspecteur is dan ook van mening dat er geen ruimte zal zijn bij de fondsbeheerders van het gemeentefonds om met individuele gemeenten te discussiëren over specifieke structuurkenmerken. Zeker gezien het feit dat het gemeentefonds net is herijkt en Vlissingen hierbij een voordeeltgemeente is.

Daar staat echter mogelijk tegenover dat de effecten van deze factoren in Vlissingen meer naar voren komen omdat de gemeente al ingrijpende maatregelen (bezuinigen en verhogen van de lokale lasten) heeft moeten treffen om de tekorten grondexploitatie te saneren en daardoor minder mogelijkheden heeft zelf de financiële effecten van deze factoren op te vangen.

Onderzoek

Aangezien er hier eventueel sprake kan zijn van de uitzonderlijke situatie dat het tekort sociaal domein en werk & inkomen niet geheel via het huidige artikel 12-onderzoek opgelost kan worden, dient dit fundamenteel onderbouwd te worden. Op basis van bovenstaande factoren dient dan ook onderzoek te worden uitgevoerd door Vlissingen. Dit onderzoek dient in te gaan op tenminste de volgende elementen:

1. In kaart brengen van alle samenwerkingsverbanden op vlak van sociaal domein en werk & inkomen, op welke onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen, hoeveel geld daarin omgaat en per samenwerkingsverband welke bijdrage aan het tekort een samenwerkingsverband veroorzaakt.
2. In kaart brengen welke wetgeving en jurisprudentie op vlak van sociaal domein en werk & inkomen zorgt voor minder grip door de gemeente, op welke onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen dit speelt en hoeveel tekort dit veroorzaakt.
3. In kaart brengen welke structuurkenmerken op vlak van sociaal domein en werk & inkomen niet of onvoldoende tot uiting komen in de verdeelmodellen, hoeveel zorgkosten deze structuurkenmerken veroorzaken, voor hoeveel deze worden gehonoreerd in de verdeelmodellen en hoeveel van het tekort deze structuurkenmerken veroorzaken.
4. In kaart brengen eventuele overige exogene factoren, op welke onderdelen van het sociaal domein die spelen en wat hun financiële impact is (bijdrage aan het tekort)

Hierbij dient tenminste te worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. Onderbouwd moet worden dat eventuele lastenstijgingen niet het gevolg zijn van eigen beleid en uitvoering in de toegang.
- b. De lastenkant (meer zorgkosten) dient zichtbaar te worden gemaakt in harde indicatoren.
- c. De batenkant (meer geld via verdeelmodellen of juist niet) dient zichtbaar gemaakt in harde indicatoren.
- d. Inzichtelijk dient te worden gemaakt wat Vlissingen zelf aan maatregelen kan treffen om de mate van invloed te verhogen en de tekorten te verminderen.
- e. De elementen (samenwerkingsverbanden, wetgeving en structuurkenmerken) dienen in één onderzoek en in samenhang te worden gezien.

Nadrukkelijk wordt aangetekend dat dit onderzoek naar de exogene factoren geen onderzoek is naar de onderliggende factoren en de hoogte van het totale tekort sociaal domein en werk & inkomen. De hoogte van het tekort wordt bepaald in hoofdstuk 5 van dit inspectierapport en de onderliggende factoren en ook maatregelen om de tekorten te saneren zijn reeds uitgewerkt in het Plan van aanpak artikel 12 (paragraaf 4.3).

De uitkomst van het onderzoek kan zijn dat er daadwerkelijk exogene factoren zijn die voortkomen uit de samenwerkingsverbanden en/of wet- en regelgeving en/of structuurkenmerken, die niet beïnvloedbaar zijn door Vlissingen en een deel van het tekort sociaal domein en werk & inkomen veroorzaken. Maar de uitkomst kan ook zijn dat de factoren wel beïnvloedbaar zijn door Vlissingen. In dat geval moet de analyse handvatten bieden om verbeterpunten te formuleren.

Het onderzoek is inmiddels in 2022 gestart en verloopt moeizaam. Gezien de bovenstaand gemaakte kanttekeningen bij de samenwerkingsverbanden (op termijn weldegelijk invloed), wet- en regelgeving (geldt voor alle gemeenten) en structuurkenmerken (objectief, er kan nu eenmaal geen rekening worden gehouden met alle specifieke structuurkenmerken) is de inspecteur van mening dat de kans dat de fondsbeheerders van het gemeentefonds hier iets mee gaan doen gering is. Ook is de inspecteur van mening dat gezien de ontwikkeling van het tekort sociaal domein (zie hoofdstuk 5) het belang van dit onderzoek aanzienlijk is gedaald. Vlissingen kan zich dan ook beter concentreren op het realiseren van de resterende taakstelling en de afronding van de artikel 12-status. Dat is ook mogelijk zonder de uitkomsten van het onderzoek naar de exogene factoren.

Voor een verdere toelichting en de stand van zaken zie opdracht 4.1 in bijlage 4.2.

4.7 Risico's realiseren taakstelling

In paragraaf 4.3 en 4.4 worden de opdrachten aan Vlissingen uit het Plan van aanpak en de daaraan gekoppelde maatregelen beschreven. Hieraan zijn voor zover mogelijk concrete taakstellingen gekoppeld om de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen te saneren. Doel hiervan is dat Vlissingen weer op eigen benen kan staan. De realisatie van deze maatregelen en de daaraan gekoppelde taakstelling is ook afhankelijk van een aantal risico's, die de hoogte en ook de tijdigheid van de realisatie kunnen beïnvloeden. Deze risico's worden onderstaand kort beschreven.

Benadrukt wordt hier echter dat het uitgangspunt binnen artikel 12 blijft dat Vlissingen de taakstelling zoals opgenomen in bovenstaande paragrafen 4.4 en 4.5 volledig en tijdig realiseert, zodat een afronding van het artikel 12-onderzoek uiterlijk in begrotingsjaar 2024 kan plaatsvinden (zie ook paragraaf 1.1). Er moeten daarom regelmatig evaluaties plaatsvinden op de effecten van deze risico's op de hoogte en tijdigheid van de realisatie van de taakstelling. Indien blijkt dat een bepaald risico van invloed is en remmend werkt op de hoogte en tijdigheid van de realisatie, dan dient Vlissingen hier tegen tijdig maatregelen te nemen en/of te bezien of de taakstelling via andere maatregelen alsnog geheel en tijdig gerealiseerd kan worden.

1) Besluitvorming is mogelijk onvoldoende aangesloten op de artikel 12-ambities

Op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen worden diverse besluiten voorbereid en genomen. Te denken hierbij valt o.a. aan nieuw beleid ten aanzien van (deelgebieden van) het sociaal domein en werk & inkomen en verlenging van of nieuwe overeenkomsten met zorgverleners. Op het ogenblik is onvoldoende duidelijk of hierbij rekening wordt gehouden met de in het Plan van aanpak beschreven opdrachten en daaraan gekoppelde maatregelen en acties. Een voorgesteld besluit dient standaard langs de meetlat van het Plan van aanpak gelegd te worden, zodat er geen 'kansen' gemist worden en er daarnaast voortgang van de beschreven maatregelen en acties gerapporteerd kan worden. Dit dient duidelijk vermeld te worden in de betreffende nota's.

2) Uitvoering is mogelijk onvoldoende aangesloten op de artikel 12-ambities

Het genereren van structurele besparingen op het vlak van het sociaal domein is in sterke mate afhankelijk van een aantal hefbomen (maatregelen). Ombouw van de ondersteuningsinfrastructuur (buurtteams, buurtbedrijf), het inrichten van een integrale toegang en maatregelen jeugdzorg (o.a. Regieteam) zijn daarbij de belangrijkste. Van belang daarbij is dat het voor de Toegang, het Buurtbedrijf en het Regieteam duidelijk is

wat hun rol precies is en dat die rol ook daadwerkelijk zo wordt ingevuld en ook waar die rol ophoudt. Dit zodat de doelstellingen van het Plan van aanpak en dus de artikel 12-ambities worden gehaald. Indien bij deze drie belangrijke hefboomen blijkt dat de rollen onduidelijk zijn en er onvoldoende is aangesloten op de artikel 12-ambities, dan dient hierop actie ondernomen te worden.

Bij de uitvoering van het artikel 12-onderzoek is het ook van belang dat voldaan wordt aan de in de artikel 12-handleiding beschreven informatieplicht:

"De gemeente dient alle informatie waarvan de gemeente kan weten of vermoeden dat deze relevant is voor het artikel 12-onderzoek of die de inspecteur opvraagt, ter beschikking te stellen. Indien naderhand blijkt dat de gemeente onjuiste en/of onvolledige informatie heeft verschaft, kan dit aanleiding zijn tot het geheel of gedeeltelijk terugvorderen van de aanvullende steun."

Door vertrek van personeel verloopt de tijdige informatievoorziening aan de inspecteur de laatste tijd moeizaam. Dit heeft geleid tot vertraging van dit voorliggende inspectierapport. Ook heeft de controle van de in dit inspectierapport gebruikte cijfers door Vlissingen onvoldoende plaatsgevonden naar het oordeel van de inspecteur. Dit ondanks diverse verzoeken daartoe door de inspecteur. Discussie over gebruikte cijfers na afronding van het inspectierapport is niet meer mogelijk. Met de verbreding van het artikel 12-onderzoek zal de informatiebehoefte in 2023 en 2024 alleen maar toenemen. Vlissingen moet dan ook maatregelen nemen om de informatievoorziening aan de inspecteur te verbeteren.

3) Vertraging maatregelen Wmo aanvullende zorg

In de periode juli tot en met december 2021 heeft de gemeente Vlissingen een aanbestedingsprocedure doorlopen voor de aanvullende zorg binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Besloten is de opdracht 'Wmo aanvullende zorg' te gunnen aan twee hoofdaannemers en de raamovereenkomst en de daaruit voortkomende ontwikkelovereenkomst 'Wmo aanvullende zorg' vast te stellen. Met ingang van de nieuwe raam- en ontwikkelovereenkomst vindt lumpsumfinanciering (budgetplafond) plaats aan de hoofdaannemers. Dit komt in de plaats van PxQ-financiering. Aan het lumpsumbudget is een budgetplafond verbonden dat in principe niet overschreden mag worden. Hierdoor wordt per 01-07-2022 een uiteindelijk structurele bezuiniging gerealiseerd van € 2,6 miljoen per jaar.

Een van de hoofdaannemers heeft nu aangegeven dat de startdatum moet worden uitgesteld en zij claimt circa € 1 miljoen aanvullende financiering voor 2022. De gemeente Vlissingen heeft gesteld dat zij vasthoudt aan de gemaakte afspraken, maar dat zij eventueel bereid is om als partner een redelijke tegemoetkoming in de aantoonbaar onverwachte kosten te doen.

Vlissingen dient tijdig aan te geven indien dit leidt tot extra lasten of dat de bezuinig per 01-07-2022 niet (geheel) gehaald wordt. Bezien dient dan te worden hoe eventuele extra lasten door Vlissingen gedekt worden en hoe het niet realiseren van de bezuiniging (incidenteel) opgevangen kan worden op andere terreinen.

4) Onvoldoende voortgang herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis

Op basis van diverse onderzoeken is geconstateerd dat er bij de gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren (Werk & inkomen) forse bezuinigingen te realiseren zijn. Op basis hiervan is er voor Vlissingen ten aanzien van de werkzaamheden die worden uitgevoerd door Orions een taakstelling opgenomen van structureel € 4,4 miljoen (zie ook maatregel 1 in paragraaf 4.4 en opdracht 3.1 in bijlage 4.1). Tot op heden is daarvan voor Vlissingen € 2,11 miljoen structureel gerealiseerd. Echter via de, overigens niet via O&O goedgekeurde, Tweede begrotingswijziging 2022 Orionis (724.889 structureel), Ontwerpbegroting 2023 Orions (464.000 structureel) en via de Derde en Vierde begrotingswijziging (1.103.024 structureel) moet Vlissingen structureel fors extra bijdragen aan Orionis. Dit betekent dat de gerealiseerde bezuiniging volledig teniet wordt gedaan.

Op basis van de diverse onderzoeken is er het Implementatie-/Werkplan Orionis opgesteld. De inspecteur stelt vast dat door Orionis onvoldoende uitvoering is gegeven aan de opdrachten zoals die in samenspraak met de inspecteur zijn opgesteld in het Implementatie-/Werkplan Orionis. De tekorten die hier het gevolg van zijn, komen conform bijzonder voorschrift 6 in dit inspectierapport voor rekening van de gemeente Vlissingen zelf.

Daarnaast wordt geconstateerd dat gedurende het artikel 12-onderzoek vanaf 2015 Vlissingen fors extra moest bijdragen aan Orions. Naar het oordeel van de inspecteur is het risico aanwezig dat dit ook de komende jaren het geval kan zijn, ook na eventuele afronding van de artikel 12-onderzoek in 2024. Dit risico zou er zelfs toe kunnen leiden dat Vlissingen opnieuw de artikel 12-status moet aanvragen. Dat is een onwenselijke situatie.

Vlissingen is nu aan zet om te bezien welke opties er resteren ten aanzien van Orionis. Uitgangspunt daarbij is dat het resterende tekort en ook extra geld naar Orionis door Vlissingen zelf gedekt moeten worden en wel buiten het sociaal domein en werk & inkomen en ook zonder dat de negatieve algemene reserve weer negatiever wordt. Ook moet Vlissingen het risico inschatten dat er ook de komende jaren extra geld naar Orions moet en hiervoor passende beheersmaatregelen treffen.

Directie en bestuurders van de gemeente Vlissingen hebben gesteld dat zij onverkort vasthouden aan de opdrachten in het Implementatie-/Werkplan en dat zij daar waar Orionis een eigen of andere koers dreigt te varen, in zullen grijpen. De bezuinigingsdoelen blijven derhalve onverminderd van kracht.

5) Onvoldoende voortgang maatregelen jeugdzorg

Bij de jeugdzorg wordt geconstateerd dat de uitgaven voor de jeugdzorg op het ogenblik volledig 'gevangen' zijn in de regionale samenwerking van de 13 gemeenten in Zeeland. Dit heeft er tot nu toe naar het oordeel van de inspecteur toe geleid dat (ondanks de inspanning van Vlissingen) de grip op de lasten van de jeugdzorg nog steeds ontbreekt en dat er in de regio nauwelijks afspraken zijn gemaakt en maatregelen zijn genomen om meer grip te krijgen op de lasten en de tekorten te laten dalen.

Ook op het vlak van de jeugdzorg echter is er naar het oordeel van de inspecteur de afgelopen vier jaar voldoende tijd geweest om de maatregelen te nemen die nodig zijn om de tekorten te saneren. Dit kan er dan ook niet toe leiden dat er nu een langer en ook hoger beroep wordt gedaan op een aanvullende uitkering uit het gemeentefonds, die betaald wordt door de collectiviteit van de Nederlandse gemeenten.

De urgentie om op korte termijn met maatregelen te komen die het tekort doen dalen wordt ook nog vergroot door signalen dat de kosten de komende tijd stijgen zowel door prijsstijgingen als door volumestijgingen. Ook onzekerheden met betrekking tot het woonplaatsbeginsel spelen een rol.

Indien echter het op korte termijn niet mogelijk is de tekorten te saneren binnen de jeugdzorg zelf dan zal moeten worden bezien welke mogelijkheden er zijn buiten het sociaal domein en werk & in komen. De tekorten op dit vlak kunnen dan ook niet meer als vanzelfsprekend ten laste komen van een eventuele artikel 12-uitkering.

Bijkomend risico hierbij is dat het extra geld dat het gemeentefonds is opgenomen voor de tekorten in de jeugdzorg in de periode 2021-2023 incidenteel is. Daarbij is aangegeven dat een nieuw kabinet zal moeten besluiten over noodzakelijke aanpassingen van het jeugdstelsel en structurele financiën. In het gemeentefonds zijn dan ook (nog) geen extra middelen opgenomen voor 2024 en verder. Naar aanleiding van de afspraken over deze incidentele middelen jeugdzorg en de afspraken rond de Hervormingsagenda zijn Rijk, VNG en IPO tot afspraken gekomen over de meerjarenraming voor de jeugdzorg in de gemeentelijke begrotingen. Partijen hebben afgesproken dat alle gemeenten in de jaarschijven 2024 tot en met 2026 een stelpost mogen opnemen in de begroting. In totaal

ter hoogte van de middelen die zijn gereserveerd op de aanvullende post van het Rijk. Het definitieve bedrag over die jaren is echter nog onzeker en kan voor Vlissingen grote consequenties hebben voor het tekort op het vlak van de jeugdzorg.

6) *Verzet maatschappelijk veld*

De in paragraaf 4.4 en het Plan van aanpak beschreven maatregelen en acties kunnen verregaande consequenties hebben voor de (huidige) zorgaanbieders en uitvoeringsinstanties. Het aantal aanbieders wordt verminderd, er kan gekozen worden voor andere aanbieders, subsidies worden stopgezet, Vlissingen gaat zelf meer doen met name op het vlak van toegang enzovoorts. Er bestaat een risico dat 'het veld', oftewel het de zorgaanbieders en uitvoeringsorganisaties, niet zonder meer bereid is om de ambities van de gemeente Vlissingen over te nemen. Zelfs de organisaties met wie we de toekomstvisie op de zorginfrastructuur is afgestemd tijdens een aanbestedingsprocedure, kunnen op de valreep van implementatie drempelvrees krijgen.

Het is hierbij van belang dat er een weloverwogen afweging plaatsvindt tussen aan de ene kant wat Vlissingen kan betalen en de daarvoor de benodigde taakstelling en aan de andere kant wat een 'redelijke' vergoeding is voor het veld zodat een groeiend aantal cliënten en een stijging van de uitvoeringskosten per afzonderlijke cliënt kan worden opgevangen. Hoewel de gemeente zich stevig op moet stellen als kartrekker van de vernieuwing, dient zij zich tegelijkertijd te realiseren dat het voor de zorgorganisaties ook 'behapbaar' moet zijn.

Dit kan consequenties hebben voor de omvang en tijdigheid van de te realiseren taakstelling. Op het ogenblik is echter door Vlissingen onvoldoende duidelijk gemaakt wat de (financiële) omvang van dit risico precies is. Vlissingen dient dit dan ook in kaart te brengen en ook mogelijke oplossingen, zodat binnen het artikel 12-traject een nieuwe afweging kan worden gemaakt.

7) *Tekort aan ambtelijke capaciteit*

Het realiseren van de maatregelen en doelstellingen uit het Plan van aanpak vergt ambtelijke capaciteit. Door de huidige krapte op de arbeidsmarkt is het krijgen van voldoende kwalitatief goede mensen een risicofactor voor het realiseren van het Plan van aanpak. Daar komt bij dat de afgelopen twee jaar een aantal medewerkers zijn vertrokken. Ook leidt het tekort aan kwalitatief goed personeel tot hogere personeelslasten. Vlissingen zal dan ook in kaart moeten brengen wat de mogelijke effecten hiervan zijn op het realiseren van de maatregelen en doelstellingen uit het Plan van aanpak en daarnaast wat de mogelijke oplossingen hiervoor zijn.

Aangetekend hierbij dient wel te worden dat dit niet een specifiek Vlissingers probleem is en dat dus artikel 12 hiervoor geen structurele oplossing is. Het uitgangspunt blijft binnen artikel 12 dat Vlissingen de taakstelling zoals opgenomen in bovenstaande paragrafen 4.4 en 4.5 volledig en tijdig realiseert. Het tijdelijk inhuren van capaciteit is dan een optie, zodat het artikel 12-onderzoek uiterlijk in begrotingsjaar 2024 kan worden afgerond.

8) *Toenemende zorgvraag en zorgkosten*

Er zijn een aantal signalen dat door stijgende productkosten, huurlasten, energiekosten, personeelslasten, enzovoorts de zorgkosten stijgen. Daarnaast kunnen deze kostenstijgingen leiden tot een toenemende zorgvraag. Dit zou ervoor kunnen zorgen dat een deel van de gerealiseerde bezuinigingen tenietgedaan wordt. Hiertegenover staan overigens wel extra baten bijvoorbeeld uit het gemeentefonds. Ook hiervoor is Vlissingen aan zet om inzichtelijk te maken wat de precieze effecten zijn van de mogelijke toename in zorgvraag en zorgkosten en hoe Vlissingen dit zelf kan oplossen. Ook hierbij dient gemeld te worden dat dit niet een specifiek probleem is voor Vlissingen alleen en dat artikel 12 hiervoor geen structurele oplossing is.

9) *Uitgestelde besluitvorming Rijk*

Gemeenten hebben te maken met een aantal onzekere factoren als gevolg van uitgestelde besluitvorming van het Rijk. Onzekerheid voor het vervolg van de doordecentralisatie beschermd wonen. Onzekerheid op de uitkomsten van de saneringsambitie bij de Jeugdwet. Onzekerheid op hoe het Rijk zal reageren op de kostengroei in de Wmo, die als gevolg van de groeiende armoedeproblematiek mogelijk nog verder zal toenemen.

4.8 Conclusie

In het verlengde artikel 12-onderzoek wordt tot en met 2022 alleen onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen. Hierbij gelden de volgende *uitgangspunten*:

1. Het belangrijkste doel binnen artikel 12 is betere grip op de kostenontwikkeling en reduceren van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen.
2. Het sociaal domein en werk & inkomen zijn in zijn geheel onderwerp van onderzoek.
3. Ook voor de centrumgemeentemiddelen uit het gemeentefonds geldt dat deze vrij besteedbaar zijn en dus kunnen worden gebruikt voor tekorten op andere vlakken.
4. Als er meer geld komt vanuit het Rijk (gemeentefonds) voor sociaal domein en werk & inkomen dan dient dit gebruikt te worden voor opvangen van bestaande tekorten.
5. Alle intensiveringen, lastenstijgingen en nieuw beleid op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen moeten via O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) beoordeeld worden.
6. De uitkomsten van landelijke onderzoeken dienen te worden meegenomen in dit artikel 12-onderzoek.
7. De uit te voeren taken binnen het sociaal domein en werk & inkomen dienen zo breed als mogelijk te worden onderzocht.
8. De ontwikkeling van het totale begrotingssaldo inclusief de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve wordt 'slechts' op hoofdlijnen gevolgd.
9. Ook bij de samenwerkingsverbanden sociaal domein en werk & inkomen dient te worden bezien of het op het vlak van organisatie, aansturing en kosten anders kan. Vlissingen is hiervoor zelf aan zet.
10. De hoogte van de taakstelling is niet alleen afhankelijk van de cijfermatige ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. De hoogte van de taakstelling is gebaseerd op wat naar het oordeel van de inspecteur mogelijk is via de in paragraaf 4.4 beschreven maatregelen op basis van door Vlissingen aangeleverde informatie en cijfers.

In het *Plan van aanpak artikel 12 sociaal domein en werk & inkomen* (verder PvA) is beschreven hoe de tekorten sociaal domein en werk & inkomen opgelost dienen te worden. Het PvA geeft een overzicht en de stand van zaken van de aanpak van de problematiek en de aanpak van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. Dit gebeurt aan de hand van concrete opdrachten van de artikel 12-inspecteur aan de gemeente Vlissingen. Het doel is dat de opdrachten leiden tot concrete maatregelen en bezuinigingen. De opdrachten zijn breed en behelzen het gehele sociaal domein en werk & inkomen. Deze opdrachten zijn nader uitgewerkt in de bijlagen 4.1 t/m 4.4 en zijn:

- Opdracht 1: Onderbouwing via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) van alle intensiveringen vanaf 2019 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen.
- Opdracht 2: Nettolasten vergeleken (clusteranalyse clusters gemeentefonds).
- Opdracht 3: Onderzoek effectiviteit en efficiency.
- Opdracht 4: Mate van invloed van Vlissingen.
- Opdracht 5: Regiomiddelen sociaal domein.
- Opdracht 6: Ondersteuning Vlissingen.

Op basis van het Plan van aanpak zijn er een aantal concrete *maatregelen* uitgewerkt. Hieraan zijn voor zover mogelijk concrete taakstellingen gekoppeld om de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen te saneren. Op basis van de ontwikkeling

van het tekort sociaal domein en werk & inkomen zal worden gezien of ook nog extra taakstellingen nodig zijn. Deze maatregelen zijn:

1. Herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis.
2. Maatregelen jeugdzorg.
3. Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie.
4. Inrichten integrale toegang.
5. Aanvullende bezuinigingen vanaf 2021.
6. Verbreden artikel 12-onderzoek en -reikwijdte.
7. Inkoop beschermd wonen en inzet reserve Centrumtaken.
8. Maatregelen doelgroepenvervoer.
9. Vergroten grip en sturing samenwerkingsverbanden.

Het totaal aan *taakstellingen* dat is gekoppeld aan deze maatregelen zijn:

- 2021: € 6,8 miljoen, in totaal € 6,9 miljoen gerealiseerd.
- 2022: € 6,7 miljoen, geheel gerealiseerd.
- 2023: € 9,1 miljoen, waarvan € 5,1 miljoen gerealiseerd en € 4 miljoen resterend.
- Vanaf 2024: € 10,4 miljoen structureel, waarvan € 5,7 miljoen gerealiseerd en € 4,7 miljoen structureel resterend.

Op basis van de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen zal worden gezien of nog extra taakstellingen nodig zijn.

Naast de onderzoeken en maatregelen van Vlissingen zelf zijn er ook een aantal *landelijke ontwikkelingen* die van invloed zijn op het tekort sociaal domein en werk & inkomen van Vlissingen. De uitkomsten hiervan worden dan ook meegenomen in dit artikel 12-onderzoek. De belangrijkste zijn:

- **Onderzoek jeugdzorg:** Door onderzoeksbureau AEF is in opdracht van het Rijk een onderzoek uitgevoerd met betrekking tot de jeugdzorg om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. In het onderzoek is ook gekeken naar een aantal maatregelen die gemeenten kunnen nemen om de Jeugdwet doelmatiger en doeltreffender uit te voeren. Voor Vlissingen betekent dit vooralsnog tijdelijk extra geld van gemiddeld € 3 miljoen per jaar.
- **Onderzoek verdeelmodellen gemeentefonds:** De fondsbeheerders van het gemeentefonds hebben de afgelopen jaren onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeling (herijking) van het gemeentefonds. Het doel van deze herijking is om de verdeling weer aan te laten sluiten bij de kosten van gemeenten. De nieuwe verdeling beoogt daarnaast recht te doen aan de geconstateerde knelpunten die de afgelopen jaren in verschillende adviezen zijn benoemd, bijvoorbeeld ten aanzien van de verdeling sociaal domein en de mate waarin de eigen inkomsten van gemeenten een rol spelen in de verdeling. Voor Vlissingen betekent de nieuwe verdeling een toename van de uitkering uit het gemeentefonds van € 2,7 miljoen per jaar, dat is € 61 per inwoner. Dit wordt via een ingroei-pad ter beschikking gesteld door de fondsbeheerders.

Mogelijk zijn er *exogene factoren* die ervoor kunnen zorgen dat Vlissingen minder of zelfs geen grip heeft op de lasten van onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen. Met andere woorden de mate van invloed van Vlissingen om zelf het tekort op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen geheel te saneren kan daardoor worden verminderd. Deze factoren zijn samenwerkingsverbanden, wet- en regelgeving en structuurkenmerken. Vlissingen doet hier onderzoek naar. Overigens is het niet zo dat Vlissingen bij elke factor helemaal geen invloed heeft en daarnaast zijn er wellicht exogene factoren die Vlissingen juist voordelen opleveren. De inspecteur is van mening dat de kans dat de fondsbeheerders van het gemeentefonds hier iets mee gaan doen gering is. Ook is de inspecteur van mening dat gezien de ontwikkeling van het tekort sociaal domein (zie hoofdstuk 5) het belang van dit onderzoek aanzienlijk is gedaald. Vlissingen kan zich dan ook beter concentreren op het realiseren van de resterende taakstelling en de afronding van de artikel 12-status. Dat is ook mogelijk zonder de uitkomsten van het onderzoek naar de exogene factoren.

De realisatie van de maatregelen en de daaraan gekoppelde taakstelling is ook afhankelijk van een aantal *risico's*, die de hoogte en ook de tijdigheid van de realisatie kunnen beïnvloeden. Benadrukt wordt echter wel dat het uitgangspunt binnen artikel 12 blijft dat Vlissingen de taakstelling zoals opgenomen in de paragrafen 4.4 en 4.5 volledig en tijdig realiseert, zodat een afronding van het artikel 12-onderzoek uiterlijk in begrotingsjaar 2024 kan plaatsvinden (zie ook paragraaf 1.1). Er moeten daarom regelmatig evaluaties plaatsvinden op de effecten van deze risico's op de hoogte en tijdigheid van de realisatie van de taakstelling. Indien blijkt dat een bepaald risico van invloed is en remmend werkt op de hoogte en tijdigheid van de realisatie, dan dient Vlissingen hiertegen tijdig maatregelen te nemen en/of te bezien of de taakstelling via andere maatregelen alsnog geheel en tijdig gerealiseerd kan worden. De risico's zijn:

1. Besluitvorming is mogelijk onvoldoende aangesloten op de artikel 12-ambities.
2. Uitvoering is mogelijk onvoldoende aangesloten op de artikel 12-ambities.
3. Vertraging maatregelen Wmo aanvullende zorg.
4. Onvoldoende voortgang herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis.
5. Onvoldoende voortgang maatregelen jeugdzorg.
6. Verzet maatschappelijk veld.
7. Tekort aan ambtelijke capaciteit.
8. Toenemende zorgvraag en zorgkosten.
9. Uitgestelde besluitvorming Rijk.

5 Het begrotingssaldo

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de berekening van het relevante begrotingssaldo en de saneringsbegroting op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen gepresenteerd. Aan de hand daarvan wordt de omvang van de extra artikel 12-steun over 2021 en 2022 bepaald⁹. Het uitgangspunt is dat Vlissingen, behoudens het sociaal domein en werk & inkomen, op eigen benen staat en eigen risicodrager is. Daarom wordt de ontwikkeling van het totale begrotingssaldo inclusief de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve als gevolg van de tekorten grondexploitaties op hoofdlijnen gevolgd. Dit is in het verbrede artikel 12-onderzoek en actualisatie-onderzoek in 2023 weer onderwerp van onderzoek (zie ook paragraaf 1.1).

Allereerst wordt in paragraaf 5.2 de ontwikkeling van het financieel meerjarenperspectief vanaf 2021 met betrekking tot sociaal domein en werk & inkomen geschetst. Daarna wordt in paragraaf 5.3 het geaccepteerde begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen bepaald en in paragraaf 5.4 het relevante begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen berekend en toegelicht. Paragraaf 5.5 gaat in op de aanvullende uitkering en de bijzondere voorschriften, waarna in paragraaf 5.6 het hoofdstuk wordt afgesloten met conclusies.

5.2 Financieel meerjarenperspectief

In onderstaande tabel 5.1 wordt de ontwikkeling van het financieel meerjarenperspectief sociaal domein (SD) en werk & inkomen (W&I) voor de periode 2021-2026 geschetst op basis van de Programmabegrotingen 2021 en 2022, effecten circulaires gemeentefonds, Begrotingswijzigingen, Bestuursrapportages en Jaarrekening 2021. De verschillende posten worden na de tabel kort toegelicht. In bijlage 5.1 staat de ontwikkeling van de begroting van Vlissingen in totaal. 2021 is op basis van jaarrekening 2021 en 2022 en verder is de stand Tweede bestuursrapportage 2022.

⁹ Indien de fondsbeheerders van het gemeentefonds dit advies geheel of gedeeltelijk overnemen betreft het extra aanvullende uitkeringen boven op de aanvullende uitkeringen van € 7.000.000 per jaar over 2021 en 2022 zoals door de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 besloten naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018.

Tabel 5.1 Ontwikkeling financieel meerjarenperspectief sociaal domein (SD) en werk & inkomen (W&I)
(bedragen x € 1.000)

Omschrijving (bedragen x 1000)		2021	2022	2023	2024	2025	2026
A.1	<i>Programmabegroting 2021:</i>						
A.1.1	Cluster Inkomen en participatie	-2.410					
A.1.2	Cluster Samenkracht en burgerparticipatie	-10.307					
A.1.3	Cluster Jeugd	-1.340					
A.1.4	Cluster Maatschappelijke ondersteuning	4.270					
	Totaal Programmabegroting 2021	-9.787					
A.2	<i>Effecten circulaire 2021:</i>						
A.2.1	Decembercirculaire 2020 SD en W&I	3.849					
A.2.2	Meicirculaire 2021 SD en W&I	3.072					
A.2.3	Septembercirculaire 2021 SD en W&I	-4.257					
A.2.4	Decembercirculaire 2021 SD en W&I	2.069					
	Totaal effecten circulaire 2021	4.732					
A.3	<i>Begrotingswijzigingen 2021:</i>						
A.3.1	Budgetoverheveling 2020-2021 aanvullende taakstelling 2020	-1.107					
A.3.2	Budgetoverhevelingen 2020-2021 sociaal domein	-551					
A.3.3	Orionis 1e begrotingswijziging 2021: afrekening jaarrekening 2020	1.266					
A.3.4	Orionis 1e begrotingswijziging 2021: gemeentelijke bijdrage	785					
A.3.5	Orionis 1e begrotingswijziging 2021: aanvullende inkomensvoorzieningen	-293					
A.3.6	Decembercirculaire 2020: specifiek Vlissingen	-265					
A.3.7	Decembercirculaire 2020: hogere bijdragen centrumgemeenten	-2.676					
	Decembercirculaire 2020: Coronacompensatie sociaal domein en werk & inkomen	-833					
	Orionis 2e begrotingswijziging 2021: extra lasten	-380					
A.3.10	Orionis 2e begrotingswijziging 2021: niet benodigd budget	592					
	Totaal Begrotingswijzigingen 2021	-3.461					
A.4	<i>Eerste bestuursrapportage 2021:</i>						
A.4.1	Inrichten regieteam besparing inkoopkosten Jeugd Zeeland	350					
A.4.2	Overige voordelen sociaal domein	4					
A.4.3	Welzijnsaccommodaties correctie aframing panden	-39					
A.4.4	Friciekosten ontvlechting Porthos	-77					
A.4.5	Dekking uit reserve friciekosten algemeen	77					
A.4.6	Inrichting regieteam uitbreiding formatie	-110					
A.4.7	Capaciteit Wmo en Jeugdhulp	-285					
A.4.8	Inrichting WvGGZ correctie primaire begroting	-21					
A.4.9	Jeugd extra kosten interventie	-188					
A.4.10	Casusregie dwangzaken	-94					
A.4.11	Vroegsignalering	-70					
A.4.12	Inrichting regieteam overhead	-40					
	Totaal Eerste bestuursrapportage 2021	-492					
A.5	<i>Tweede bestuursrapportage 2021:</i>						
A.5.1	PGB bestedingen Jeugd	97					
A.5.2	Meicirculaire 2021: hogere kosten centrumgemeentetaken	-996					
A.5.3	Meicirculaire 2021: extra middelen jeugdzorg	-1.230					
A.5.4	Meicirculaire 2021: compensatie Corona sociaal domein	-600					
A.5.5	Meicirculaire 2021: specifiek Vlissingen	-205					
A.5.6	Septembercirculaire 2021: hogere kosten centrumgemeentetaken	5.568	7.531				
A.5.7	Septembercirculaire 2021: specifiek Vlissingen	-824	-313				
A.5.8	Afrekening Wmo meerkosten Corona 2020	21					
	Casusregiseur drangzaken	-94					
A.5.10	Budgetoverheveling Gezond in de stad	24	-24				
A.5.11	Budgetoverheveling Buurteams	395	-395				
A.5.12	Budgetoverheveling Coronagelden	32	-32				
A.5.13	Budgetoverheveling Coronacompensatie schuldenbeleid	104	-104				
A.5.14	Budgetoverheveling inhuur team Wmo-Jeugd	166	-166				
A.5.15	Budgetoverheveling Vroegsignalering	70	-70				
A.5.16	Budgetoverheveling Inburgering	97	-97				
A.5.17	Mantelzorgwaardering	112					
A.5.18	Extra middelen jeugdzorg ingezet voor taakstelling	208					
	Totaal Tweede bestuursrapportage 2021	2.946	6.330				
A.6	<i>Jaarrekening 2021:</i>						
A.6.1	Decembercirculaire 2021: specifiek Vlissingen	-606					
A.6.2	Decembercirculaire 2021: hogere kosten centrumgemeentetaken	-1.320					
A.6.3	Decembercirculaire 2021: Coronacompensatie	-134					
A.6.4	Aframen kosten PGB-Wmo	150					
A.6.5	Vrijval diverse budgetten	3.513					
A.6.6	Correctie saldo sociaal domein en werk & inkomen	143					
	Totaal Jaarrekening 2021	1.745					
A.7	<i>Programmabegroting 2022:</i>						
A.7.1	Cluster Inkomen en participatie		-2.012				
A.7.2	Cluster Samenkracht en burgerparticipatie		-11.768				
A.7.3	Cluster Jeugd		-3.259				
A.7.4	Cluster Maatschappelijke ondersteuning		2.240				
	Totaal Programmabegroting 2022		-14.799				

Omschrijving (bedragen x 1000)		2021	2022	2023	2024	2025	2026
A.8	<i>Effecten circulaires 2022:</i>						
A.8.1	Septembercirculaire 2021 SD en W&I		-1.939				
A.8.2	Decembercirculaire 2021 SD en W&I		599				
A.8.3	Meicirculaire 2022 SD en W&I		7.597				
A.8.4	Septembercirculaire 2022 SD en W&I		2.899				
A.8.5	Decembercirculaire 2022 SD en W&I						
	Totaal effecten circulaires 2022		9.157				
A.9	<i>Begrotingswijzigingen 2022:</i>						
A.9.1	Begrotingswijzigingen 2022 Orionis (5e)		-115				
A.9.2	Jaarrekening 2021 Orionis (11e)		159				
	Totaal Begrotingswijzigingen 2022		44				
A.10	<i>Eerste bestuursrapportage 2022:</i>						
A.10.1	Aframen budget IBT		490				
A.10.2a	Aanpak energiearmoede (SPUK)		454				
A.10.2b	Aanpak energiearmoede (lasten)		-454				
A.10.3a	Casusregie 2 fte uitbreiding formatie team Wmo		-174				
A.10.3b	Casusregie 2 fte uitbreiding formatie team Wmo t.l.v budget jeugd		174				
A.10.4a	Huisvesting kwetsbare jongeren (SPUK)		55				
A.10.4b	Huisvesting kwetsbare jongeren (lasten)		-55				
A.10.5a	Geweld hoort nergens thuis (SPUK)		75				
A.10.5b	Geweld hoort nergens thuis (lasten)		-75				
A.10.6a	Lokaal preventieakkoord (SPUK)		30				
A.10.6b	Lokaal preventieakkoord (lasten)		-30				
A.10.7a	NPO gelden voor buurtteams (SPUK)		240				
A.10.7b	NPO gelden voor buurtteams (lasten)		-240				
A.10.8a	Opvang vluchtelingen Oekraïne (SPUK)		250				
A.10.8b	Opvang vluchtelingen Oekraïne (lasten)		-250				
A.10.9	Budget zorginfrastructuur (decembercirculaire 2021)		-247				
A.10.10	GGD Zeeland 4e begrotingswijziging 2022		-35				
A.10.11	Stijging salarislasten Wmo (decembercirculaire 2021)		-124				
A.10.12	Robuust rechtsbescherming en impuls integraal werken (decembercirculaire 2021)		-85				
A.10.13	Correctie septembercirculaire 2021 uitvoeringskosten		-95				
A.10.14a	Uittredingsprogramma's voor prostituees 2022 (SPUK)		66				
A.10.14b	Uittredingsprogramma's voor prostituees 2022 (lasten)		-66				
A.10.15	Overige voordelen < 25.000		-26				
A.10.16	Orions (1e Begrotingswijziging 2021 en Begroting 2022 Orionis) (onderdeel van post 3.15)		1.215				
A.10.17	Inkoop jeugd (onderdeel van post 3.15)		200				
A.10.18	ROAT(onderdeel van post 3.15)		169				
A.10.19	Mantelzorgwaardering (onderdeel van post 3.15)		115				
A.10.20	Aframen kosten PGB-jeugd (onderdeel van post 3.15)		100				
A.10.21	Geen Indexering subsidies (onderdeel van post 3.15)		46				
A.10.22	Gunning Wmo aanvullende zorg		1.300				
A.10.23	Aframen kosten PGB-Wmo (onderdeel van post 3.15)		150				
	Totaal Eerste bestuursrapportage 2022		3.173				
A.11	<i>Programmabegroting 2023:</i>						
A.11.1	Cluster Sociale basisvoorzieningen			-8.919	-7.613	-4.242	-3.878
A.11.2	Cluster Individuele voorzieningen jeugd			2.632	3.447	3.291	2.481
A.11.3	Cluster Individuele voorzieningen Wmo			-869	-806	-932	-1.933
A.11.4	Cluster Participatie			-1.381	605	1.592	1.378
	Totaal Programmabegroting 2023			-8.536	-4.367	-291	-1.952
A.12	<i>Tweede bestuursrapportage 2022:</i>						
A.12.1	Jaarrekening 2021 GGD		342				
A.12.2	Lagere lasten Wmo voorzieningen 2022		320				
A.12.3	Incidentele voordelen 2022		145				
A.12.4	Minder opbrengsten doorbelasting servicekosten De Combinatie		-40	-40	-40	-40	-40
A.12.5	GGZ vervoer jeugd		-80				
A.12.6	Hogere kosten gas en energie		-97				
A.12.7	Huuropbrengst Westerveld 64/66		25	25			
A.12.8	Minder kapitaallasten niet opgevraagde investeringen		255				
A.12.9	Hogere lasten specifiek Vlissingen en centrumgemeente meicirculaire 2022		-6.121				
A.12.10	Hogere lasten specifiek Vlissingen en centrumgemeente septembercirculaire 2022		-2.204				
A.12.11	Overige voor- en nadelen		28	-16	-16	-16	-16
A.12.12a	Boekwinst oud archief		660				
A.12.12b	Boekwinst oud archief toevoeging aan reserve Accommodaties		-660				
A.12.13a	Sloop- en vergroeningskosten Westerveld 64/66		185				
A.12.13b	Sloop- en vergroeningskosten Westerveld 64/66 toevoeging aan Algemene reserve		-185				
A.12.14a	Inburgering		-250				
A.12.14b	Inburgering SPUK		250				
A.12.15a	Opvang vluchtelingen Oekraïne lasten		-1.550				
A.12.15b	Opvang vluchtelingen Oekraïne toevoeging aan reserve Opvang vluchtelingen		-1.500				
A.12.15c	Opvang vluchtelingen Oekraïne SPUK		3.050				
	Totaal Tweede bestuursrapportage 2022		-7.427	-31	-56	-56	-56
	Begrotingssaldo SD en W&I	-4.317	-3.523	-8.567	-4.423	-347	-2.008

2021: o.b.v. Jaarrekening 2021

2022 e.v.: stand Tweede bestuursrapportage 2022

Blauwe posten betreffen gedeeltelijke realisatie taakstelling

A.1) Programmabegroting 2021

Het saldo van de programmabegroting 2021 voor het sociaal domein en werk & inkomen wordt bepaald aan de hand van:

1. De geboekte baten en lasten op de taakvelden van de gemeentefondsclusters Inkomen en participatie (taakvelden 6.3, 6.4 en 6.5), Samenkracht en burgerparticipatie (taakvelden 6.1 en 6.2), Jeugd (taakvelden 6.72 en 6.82) en Maatschappelijke ondersteuning (taakvelden 6.6, 6.71 en 6.81).
2. De uitkering uit het gemeentefonds (taakveld 0.7) op basis van de septembercirculaire 2020 voor de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning. Dit betreft de algemene uitkering + de decentralisatie-uitkeringen + de integratie-uitkeringen.
3. De overhead (taakveld 0.4) die wordt toegerekend naar rato van de geraamde directe loonkosten (categorie 1.1 Lonen en salarissen) en inhuur (categorie 3.5.1).

In bijlage 5.2 staat een cijfermatig overzicht per cluster en per taakveld van de geboekte baten en lasten op basis van Programmabegroting 2021.

A.2) Effecten circulaires 2021

Op basis van de verschillende gemeentefondscirculaires verandert de uitkering uit het gemeentefonds door het jaar heen. Dat is vanzelfsprekend van invloed op het te berekenen begrotingssaldo. In bijlage 5.3 staat een overzicht per gemeentefondscluster op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen van hoe de gemeentefondsuitkering vanaf de stand septembercirculaire 2020 wijzigt in de verschillende daaropvolgende circulaires. Dit betreft de algemene uitkering + de decentralisatie-uitkeringen + de integratie-uitkeringen.

Uitgangspunt is dat als er meer geld komt vanuit het Rijk (gemeentefonds) voor sociaal domein en werk & inkomen dit gebruikt dient te worden voor opvangen van bestaande tekorten. Vlissingen dient via O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) te onderbouwen als een deel betrekking heeft op loon-, prijs- of volumeontwikkelingen of gebruikt dient te worden voor nieuwe taken of intensiveringen van bestaande taken. Het per definitie één op één vertalen in ook hogere lasten of doorzetten naar samenwerkingsverbanden (gemeenschappelijke regelingen) is niet meer passend in de huidige situatie van Vlissingen en niet mogelijk binnen artikel 12.

Gezien bovenstaand uitgangspunt worden de effecten van de circulaires via vier mutaties op het begrotingssaldo verwerkt:

1. De Programmabegroting 2021 is gebaseerd op de septembercirculaire 2020. Alle mutaties ten opzichte van de septembercirculaire 2020 in de daaropvolgende circulaires worden een op een geheel als mutatie opgenomen (betreft post A.2 in tabel 5.1).
2. Van de begrotingswijzigingen waarin door Vlissingen de mutaties circulaires worden verwerkt worden alleen de door Vlissingen opgenomen extra lasten (taakmutaties) voortvloeiende uit de circulaires opgenomen (betreft posten A.3 t/m A.6 in tabel 5.1).
3. Deze begrotingswijzigingen zoals beschreven in bovenstaande punt 2 zijn geheel O&O. Dat betekent dat deze extra lasten voortvloeiende uit de circulaires in zijn geheel gecorrigeerd worden (betreft post B in tabel 5.2).
4. Op het moment dat een extra last via O&O wordt geaccordeerd dan wordt deze weer opgenomen (betreft post C in tabel 5.3).

A.3.1) Budgetoverheveling 2020-2021 aanvullende taakstelling 2020

Van de aanvullende bezuinigingen 2020 wordt € 1,107 miljoen ingezet als dekking voor de projectbegroting 2021. De maatregelen en veranderprojecten om de tekorten sociaal domein en werk & inkomen de komende jaren te saneren vergen extra capaciteit en expertise. Concreet bestaan de extra lasten uit lasten capaciteit uitvoerend projectteam, lasten adviesdiensten, lasten deelproject buurtteams, lasten deelproject integrale toegang en overhead. Om deze noodzakelijke investeringen te doen is het genoemde bedrag nodig en is dit via een budgetoverheveling naar 2021 gebracht.

A.3.2) Budgetoverhevelingen 2020-2021 sociaal domein

Elk jaar zijn er in de begroting bedragen opgenomen voor eenmalige activiteiten. Het kan voorkomen dat deze activiteiten ultimo het jaar nog niet volledig afgerond zijn. Voornemen is deze activiteiten het volgende jaar te realiseren. Nadrukkelijk betreft het hier geen structurele begrotingsbudgetten waar eind van het jaar geld resteert. Het gaat om activiteiten waar incidenteel geld voor beschikbaar is gesteld en waarvan de uitvoering is vertraagd. De budgetoverheveling is bedoeld om deze incidenteel toegekende bedragen beschikbaar te houden voor de uitvoering (van het restant) in begrotingsjaar 2021:

- Minimabeleid van € 122.000.
- Inburgering van € 274.700.
- Onderzoekskosten Orionis van € 128.000.
- Inhuur team Wmo en jeugd van € 26.000.

A.3.3 t/m A.3.5) Orionis 1e begrotingswijziging 2021

Het dagelijks bestuur van Orionis Walcheren heeft de jaarrekening 2020 en Eerste begrotingswijziging 2021 (inclusief Begroting 2022 met meerjarenraming) aangeboden. Per saldo leidt dit meerjarig tot voordelen voor Vlissingen:

1. Het overschot van de jaarrekening 2020 van Orionis van € 1,266 miljoen, dat ten gunste komt van 2021.
2. Daling van de gemeentelijke bijdrage van in 2021 € 785.170
3. Een tekort in 2021 van - € 292.760 ten aanzien van de aanvullende inkomensvoorzieningen.

De bedragen onder 1 en 2 kunnen ingezet worden ter gedeeltelijke realisatie van de opgenomen taakstellingen met betrekking tot Orionis. Echter dat neemt niet weg dat de mogelijke maatregelen zoals naar voren zijn gekomen bij de quick scan van Adlasz (zie bijlage 4.2 van het inspectierapport 2019) volledig geïmplementeerd dienen te worden. Dat betekent dat er nog steeds een taakstelling resteert op dit vlak op basis van deze maatregelen.

A.3.6 t/m A.3.8) Decemercirculaire 2020

Betreft de extra lasten voortvloeiende uit de decemercirculaire 2020. Deze lasten dienen geheel via O&O geaccordeerd te worden. De extra baten uit de decemercirculaire 2020 zijn opgenomen onder post A.2.

A.3.9 t/m A.3.10) Orionis 2e begrotingswijziging 2021

De 2^e begrotingswijziging 2021 van Orionis bevat een aantal extra lasten en daarnaast een aantal budgetten die niet benodigd zijn voor 2021:

1. De extra lasten 2021 betreffen € 164.349 voor bijzondere bijstand, € 178.000 voor de exploitatie en € 37.500 voor het p-budget.
2. De niet benodigde budgetten 2021 betreffen € 126.500 ten aanzien van minimabeleid, € 267.500 voor de BUIG, € 31.539 en € 10.139 voor participatie, € 50.000 voor overige goederen en diensten en € 106.000 voor onderzoekskosten.

De bedragen onder 2 kunnen ingezet worden ter gedeeltelijke realisatie van de opgenomen taakstellingen met betrekking tot Orionis voor 2021.

A.4) Eerste bestuursrapportage 2021

Op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen wordt in de Eerste bestuursrapportage 2021 per saldo een nadeel berekend. Hierbij dient wel aangetekend te worden dat extra gelden uit de circulaires worden meegenomen onder punt A2. Voor de berekening van het begrotingssaldo 2021 sociaal domein en werk & inkomen is de Eerste bestuursrapportage 2021 hiervoor dan ook gecorrigeerd. Ook dit nadelige saldo dient door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden. Het nadelige saldo bestaat uit de volgende posten:

- A.4.1) Inzet van de vrijkomende middelen voor de inkoop van jeugdzorg bij de inrichting van een regieteam binnen de gemeentelijke toegang van € 350.000 per jaar vanaf 2021.

- A.4.2) Overige voordelen sociaal domein van in totaal € 4.000 in 2021.
- A.4.3) Een correctie van circa € 40.000 per jaar m.b.t. welzijnsaccommodaties die in 2018 zijn afgestoten. Het meerjarig aframen van de exploitatiebudgetten was daarbij niet correct verwerkt, waardoor er op de oude panden ten onrechte nog een baat begroot staat.
- A.4.4) Friciekosten voor de ontvlechting van Porthos van € 77.450 in 2021.
- A.4.5) Onttrekking uit de reserve frictiekosten van € 77.450 voor de dekking van frictiekosten voor de ontvlechting van Porthos.
- A.4.6) € 110.000 voor de formatie voor de inrichting van het regieteam binnen de gemeentelijke toegang met ingang van 1 januari 2021. Dit is de eerste stap binnen de ontwikkeling van de integrale toegang. Het doel is te komen tot een toegankelijke, betaalbare, toekomstbestendige en zo optimaal mogelijk functionerende uitvoering en organisatie van de toegang in de gemeente Vlissingen. Het regieteam wordt vooralsnog ingepast in het huidige team Wmo en jeugd.
- A.4.7) € 285.000 in 2021 voor extra tijdelijke capaciteit Wmo en jeugdhulp. Vooruitlopend op de ontwikkelingen van buurtteams en de integrale toegang is continuïteit van de dienstverlening nodig en moet er gebouwd worden naar de toekomst. Er moet veel werk worden verzet om de veranderingen vorm te kunnen geven en daarmee ook de taakstelling artikel 12 te kunnen halen. Hiervoor is enerzijds bestendiging van uitbreiding van de vaste formatie nodig naast anderzijds extra tijdelijke capaciteit. Zodat input geleverd kan worden aan de ontwikkelingen in het kader van Plan van aanpak artikel 12 en de Ontwikkelagenda sociaal domein.
- A.4.8) Een administratieve correctie van circa € 20.000 met betrekking tot WvGGZ primaire begroting 2021.
- A.4.9) Extra kosten met betrekking voor Intervence. Intervence fuseert met ingang van 2022 met JB West, waarmee een hoger tarief en een omzetgarantie voor 5 jaar is afgesproken. Hierdoor wordt de nieuwe aanbesteding van de jeugdbescherming per 2022 uitgevoerd op basis van hogere tarieven. De verwachte extra structurele kosten vanaf 2022 bedragen € 177.530 en zijn opgenomen in de begroting 2022. Voor 2021 is daarnaast € 187.640 extra nodig.
- A.4.10) € 93.600 in 2021 voor extra capaciteit dat nodig is omdat als gevolg van het traject rond Intervence alle casuïstiek zonder gerechtelijke maatregel ('drangzaken') versneld wordt overgedragen aan de gemeenten. In de formatie van het gemeentelijke regieteam voor complexe casuïstiek en team Wmo en jeugd is hiermee geen rekening gehouden. Met het aantrekken van 1 fte casusregisseur kan deze extra caseload incidenteel worden opgepakt. Aldus kan de continuïteit van zorg voor deze kwetsbare doelgroep worden geborgd.
- A.4.11) € 70.000 voor de vroegsignalering schulden. Vroegsignalering schulden is sinds 2021 een nieuwe wettelijke taak als gevolg van een wijziging in de Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening. In december 2020 heeft het college van Vlissingen besloten om de nieuwe wettelijke taak vroegsignalering schulden op korte termijn te positioneren in de integrale toegang (tot de overgang vindt uitvoering plaats door Orionis). In de begroting van Orionis is een structurele dekking voor de personeelskosten voor een zeer beperkte uitvoering van deze taak opgenomen van circa € 95.000 (aandeel Vlissingen). Dit betekent een structureel tekort op personeelskosten (ten opzichte van de gevraagde formatie in het collegevoorstel) van circa € 70.000 per jaar.
- A.4.12) € 40.000 voor overhead met betrekking tot de inrichting van het regieteam binnen de gemeentelijke toegang.

A.5) Tweede bestuursrapportage 2021

Op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen wordt in de Tweede bestuursrapportage 2021 per saldo een voordeel berekend. Hierbij dient wel aangetekend te worden dat extra gelden uit de circulaires worden meegenomen onder punten A.2 en A.8. Voor de berekening van het begrotingssaldo 2021 sociaal domein en werk & inkomen is de Tweede bestuursrapportage 2021 hiervoor dan ook gecorrigeerd. Alle intensiveringen en stijging van de lasten dienen door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden. Het voordelige saldo bestaat uit de volgende posten:

- A.5.1) Een voordeel van € 97.000 als gevolg van een daling van de lasten voor de PGB bestedingen jeugd.
- A.5.2 t/m A.5.5) Via de meicirculaire 2021 ontvangt Vlissingen extra geld. Deze extra baten zijn verwerkt via post A.2 voor 2021. De taakmutaties (extra lasten) 2021 als gevolg hiervan zijn verwerkt in de Tweede bestuursrapportage 2021 en dienen via O&O onderbouwd te worden. De taakmutaties zijn:
 - Extra lasten van € 0,996 miljoen met betrekking tot centrumgemeentemiddelen.
 - € 1,23 miljoen extra lasten m.b.t. acute problematiek jeugdzorg. Met betrekking tot de acute tekorten op de jeugdhulp is in april 2021 een extra incidentele bijdrage van het rijk van landelijk € 613 miljoen afgekondigd voor het jaar 2021. Dit is in de meicirculaire 2021 beschikbaar gesteld door het Rijk. Deze middelen komen bovenop de € 300 miljoen aan middelen voor het welzijn van jongeren in coronatijd.
 - Extra lasten als gevolg van de Coronacrisis van € 0,6 miljoen in 2021. Dit betreft de omvang van de vierde compensatiepakket Coronamaatregelen.
 - Extra overige lasten van € 0,205 miljoen specifiek voor Vlissingen.
- A.5.6) In de septembercirculaire 2021 dalen de middelen voor de centrumgemeentetaken (beschermd wonen, veilige opvang en maatschappelijke opvang). Deze daling van de baten is verwerkt via post A.2 voor 2021 en post A.8 voor 2022 en verder. Met name de middelen voor beschermd wonen dalen omdat er meer cliënten dan oorspronkelijk geraamd zijn overgegaan van de Wmo beschermd wonen naar de Wet langdurige zorg. De lasten hiervoor dalen dan ook overeenkomstig. De daling van de lasten is structureel vanaf 2022 opgenomen in de Tweede bestuursrapportage 2021 omdat de septembercirculaire 2021 in tegenstelling tot vorige jaren niet verwerkt is in de Programmabegroting 2022.
- A.5.7) Via de septembercirculaire 2021 ontvangt Vlissingen ook extra geld. Deze extra baten zijn verwerkt via post A.2 voor 2021 en post A.8 voor 2022 en verder. De taakmutaties (extra lasten) als gevolg hiervan zijn verwerkt in de Tweede bestuursrapportage 2021 en dienen via O&O onderbouwd te worden. Ook hiervoor geldt dat omdat de septembercirculaire 2021 niet is verwerkt in de Programmabegroting 2022, deze structureel is verwerkt in de Tweede bestuursrapportage 2021.
- A.5.8) Een voordeel van € 21.000 in verband met de afrekening over 2020 van de meerkosten voor de Wmo ten aanzien van Corona.
- A.5.9) Een nadeel van € 94.000 als gevolg van extra Fte voor een casusregiseur drangzaken die nodig is als aanspreekpunt voor gezinnen en individuen waarbij sprake is van complexe situaties met aanwezige risicofactoren en onveiligheidsaspecten in de gemeente Vlissingen.
- A.5.10 t/m A.5.16) Diverse budgetoverhevelingen op het vlak van het sociaal domein, waarbij het geld in 2021 niet meer besteed gaat worden maar nog wel nodig is in 2022. Deze posten dienen door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden.
- A.5.17) Mantelzorgwaardering. De ondersteuning van mantelzorgers wordt vanuit de Buurteams verzorgd. De Mantelzorgwaardering is in 2021 voor het eerst in een andere vorm en voor een lager bedrag uitgegeven via tegoedbonnen ter waarde van € 35 te besteden bij lokale ondernemers. Door de verbreding van de toegang (inclusief toegang BW) is er vanuit mantelzorgondersteuning ook meer aandacht voor mantelzorgers en naasten van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Voor 2021 levert dit een bezuiniging op van € 111.650.
- A.5.18) Extra middelen jeugdzorg ingezet voor taakstelling. Via de meicirculaire 2021 gemeentefonds heeft Vlissingen extra middelen gekregen m.b.t. de jeugdzorg. De baten zijn rechtstreeks ten gunste gebracht van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. De door Vlissingen op grond hiervan geboekte extra lasten zijn gecorrigeerd en dienen via O&O onderbouwd te worden. Zie voor de systematiek ook posten A2 en A8 in paragraaf 5.2. Zoals eerder aangegeven zijn conform het uitgangspunt 4, zoals beschreven in paragraaf 4.2, de baten als gevolg van extra geld van het Rijk (gemeentefonds) geen (gedeeltelijke) structurele realisatie van de taakstelling. De taakstelling is gebaseerd op concrete maatregelen die de lasten moeten verminderen.

Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur. Ten aanzien van de resterende extra middelen jeugdzorg over 2021 van € 208.400 is de inspecteur akkoord gegaan om deze over 2021 eenmalig in te zetten voor de realisatie van de taakstelling. Zie ook post C26, paragraaf 5.4.

A.6) Jaarrekening 2021

De posten A.6.1 t/m A.6.3 betreffen de extra middelen uit de decembercirculaire. Deze zijn als baat reeds verwerkt via post A.2 (effecten circulaires 2021). De tegenoverstaande lasten zijn verwerkt via de Jaarrekening 2021. Deze extra lasten dienen via O&O geaccordeerd te worden.

De post A.6.4 betreft een realisatie van de taakstelling 2021 via het aframen van de kosten PGB-Wmo. In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor PGB-Wmo aanzienlijk gedaald. Het budget is daarom vanaf 2021 structureel met € 150.000 afgeraamd.

De post A.6.5 betreft incidentele inzet van extra baten uit het gemeentefonds. Het realiseren van een taakstelling betreft een daling van de lasten. Extra baten uit het gemeentefonds betreffen geen structurele realisatie van de taakstellingen en worden conform de uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 4.4 gelijk ten gunste gebracht van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur. Voor 2021 wordt eenmalig toegestaan de volgende extra Rijksmiddelen incidenteel in te zetten voor de realisatie van de taakstelling dat jaar via de vrijval van de betreffende budgetten:

- Decembercirculaire 2020, specifiek Vlissingen (€ 96.625, begrotingswijziging 2021),
- Decembercirculaire 2020, coronacompensatie sociaal domein en werk & inkomen (€ 679.000, Begrotingswijziging 2021).
- Meicirculaire 2021, hogere kosten centrumgemeentetaken (€ 841.200, Tweede bestuursrapportage 2021 post 3.1.10)
- Septembercirculaire 2021, specifiek Vlissingen (€ 764.560, Tweede bestuursrapportage 2021 post 3.1.12).
- Decembercirculaire 2021, hogere kosten centrumgemeentetaken (€ 1.131.145, jaarrekening 2021).

In totaal een bedrag van € 3.512.530.

De post A.6.6 betreft een correctie van € 143.000 ten aanzien van het berekende begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen om aan te sluiten bij het in de jaarrekening 2021 gepresenteerde saldo gecorrigeerd voor posten van na 30 maart 2022 die niet meer zijn verwerkt in de jaarrekening ten aanzien van Samenkracht en burgerparticipatie, Inkomensregelingen, Begeleide participatie en Geëscaleerde zorg 18-plus.

A.7) Programmabegroting 2022

Het saldo van de programmabegroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 voor het sociaal domein en werk & inkomen wordt bepaald aan de hand van:

1. De geboekte baten en lasten op de taakvelden van de gemeentefondsclusters Inkomen en participatie (taakvelden 6.3, 6.4 en 6.5), Samenkracht en burgerparticipatie (taakvelden 6.1 en 6.2), Jeugd (taakvelden 6.72 en 6.82) en Maatschappelijke ondersteuning (taakvelden 6.6, 6.71 en 6.81).
2. De uitkering uit het gemeentefonds (taakveld 0.7) op basis van de meicirculaire 2021 voor de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning. Dit betreft de algemene uitkering + de decentralisatie-uitkeringen + de integratie-uitkeringen.
3. De overhead (taakveld 0.4) die wordt toegerekend naar rato van de geraamde directe loonkosten (categorie 1.1 Lonen en salarissen) en inhuur (categorie 3.5.1).

In bijlage 5.2 staat een cijfermatig overzicht per cluster en per taakveld van de geboekte baten en lasten op basis van Programmabegroting 2022.

A.8) Effecten circulaires 2022

Op basis van de verschillende gemeentefondscirculaires verandert de uitkering uit het gemeentefonds door het jaar heen. Dat is vanzelfsprekend van invloed op het te berekenen begrotingssaldo. In bijlage 5.3 staat een overzicht per gemeentefondscluster op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen van hoe de gemeentefondsuitkering vanaf de stand septembercirculaire 2020 wijzigt in de verschillende daaropvolgende circulaires. Dit betreft de algemene uitkering + de decentralisatie-uitkeringen + de integratie-uitkeringen.

Uitgangspunt is dat als er meer geld komt vanuit het Rijk (gemeentefonds) voor sociaal domein en werk & inkomen dit gebruikt dient te worden voor opvangen van bestaande tekorten. Vlissingen dient via O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) te onderbouwen als een deel betrekking heeft op loon-, prijs- of volumeontwikkelingen of gebruikt dient te worden voor nieuwe taken of intensiveringen van bestaande taken. Het per definitie één op één vertalen in ook hogere lasten of doorzetten naar samenwerkingsverbanden (gemeenschappelijke regelingen) is niet meer passend in de huidige situatie van Vlissingen en niet mogelijk binnen artikel 12.

Gezien bovenstaand uitgangspunt worden de effecten van de circulaires via vier mutaties op het begrotingssaldo verwerkt:

1. De Programmabegroting 2022 is gebaseerd op de meicirculaire 2021. Alle mutaties ten opzichte van de meicirculaire 2021 in de daaropvolgende circulaires worden een op een geheel als mutatie opgenomen (betreft post A.8 in tabel 5.1).
2. Van de begrotingswijzigingen waarin door Vlissingen de mutaties circulaires worden verwerkt worden alleen de door Vlissingen opgenomen extra lasten (taakmutaties) voortvloeiende uit de circulaires opgenomen (betreft posten A.9 t/m A.11 in tabel 5.1).
3. Deze begrotingswijzigingen zoals beschreven in bovenstaande punt 2 zijn geheel O&O. Dat betekent dat deze extra lasten voortvloeiende uit de circulaires in zijn geheel gecorrigeerd worden (betreft post B in tabel 5.2).
4. Op het moment dat een extra last via O&O wordt geaccordeerd dan wordt deze weer opgenomen (betreft post C in tabel 5.3).

A.9.1) Begrotingswijzigingen 2022 Orionis (5e)

Dit betreft het per saldo structureel positieve resultaat van de Eerste begrotingswijziging 2022 en Tweede begrotingswijziging 2022 Orionis. Dit saldo bestaat uit diverse mutaties op het vlak van bijzondere bijstand, BUIG, schuldhulpverlening, participatiebudget, steun- en herstellepakket Corona en CAO-ambtenaren. Deze begrotingswijziging dient geheel via O&O onderbouwd te worden.

A.9.2) Jaarrekening 2021 Orionis (11e)

Het financiële resultaat van Orionis over 2021 is € 295.000 positief (voordelig ten opzichte van de laatst gewijzigde begroting). Belangrijkste component hierin is het voordeel op de uitkeringslasten: ruim € 450.000 meer voordeel dan begroot. Dit komt vooral door de meevallende klantontwikkeling aan het einde 2021. Het jaarrekeningresultaat 2021 wordt conform de verdeelsleutel volledig uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Het aandeel gemeente Vlissingen hierin bedraagt € 158.500. Dit bedrag komt ten gunste van 2022.

A.10) Eerste bestuursrapportage 2022

Op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen zijn in de Eerste bestuursrapportage 2022 de volgende posten opgenomen. Hierbij dient wel aangetekend te worden dat extra gelden uit de circulaires worden meegenomen onder punten A.2 en A.8. Voor de berekening van het begrotingssaldo 2022 sociaal domein en werk & inkomen is de Eerste bestuursrapportage 2022 hiervoor dan ook gecorrigeerd. Alle intensiveringen en stijging van de lasten dienen door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden.

- A.10.1) Aframen budget IBT. In het kader van Partnerschapsafspraken 2023-2025 (de financiële samenwerkingsafspraken die onderdeel uitmaken van de Regiovisie beschermd wonen – maatschappelijke opvang) met de 13 gemeenten is afgesproken de kosten voor IBT (490.000 in 2022) volledig te dekken uit de integratie uitkering beschermd wonen en vanaf de start van de financiële doordecentralisatie uit het gezamenlijk budget voor beschermd wonen.
- A.10.2) Aanpak energiearmoede: Vlissingen heeft van het Rijk een specifieke uitkering Energiearmoede ontvangen. Deze uitkering is bedoeld om energiebesparende maatregelen in te zetten voor huishoudens die energiearmoede ervaren. Deze middelen (€ 454.000) dienen voor 1 mei 2023 besteed te zijn. De besteding dient door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden.
- A.10.3) Casusregie 2 fte uitbreiding formatie team Wmo. Op basis van het collegebesluit 'Continuïteit casusregie Regieteam complexe casuïstiek' wordt € 173.520 vanuit het budget inkoop jeugd toegevoegd aan het personeelsbudget team Wmo en jeugd. Als gevolg van de versnelde overdracht van casuïstiek zonder gerechtelijke maatregel ("drangzaken") van Intervence naar gemeenten is in het voorjaar van 2021 bij het Regieteam complexe casuïstiek een extra fte casusregisseur aangesteld. Uit de evaluatie bleek dat de inzet van de extra fte het Regieteam in staat heeft gesteld de extra instroom van cliënten goed op te vangen. Het aandeel externe casusregie zou nog verder in eigen beheer kunnen. De verwachting is dat het aantal zaken complexe casuïstiek weer gaat toenemen en daarmee de noodzaak ontstaat juist meer gebruik te moeten maken van externe casusregie. Omdat eigen uitvoering goedkoper is dan externe casusregie heeft het college besloten naast de incidentele fte ook de extra fte structureel toe te voegen aan het Regieteam.
- A.10.4) Huisvesting kwetsbare jongeren. Voor de huisvesting van kwetsbare jongeren ontvangt Vlissingen een specifieke uitkering van € 54.600. De besteding dient door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden.
- A.10.5) Geweld hoort nergens thuis. Voor het programma Geweld hoort nergens thuis (GHNT) ontvangt Vlissingen een specifieke uitkering van € 75.000 voor het aanstellen van een regionaal projectleider GHNT. De besteding dient door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden.
- A.10.6) Lokaal preventieakkoord. De gemeente Vlissingen heeft uitvoeringsbudget voor het lokaal preventieakkoord 2022 aangevraagd. De hoogte van het uitvoeringsbudget is voor Vlissingen € 30.000 per jaar. In medio januari 2022 is het uitvoeringsbudget voor 2022 definitief beschikbaar gesteld door het Rijk. De besteding dient door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden.
- A.10.7) NPO (Nationaal Programma Onderwijs) gelden voor buurtteams. De toegekende NPO gelden tot en met 2023 bedragen in totaal € 608.000. Op basis van het collegebesluit 'Gemeentelijke middelen NPO' worden deze middelen in de gemeentelijke begroting opgenomen. Van dit bedrag wordt € 240.000 ingezet voor de buurtteams. De besteding dient door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden.
- A.10.8) Opvang vluchtelingen Oekraïne. In maart 2022 hebben de veiligheidsregio's het verzoek gekregen elk 2.000 opvangplaatsen voor vluchtelingen uit Oekraïne te realiseren. De gemeente Vlissingen heeft op verzoek van de Veiligheidsregio Zeeland werk gemaakt van de opvang van vluchtelingen. Voor de opvang en registratie van vluchtelingen worden kosten van naar schatting € 250.000 gemaakt die volgens informatie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie volledig gecompenseerd worden. De besteding dient door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden.
- A.10.9) Budget zorginfrastructuur (decembercirculaire 2021). Via de decembercirculaire 2021 heeft de gemeente Vlissingen voor de jaarschijf 2022 middelen ontvangen voor de Salarislasten zorgdomein (Jeugd) en Versterking ondersteuning wijkteams van in totaal € 246.000. Deze middelen worden uitgekeerd voor doeleinden die raken aan de ombouw van de zorginfrastructuur en het versterken van de gemeentelijke beleidsregie, één van de drie grote veranderingen (hefbomen) die Vlissingen wil realiseren in het kader van het Plan van Aanpak Artikel 12. Voorgesteld wordt deze middelen beschikbaar te stellen als budget zorginfrastructuur 2022. Dit dient via O&O verder onderbouwd te worden.

- A.10.10) GGD Zeeland 4e begrotingswijziging 2022. Op basis van de 4e begrotingswijziging 2022 van de GGD wordt de gemeentelijke bijdrage opgehoogd met € 34.702. Deze hulpconstructie is noodzakelijk om meer sturing op doelmatigheid en executiekracht mogelijk te maken. De GGD wordt geconfronteerd met een dermate grote opgave zoals een structureel artsentekort dat noopt tot een interne taakherschikking en aanpassing van de werkwijzen. Ook dit dient via O&O onderbouwd te worden.
- A.10.11) Stijging salarislasten Wmo (decembercircularre 2021). Om de stijging van de zorgsalarissen in het sociaal domein mogelijk te maken zijn via de decembercircularre 2021 extra financiële middelen ter beschikking gesteld. Voor de Wmo gaat het om een structurele verhoging van € 134.000. Deze stijging van de lasten dient via O&O verder onderbouwd te worden.
- A.10.12) Robuust rechtsbescherming en impuls integraal werken (decembercircularre 2021). Om mensen niet te laten verdwalen tussen uitvoeringsinstanties zal een robuust rechtsbeschermingssysteem worden opgezet. Het ministerie van Justitie en Veiligheid werkt aan deze stelselvernieuwing. De inzet van de middelen (ongeveer € 75.000 structureel) die hiervoor ter beschikking dient via O&O te worden onderbouwd.
- A.10.13) Correctie septembercircularre 2021 uitvoeringskosten. Bij de septembercircularre 2021 zijn bedragen onterecht als uitvoeringskosten aangemerkt. Deze worden corrigeert. Het gaat in totaal om een bedrag van € 95.000. Dit dient via O&O onderbouwd te worden.
- A.10.14) Uittredingsprogramma's voor prostituees 2022. Met ingang van 2021 heeft het Rijk structureel geld beschikbaar gesteld voor een landelijk dekkend netwerk van uitstapprogramma's om mensen die de prostitutie willen verlaten hierbij te ondersteunen. De gemeente Tilburg ontvangt de uitkering o.a. voor de regio Zeeland en stelt een bedrag van € 66.325 aan de centrumgemeente Vlissingen ter beschikking. De besteding van deze middelen dient door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden.
- A.10.15) Overige voordelen < 25.000.
- A.10.16) Het (meerjarig) voordelige saldo voortkomend uit de eerste begrotingswijziging 2021 Orionis Walcheren en begroting 2022 Orionis Walcheren voor de gemeente Vlissingen, zijnde voor 2022 = € 1.214.662, 2023 = € 1.720.327 en vanaf 2024 = € 2.110.979, is ten gunste van de gemeentelijke taakstelling op het cluster Inkomen en participatie in het kader van artikel 12 geboekt. Deze voordelige saldi hebben betrekking op de geraamde rendementsverbetering van de totale bedrijfsvoering van GR Orionis Walcheren, inclusief het Werkleerbedrijf (SW-bedrijf).
- A.10.17) Inkoop jeugd. Deze besparing heeft te maken met de inrichting van het regieteam binnen de gemeentelijke toegang met ingang van 1 januari 2021. Dit is de eerste stap binnen de ontwikkeling van de integrale toegang. Het doel is te komen tot een toegankelijke, betaalbare, toekomstbestendige en zo optimaal mogelijk functionerende uitvoering en organisatie van de toegang in de gemeente Vlissingen. Het regieteam is vooralsnog ingepast in het huidige team Wmo en jeugd. Het inrichten van het regieteam wordt bekostigd vanuit de daardoor vrijkomende middelen voor de inkoop. Daarnaast wordt hiermee een bezuiniging gerealiseerd van € 200.000 m.b.t. de inkoop jeugd.
- A.10.18) ROAT. De beëindiging van de coördinatie van de wijknetwerken door de Stichting ROAT (Reach Out And Touch) per 1 januari 2022 levert een structurele bezuiniging op het product Wmo maatwerk dienstverlening 18+ van € 169.435 per jaar.
- A.10.19) Mantelzorgwaardering. De ondersteuning van mantelzorgers wordt vanuit de Buurtteams verzorgd. De Mantelzorgwaardering is in 2021 voor het eerst in een andere vorm en voor een lager bedrag uitgegeven via tegoedbonnen ter waarde van € 35 te besteden bij lokale ondernemers. Door de verbreding van de toegang (inclusief toegang BW) is er vanuit mantelzorgondersteuning ook meer aandacht voor mantelzorgers en naasten van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Structureel levert dit een bezuiniging op van € 121.000.
- A.10.20) Aframen PGB-jeugd. In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor PGB-jeugd aanzienlijk gedaald. Het budget is daarom vanaf 2022 structureel met € 100.000 afgeraamd.

- A.10.21) Geen indexering subsidies. Besloten is om geen indexatie toe te passen op de subsidies in het sociaal domein en deze subsidies tevens met 10% te korten. Voor het jaar 2021 is dat niet meer mogelijk. Besloten is om een eenmalige korting van 10% toe te passen op de subsidies in het sociaal domein in de jaren 2022, 2023 en 2024. Daarover is een vooraankondiging verzonden aan de subsidierelaties in het sociaal domein, behalve aan die organisaties gerelateerd aan de reorganisatie van het voorliggend veld: de buurtteams. Ook is besloten om in de jaren 2022, 2023 en 2024 af te wijken van de VZG-norm voor indexatie van subsidies, voor zover deze indexatie hoger is dan 0%. Totale bezuiniging is € 46.000 per jaar.
- A.10.22) Gunning Wmo aanvullende zorg. In de periode juli tot en met december 2021 heeft de gemeente Vlissingen een aanbestedingsprocedure doorlopen voor de aanvullende zorg binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Besloten is de opdracht 'Wmo aanvullende zorg' te gunnen aan twee hoofdaannemers en de raamovereenkomst en de daaruit voortkomende ontwikkelovereenkomst 'Wmo aanvullende zorg' vast te stellen. Met ingang van de nieuwe raam- en ontwikkelovereenkomst vindt lumpsumfinanciering (budgetplafond) plaats aan de hoofdaannemers. Dit komt in de plaats van PxQ-financiering. Aan het lumpsumbudget is een budgetplafond verbonden dat in principe niet overschreden mag worden. Hierdoor wordt per 01-07-2022 een uiteindelijk structurele bezuiniging gerealiseerd van € 2,6 miljoen per jaar. De voorzieningen kortdurend verblijf en persoonlijke verzorging maken geen deel uit van de opdracht.
- A.10.23) Aframen kosten PGB-Wmo. In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor PGB-Wmo aanzienlijk gedaald. Het budget is daarom vanaf 2021 structureel met € 150.000 afgeraamd.

A.11) Programmabegroting 2023

Het saldo van de programmabegroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 voor het sociaal domein en werk & inkomen wordt bepaald aan de hand van:

1. De geboekte baten en lasten op de taakvelden van de gemeentefondsclusters Sociale basisvoorzieningen (taakvelden 6.1 en 6.2), Individuele voorzieningen jeugd (taakvelden 6.72a, 6.72b, 6.72c, 6.72d, 6.73a, 6.73b, 6.73c, 6.74a, 6.74b, 6.74c, 6.82a en 6.82b), Individuele voorzieningen Wmo (taakvelden 6.6, 6.71a, 6.71b, 6.71c, 6.72d, 6.81a en 6.81b) en Participatie (taakvelden 6.3, 6.4 en 6.5).
2. De uitkering uit het gemeentefonds (taakveld 0.7) op basis van de septembercirculaire 2022 voor de clusters Sociale basisvoorzieningen, Individuele voorzieningen jeugd, Individuele voorzieningen Wmo en Participatie. Dit betreft de algemene uitkering + de decentralisatie-uitkeringen + de integratie-uitkeringen.
3. De overhead (taakveld 0.4) die wordt toegerekend naar rato van de geraamde directe loonkosten (categorie 1.1 Lonen en salarissen) en inhuur (categorie 3.5.1).

In bijlage 5.2 staat een cijfermatig overzicht per cluster en per taakveld van de geboekte baten en lasten op basis van Programmabegroting 2023.

A.12) Tweede bestuursrapportage 2022

Op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen zijn in de Tweede bestuursrapportage 2022 de volgende posten opgenomen. Hierbij dient wel aangetekend te worden dat extra gelden uit de circulaires worden meegenomen onder punt A.8. Voor de berekening van het begrotingssaldo 2022 sociaal domein en werk & inkomen is de Tweede bestuursrapportage 2022 hiervoor dan ook gecorrigeerd. Alle intensiveringen en stijging van de lasten dienen door Vlissingen via O&O onderbouwd te worden.

- A.12.1) Jaarrekening 2021 GGD. Op basis van de jaarrekening 2021 van de GGD Zeeland is de afrekening inkoop jeugd voor elke Zeeuwse gemeente opgesteld. De afrekening voor Vlissingen is per saldo € 341.588 positief. Dit heeft met name te maken met lagere uitvoeringskosten IJZ & TaskForce Jeugd en lagere zorgkosten jeugd. Dit bedrag komt ten gunste van 2022.
- A.12.2) Lagere lasten Wmo voorzieningen 2022. In 2022 is er minder gebruik gemaakt van vervoersvoorzieningen, vervoershulpmiddelen en rolstoelvoorzieningen in het

kader van de Wmo. In totaal voor een bedrag van € 320.000. Voor 2022 kan dit eenmalig worden opgevoerd als realisatie van de taakstelling.

- A.12.3) Incidentele voordelen 2022. In 2022 zijn er incidentele voordelen behaald op het vlak van jeugd- en jongerenvoorzieningen en zorgvernieuwing Wmo. In totaal voor een bedrag van € 145.000. Voor 2022 kan dit eenmalig worden opgevoerd als realisatie van de taakstelling.
- A.12.4) Minder opbrengsten doorbelasting servicekosten De Combinatie. De Brede School 'De Combinatie' kent verschillende huurders. Conform de overeenkomsten met deze partijen worden de servicekosten aan de hand van een verdeelsleutel doorbelast. In de afgelopen jaren waren er wisselingen in huurders, o.a. het vertrek van Porthos. Uit de nieuwe berekeningen, conform de overeenkomsten met de huidige huurders, blijkt dat door de wijziging in huurders structureel minder servicekosten worden terugontvangen dan in de begroting vermeld staat. De lagere opbrengst van € 40.000 is structureel.
- A.12.5) GGZ vervoer jeugd. Op basis van de kosten over de eerste zeven maanden van 2022 is er een stijging van het aantal ritten GGZ vervoer jeugd. Op basis van deze toename is het budget voor 2022 met € 80.000 bijgesteld. In de begroting 2023 is het budget GGZ vervoer jeugd structureel bijgesteld.
- A.12.6) Hogere kosten gas en energie. De afgelopen tijd waren er veel ontwikkelingen die de gas- en energieprijzen naar een hoger niveau tillen. Aan de hand van de nieuwe prognoses worden de budgetten hierop aangepast. In de septembercirculaire 2022 zijn door het kabinet maatregelen aangekondigd om de kostenstijging te compenseren voor particulieren. Onduidelijk is of dit ook voor overheidsorganisaties van toepassing is. Voor programma Sociale Samenhang betekent dit een nadeel van € 97.431 in 2022.
- A.12.7) Huuropbrengst Westerzicht 64/66. De locatie Westerzicht 64/66 staat op de lijst van de door de raad vastgestelde "Accommodatieplan op Hoofdlijnen (AoH) en het eerder vastgestelde Jaarplan 2020" om te slopen. De sloop is tijdelijk uitgesteld, omdat de Kinderopvang Walcheren (KOW) hier nog in zit als huurder. Conform de afspraak met KOW loopt de contractduur voor de locatie Westerzicht tot uiterlijk 1 december 2023 door. Voor 2022 en 2023 levert dit € 25.000 op als huuropbrengst.
- A.12.8) Minder kapitaallasten niet opgevraagde investeringen. Begin 2022 wijzigde de Financiële verordening van de Gemeente Vlissingen. Eén van de wijzigingen daarin is het startmoment van de afschrijvingen op investeringen. Voorheen lag het startmoment van de afschrijvingen op het moment dat we de eerste kosten maakten. Nu staat in artikel 9, lid 2: 'Het startmoment van afschrijven is het eerste volgende boekjaar na volledige gereed melding van het activum.' In de begroting 2022 werden de kapitaallasten opgenomen van investeringen die in 2022 starten en dus hun eerste kapitaallasten hebben. Met de nieuwe verordening hebben we deze kapitaallasten dus niet meer in 2022, maar (op zijn vroegst) in 2023. Daarmee komen de kapitaallasten die we in 2022 hiervoor reserveerden te vervallen. Het voordeel op het programma Sociale Samenhang bedraagt € 254.970. Meerjarig zijn de geactualiseerde kapitaallasten opgenomen in de Begroting 2023.
- A.12.9) Hogere lasten specifiek Vlissingen en centrumgemeente meicirculaire 2022. Dit betreffen de taakmutaties (extra lasten) als gevolg van de meicirculaire 2022: beschermd wonen (€ 1,636 miljoen), participatie (€ 276.000), voogdij 18+ (€ 131.000), vrouwenopvang (€ 380.000), brede aanpak dak- en thuisloosheid (€ 1,059 miljoen), energietoeslag (2,6 miljoen) en overig (€ 36.000).
- A.12.10) Hogere lasten specifiek Vlissingen en centrumgemeente septembercirculaire 2022. Dit betreffen de taakmutaties (extra lasten) als gevolg van de septembercirculaire 2022: energietoeslag (€ 2,023 miljoen), maatschappelijke begeleiding statushouders (€ 109.000) en overig (€ 72.000).
- A.12.11) Overige voor- en nadelen van € 28.000 in 2022 en - € 16.000 vanaf 2023.
- A.12.12) Boekwinst oud archief. Het college besloot om, ter uitvoering van het door de raad vastgestelde "Accommodatieplan op Hoofdlijnen (AoH) en het eerder vastgestelde Jaarplan 2020", het voormalig archiefpand in de verkoop te zetten. De opbrengst van in totaal € 660.000 wordt, conform het AoH, toegevoegd aan de reserve 'Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand'. De toevoeging moet via O&O onderbouwd worden.

- A.12.13) Sloop- en vergroeningskosten Westervicht 64/66. In 2022 stond de sloop en vergroening van Westervicht 64/66, conform het AoH, begroot voor een totaalbedrag van € 184.890. De sloop wordt uitgesteld naar 2023/2024. Dit is afhankelijk van de huidige huurder (Kinderopvang Walcheren) die er nog geheel/gedeeltelijk in 2023 blijft zitten.
- A.12.14) Inburgering. Ten aanzien van inburgering van nieuwkomers wordt € 150.000 begroot voor de leerroutes en taaltrajecten. Hiervoor ontvangt de gemeente een specifieke uitkering.
- A.12.15) Opvang vluchtelingen Oekraïne. In maart 2022 hebben de veiligheidsregio's het verzoek gekregen elk 2.000 opvangplaatsen voor vluchtelingen uit Oekraïne te realiseren. De gemeenten Vlissingen heeft op verzoek van de Veiligheidsregio Zeeland werk gemaakt van de opvang van vluchtelingen. Voor de opvang en registratie van vluchtelingen zijn kosten gemaakt die volgens informatie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie volledig gecompenseerd worden. Naar verwachting zullen de kosten voor 2022 € 1,55 miljoen bedragen. De rijksbijdrage (specifieke uitkering) bedraagt € 3,05 miljoen. Het verschil van € 1,5 miljoen wordt toegevoegd aan de reserve Opvang vluchtelingen. In de 1e bestuursrapportage 2022 is reeds € 250.000 aan inkomsten en uitgaven opgevoerd. Dit dient nog wel nader onderbouwd te worden via O&O.

5.3 Geaccepteerd begrotingssaldo

Het in de vorige paragraaf weergegeven begrotingssaldo is berekend op basis van de begrotingsdocumenten (Begroting, Begrotingswijzigingen, Kadernota, Bestuursrapportages en Jaarrekening) van Vlissingen, Informatie voor Derden (Iv3) van de taakvelden en de gemeentefondscirculaires. Om tot een juiste berekening van een eventuele aanvullende uitkering te komen en om een gelijkwaardige behandeling van artikel 12-gemeenten zoveel als mogelijk te bewerkstelligen, wordt dit saldo aangepast met technische en/of beleidsmatige correcties.

Bij de meer technische correcties gaat het om de consistentie van uitgangspunten en aannames met betrekking tot onder andere de uitkeringen uit het gemeentefonds. Zie hiervoor ook de gedeeltelijke toerekening van de uitkering uit het gemeentefonds (taakveld 0.7) aan de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning (bovenstaande punten A.1 en A.2). Ook wordt nagegaan of de gemeente een primitieve begroting heeft ingediend waarin alle baten en lasten reëel geraamd zijn). Of de baten en lasten reëel geraamd zijn zou moeten blijken uit de toelichting op de baten en lasten, die tenminste het gerealiseerde bedrag van het voorvorig begrotingsjaar, het geraamde bedrag van het vorig begrotingsjaar na wijziging en het geraamde bedrag van het begrotingsjaar bevat.

Bij beleidsmatige correcties gaat het om het zuiveren van onaanvaardbare beleidsintensiveringen, met name het schonen voor nieuw beleid. Hieronder wordt verstaan iedere verhoging van uitgaven ten opzichte van de laatst goedgekeurde primitieve begroting, inclusief gelijktijdig meegenomen wijzigingen.

Na deze correcties resteert het geaccepteerd begrotingssaldo. In tabel 5.2 is de totstandkoming van het geaccepteerd begrotingssaldo op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen weergegeven. Uitgangspunt daarbij is het in de vorige paragraaf bepaalde begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen. Na de tabel wordt een toelichting gegeven op de posten. In bijlage 5.1 staat het geaccepteerd begrotingssaldo van Vlissingen in totaal. 2021 is op basis van jaarrekening 2021 en 2022 en verder is de stand Tweede bestuursrapportage 2022.

Tabel 5.2 Geaccepteerd begrotingssaldo sociaal domein (SD) en werk & inkomen (W&I) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving (bedragen x 1000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Begrotingssaldo SD en W&I	-4.317	-3.523	-8.567	-4.423	-347	-2.008
<i>B Correcties i.v.m. O&O benodigd m.b.t. SD en W&I:</i>						
B.1 Begroting 2019	7.471	7.081	7.081	7.081	7.081	7.081
B.2 Begrotingswijzigingen 2019	-1.026	-1.091	-1.091	-1.091	-1.091	-1.091
B.3 Eerste bestuursrapportage 2019	0	0	0	0	0	0
B.4 Tweede bestuursrapportage 2019	0	0	0	0	0	0
B.5 Kadernota 2020	4.876	4.656	4.501	4.501	4.501	4.501
B.6 Begroting 2020	9.588	10.134	9.736	9.736	9.736	9.736
B.7 Jaarrekening 2019	0	0	0	0	0	0
B.8 Begrotingswijzigingen 2020	0	0	0	0	0	0
B.9 Eerste bestuursrapportage 2020	0	0	0	0	0	0
B.10 Tweede bestuursrapportage 2020	0	0	0	0	0	0
B.11 Begroting 2021	5.994	5.832	7.786	8.514	8.514	8.514
B.12 Jaarrekening 2020	0	0	0	0	0	0
B.13 Begrotingswijzigingen 2021	4.098	-921	-1.662	-2.269	-2.269	-2.269
B.14 Eerste bestuursrapportage 2021	773	946	308	307	307	307
B.15 Tweede bestuursrapportage 2021	3.061	1.201	0	0	0	0
B.16 Begroting 2022	0	5.825	4.527	4.700	4.884	4.884
B.17 Jaarrekening 2021	2.060	0	0	0	0	0
B.18 Begrotingswijzigingen 2022	0	115	0	0	0	0
B.19 Eerste bestuursrapportage 2022	0	1.781	464	462	474	474
B.20 Tweede bestuursrapportage 2022	0	9.294	3.421	56	56	56
B.21 Begroting 2023	0	0	13.395	7.166	5.107	4.213
Totaal O&O-correcties	36.895	44.854	48.466	39.163	37.300	36.406
<i>Correcties overig:</i>						
B.22 Ingeboekte taakstelling begroting 2021 (post 3.5)	-3.181	-5.647				
B.23 Incidentele inzet niet benutte budgetten 2022		2.405				
Geaccepteerd begrotingssaldo SD en W&I	29.397	38.089	39.899	34.739	36.953	34.398

2021: o.b.v. Jaarrekening 2021

2022 e.v.: stand Tweede bestuursrapportage 2022

Blauwe posten betreffen gedeeltelijke realisatie taakstelling

B.1 t/m B.21) Correcties (i.v.m. O&O benodigd) m.b.t. SD en W&I

In de begrotingsdocumenten zijn posten op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen opgenomen die aan het O&O-criterium (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) getoetst dienen te worden. Het begrotingssaldo SD en W&I is hiervoor dan ook gecorrigeerd (posten B in de tabel). In bijlage 5.4 van dit inspectierapport en bijlage 5.4 van de inspectierapporten 2019 en 2020 wordt per begrotingsdocument (Begroting, Begrotingswijzigingen, Bestuursrapportages, Kadernota en Jaarrekening) weergegeven welke posten dit precies betreft. Als voor deze posten is geconstateerd dat ze nog nodig zijn en inderdaad onontkoombaar en onuitstelbaar zijn, dan zijn deze weer opgevoerd bij de berekening van het relevante saldo (paragraaf 5.4).

B.22) Ingeboekte taakstelling begroting 2021 (post 3.5)

Vlissingen heeft in de begroting 2021 een taakstelling sociaal domein en werk & inkomen opgenomen. Dit is echter niet de volledige in hoofdstuk 4 van het inspectierapport opgenomen taakstelling. Deze taakstelling wordt dan ook gecorrigeerd t/m 2022. In begroting 2023 is de gerealiseerde taakstelling door Vlissingen opgenomen. Bij de bepaling van het relevante saldo wordt de resterende (nog niet gerealiseerde) taakstelling opgenomen conform de bedragen uit hoofdstuk 4, (paragraaf 5.4, tabel 5.3, post D).

B.23) Incidentele inzet niet benutte budgetten 2022

Ten behoeve van de volledige realisatie van de taakstelling 2022 worden eenmalig niet benutte budgetten 2022 met betrekking tot het sociaal domein ingezet ter hoogte van € 2,4 miljoen. Aangezien dit nog niet verwerkt is in de begroting (jaarrekening 2022) van Vlissingen wordt deze realisatie hier als correctie opgenomen.

5.4 Relevante begrotingssaldo

Voor de berekening van het relevante begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen wordt uitgegaan van het in paragraaf 5.3 bepaalde geaccepteerde saldo. Hierop worden wijzigingen aangebracht als gevolg van de voorstellen die in het Tripartite overleg (TPO) tussen gemeente, provincie en de inspecteur zijn besproken voorafgaand aan de vaststelling door de gemeenteraad van Vlissingen. De voorstellen worden daarbij getoetst op het O&O-criterium, de financiële gevolgen en de dekking daarvan. Na verwerking van de via O&O door de provincie en de inspecteur geaccordeerde posten ontstaat het zogenaamde aanvaardbaar begrotingssaldo. Na verwerking van eventuele inzet van reserves (hoofdstuk 3) en mogelijke inbreng van het saldo van de jaarrekening (hoofdstuk 5) ontstaat het relevante begrotingssaldo. In de navolgende tabel 5.3 wordt het relevante saldo sociaal domein en werk & inkomen gepresenteerd. Na de tabel wordt een toelichting op de posten gegeven. In bijlage 5.1 staat het relevante begrotingssaldo van Vlissingen in totaal. 2021 is op basis van jaarrekening 2021 en 2022 en verder is de stand Tweede bestuursrapportage 2022.

Tabel 5.3 Relevante saldo sociaal domein (SD) en werk & inkomen (W&I) (bedragen x € 1.000)

Omschrijving (bedragen x 1000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Geaccepteerd begrotingssaldo SD en W&I	29.397	38.089	39.899	34.739	36.953	34.398
C O&O geaccordeerd m.b.t. SD en W&I:						
C.1 Inspectierapport 2020 (posten C.1 t/m C.56)	-27.725	-20.672	-19.597	-19.349	-19.349	-19.349
C.2 Subsidie sociale pensions 2021	-60					
C.3 Uitbreiding taken zorg en veiligheid 2021	-132					
C.4 Onderzoek exogene factoren	-50					
C.5 Onderzoek jeugd	-79	-86				
C.6 Friciekosten ontvlechting Porthos	-77					
C.7 Jaarrekening 2020 GR GGD	-116					
C.8 Inhuur Nautus en Programmacoördinator MO	-32	-50	-13			
C.9 Inhuur going concern centrumtaken	-35	-90				
C.10 Regio-overstijgende casuïstiek	-500					
C.11 Toegang tot BW en intensieve begeleiding thuis	-204	-204				
C.12 Eleos meerkostenregeling 2020 BW	-16					
C.13 GGD Zeeland 4e begrotingswijziging 2021 (tijdelijke hulpconstructie)		-35				
C.14 GGD Zeeland 5e begrotingswijziging 2021 (tekort jeugd)	-455					
C.15a Buurteams	-310	-286				
C.15b Buurteams budgetoverheveling 2021-2022	395	-395				
C.16 Regieteam complexe casuïstiek		-174				
C.17 Gezond in de Stad (GIDS)	24	-24				
C.18 GGD Zeeland 2e begrotingswijziging 2021 (Inkooporganisatie Jeugd)	-55	-37	-19	-19	-19	-19
C.19 WvGGZ	-21	-21	-20	-19	-19	-19
C.20a Diverse budgetten 2021	-271	-70	-70	-70	-70	-70
C.20b Budgetoverhevelingen 2021-2022 SD en WI	469	-469				
C.21 Orionis 2e begrotingswijziging 2021: extra lasten	-407					
C.22 Regiovisie beschermd wonen – maatschappelijke opvang	-12					
C.23 Beschermd wonen nabetaling Juvent	-94					
C.24 Coronacompensatie Taxi De Vlieger	-112					
C.25 Leerlingenvervoer GGZ	-25	-25	-25	-25	-25	
C.26 Extra middelen jeugdzorg	-208					
C.27 Contractbeheer beschermd wonen juni-december 2021	-61					
C.28 Aanbesteding beschermd wonen		-10				
C.29 Contractbeheer en aanbesteding beschermd wonen 2022		-151				
C.30 Onderzoek inrichting governance en inkoop		-11				
C.31 Investeringsbudget zorginfrastructuur	-526	-247				
C.32 Goedkeuring inzet extra Rijksmiddelen voor realisatie taakstelling 2021	-3.513					
C.33 Compensatie meerkosten Corona regiomiddelen	-189					
C.34 Cliënt- en naastenperspectief 2022		-14				
C.35 Programmacoördinator MO		-25				
C.36 Uitredingsprogramma's voor prostituees 2022		-66				
C.37 Indexatie OVA budget		-124	-127	-130	-134	-134
C.38 Dienstverleningsovereenkomst Orionis inburgering		-52				
C.39 Dienstverleningsovereenkomst Vluchtelingenwerk inburgering		-52				
C.40 Evaluatie toegang BW		-13				
C.41 Onderzoek ideaal zorglandschap BW		-65				
C.42 WUP-portaal		-6				
C.43 Berichtenverkeer beschermd wonen		-250	-72	-72	-72	-72
C.44 Programmacoördinator beschermd wonen		-36	-108	-72		
C.45 GGD Zeeland begroting 2023-2026 en woonplaatsbeginsel		-1.868	-2.638	-2.981	-2.981	-2.981
C.46 Contractbeheer BW okt-dec 2022		-38				
C.47 Verdeelsleutel centralekosten GVC		-11	-20	-20	-20	-20
C.48 Energietoeslag		-4.626				
C.49 Wmo		-1.558	-2.218	-2.743	-3.093	-3.093
C.50 Levensloopfunctie ketenveldnorm Veiligheidsregio Zeeland		-33	-14	-14	-14	-14
C.51 Geweld hoort nergens thuis		-75				
C.52 Meerkosten transitieperiode Wmo		-518				
C.53 Intensieve begeleiding thuis beschermd wonen		-490	-504	-518	-518	-518
C.54 Aanschaf vakapplicatie Jeugdwet en Wmo		-200				
C.55 Huisvesting kwetsbare jongeren		-55				
C.56 Lokaal preventieakkoord		-30				
C.57 Verzamel O&O 2022		-6.657	-116	-116	-116	
C.58 Budgetoverhevelingen sociaal domein 2022-2023		3.365	-3.365			
C.59 Landelijke structuur interventieteams en gemeentelijk schuldenbeleid		-59				
C.60 BW iEb 2.0 bij CAK			-50			
C.61 Ophoging budget inkoop jeugd o.b.v. 8e begrotingswijziging 2022 IJZ		-1.105	-400	-400	-400	-400
C.62 Uitvoeringskosten Wlz		-79				
C.63 Goedkeuring inzet extra Rijksmiddelen voor realisatie taakstelling 2022		-2.405				
C.64 Nabetaling BW 2021		-237				
C.65 Berichtenverkeer en monitoring BW en MO 2023			-252			
C.66 Transformatiefonds 2023-2027			-2.009	-2.009	-2.009	-2.009
C.67 CZW subsidieplafonds MO VO 2023			-1.076			
C.68 Resterende centrumgemeentemiddelen 2022		-2.565				
C.69 Participatie en inburgering		-1.111				
Totaal O&O geaccordeerd	-34.399	-44.116	-32.711	-28.556	-28.838	-28.838
D Resterende taakstelling sociaal domein en werk & inkomen (hoofdstuk 4)	0	0	4.017	4.714	4.739	4.739
Aanvaardbaar begrotingssaldo SD en W&I	-5.002	-6.026	11.205	10.898	12.854	10.299
E Inbreng reserves	2.000	3.000	1.000			
F Inbreng saldo jaarrekening	0					
G Inbreng stijging OZB		1.040	1.535	PM	PM	PM
H Herijking gemeentefonds			333	PM	PM	PM
Relevante begrotingssaldo SD en W&I	-3.002	-1.987	14.072	10.898	12.854	10.299
I Nog O&O in te dienen	0	0	-15.034	-9.994	-8.199	-7.305
Relevante begrotingssaldo bij volledige O&O-accordering	-3.002	-1.987	-962	904	4.655	2.994

2021: o.b.v. Jaarrekening 2021

2022 e.v.: stand Tweede bestuursrapportage 2022

Let op: de verwachting is dat voor 2022 en verder het relevante saldo nog zal wijzigen. De gemeente Vlissingen moet voor die jaren immers nog diverse posten via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) onderbouwen. Deze posten zitten nu nog als correctie in de cijfers (verschil tussen B in tabel 5.2 en C in tabel 5.3). Daarnaast dienen in die jaren nog een aantal resultaten van de in dit rapport beschreven maatregelen, de effecten van de circulaire gemeentefonds en eventuele overige mutaties verwerkt te worden.

C.1) Inspectierapport 2020 (posten C.1 t/m C.56)

Dit betreft de meerjarig doorwerking van de posten C.1 t/m C.56 uit het inspectierapport 2020. Deze posten zijn in paragraaf 5.4 van dat inspectierapport toegelicht.

C.2) Subsidie sociale pensions 2021

Het subsidieplafond voor Emergis is opgehoogd met € 60.000 in 2021. Dit betreft het aandeel maatschappelijke opvangmiddelen voor de veilige opvang ten gunste van de sociale pensions. Het betreft 1 fte aan begeleiding die in de sociale pensions nodig is.

C.3) Uitbreiding taken zorg en veiligheid 2021

De taken in het kader van de Wet verplichte ggz en aanpak personen met verward gedrag zijn wettelijk verplicht. De taken zijn uitgebreid door het Landmeldpunt zorgwekkend gedrag. Daarnaast zijn er extra taken in verband met de aanmeldfase ketenveldnorm en levensloopregeling. Deze extra zijn belegd bij het Veiligheidshuis. De totale kosten van deze extra taken zijn € 132.386 in 2021.

C.4) Onderzoek exogene factoren

Mogelijk zijn er (exogene) factoren die ervoor kunnen zorgen dat Vlissingen minder of zelfs geen grip heeft op de lasten van onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen. Met andere woorden de mate van invloed van Vlissingen om zelf het tekort op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen geheel te saneren kan daardoor worden verminderd. Aangezien er hier eventueel sprake kan zijn van de uitzonderlijke situatie dat het tekort sociaal domein en werk & inkomen niet geheel via het huidige artikel 12-onderzoek opgelost kan worden, dient dit fundamenteel onderbouwd te worden door Vlissingen. Hiervoor dient dan ook onderzoek te worden uitgevoerd door Vlissingen (zie ook paragraaf 4.6.2). De kosten hiervoor zijn ingeschat op € 50.000 in 2021.

C.5) Onderzoek jeugd

Ook op het cluster Jeugd kampt Vlissingen met tekorten. Op basis van opdrachten 3.2 en 3.8 (bijlage 4.1) dient Vlissingen dan ook maatregelen in kaart te brengen die ervoor zorgen dat de lasten bij de jeugdzorg structureel dalen (zie ook paragraaf 4.4, maatregel 2). Hiervoor is tijdelijk extra capaciteit nodig. De lasten hiervoor zijn € 78.800 in 2021 en € 86.200 in 2022.

C.6) Friciekosten ontvlechting Porthos

Bij de ontvlechting van Porthos zijn er afspraken gemaakt omtrent de verrekeningen van personeelskosten van boventallige medewerkers. De kosten voor 2021 zijn ingeschat op € 77.450. Deze worden gedekt vanuit de reserve friciekosten algemeen.

C.7) Jaarrekening 2020 GR GGD

De afrekening van uitgaven die door de Inkooporganisatie Jeugdhulp zijn gemaakt in het kader van uitgevoerde jeugdhulp door gecontracteerde partijen in 2020 betreft uiteindelijk € 713.238. De zorgkosten vertonen al een aantal jaar een stijgende lijn. Dat de zorgkosten in 2020 weer hoger zijn dan in 2019 kan volgens de Inkooporganisatie Jeugdhulp voor het grootste deel worden verklaard door de indexatie van de tarieven t.o.v. 2019 met gemiddeld 4,5%. Daarnaast is een deel veroorzaakt door meerkosten Corona en de instandhoudingsbijdrage voor Intervence. Eerder was reeds € 596.840 geaccordeerd (zie inspectierapport 2020, tabel 5.3, post C.51). Het resterende tekort in 2021 is € 116.398.

C.8) Inhuur Nautus en Programmacoördinator MO

Adviesbureau Nautus levert een externe projectleider aan de dertien Zeeuwse gemeenten ten behoeve van beleidsontwikkeling van de Zeeuwse Bescherming en Opvang. Tot en met december 2021 is voortgang van de begeleiding door Nautus nodig om tot een goede doorontwikkeling te komen in het kader van de geplande doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Daarvoor wordt de inhuur van Nautus voor kwartaal 4 van 2021 verlengd. De kosten hiervoor zijn € 32.000 in 2021.

De programmacoördinator maatschappelijke ondersteuning moet een belangrijke bijdrage leveren aan de verdere uitwerking van de niet-vrijblijvende samenwerkingsafspraken (de Norm voor opdrachtgeverschap beschermd Wonen en maatschappelijke opvang) die de 13 gemeenteraden in Zeeland vastgesteld hebben ter voorbereiding op de doordecentralisatie beschermd wonen. De kosten hiervoor zijn € 50.000 in 2022 en € 12.500 in 2023.

C.9) Inhuur going concern centrumtaken

De extra medewerker going concern centrumtaken is noodzakelijk om de kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming omhoog te brengen én om een helder onderscheid te kunnen maken in functie en rol beleidsmedewerker. Door de voorbereiding op de transformatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang en de doordecentralisatie van beschermd wonen is de werkdruk opgelopen. Daarnaast is afgelopen zomer een verbetertraject gestart gericht op de verbetering van de samenwerking centrumgemeente Vlissingen en CZW-bureau. Ook dit traject vergt extra inzet van Vlissingen. Om te voorkomen dat de hoge werkdruk een negatieve invloed heeft op de kwaliteit van de bestuurlijke besluitvorming, is tijdelijke uitbereiding door inhuur van een medewerker going concern centrumtaken noodzakelijk. De kosten hiervoor zijn € 35.416 in 2021 en € 90.000 in 2022.

C.10) Regio-overstijgende casuïstiek

Voor een deel van de cliënten, met name cliënten die uitstromen uit detentie of een verslavingskliniek, bestaat in de regio Zeeland geen passende voorziening. Zij zijn genoodzaakt ondersteuning buiten de regio te zoeken. Het gaat niet om beschermd wonen in de zin van de Wmo, dus het convenant Landelijke toegankelijkheid en de regeling Tijdelijk verblijf zijn niet van toepassing. Over deze cliënten is er onduidelijkheid welke centrumgemeente verantwoordelijk is voor de financiering van zorg: de centrumgemeente van afkomst of de centrumgemeente waar de voorziening gevestigd is. Dat heeft tot gevolg dat cliënten uit Zeeland geweigerd worden of dat er ondersteuning wordt geboden zonder dat daarvoor wordt betaald door een centrumgemeente. De VNG is bezig met het opstellen van een notitie over hoe te handelen bij deze cliënten om dit (landelijke) knelpunt weg te nemen. Vooruitlopend daarop wordt voor 2021 voor het verwachte aantal cliënten afkomstig uit regio Zeeland een budget beschikbaar gesteld van € 0,5 miljoen.

C.11) Toegang tot BW en intensieve begeleiding thuis

De Zeeuwse gemeenten zijn actief bezig met de inhoudelijke doorontwikkeling van beschermd wonen conform de visie Dannenberg (van beschermd wonen naar beschermd thuis). In de Versnellingsagenda beschermd wonen en maatschappelijke opvang Zeeland is tussen de 13 gemeenten afgesproken de toegang per 1 januari 2022 her- en lokaal in te richten. Door de toegang lokaal te beleggen kan er meer aansluiting gezocht worden bij de lokale zorginfrastructuur van de gemeenten in Zeeland. De lasten van deze herinrichting van de toegang zijn € 204.156 per jaar voor 2021 en 2022.

C.12) Eleos meerkostenregeling 2020 BW

Een zorgaanbieder beschermd wonen (BW), Eleos, heeft een rechtmatig beroep gedaan op compensatie voor meerkosten over de periode maart t/m december 2020 Het gaat om een bedrag van € 16.121, dat ten laste komt van 2021.

C.13) GGD Zeeland 4e begrotingswijziging 2021 (tijdelijke hulpconstructie)

De 4e begrotingswijziging van de GGD Zeeland betreft een verhoging van de gemeentelijke bijdrage van de gemeente Vlissingen t.b.v. van de hulpconstructie in 2022. Deze hulpconstructie is noodzakelijk om meer sturing op doelmatigheid en executiekracht

mogelijk te maken en daarmee de bedrijfsvoering van de GGD te verbeteren. Het gaat om een bedrag van € 34.702 in 2022.

C.14) GGD Zeeland 5e begrotingswijziging 2021 (tekort jeugd)

De 5e begrotingswijziging GGD Zeeland heeft o.a. betrekking op een tekort van het organisatieonderdeel Inkooporganisatie Jeugd Zeeland over 2021. Het tekort voor 2021 van € 455.283 wordt ten laste gebracht van de extra rijksbijdrage voor jeugd uit de meircirculaire 2021 van € 1.229.899. Eerder zijn hierop reeds de kosten voor Intervence van € 566.313 in mindering gebracht (post C.56, tabel 5.3 inspectierapport 2020).

C.15) Buurteams

Het verbetervoorstel ombouw ondersteuningsinfrastructuur (buurteams) is een belangrijk onderdeel van verschillende verbetervoorstellen vanuit het artikel 12 proces. Zie hiervoor ook maatregel 3 uit paragraaf 4.4 van dit inspectierapport. De realisatie is van belang voor het slagen van de voorstellen m.b.t. de aanbesteding Wmo, de integrale toegang en het realiseren van onze taakstelling. Het is een belangrijk onderdeel van de 'beweging naar voren', door de ondersteuning meer in het voorliggend veld te organiseren en minder als maatwerkvoorziening te verstrekken. Wanneer inwoners niet met lichte ondersteuning vanuit de buurtteams geholpen kunnen worden, komen meer vragen bij de toegang en zullen meer inwoners in aanmerking komen voor maatwerkvoorzieningen. Dat verhoogt de kosten op die onderdelen en zet de realisatie van de taakstelling onder druk. Om te zorgen dat de buurtteams tijdig kunnen starten in 2022 is een extra investering van € 680.853 in 2022 nodig. Dit bedrag bestaat voor circa € 395.000 uit een budgetoverheveling van 2021 naar 2022 van de posten jongerenwerk, kwetsbare groepen, eenzaamheid ouderen, mantelzorgregelingen en buurtteams. Daarnaast bestaat het bedrag voor circa € 286.000 uit de posten buurtteams 2022 en NPO gelden onderwijs 2022.

C.16) Regieteam complexe casuïstiek

Het Regieteam kreeg vanaf mei 2021 een incidentele fte casusregisseur om de extra instroom van cliënten van gecertificeerde instellingen op te vangen. Dit is gelukt en eveneens is voorkomen dat voor deze cliënten externe casusregie moest worden ingezet. Hiermee heeft deze incidentele fte zichzelf terugverdiend. Een casusregisseur bij het eigen Regieteam geeft meer grip en is goedkoper. Daarom is besloten de incidentele fte van 2021 structureel te maken in 2022. Daarnaast is de constatering dat een bepaalde mate van inzet van externe casusregie blijft bestaan en een groei in het aantal complexe casussen wordt verwacht. Aanvullend is daarom besloten vanaf 2022 nog een extra casusregisseur bij het eigen Regieteam aan te stellen. De extra lasten hiervoor zijn € 173.520 in 2022.

C.17) Gezond in de Stad (GIDS)

De budgetoverheveling 2021-2022 van € 24.000 van de GIDS-middelen 2021 is noodzakelijk omdat de gemeente Vlissingen in 2022 blijft inzetten op het bestrijden van gezondheidsachterstanden en op preventie. Deze middelen zullen via de buurtteams voor die doeleinden benut worden. Tot en met 2021 werden de middelen ingezet voor gezondheid en preventie via een subsidieregeling/aanjaagfonds voor lokale initiatiefnemers die activiteiten en/of interventies opzetten. Van die regeling is niet adequaat/voldoende gebruik gemaakt, waardoor het budget in de afgelopen jaren niet volledig benut kon worden. Door de middelen gericht in te zetten via interventies vanuit de buurtteams zal het beoogde resultaat effectiever worden behaald.

C.18) GGD Zeeland 2e begrotingswijziging 2021 (Inkooporganisatie Jeugd)

De hogere lasten van de Inkooporganisatie Jeugd Zeeland (IJZ) van voor Vlissingen incidenteel € 36.383 in 2021 en € 18.761 in 2022 en structureel € 18.594 vanaf 2021 zijn verbonden met het door de bestuurscommissie goedgekeurde verbeterplan voor de IJZ. Deze verbetering stelt de IJZ in staat haar taken op het terrein van data-analyse en contractmanagement te verbeteren. Met een strakkere sturing op gegevens en leveranciers ontstaat meer grip op het verminderen van zorg in natura.

C.19) WvGGZ

In de programmabegroting 2021-2024 zijn de toegewezen rijks gelden voor de WvGGZ ad € 21.000 voor 2021 (€ 21.100 in 2022, € 20.200 in 2023 en € 19.200 vanaf 2024) ten onrechte afgeraamd ten gunste van de algemene reserve. Dit budget is echter benodigd voor de invoering van de WvGGZ. In de 1e bestuursrapportage 2021 is dit gecorrigeerd.

C.20a) Diverse budgetten 2021

Via deze post worden diverse budgetten 2021 via O&O goedgekeurd die betrekking hebben op de budgetoverhevelingen 2021-2022 sociaal domein en werk & inkomen (zie ook de posten C.17 en C.20b). Het betreft de volgende budgetten 2021:

- Begroting 2021, 3.3.9 Septembercirculaire 2020 hogere kosten specifiek Vlissingen van € 6000. Dit betreft de decentralisatie-uitkering Gezond in de Stad.
- Tweede bestuursrapportage 2021, 3.1.12 Septembercirculaire 2021 specifiek Vlissingen van € 32.476. Dit betreft de Coronacompensatie ten aanzien van jeugd.
- Begrotingswijziging 2021, Decembercirculaire 2020 Coronacompensatie SD en WI van € 104.000. Dit betreft de Coronacompensatie gemeentelijk schuldenbeleid.
- Eerste bestuursrapportage 2021, 3.2.24 vroegsignalering van € 70.000 (structureel). Dit betreft de vroegsignalering schulden, die sinds 2021 een nieuwe wettelijke taak is als gevolg van een wijziging in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs).
- Tweede bestuursrapportage 2021, 3.1.10 Meicirculaire 2021 specifiek Vlissingen van € 59.000. Dit betreft de maatschappelijke begeleiding van statushouders.

C.20b) Budgetoverhevelingen 2021-2022 SD en WI

De volgende budgetoverhevelingen tussen 2021 en 2022 zijn via deze post O&O goedgekeurd:

- Coronagelden jeugd van € 32.476. In 2021 worden de ontvangen coronamiddelen jeugd niet volledig benut. Deze middelen kunnen in 2022 worden ingezet voor jeugdpreventie. Geconstateerd is namelijk dat bepaalde groepen jongeren gevolgen ondervinden van de Covidperiode. Om te voorkomen dat hieruit in een later stadium een beroep op jeugdzorg volgt, moet hier vanuit de buurtteams preventief op worden ingezet.
- Coronacompensatie gemeentelijk schuldenbeleid van € 104.000 en vroegsignalering van € 70.000. De implementatie van de taak vroegsignalering in de integrale toegang van de gemeente Vlissingen was voorzien in 2021. Juridisch onderzoek heeft aangetoond dat implementatie van de taak vroegsignalering in 2021 niet haalbaar is. In de Eerste bestuursrapportage 2021 was aanvullend op het uitvoeringsbudget van Orionis structureel € 70.000 beschikbaar gesteld voor formatie voor uitvoering van deze taak in de integrale toegang. Daarnaast was het de verwachting dat het incidentele budget algemeen gemeentelijk schuldenbeleid 2021 van € 104.000 in 2021 ook ingezet zou gaan worden voor het realiseren van de vroegsignalering in de integrale toegang. Aangezien de implementatie in 2021 niet mogelijk blijkt, wordt er geen beroep gedaan op deze voor 2021 beschikbaar gestelde bedragen. Om de taak vroegsignalering te realiseren in 2022 worden deze middelen via een budgetoverheveling overgeheveld naar 2022.
- Inhuurbudget team Wmo/jeugd van € 166.000. Voor extra tijdelijk capaciteit voor het team Wmo en jeugd is in de Eerste bestuursrapportage 2021 extra budget voor 2021 van € 258.000 opgenomen. Dit extra budget voor 2021 is reeds via O&O geaccordeerd (post C.50, tabel 5.3 Inspectierapport 2020). Omdat de werkzaamheden in 2022 doorlopen dient € 166.000 te worden overgeheveld van 2021 naar 2022.
- Inburgering van € 97.000. In de meicirculaire 2021 zijn extra gelden toegekend voor taallessen. De afspraken met de taalaanbieders voor het aanbieden van deze lessen zijn nog niet afgerond. De inschatting is hierdoor dat de lessen in 2022 gegeven gaan worden. Daarnaast worden er in januari 2022 nog kosten gemaakt voor de afronding en overdracht van de taken van de projectgroep aan de integrale toegang omdat er door vertragingen in de projectvoortgang sprake is van uitloop.

C.21) Orionis 2e begrotingswijziging 2021: extra lasten

Via O&O wordt goedkeuring gegeven aan de volgende extra lasten voor 2021 zoals opgenomen in de Tweede begrotingswijziging 2021 van Orionis: € 26.964 ten aanzien van TONK, € 164.349 voor bijzondere bijstand, € 178.000 voor de exploitatie en € 37.500 voor het p-budget.

C.22) Regiovisie Beschermd Wonen – Maatschappelijke Opvang

Landelijk dient de Norm voor Opdrachtgeverschap beschermd wonen en maatschappelijke opvang uiterlijk begin 2022 door de gemeenteraden te zijn vastgesteld. De niet vrijblijvende samenwerkingsafspraken die zijn vastgelegd, zijn gebaseerd op de aangescherpte Regiovisie Beschermd Wonen - Maatschappelijke Opvang die de 13 gemeenten samen met het CZW-bureau, in 2021 opgesteld hebben. Om alle betrokkenen de gelegenheid te bieden zich de materie snel eigen te maken, is laagdrempelige en transparante communicatie essentieel. Hiervoor is een communicatiebureau ingehuurd. De lasten hiervoor zijn € 12.487 in 2021.

C.23) Beschermd wonen nabetaling Juvent

Op verzoek van de gemeente Vlissingen heeft zorgaanbieder Juvent in 2020 extra cliënten in zorg genomen, bovenop de 2 cliënten waar het verleende jaarbudget 2020 voor deze zorgaanbieder op gebaseerd is. Daarom heeft er ten laste van het budget 2021 voor beschermd wonen een nabetaling plaatsgevonden aan Juvent van € 94.000.

C.24) Coronacompensatie Taxi De Vlieger

Betreft een Coronacompensatie van € 112.230 in 2021 aan Taxi De Vlieger om het Wmo-doelgroepenvervoer te waarborgen. De compensatie is 70% van de omzet voor de periode van 1 januari 2021 tot en met 30 september 2021 van niet gereden ritten in het Wmo-vervoer.

C.25) Leerlingenvervoer GGZ

Als gevolg van de aanbesteding voor het leerlingenvervoer is het budget voor leerlingenvervoer structureel bijgeraamd. Op basis van de nieuwe tarieven zijn de kosten met 25% gestegen ten opzichte van 2019. Een stijging van in totaal € 190.000 per jaar vanaf 2021. De stijging van de kosten heeft voor € 25.000 structureel betrekking op het leerlingenvervoer met een GGZ-indicatie.

C.26 Extra middelen jeugdzorg

Via de meicirculaire 2021 gemeentefonds heeft Vlissingen extra incidentele middelen gekregen m.b.t. de jeugdzorg van in totaal € 1,23 miljoen over 2021. De baten zijn rechtstreeks ten gunste gebracht van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. De door Vlissingen op grond hiervan geboekte extra lasten zijn gecorrigeerd en dienen via O&O onderbouwd te worden. Zie voor de systematiek ook posten A2 en A8 in paragraaf 5.2. Zoals eerder aangegeven zijn conform het uitgangspunt 4, zoals beschreven in paragraaf 4.2, de baten als gevolg van extra geld van het Rijk (gemeentefonds) geen (gedeeltelijke) structurele realisatie van de taakstelling. De taakstelling is gebaseerd op concrete maatregelen die de lasten moeten verminderen. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur. Eerder zijn deze extra middelen gebruikt voor het tekort jeugd (€455.283, zie post C14) en voor extra lasten als gevolg van de bestuurlijke fusie Jeugdbescherming West en Intervence (€ 566.313, post C.56, paragraaf 5.4 inspectierapport 2020). Ten aanzien van de resterende extra middelen jeugdzorg over 2021 van € 208.400 is de inspecteur akkoord gegaan om deze over 2021 eenmalig in te zetten voor de realisatie van de taakstelling.

C.27) Contractbeheer beschermd wonen juni-december 2021

Middels de aanbesteding beschermd wonen (BW) willen de 13 Zeeuwse gemeenten meer grip krijgen op de dienstverlening van de gecontracteerde aanbieders. Dit doen zij met name door kritische prestatie-indicatoren op te nemen in het contract BW. Contractbeheer

is noodzakelijk om deze resultaatgerichte uitvoering van de contracten in de praktijk nauwlettend te volgen en eventueel bij te sturen. Contractbeheer draagt ook bij aan een kosteneffectieve uitvoering van de dienstverlening en daarmee aan kostenbeheersing. Van meet af aan is een contractbeheerder nodig omdat de werkprocessen rond contractbeheer nog ingeregeld moeten worden. Er is dan ook tijdelijk een parttime contractbeheerder BW ingehuurd omdat nog niet duidelijk is hoeveel cliënten BW en aanbieders BW er overblijven, na de overgang van een groot aantal cliënten BW naar de Wlz. De inhuur is verlengd voor de periode juni-december 2021. De kosten daarvoor zijn € 60.800.

C.28) Aanbesteding beschermd wonen

Betreft extra inhuur van capaciteit voor de aanbesteding beschermd wonen. Deze is noodzakelijk om de deadline te halen voor de publicatie van de aanbestedingsdocumenten en daarna de tijdige ondertekening van de contracten beschermd wonen en implementatie daarvan in 2022. De lasten voor deze tijdelijke extra inhuur zijn € 10.000.

C.29) Contractbeheer en aanbesteding beschermd wonen 2022

Voortzetting contractbeheer beschermd wonen in 2022 (€ 112.788) is noodzakelijk voor de resultaatgerichte aansturing van de aanbieders. Daarnaast speelt de contractbeheerder een belangrijke rol in de voorbereiding van de nieuwe aanbesteding BW 2023-2025 waarin de transformatieambities geïntegreerd worden. Voortzetting inhuur inhoudelijke deskundige (€ 18.400) bij de voorbereiding aanbesteding beschermd wonen 2023-2025 is eveneens noodzakelijk om de ondersteuningsbehoefte van de resterende beschermd wonen cliënten (53% van de cliënten is overgegaan naar de Wlz per 2021) goed in beeld te krijgen. Bovendien speelt deze inhoudelijk deskundige een belangrijke rol bij de vertaling van de transformatieambities in de nieuwe aanbesteding en in de verbinding met aanpalende beleidsterreinen zoals jeugd en de integrale toegang. Een kostprijsonderzoek (geraamd bedrag € 20.000) is noodzakelijk omdat in de nieuwe aanbesteding een gewijzigde productenstructuur wordt gehanteerd en Vlissingen wettelijk verplicht is reële, kostendekkende tarieven te hanteren bij Wmo dienstverlening.

C.30) Onderzoek inrichting governance en inkoop

De 13 gemeenten in Zeeland werken samen op het gebied van de inkoop van jeugdhulp en beschermd wonen en maatschappelijke opvang, maar binnen verschillende samenwerkingsverbanden en uitvoeringsorganisaties. Doel van het van onderzoek hiernaar is te komen tot een concreet voorstel welke mogelijkheden er zijn om de inkoop van jeugdhulp en de inkoop van beschermd wonen, met een opmaat naar de inkoop van maatschappelijke opvang, in Zeeland te organiseren en binnen welk best passende governancestructuur dit vorm kan krijgen. De kosten zijn € 11.350 in 2022.

C.31) Investeringsbudget zorginfrastructuur

De middelen in de decembercirculaire 2021 over de jaarschijf 2021 voor jeugdhulp, robuust rechtsbeschermingssysteem, versterking ondersteuning wijkteams, impuls integraal werken en participatie (totaal € 525.687) worden via de resultaatbestemming van de Jaarrekening 2021 beschikbaar gesteld voor 2022 als budget zorginfrastructuur 2022, ten behoeve van de ombouw van de zorginfrastructuur en het versterken van de gemeentelijke beleidsregie (zie ook maartregel 1 in paragraaf 4.4). Voor hetzelfde doel worden ook de middelen in de decembercirculaire 2021 over de jaarschijf 2022 voor salarislasten zorgdomein jeugd en versterking ondersteuning wijkteams (totaal € 246.617) ingezet.

C.32) Goedkeuring inzet extra Rijksmiddelen voor realisatie taakstelling 2021

Het realiseren van een taakstelling betreft een daling van de lasten. Extra baten uit het gemeentefonds betreffen geen structurele realisatie van de taakstellingen en worden conform de uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 4.4 gelijk ten gunste gebracht van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur. Voor 2021 wordt eenmalig toegestaan de volgende extra Rijksmiddelen incidenteel in te zetten voor de realisatie van de taakstelling dat jaar via de vrijval van de betreffende budgetten:

- Decembercirculaire 2020, specifiek Vlissingen (€ 96.625, begrotingswijziging 2021).
- Decembercirculaire 2020, coronacompensatie sociaal domein en werk & inkomen (€ 679.000, Begrotingswijziging 2021).
- Meicirculaire 2021, hogere kosten centrumgemeentetaken (€ 841.200, Tweede bestuursrapportage 2021 post 3.1.10)
- Septembercirculaire 2021, specifiek Vlissingen (€ 764.560, Tweede bestuursrapportage 2021 post 3.1.12).
- Decembercirculaire 2021, hogere kosten centrumgemeentetaken (€ 1.131.145, jaarrekening 2021).

In totaal een bedrag van € 3.512.530.

C.33) Compensatie meerkosten Corona regiomiddelen

Net als in 2020 was ook in 2021 de meerkostenregeling Corona van kracht. Deze regeling betreft de compensatie van meerkosten voor zorgaanbieders voor de centrumtaken BW, MO en VO die voortkomen uit het volgen van de richtlijnen van het RIVM in het kader van COVID-19. Over 2021 is hiervoor € 188.899 uitbetaald aan de zorgaanbieders.

C.34) Cliënt- en naastenperspectief 2022

De Zeeuwse gemeenten hebben in de Regiovisie BW MO (2022-2025) afgesproken om voor preventie op regionaal niveau een kennisdelingsstructuur op te zetten in de vorm van inspiratiesessies op thema. Daarnaast hebben de gemeenten afgesproken om de inzet van cliënten- en naastenperspectief bij de totstandkoming van beleid te borgen. De Wet maatschappelijke ondersteuning verplicht gemeenten hiertoe. De lasten voor 2022 zijn € 14.000.

C.35) Programmacoördinator MO

Voor een goede samenwerking op Zeeuws niveau is een Programmacoördinator maatschappelijke ondersteuning noodzakelijk om tot integraal, effectief en breed gedragen beleid te komen. Deze rol is in eerste instantie met betrekking tot de transformatieopgave van 'beschermd wonen en maatschappelijke opvang' gedeeltelijk ingevuld door adviesbureau Nautus. Dit contract liep af op 30 april 2022. De kosten voor een vaste programmacoördinator voor dit onderdeel zijn voor de periode mei-juni 2022 € 25.000.

C.36) Uittredingsprogramma's voor prostituees 2022

Voor de uittreding van prostituees ontvangt de gemeente Tilburg in 2022 voor de regio's Zeeland en West- en Midden-Brabant een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds. Het bedrag voor de regio Zeeland van € 66.325 is door de gemeente Tilburg overgemaakt aan regiogemeente Vlissingen. Voor de uitvoering van het uittredingsprogramma heeft Vlissingen dit bedrag ter beschikking gesteld aan de GGD Zeeland.

C.37) Indexatie OVA budget

Via de decembercirculaire 2021 heeft Vlissingen structureel extra middelen ontvangen voor de sterke salarisverhogingen in de zorg (Wmo). Voor heel 2022 gaat het om een bedrag van € 124.175 dat oploopt tot € 138.920 in 2026. Deze middelen zijn noodzakelijk omdat de salarislasten in de zorg extra stijgen door hogere cao-akkoorden. Daarnaast ontstaat financiële druk bij zorgaanbieders doordat Vlissingen gaat werken met het lumpsum bedrag.

C 38) Dienstverleningsovereenkomst Orionis inburgering

Vanaf 1 januari 2022 heeft de gemeente Vlissingen de regietaak van de nieuwe Wet inburgering gekregen. Dit houdt in dat de gemeente de regie heeft over en daarnaast ook verantwoordelijk zijn voor de inkoop van de verplichte onderdelen van de inburgering waaronder het financieel ontzorgen en de Module Arbeidsmarkt en Participatie MAP. Daarom is vanaf 1 januari 2022 een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met Orionis voor het financieel ontzorgen en de MAP. De lasten hiervoor zijn in 2022 € 43.690 (financieel ontzorgen) en € 7.939 (MAP). De gemeente heeft hiervoor extra middelen gekregen via het gemeentefonds en via een specifieke uitkering.

C.39) Dienstverleningsovereenkomst Vluchtelingenwerk inburgering

Vanaf 1 januari 2022 heeft Vlissingen de regietaak van de nieuwe Wet inburgering gekregen. Dit houdt in dat de gemeente de regie heeft over en daarnaast ook verantwoordelijk zijn voor de inkoop van de verplichte onderdelen van de inburgering waaronder de maatschappelijke begeleiding (MB) en het participatieverklaringstraject (PVT). Vanaf 1 januari 2022 is hiervoor een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met Vluchtelingenwerk voor de maatschappelijke begeleiding aan statushouders en participatieverklaringstrajecten. Daarnaast wordt de huidige subsidiërelatie met Vluchtelingenwerk voor de basisdienstverlening voortgezet. De lasten hiervoor in 2022 zijn € 38.182 (MB), € 7.344 (PVT reguliere inburgeraars) en € 6.900 (PVT ondertussengroep). De gemeente heeft hiervoor extra middelen gekregen via het gemeentefonds en via een specifieke uitkering.

C.40) Evaluatie toegang BW

In de periode februari tot en met april 2022 is er een plan opgesteld voor de evaluatie van de nieuwe toegang tot beschermd wonen. In de periode juni tot en met november 2022 is dit verder voorbereid en uitgevoerd. Hiervoor is een externe ingehuurd. De lasten van deze externe inhuur zijn € 12.500.

C.41) Onderzoek ideaal zorglandschap BW

In 2022 is de regiovisie beschermd wonen en opvang in Zeeland door de 13 gemeenteraden vastgesteld. De regiovisie schetst de ambities voor de komende drie jaar in relatie tot de transformatieopgave 'van beschermd wonen naar beschermd thuis'. Een belangrijk onderdeel van de transformatieopgave is het bevorderen en stimuleren van een soepele terugkeer naar de wijk waarbij we het aanbod willen invullen vanuit de behoefte van cliënten en in lijn met de visie Dannenberg. Om dit te kunnen bewerkstelligen is eerst een zorgvuldig onderzoek nodig naar het zorglandschap binnen de provincie Zeeland. Er is op dit moment onvoldoende inzicht hierin en dit inzicht vormt de basis voor visievorming en verdere uitvoering daarvan. De lasten voor dit onderzoek zijn in 2022 € 65.000.

C.42) WUP-portaal

Voor de toegang tot beschermd wonen werken gemeenten en zorgaanbieders vanaf 2018 met het zogenaamde WUP-portaal. Het WUP-portaal is een online beveiligd berichtenportaal, a) voor het uitwisselen van inhoudelijke documenten voor de toegang en b) dat fungeert als beveiligd gegevensknooppunt voor het iWmo-berichtenverkeer tussen gemeenten en zorgaanbieders. Met de wijzigingen in de toegang per 1-1-2022, waren er ook wijzigingen nodig in het gebruik van het WUP-portaal (zowel op techniek als op inhoud). Acknowledge is de leverancier/applicatiebeheerder van het WUP-portaal en zorgt ervoor dat de nodige aanpassingen worden doorgevoerd. De lasten voor de aanpassingen zijn € 6.420 in 2022.

C.43) Berichtenverkeer beschermd wonen

Een herinrichting van het berichtenverkeer beschermd wonen is nodig om ongewenste effecten, zoals (niet limitatief): het mislopen van eigen bijdragen, foutieve betalingen aan zorgaanbieders, onvoldoende sturingsmogelijkheden door het ontbreken van adequate informatie voor monitoring en onvoldoende actueel zicht op de inzet van beschermd wonen en dus op de beschikbare plekken. Daarnaast verplicht de verandering in de landelijke werkwijze van het CAK (gedeeltelijk) tot aanpassing van het berichtenverkeer. De lasten hiervoor zijn € 249.611 in 2022 en daarna vanaf 2023 € 71.944 structureel.

C.44) Programmacoördinator beschermd wonen

In de Zeeuwse samenwerking ten aanzien van beschermd wonen is de afgelopen periode steeds gebruik gemaakt van een projectleider van bureau Nautus. De komende twee jaar staat in het teken van de uitwerking van de regiovisie beschermd wonen, het na besluitvorming inregelen van de governancestructuur en de inkoop en aanbesteding van beschermd wonen. Gezien de hoeveelheid werk die dat met zich meebrengt en de coördinatie die nodig is op al deze onderwerpen is besloten om hier vanaf 1 juli 2022 met een programmacoördinator uit eigen geledingen te gaan werken. De inhuur van Bureau

Nautus is per 1 juli 2022 gestopt. De lasten hiervoor zijn in totaal € 215.000 over de periode 2022-2024.

C.45) GGD Zeeland begroting 2023-2026 en woonplaatsbeginsel

In de begroting 2023-2026 van de GGD Zeeland is een stijging van de lasten opgenomen met betrekking de jeugdhulp (zorg in natura) van € 769.665 voor 2023, € 1.112.510 voor 2024 en € 1.112.508 vanaf 2025. Deze extra bedragen zijn nodig omdat de vraag naar jeugdzorg naar verwachting blijft toenemen de komende jaren. Deze verwachting is gebaseerd op prognoses van de Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland (IJZ) op grond van de voorlopige zorg in naturakosten uit de Monitor jeugdhulp t/m december 2021, verhoogd met prijsindexering.

Daarnaast zijn vanaf 2022 voor een bedrag van € 1.868.000 per jaar de verwachte extra lasten als gevolg van het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugdwet verwerkt in de begroting van Vlissingen. Het gaat hier om uitgaven door Vlissingen voor Vlissingse jeugdigen die verblijven in voorzieningen verblijfszorg welke zijn gevestigd in andere gemeenten die voorheen deze kosten moesten betalen. De naar verwachting structurele financiële effecten waren door de GGD nog niet in de begroting verwerkt. Op basis van de compensatie door het Rijk zoals verwerkt in de meicirculaire 2021 is dit bedrag al wel in de begroting 2022 van Vlissingen geraamd.

C.46) Contractbeheer BW okt-dec 2022

Het contract voor de inhuur contractbeheer beschermd wonen (BW) (via Significant) liep af per 1 oktober 2022. Verlenging onder gelijkblijvende voorwaarden voor het vierde kwartaal in 2022 was noodzakelijk. Contractbeheer levert een belangrijke bijdrage aan de beoogde resultaatgerichte sturing van BW en aan het daadwerkelijk in gang zetten van de transformatie door de zorgaanbieders. De contractbeheerder levert tevens een grote bijdrage aan de voorbereiding van de inkoop BW 2023 en de nieuwe aanbesteding BW per 2024.

C.47) Verdeelsleutel centralekosten GVC

De verdeelsleutel van de kosten voor de centrale van de Gemeentelijke Vervoercentrale Zeeland (GVC) met betrekking tot het Wmo-vervoer en jeugdzorgvervoer is aangepast. De oude Walcherse verdeelsleutel dateerde uit 2015 en was 1 verdeelsleutel voor alle vervoerstromen. Een actualisatie van deze verdeelsleutel was op zijn plaats om te zorgen dat iedere gemeente betaalt voor het werk dat de GVC voor die gemeente doet. Voor Vlissingen betekent dit extra lasten van € 11.452 in 2022 en vanaf 2023 € 20.124 structureel per jaar.

C.48) Energietoeslag

Via de meicirculaire 2022 (€ 2,6 miljoen) en de septembercirculaire 2022 (€ 2 miljoen) heeft Vlissingen een eenmalige energietoeslag gekregen. Het doel van deze eenmalige energietoeslag is om huishoudens met een laag inkomen (maximaal 120% van het sociaal minimum) tegemoet te komen in de per 1 januari 2022 fors gestegen energielasten. Deze regeling is eenmalig en enkel in 2022 te verstrekken.

C.49) Wmo

De lasten van de Wmo stijgen naar verwachting met € 3,1 miljoen structureel. Dit heeft te maken met een verwachte stijging van het aantal cliënten en de prijzen op het vlak van begeleiding en dagbesteding, huishoudelijke hulp, woonvoorzieningen en woondiensten, vervoersvoorzieningen en rolstoelvoorzieningen. Overigens is er via de gunning Wmo aanvullende zorg per 1-7-2022 overgestapt naar een lumpsum financiering (zie ook hoofdstuk paragraaf 4.5). Dit levert een bezuiniging op van € 2,6 miljoen structureel op.

C.50) Levenslooppunt ketenveldnorm Veiligheidsregio Zeeland

De levenslooppunt is een samenwerking voor inwoners met verward gedrag en een hoog veiligheidsrisico. Dit met als doel te zorgen voor betere samenhang tussen ondersteuning, zorg en veiligheid op het juiste moment waarbij continu contact wordt onderhouden met de

betrokken. De gemeente heeft een taak in de levensloopfunctie vanuit de wettelijke taken in het sociaal domein (met name Wmo en PW) en de aanpak personen met verward (onbegrepen) gedrag. De lasten zijn € 33.008 in 2022 en € 14.131 structureel.

C.51) Geweld hoort nergens thuis

De opgave is om huiselijk geweld en kindermishandeling terug te dringen, de schade ervan te beperken en zo de cirkel van geweld, de overdracht van generatie op generatie te doorbreken. Door middel van het aanstellen van een projectleider voor de periode van ongeveer 1 jaar wordt de doorwikkeling van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming uitgevoerd door middel van het implementeren en borgen van de werkende elementen in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Voor de inhuur van een projectleider is voor 2022 een SPUK toegekend vanuit het Rijk. De lasten hiervoor zijn in 2022 € 75.000.

C.52) Meerkosten transitieperiode Wmo

De samenwerkingspartners Wmo, Naerebout Combinatie en Zeeuws Bakken, hebben aandacht gevraagd voor de financiële risico's die ontstaan in de zogenaamde transitieperiode, de overgang van de oude naar nieuwe werkwijze. Het betreft risico's als:

- de tussentijdse evaluatie van Wmo-beschikkingen meer tijd vergt dan beoogd vanwege de eisen die de wet en het college hieraan stellen;
- beschikkingen die dóórlopen, bijvoorbeeld doordat afbouw in uren beperkt of niet mogelijk is, of doordat de inwoner niet akkoord gaat met de toewijzing voor een algemene voorziening;
- beschikkingen die dóórlopen omdat er nog geen tussentijdse evaluatie heeft plaatsgevonden. De inwoner houdt dan het recht op het aantal uren in diens beschikking. Afbouw is niet mogelijk.

Op basis van een gezamenlijk bepaalde systematiek is berekend wat de omvang is van meerkosten die Zeeuws Bakken en Naerebout Combinatie maken in de transitieperiode. Hiervoor wordt in 2022 eenmalig € 518.077 beschikbaar gemaakt.

C.53) Intensieve begeleiding thuis beschermd wonen

Betreft O&O-accordering van de bedragen van post 3.3.39 Begroting 2021 'Intensieve begeleiding thuis beschermd wonen' ten behoeve van het aframen van deze bedragen via post 3.1 Eerste Berap 2022.

C.54) Aanschaf vakapplicatie Jeugdwet en Wmo

Betreft O&O-accordering van het bedrag van post 3.4.24 Begroting 2022 'Aanschaf vakapplicatie Jeugdwet en Wmo' ten behoeve van het aframen van dit bedrag via post 3.11 Tweede Berap 2022.

C.55) Huisvesting kwetsbare jongeren

Het ministerie van BZK heeft middelen ter beschikking gesteld voor de huisvesting van kwetsbare groepen via een specifieke uitkering. Vlissingen heeft het bedrag van € 54.600 ontvangen voor de verbouw van opvang. Door deze verbouw dient de grootschalige opvang in Foyer de Jeunesse getransformeerd te worden in kleinschalige opvang met een sterker accent op begeleiding. De kansen op duurzaam herstel van kwetsbare jongvolwassenen worden hierdoor groter.

C.56) Lokaal preventieakkoord

De gemeente Vlissingen heeft een specifieke uitkering ontvangen van € 30.000 m.b.t. het lokaal preventieakkoord. Vlissingen zet deze middelen in voor initiatieven die zijn voortgekomen uit het preventieakkoord. Dit zijn initiatieven die de volksgezondheid bevorderen en waar een preventieve werking van uit gaat.

C.57) Verzamel O&O 2022

Via een verzamel O&O zijn de volgende posten geaccordeerd:

- Begroting 2022, post 3.3.17, Uitbreiding functioneel beheer Wmo en Jeugd: In relatie tot de ontwikkelingen in het sociaal domein is aanvullende capaciteit nodig voor het functioneel beheer ten behoeve van het sociaal domein. Dit domein groeit fors en dat vraagt om extra capaciteit. Voor de procesontwikkeling/klantproces/data analyse is 1 fte. De lasten hiervoor zijn € 75.000 structureel vanaf 2022.
- Begroting 2022, post 3.4.7, Sociaal domein artikel 12 PvA en Ontwikkelagenda: Om de taakstelling voor het terugdringen van het tekort op het sociaal domein te behalen en uitvoering te geven aan de acties, maatregelen en verbetervoorstellen in het kader van het Plan van Aanpak artikel 12 zijn investeringen nodig. Voor 2022 is hiervoor eenmalig € 1,314 miljoen beschikbaar.
- Eerste Bestuursrapportage 2022, post 3.4, Aanpak energiearmoede: Het Rijk heeft in 2022 via een specifieke uitkering € 454.000 ter beschikking gesteld om aan huishoudens die energiearmoede ervaren ondersteuning te bieden. Deze ondersteuning moet bestaan uit het bieden van energiebesparende maatregelen om de energierekening te verlagen.
- Eerste Bestuursrapportage 2022, post 3.9, NPO gelden voor buurtteams: Het verbetervoorstel herstructurering ondersteuningsinfrastructuur buurtteams is onderdeel van verschillende verbetervoorstellen vanuit het artikel 12 proces. De realisatie is van belang voor het slagen van de voorstellen m.b.t. de aanbesteding Wmo, de integrale toegang en het realiseren van onze taakstelling. Het is een belangrijk onderdeel van de 'beweging naar voren', door de ondersteuning meer in het voorliggend veld te organiseren en minder als maatwerkvoorziening te verstrekken. Wanneer inwoners niet met lichte ondersteuning vanuit de buurtteams geholpen kunnen worden, komen meer vragen bij de toegang en zullen meer inwoners in aanmerking komen voor maatwerkvoorzieningen. Dat verhoogt de kosten op die onderdelen en zet de realisatie van de taakstelling onder druk. De specifieke uitkering NPO gelden wordt specifiek voor € 120.000 ingezet voor de preventieve ondersteuning aan de jeugdigen.
- Eerste Bestuursrapportage 2022, post 3.19, Correctie septembercirculaire 2021 uitvoeringskosten: In de septembercirculaire 2021 waren drie negatieve mutaties voor de jaarschijf 2022 opgenomen (Uitvoeringskosten SVB PGB Jeugd € 19.569, Uitvoeringskosten SVB PGB Wmo € 56.050 en Verrekening stelpost jeugd € 19.792). In de Tweede Bestuursrapportage 2021 zijn deze bedragen in mindering gebracht op het budget inkoop jeugd. In het verleden werden negatieve mutaties op deze onderdelen echter in mindering gebracht op het begrotingssaldo. Bij de Tweede Bestuursrapportage 2021 is dit per abuis niet gedaan. In de Eerste Bestuursrapportage 2022 zijn deze drie posten daarom gecorrigeerd.
- Eerste Bestuursrapportage 2022, Overige voordelen < 25.000: Dit betreffen een aantal voor- en nadelen op het programma sociale samenhang op het vlak van ICT-voorzieningen inburgering, ondersteuning inburgering, verkoop van een voertuig en brandstoffen wagenpark accommodaties. In totaal een nadeel van € 26.144 in 2022 en € 5.000 structureel vanaf 2023.
- Eerste Bestuursrapportage 2022, post 3.19, Opvang vluchtelingen Oekraïne: In maart 2022 hebben de veiligheidsregio's het verzoek gekregen elk 2.000 opvangplaatsen voor vluchtelingen uit Oekraïne te realiseren. De gemeenten Vlissingen heeft op verzoek van de Veiligheidsregio Zeeland werk gemaakt van de opvang van vluchtelingen. Voor de opvang en registratie van vluchtelingen zijn € 250.000 aan kosten gemaakt, die volledig gecompenseerd worden via een specifieke uitkering.
- Tweede Bestuursrapportage 2022, post 3.18, Opvang vluchtelingen Oekraïne: Zie ook bovenstaande post uit de Eerste Bestuursrapportage 2022. De middelen van naar verwachting € 3,3 miljoen (inclusief bovenstaande € 250.000) worden via een specifieke uitkering beschikbaar gesteld. De kosten die op dit moment zijn gemaakt zijn € 1,8 miljoen (inclusief de bovenstaande 250.000) en zijn dus lager dan de specifieke uitkering. Het restant van € 1,5 miljoen wordt gestort in een bestemmingsreserve Opvang vluchtelingen. Deze reserve is nodig omdat in 2023 de contracten voor huisvesting aflopen en daarom zal naar nieuwe alternatieven moeten

worden gezocht of zullen investeringen gedaan moeten worden om de opvang (op langere termijn) voort te kunnen zetten.

- Tweede Bestuursrapportage 2022, post 3.1, Minder opbrengsten doorbelasting servicekosten De Combinatie: De Brede School 'De Combinatie' kent verschillende huurders. Conform de overeenkomsten met deze partijen belast Vlissingen de servicekosten aan de hand van een verdeelsleutel door. In de afgelopen jaren waren er wisselingen in huurders, o.a. het vertrek van Porthos. Uit de nieuwe berekeningen, conform de overeenkomsten met de huidige huurders, blijkt dat door de wijziging in huurders er structureel minder servicekosten terugontvangen wordt dan in de begroting vermeld staat. De lagere opbrengst van € 40.000 structureel vanaf 2022 is als nadeel in de Tweede Bestuursrapportage 2022 opgenomen.
- Tweede Bestuursrapportage 2022, post 3.3, GGZ-vervoer jeugd: Op basis van de kosten over de eerste zeven maanden van 2022 wordt een stijging geconstateerd van het aantal ritten GGZ-vervoer jeugd. Navraag bij vervoerder en indicatiestellers leert dat sprake lijkt van een combinatie van het effect van het nieuwe woonplaatsbeginsel en daarnaast het vervoer van meer op school uitgevallen jongeren naar dagbesteding en behandeling. Op basis van deze toename is het budget voor 2022 met € 80.000 bijgesteld. In de begroting 2023 is het budget GGZ-vervoer jeugd structureel bijgesteld.
- Tweede Bestuursrapportage 2022, post 3.4, Hogere kosten gas en energie: Er zijn de in 2022 veel ontwikkelingen geweest die de energieprijzen naar een veel hoger niveau getild hebben. Eind 2021 en begin 2022 werd deze stijging veroorzaakt door de betere verwachtingen inzake de Coronapandemie en de weer toenemende economische activiteiten in de wereld. In 2022 is Rusland en Oekraïne binnengevallen en de EU/VS hebben Rusland sancties opgelegd, met als gevolg minder gasimport uit Rusland en stijgende prijzen. Daar komt nu nog bij dat de leidingen van Noord Strem 1 en 2 na onderwaterexplosies buiten gebruik zijn gesteld en deze zullen op korte termijn niet operationeel zijn. Op de wereldmarkt is de vraag naar vloeibaar gas extreem gestegen, met als gevolg extreem hoge gasprijzen en mede daardoor ook extreem hoge elektriciteitsprijzen. Voor Vlissingen betekent dit voor 2022 € 97.000 aan extra lasten.
- Tweede Bestuursrapportage 2022, post 3.15, Boekwinst oud archief toevoeging aan reserve Accommodaties: Vlissingen heeft besloten om, ter uitvoering van het door de raad vastgestelde 'Accommodatieplan op Hoofdlijnen' (AoH), het voormalig archiefpand in de verkoop te zetten. De opbrengst van € 660.000 wordt (conform het AoH) toegevoegd aan de reserve Revitalisering gemeentelijk accommodatiebestand. Dit pand had geen boekwaarde meer.
- Tweede Bestuursrapportage 2022, post 3.16, Sloop- en vergroeningskosten Westerzicht 64/66 toevoeging aan Algemene reserve: In 2022 stond de sloop en vergroening van Westerzicht 64/66, conform het AoH, begroot voor een totaalbedrag van € 184.890. De sloop wordt uitgesteld naar 2023/2024. Dit is afhankelijk van de huidige huurder (Kinderopvang Walcheren) die er nog geheel/gedeeltelijk in 2023 in blijft zitten. Het voor 2022 begrote bedrag voor de sloop en vergroening wordt in de algemene reserve gestort.
- Tweede Bestuursrapportage 2022, post 3.17, Inburgering: De gemeente is wettelijk verplicht om nieuwkomers te huisvesten en in te burgeren. Bij het inburgeren zijn er verplichte onderdelen welke de gemeente moet organiseren voor de nieuwkomers. Hiervoor is er budget vanuit het Rijk beschikbaar gesteld van € 250.000 in 2022.
- Tweede Bestuursrapportage 2022, Overige voor- en nadelen: Dit betreffen een aantal voor- en nadelen op het programma sociale samenhang op het vlak van verdeelsleutel centrale kosten GVC (reeds eerder via O&O goedgekeurd, zie post C.47 in tabel 5.3), afrekening speelstad, afboeken budget speeltuinen, lokaal preventieakkoord, revitalisering accommodaties, licentiekosten verhuurpakket en vluchtelingen werk. In totaal een resterend voordeel van € 39.000 in 2022 en € 4.000 structureel vanaf 2023.

C.58) Budgetoverhevelingen sociaal domein 2022-2023

De volgende budgetoverhevelingen tussen 2022 en 2023 zijn via deze post O&O goedgekeurd:

- Buurteams: € 772.000 ten behoeve van de dekking voor de organisatiekosten van het Buurtbedrijf, waarmee de verandering wordt ingezet in het voorliggend veld in het sociaal domein binnen de lokale zorgdriehoek, zodat door de investering in preventie en vroegsignalering de duurdere zorg wordt voorkomen en taken efficiënt en effectief worden ingezet.
- Coronamaatregelen jeugd: € 32.000 voor activiteiten voor jongeren die kampen met de gevolgen van de Coronaperiode. Er zijn toenemende problemen en incidenten rond risicojongeren in Vlissingen. De inzet voor activiteiten om dit tegen te gaan heeft grote preventieve waarde. De buurtteams gaan hiermee in 2023 aan de slag.
- Onderzoek exogene factoren: € 30.000 ten behoeve van de voorzetting van het onderzoek naar exogene factoren (zie ook paragraaf 4.6) in 2023.
- Brede aanpak dak- en thuisloosheid: € 1,8 miljoen. Via een decentralisatie-uitkering in de decembercirculaire 2020 heeft Vlissingen als centrumgemeenten circa € 2,7 miljoen ontvangen voor het voorkomen en terugdringen van dak- en thuisloosheid. Dit is in 2021 en 2022 gedeeltelijk gerealiseerd. De resterende gelden worden overgeheveld naar 2023 ten behoeve van het vervolg van de aanpak tegen dak- en thuisloosheid.
- Inburgering: € 62.500 ten behoeve van de voortzetting van het inburgeringsbeleid. Geconstateerd is dat hierbij een nog aantal faciliterende zaken ontbreken. Vanuit de geldende wetgeving wordt hier nog niet in voorzien, maar om een succesvol inburgeringsschap zo veel als mogelijk te stimuleren, zijn deze overgebleven gelden nodig om in ieder geval komend jaar hierin te kunnen voorzien, vooruitlopend op wat er vanuit het Rijk besloten wordt.
- Gids gelden en kansrijke start: € 50.000 zodat de gemeente Vlissingen in 2023 kan blijven inzetten op het bestrijden van gezondheidsachterstanden en op preventie. Gedurende 2022 zijn er niet genoeg initiatiefnemers opgestaan die een aanvraag hebben ingediend voor dit budget. Om die reden zijn deze budgetten niet volledig besteed. Door in 2023 te investeren in het Buurtbedrijf Vlissingen willen we deze middelen inzetten voor activiteiten vanuit het Buurtbedrijf Vlissingen en meer bekendheid geven aan de mogelijkheden van deze budgetten voor nieuwe initiatiefnemers.
- Schuldenbeleid: € 59.000. Hiervan is € 9.435 voor een landelijke structuur interventieteams, om een impuls te geven aan het steunpunt kinderopvangtoeslagaffaire binnen de gemeente in voorbereiding op de aangekondigde nieuwe groep inwoners (vanuit de Kindregeling) die benaderd moeten worden voor hulp. Daarnaast € 49.155 om een impuls te geven aan het gemeentelijke schuldenbeleid. De verwachting is dat met de gestegen energieprijzen en koopkrachtdaling er vanaf 2023 een toename van schuldhulpverleningsaanvragen te zien zal zijn.
- Inhuur team Wmo: € 60.000 om de tijdelijke extra vraag aan personeel binnen het team Wmo op te vangen.
- Revitalisering accommodaties: € 500.000. In de begroting 2022 is het budget 'Revitalisering accommodaties' van € 588.000 opgenomen. In het artikel 12 rapport 2017-2018 is voor een periode van 10 jaar jaarlijks € 553.000 per jaar beschikbaar gesteld voor het onderhoud van de gemeentelijke accommodaties. Het is noodzakelijk om het restant budget 2022 van € 500.000 over te hevelen naar 2023. Hiermee kan het noodzakelijk onderhoud aan de accommodaties conform de in de programmabegroting 2023 geactualiseerde beheerplannen worden uitgevoerd.

C.59) Landelijke structuur interventieteams en gemeentelijk schuldenbeleid

Betreft O&O-goedkeuring voor de bedragen zoals ontvangen via de septembercirculaire 2021 op het vlak van de landelijke structuur interventieteams (€ 9.435) en het gemeentelijk schuldenbeleid (€ 49.155).

C.60) BW iEb 2.0 bij CAK

Het wordt verplicht om initiële cliënten beschermd wonen via de iEb 2.0 aan te leveren bij het CAK. De lasten voor het inrichten hiervan zijn eenmalig € 50.000 in 2023.

C.61) Ophoging budget inkoop jeugd o.b.v. 8e begrotingswijziging 2022 IJZ

Als gevolg van het veranderde woonplaatsbeginsel jeugd krijgt Vlissingen meer uitgaven voor jeugdigen die in instellingen elders verblijven. Hierdoor heeft het Inkoopbureau Jeugdzorg (IJZ) zijn prognose vanaf 2023 omhoog moeten bijstellen met € 0,4 miljoen structureel per jaar. Ook voor 2022 betekent dit € 1,1 miljoen aan extra lasten. Voor de wijziging van het woonplaatsbeginsel zijn gemeenten door het Rijk gecompenseerd via de meircirculaire 2021.

C.62) Uitvoeringskosten Wlz

Vanwege de openstelling van de Wlz voor mensen met een psychi(atri)sche beperking is een aanzienlijk deel van de Zeeuwse populatie van beschermd wonen uitgestroomd naar de Wlz. Hiervoor zijn extra administratieve handelingen uitgevoerd door de gemeenten waarvoor door het rijk een financiële compensatie is gegeven. Er is gekozen om de daadwerkelijk door de gemeenten gemaakte en doorgegeven kosten uit deze compensatie te vergoeden. Bij de inventarisatie van de uitvoering hiervan is naar voren gekomen dat een betaling aan het CZW-bureau voor de gedane werkzaamheden vanwege de sluiting van het boekjaar 2021 niet meer mogelijk is. Om deze reden wordt er in totaal € 78.999 rechtstreeks aan de Zeeuwse gemeenten uitbetaald in 2022.

C.63) Goedkeuring inzet extra Rijksmiddelen voor realisatie taakstelling 2022

Ten behoeve van de volledige realisatie van de taakstelling 2022 is via O&O goedgekeurd dat eenmalig resterende middelen 2022 met betrekking tot het sociaal domein worden ingezet ter hoogte van € 2,4 miljoen.

C.64) Nabetaling BW 2021

Voor de nabetaling van een aantal zorgaanbieders met betrekking tot beschermd wonen over 2021 is € 237.301 nodig. De uitgave is noodzakelijk omdat de zorgaanbieders extra cliënten in zorg genomen hebben op nadrukkelijk verzoek van de gemeente. Door de vele mutaties die samenhangen met de overgang van cliënten naar de Wet langdurige zorg (Wlz) waren zij niet in staat om adequaat de sturen op een evenwicht tussen in- en uitstroom.

C.65) Berichtenverkeer en monitoring BW en MO 2023

Monitoring beschermd wonen en maatschappelijke opvang is noodzakelijk voor een adequate beleidsvorming. Het berichtenverkeer beschermd wonen zoals het nu wordt ingericht vormt (voor een deel) de basis van deze monitoring. Het berichtenverkeer beschermd wonen is noodzakelijk voor een meer zelfstandige positie in de inkoop en het contractbeheer t.a.v. beschermd wonen. Waar nu nog gebruik wordt gemaakt van informatie die zorgaanbieders in dat kader aanleveren beschikken gemeenten per 1 januari 2023 zelf volledig over alle gegevens en zijn er afspraken met SWVO/CZW-bureau voor periodieke aanlevering daarvan t.b.v. de inkoop en het contractbeheer. De lasten in 2023 zijn € 252.000.

C.66) Transformatiefonds 2023-2027

Er is door het Rijk vanuit het Hoofdlijnenakkoord GGZ budget beschikbaar gesteld voor de transformatie van de GGZ waarmee de ambulantisering van beschermd wonen vormgegeven kan worden. Voortzetting van het Transformatiefonds voor de periode 2023-2027 is noodzakelijk om deze transformatie in Zeeland voort te blijven zetten. Het fonds is € 2,009 miljoen per jaar.

C.67) CZW subsidieplafonds MO VO 2023

De subsidiekosten maatschappelijke opvang (MO) en vrouwenopvang (VO) vallen € 1.075.768 hoger uit dan de geraamde bedragen in de programmabegroting van het CZW-bureau 2023. Deze kosten worden ten laste gebracht van de Rijksbijdrage beschermd wonen 2023.

C.68) Resterende centrumgemeentemiddelen 2022

Via O&O is goedgekeurd dat de middelen centrumgemeentetaken over 2022 die nog niet eerder via O&O waren goedgekeurd van € 2,565 miljoen in de reserve Centrumgemeentetaken worden gestort.

C.69) participatie en inburgering

Via de meicirculaire 2020, meicirculaire 2021, septembercirculaire 2021 en meicirculaire 2022 zijn diverse budgetten ter beschikking gesteld voor 2022 van in totaal € 1,1 miljoen voor participatie en inburgering.

D) Resterende taakstelling sociaal domein en werk & inkomen

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de door Vlissingen te nemen maatregelen om het tekort op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen te saneren. Aan een deel van deze maatregelen is een concreet te realiseren taakstelling gekoppeld. Deze taakstelling is hoger dan de door Vlissingen in de Programmabegroting 2021 opgenomen bedragen. De bedragen door Vlissingen opgenomen zijn dan ook gecorrigeerd t/m 2022 (zie ook tabel 5.2, post B22). In begroting 2023 is de gerealiseerde taakstelling door Vlissingen opgenomen. Hier zijn vervolgens de bedragen van de resterende taakstelling uit hoofdstuk 4 opgenomen. Voor onderbouwing van de bedragen zie hoofdstuk 4. Zie daarnaast ook uitgangspunt 10 in paragraaf 4.2.

E) Inbreng reserves

Voor inzet van reserves komt alleen de bestemmingsreserve Centrumtaken in aanmerking. In hoofdstuk 3 is onderbouwd dat de inspecteur van mening is dat een deel van deze reserve ingezet kan worden voor tekorten op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen als geheel. Gezien de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen en de omvang van de reserve Centrumtaken wordt geadviseerd om van deze reserve voor 2021 € 2 miljoen en voor 2022 € 3 miljoen in te zetten voor sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. Voor 2023 en verder zal de afweging over mogelijke inzet van deze reserve opnieuw plaatsvinden via de volgende inspectierapporten.

F) Inbreng saldo jaarrekening

Bekeken is of (een deel) van het door Vlissingen gepresenteerde saldo exclusief sociaal domein en werk & inkomen van de Jaarrekening 2021 ingezet kan worden voor de tekorten sociaal domein en werk & inkomen.

Het saldo van de Jaarrekening 2021 exclusief sociaal domein en werk & inkomen bestaat voor een deel uit effecten grondexploitaties. Geadviseerd wordt daarom het saldo van de Jaarrekening 2021 niet (gedeeltelijk) in te zetten voor de sanering van het in dit inspectierapport berekende tekort sociaal domein en werk & inkomen 2021. Voorwaarde daarvoor is dat het saldo van de Jaarrekening 2021 exclusief sociaal domein en werk & inkomen geheel, met uitzondering van de goedgekeurde resultaatsbestemming m.b.t. het Investeringsbudget zorginfrastructuur, ingezet wordt voor de sanering van dat deel van de algemene reserve dat als gevolg van de grondexploitaties negatief is geworden. Zie hiervoor ook paragraaf 3.2.

G) Inbreng stijging OZB

Op grond van het artikel 12-onderzoek 2015-2018 is het OZB-tarief van Vlissingen gestegen naar 140% van het landelijke gemiddelde per 2020. Deze stijging van het tarief en bijbehorende opbrengst was nodig zodat Vlissingen een passende eigen bijdrage kan leveren aan de sanering van de als gevolg van grondexploitatietekorten ontstane negatieve algemene reserve. Op basis van Programmabegroting 2022 is ten opzichte van het niveau 2021 de OZB-opbrengst echter verder gestegen. In onderstaande tabel wordt aangegeven om welke bedragen het gaat.

Tabel 5.4 Stijging OZB-opbrengst vanaf 2022 ten opzichte van niveau 2021 op basis van begroting (bedragen x € 1.000)¹⁰

Begroting (bedragen x 1000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Opbrengst OZB woningen	5.944	6.425	6.136	6.234	6.328	6.328
Opbrengst OZB niet-woningen	7.373	7.932	8.716	8.838	8.970	8.970
Totaal OZB opbrengst	13.317	14.357	14.852	15.072	15.298	15.298
Stijging t.o.v. 2021		1.040	1.535	1.755	1.981	1.981

Geadviseerd wordt om de OZB-opbrengststijging ten opzichte van het niveau in 2021 vanaf 2022 in te zetten voor het tekort sociaal domein en werk & inkomen. Vanaf 2024 is het relevante begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen positief. Daarom wordt de inzet van de stijging OZB vanaf dat jaar (post G) op 'PM' gezet. Mocht in 2023 blijken dat het relevante begrotingssaldo vanaf 2024 zich negatief ontwikkeld dan wordt bezien of dan extra inzet van OZB nodig is ter sanering van het tekort sociaal domein en werk & inkomen.

H) Herijking gemeentefonds

Betreft inzet extra middelen gemeentefonds als gevolg van de nieuwe verdeling (herijking) van het gemeentefonds per 2023. Zie hiervoor tabel 4.6 in paragraaf 4.6.1. Ook voor de inzet van deze extra middelen uit het gemeentefonds geldt dat gezien het positieve relevante begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen vanaf 2024 deze vanaf dat jaar op 'PM' zijn gezet. Mocht in 2023 blijken dat het relevante begrotingssaldo vanaf 2024 zich negatief ontwikkeld dan wordt bezien of dan extra inzet van deze middelen nodig is ter sanering van het tekort sociaal domein en werk & inkomen.

5.5 Aanvullende uitkering en bijzondere voorschriften

Voorgestelde aanvullende uitkering

Op basis van het bovenstaand berekende relevante begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen wordt voorgesteld Vlissingen een aanvullende uitkering te verlenen van:

1. Voor het jaar 2021: € 3.002.000
2. Voor het jaar 2022: € 1.987.000

Indien de fondsbeheerders van het gemeentefonds dit advies geheel of gedeeltelijk overnemen betreffen het extra aanvullende uitkeringen boven op de aanvullende uitkeringen van € 7.000.000 per jaar over 2021 en 2022 zoals door de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 besloten naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018.

Bijzondere voorschriften

Bijzondere voorschriften hebben tot doel beïnvloedbare bijzondere omstandigheden in de artikel 12-gemeente bij te sturen, zodat de financiële problematiek wordt verkleind.

Daartoe worden in dit rapport de volgende bijzondere voorschriften voorgesteld:

1. De extra aanvullende uitkeringen uit het gemeentefonds over 2021 en 2022 dienen geheel te worden gebruikt voor de sanering van de tekorten op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen over 2021 en 2022.
2. Vlissingen dient de begroting en meerjarenraming over de periode 2023-2025 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen via saneringsvoorstellen zodanig aan te passen zodat de tekorten sociaal domein en werk & inkomen worden gereduceerd, in

¹⁰ Deze cijfers komen uit de begroting 2022, bladzijde 105. Het bedrag 2022 is daarbij later gecorrigeerd op basis van de later vastgestelde verordening OZB (BW-besluit, registratiekenmerk: 1343253).

die jaren meer wordt toegegroeid naar het niveau van de ontvangsten op dit vlak en Vlissingen weer op eigen benen kan staan.

3. Uit de reserve Centrumtaken dient voor 2021 € 2 miljoen en voor 2022 € 3 miljoen ingezet te worden voor de sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen in die jaren.
4. Het saldo exclusief sociaal domein en werk & inkomen van de jaarrekeningen 2021 en 2022 dient geheel ingezet te worden voor de sanering van dat deel van de algemene reserve dat als gevolg van de grondexploitaties negatief is geworden. Hiervan kan alleen gedeeltelijk worden afgeweken als dit via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) wordt goedgekeurd.
5. Conform bijzonder voorschrift 3 uit de beschikking van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 wordt vanaf 2023 een actualisatieonderzoek uitgevoerd. Dat betekent dat vanaf 2023 alle clusters uit het gemeentefonds weer onderwerp van artikel 12-onderzoek zijn en dat het onderzoek naar alleen de clusters op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen stopt.
6. Ten aanzien van de uitvoering van de Participatiewet en de BUIG (werk & inkomen) dient Vlissingen in 2023 in kaart te brengen welke opties er resteren om de tekorten te saneren. Ook dient Vlissingen het risico in te schatten dat er de komende jaren extra geld naar de uitvoering van de Participatiewet en de BUIG moet en hiervoor passende beheersmaatregelen te treffen. Uitgangspunt daarbij is dat tekorten die veroorzaakt worden door het niet realiseren van de in het Implementatie-/Werkplan Orionis opgenomen opdrachten, door Vlissingen zelf gedekt moeten worden en wel buiten het sociaal domein en werk & inkomen en ook zonder dat de negatieve algemene reserve weer negatiever wordt. Daar waar het tekorten betreft die het gevolg zijn nieuwe en/of onvoorzienbare factoren, zoals de explosieve kostenstijgingen op energie en lonen, dienen deze via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) te worden voorgelegd aan de inspecteur.

5.6 Conclusie

De *begrotingssaldi* sociaal domein en werk & inkomen 2021 en 2022 zijn respectievelijk vastgesteld op - € 4,317 miljoen negatief en - € 3,523 miljoen negatief (tabel 5.1). Dit is bepaald aan de hand van:

1. De geboekte baten en lasten op de taakvelden van de gemeentefondsclusters Inkomen en participatie (taakvelden 6.3, 6.4 en 6.5), Samenkracht en burgerparticipatie (taakvelden 6.1 en 6.2), Jeugd (taakvelden 6.72 en 6.82) en Maatschappelijke ondersteuning (taakvelden 6.6, 6.71 en 6.81).
2. De uitkering uit het gemeentefonds (taakveld 0.7) op basis van de septembercirculaires 2020 en 2021 voor de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning. Dit betreft de algemene uitkering + de decentralisatie-uitkeringen + de integratie-uitkeringen.
3. De overhead (taakveld 0.4) die wordt toegerekend naar rato van de geraamde directe loonkosten (categorie 1.1. Lonen en salarissen).
4. De mutaties (algemene uitkering + decentralisatie-uitkeringen + integratie-uitkeringen) op de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning in de gemeentefondscirculaires 2020, 2021 en 2022.
5. De mutaties op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen in de begrotingsdocumenten 2021 en 2022 van Vlissingen (Begrotingswijzigingen, Eerste bestuursrapportage, Tweede bestuursrapportage en Jaarrekening).

Op deze begrotingssaldi zijn door de inspecteur met name beleidsmatige correcties uitgevoerd. Bij deze beleidsmatige correcties gaat het om het zuiveren van onaanvaardbare beleidsintensiveringen, met name het schonen voor nieuw beleid. Hieronder wordt verstaan iedere verhoging van uitgaven ten opzichte van de laatst goedgekeurde primitieve begroting, inclusief gelijktijdig meegenomen wijzigingen. Deze verhogingen van de uitgaven dienen door Vlissingen via het O&O-criterium (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) onderbouwd te worden. Ook heeft er een correctie plaatsgevonden voor de door Vlissingen in begroting 2021 ingeboekte taakstelling en voor incidentele inzet niet benutte budgetten 2022. Na deze correcties resteren de *geaccepteerde begrotingssaldi* sociaal domein en werk & inkomen 2021 en 2022 van respectievelijk € 29,397 miljoen positief en € 38,089 miljoen positief (tabel 5.2).

Voor de berekening van de *relevante begrotingssaldi* sociaal domein en werk & inkomen wordt uitgegaan van de geaccepteerde saldi. Hierop worden wijzigingen aangebracht als gevolg van de voorstellen die in het Tripartite overleg (TPO) tussen gemeente, provincie en de inspecteur zijn besproken voorafgaand aan de vaststelling door de gemeenteraad van Vlissingen. De voorstellen worden daarbij getoetst op het O&O-criterium, de financiële gevolgen en de dekking daarvan. Na verwerking van de via O&O door de provincie en de inspecteur geaccordeerde posten ontstaan de zogenaamde aanvaardbare begrotingssaldi. Na verwerking van inzet van reserves, mogelijke inbreng van het saldo van de jaarrekening, inbreng van de stijging van de OZB en inzet van de herijking van het gemeentefonds ontstaan de relevante saldi. Voor 2021 wordt dit relevante begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen vastgesteld op - € 3,002 miljoen negatief en voor 2022 is dat - € 1,987 miljoen negatief (tabel 5.3).

Op basis van het deze relevante begrotingssaldi sociaal domein en werk & inkomen wordt voorgesteld Vlissingen een *aanvullende uitkering* voor het jaar 2021 te verlenen van € 3.002.000 en voor het jaar 2022 van € 1.987.000. Indien de fondsbeheerders van het gemeentefonds dit advies geheel of gedeeltelijk overnemen betreffen het extra aanvullende uitkeringen boven op de aanvullende uitkeringen van € 7.000.000 per jaar over 2021 en 2022 zoals door de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 besloten naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018.

Vergezeld van dit voorstel voor een (extra) aanvullende uitkering worden de volgende *bijzondere voorschriften* voorgesteld:

1. De extra aanvullende uitkeringen uit het gemeentefonds over 2021 en 2022 dienen geheel te worden gebruikt voor de sanering van de tekorten op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen over 2021 en 2022.
2. Vlissingen dient de begroting en meerjarenraming over de periode 2023-2025 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen via saneringsvoorstellen zodanig aan te passen zodat de tekorten sociaal domein en werk & inkomen worden gereduceerd, in die jaren meer wordt toegegroeid naar het niveau van de ontvangsten op dit vlak en Vlissingen weer op eigen benen kan staan.
3. Uit de reserve Centrumtaken dient voor 2021 € 2 miljoen en voor 2022 € 3 miljoen ingezet te worden voor de sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen in die jaren.
4. Het saldo exclusief sociaal domein en werk & inkomen van de jaarrekeningen 2021 en 2022 dient geheel ingezet te worden voor de sanering van dat deel van de algemene reserve dat als gevolg van de grondexploitaties negatief is geworden. Hiervan kan alleen gedeeltelijk worden afgeweken als dit via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) wordt goedgekeurd.
5. Conform bijzonder voorschrift 3 uit de beschikking van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 wordt vanaf 2023 een actualisatieonderzoek uitgevoerd. Dat betekent

dat vanaf 2023 alle clusters uit het gemeentefonds weer onderwerp van artikel 12-onderzoek zijn en dat het onderzoek naar alleen de clusters op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen stopt.

6. Ten aanzien van de uitvoering van de Participatiewet en de BUIG (werk & inkomen) dient Vlissingen in 2023 in kaart te brengen welke opties er reesteren om de tekorten te saneren. Ook dient Vlissingen het risico in te schatten dat er de komende jaren extra geld naar de uitvoering van de Participatiewet en de BUIG moet en hiervoor passende beheersmaatregelen te treffen. Uitgangspunt daarbij is dat tekorten die veroorzaakt worden door het niet realiseren van de in het Implementatie-/Werkplan Orionis opgenomen opdrachten, door Vlissingen zelf gedekt moeten worden en wel buiten het sociaal domein en werk & inkomen en ook zonder dat de negatieve algemene reserve weer negatiever wordt. Daar waar het tekorten betreft die het gevolg zijn nieuwe en/of onvoorziene factoren, zoals de explosieve kostenstijgingen op energie en lonen, dienen deze via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) te worden voorgelegd aan de inspecteur.

6 Conclusie en advies

De gemeente Vlissingen heeft voor het jaar 2021 voor de zevende en voor het jaar 2022 voor achtste achtereenvolgende keer de artikel 12-status.

Vlissingen voldoet aan de eisen voor toelating tot artikel 12.

Op basis van het in het rapport gestelde wordt voorgesteld aan Vlissingen de volgende aanvullende uitkeringen uit het gemeentefonds te verstrekken:

- **2021: € 3.002.000**
- **2022: € 1.987.000**

Indien de fondsbeheerders van het gemeentefonds dit advies geheel of gedeeltelijk overnemen betreffen het extra aanvullende uitkeringen boven op de aanvullende uitkeringen van € 7.000.000 per jaar over 2021 en 2022 zoals door de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 besloten naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018.

Verder wordt voorgesteld aan de te verlenen aanvullende uitkering de volgende bijzondere voorschriften te verbinden:

1. De extra aanvullende uitkeringen uit het gemeentefonds over 2021 en 2022 dienen geheel te worden gebruikt voor de sanering van de tekorten op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen over 2021 en 2022.
2. Vlissingen dient de begroting en meerjarenraming over de periode 2023-2025 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen via saneringsvoorstellen zodanig aan te passen zodat de tekorten sociaal domein en werk & inkomen worden gereduceerd, in die jaren meer wordt toegegroeid naar het niveau van de ontvangsten op dit vlak en Vlissingen weer op eigen benen kan staan.
3. Uit de reserve Centrumtaken dient voor 2021 € 2 miljoen en voor 2022 € 3 miljoen ingezet te worden voor de sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen in die jaren.
4. Het saldo exclusief sociaal domein en werk & inkomen van de jaarrekeningen 2021 en 2022 dient geheel ingezet te worden voor de sanering van dat deel van de algemene reserve dat als gevolg van de grondexploitaties negatief is geworden. Hiervan kan alleen gedeeltelijk worden afgeweken als dit via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) wordt goedgekeurd.
5. Conform bijzonder voorschrift 3 uit de beschikking van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 wordt vanaf 2023 een actualisatieonderzoek uitgevoerd. Dat betekent dat vanaf 2023 alle clusters uit het gemeentefonds weer onderwerp van artikel 12-onderzoek zijn en dat het onderzoek naar alleen de clusters op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen stopt.
6. Ten aanzien van de uitvoering van de Participatiewet en de BUIG (werk & inkomen) dient Vlissingen in 2023 in kaart te brengen welke opties er resteren om de tekorten te saneren. Ook dient Vlissingen het risico in te schatten dat er de komende jaren extra geld naar de uitvoering van de Participatiewet en de BUIG moet en hiervoor passende beheersmaatregelen te treffen. Uitgangspunt daarbij is dat tekorten die veroorzaakt worden door het niet realiseren van de in het Implementatie-/Werkplan Orionis opgenomen opdrachten, door Vlissingen zelf gedekt moeten worden en wel buiten het sociaal domein en werk & inkomen en ook zonder dat de negatieve algemene reserve weer negatiever wordt. Daar waar het tekorten betreft die het gevolg zijn nieuwe en/of onvoorziene factoren, zoals de explosieve kostenstijgingen op energie en lonen, dienen

deze via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) te worden voorgelegd aan de inspecteur.

Den Haag, 22 februari 2023

De inspecteur van de afdeling Regelgeving, Toezicht en Monitoring,

Gezien en akkoord,
Het hoofd van de afdeling Regelgeving, Toezicht en Monitoring,

Bijlage 1.1: Volumina maatstaven en uitkering gemeentefonds Vlissingen en de selectiegroep 2021¹¹

Verdeelmaatstaf	Gemiddelde Selectiegroep				Vlissingen				Verschil GF per inwoner
	Volumina	GF	GF per inwoner	Belang	Volumina	GF	GF per inwoner	Belang	
OZB (woning eigenaar)	3.763.266.667	-3.364.360	-71	-3,8%	3.064.400.000	-2.739.574	-62	-1,9%	9
OZB (niet woningen gebruiker)	728.525.000	-933.241	-20	-1,1%	791.000.000	-1.013.271	-23	-0,7%	-3
OZB (niet woningen eigenaar) inwoners	761.250.000	-1.210.388	-26	-1,4%	826.350.000	-1.313.897	-30	-0,9%	-4
inwoners	47.273	12.587.402	266	14,2%	44.360	11.811.715	266	8,1%	0
kernen_met_500_afr_of_meer	3	316.593	7	0,4%	1	99.977	2	0,1%	-4
ozb waarde niet woningen (in min)	761	479.970	10	0,5%	826	521.016	12	0,4%	2
jongeren	8.871	10.618.991	225	12,0%	7.690	9.205.453	208	6,3%	-17
ouderen	10.362	1.730.973	37	2,0%	10.592	1.769.338	40	1,2%	3
ouderen 75-85 jaar	3.307	145.120	3	0,2%	3.330	146.122	3	0,1%	0
huishoudens met laag inkomen	7.111	361.094	8	0,4%	7.680	390.006	9	0,3%	1
huishoudens met laag inkomen (drempel)	4.850	5.611.279	119	6,3%	5.345	6.183.897	139	4,2%	-21
bijstandsonvangers	1.090	3.886.159	82	4,4%	1.671	5.953.973	134	4,1%	52
uitkeringsontvangers	3.827	546.744	12	0,6%	4.006	572.302	13	0,4%	1
minderheden	2.733	1.464.857	31	1,7%	3.580	1.918.606	43	1,3%	12
minderheden drempel	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
eenouderhuishoudens	1.675	2.283.045	48	2,6%	1.802	2.456.636	55	1,7%	7
huishoudens	22.529	3.386.205	72	3,8%	22.932	3.446.803	78	2,4%	6
klientenpotentieel lokaal	50.655	3.868.207	82	4,4%	49.970	3.815.898	86	2,6%	4
klientenpotentieel regionaal	48.242	1.923.992	41	2,2%	66.850	2.666.136	60	1,8%	19
leerlingen (V)SO	1.227	469.797	10	0,5%	44	16.678	0	0,0%	-10
leerlingen VO	2.330	1.431.993	30	1,6%	1.166	716.447	16	0,5%	-14
achterstandleerlingen drempel	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
extra groei jongeren	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
extra groei leerlingen VO	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
land	7.924	539.869	11	0,6%	3.432	233.840	5	0,2%	-6
land *bodemfactor gemeente	8.136	362.954	8	0,4%	3.775	168.414	4	0,1%	-4
binnenwater	556	35.041	1	0,0%	517	32.593	1	0,0%	0
buitenwater	1.667	63.512	1	0,1%	10.000	381.072	9	0,3%	7
oppervlak bebouwing	352	343.915	7	0,4%	297	289.903	7	0,2%	-1
opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	282	1.446.901	31	1,6%	223	1.143.491	26	0,8%	-5
opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	87	220.091	5	0,2%	109	276.127	6	0,2%	2
woonruimten	22.610	2.139.538	45	2,4%	23.354	2.209.974	50	1,5%	5
woonruimten *bodemfactor kern	23.970	2.019.694	43	2,3%	26.857	2.262.996	51	1,6%	8
opp. historische kernen, <40 ha	5	25.661	1	0,0%	16	84.948	2	0,1%	1
opp. historische kernen, 40-64 ha	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
opp. historische kernen, >64 ha	13	321.102	7	0,4%	0	0	0	0,0%	-7
lengte historisch water	2.083	53.848	1	0,1%	3.200	82.711	2	0,1%	1
bewoonde oorden 1930	2.928	152.470	3	0,2%	6.521	339.588	8	0,2%	4
hist. woningen in bewoonde oorden	1.448	205.991	4	0,2%	5.750	817.895	18	0,6%	14
JSV(a)	0	15.858	0	0,0%	0	37.099	1	0,0%	1
JSV(b)	0	8.322	0	0,0%	0	34.604	1	0,0%	1
omgevingsadressendichtheid (OAD)	32.135	3.128.918	66	3,5%	44.980	4.379.536	99	3,0%	33
oad drempel	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
oeverlengte *bodemfactor gemeente	3.278	63.733	1	0,1%	1.290	25.088	1	0,0%	-1
oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente	22.846	220.586	5	0,2%	20.178	194.829	4	0,1%	0
kernen	10	142.976	3	0,2%	3	45.150	1	0,0%	-2
kernen *bodemfactor buitengebied	10	239.632	5	0,3%	3	79.233	2	0,1%	-3
bedrijfsvestigingen	4.676	580.280	12	0,7%	3.487	432.713	10	0,3%	-3
vast bedrag voor iedere gemeente	1	414.886	9	0,5%	1	414.886	9	0,3%	1
vast bedrag voor Amsterdam	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
vast bedrag voor Rotterdam	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
vast bedrag voor Den Haag	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
vast bedrag voor Utrecht	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
vast bedrag voor Baarle-Nassau	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
vast bedrag Waddengemeenten	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
wadden, t/m 2500 inwoners	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
wadden, vanaf 7501 inwoners	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
loonkostensubsidie	65	209.652	4	0,2%	29	94.019	2	0,1%	-2
eenpersoonshuishoudens	8.073	701.411	15	0,8%	9.890	859.261	19	0,6%	5
opp_beb_woonkern	268	1.014.657	21	1,1%	194	735.405	17	0,5%	-5
opp_beb_buitengebied	84	268.887	6	0,3%	102	325.215	7	0,2%	2
jeugdigen in gezinnen met armoederisico	1.210	481.422	10	0,5%	1.223	486.571	11	0,3%	1
basisleerlingen_gewicht_03	200	-529.433	-11	-0,6%	213	-563.847	-13	-0,4%	-2
basisleerlingen_gewicht_12	159	-659.152	-14	-0,7%	148	-614.839	-14	-0,4%	0
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishouden	13.511	-2.740.689	-58	-3,1%	12.735	-2.583.231	-58	-1,8%	0
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen hh kinderen	2.942	-2.335.182	-49	-2,6%	2.437	-1.934.243	-44	-1,3%	6
ouders psychisch medijngebruik	349	2.046.435	43	2,3%	321	1.881.681	42	1,3%	-1
eenouderhh_mer_kinderen	630	1.305.888	28	1,5%	666	1.380.145	31	0,9%	3
gezinmen met bijstand	298	318.357	7	0,4%	411	439.077	10	0,3%	3
eenouderhuishoudens bijstand	283	800.936	17	0,9%	396	1.119.581	25	0,8%	8
uitkeringsontvangers minus bijstandsonvangers	2.736	4.805.642	102	5,4%	2.335	4.100.806	92	2,8%	8
wajongeren	871	1.249.223	26	1,4%	526	754.122	17	0,5%	-9
medijngebruik met drempel	8.233	5.149.838	109	5,8%	7.981	4.991.746	113	3,4%	4
re-integratie klasiek	3	2.060.068	44	2,3%	5	3.459.972	78	2,4%	34
inwoners_kl_65_jaar	36.911	257.800	5	0,3%	33.768	235.849	5	0,2%	0
inwoners_65__75_jaar	5.917	1.865	0	0,0%	5.947	1.875	0	0,0%	0
inwoners_gr_85_jaar	1.138	359	0	0,0%	1.315	415	0	0,0%	0
eenpersoonshh_65__75_jaar	1.365	37.043	1	0,0%	1.613	43.779	1	0,0%	0
eenpersoonshh_75__85_jaar	1.135	123.069	3	0,1%	1.280	138.751	3	0,1%	1
eenpersoonshh_gr_85_jaar	580	110.129	2	0,1%	717	136.103	3	0,1%	1
huishoudens met laag inkomen 65 - 75 jaar	787	167.567	4	0,2%	872	185.715	4	0,1%	1
huishoudens met laag inkomen 75 - 85 jaar	477	405.719	9	0,5%	530	450.783	10	0,3%	2
huishoudens met laag inkomen > 85 jaar	166	246.271	5	0,3%	222	329.744	7	0,2%	2
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 65 - 75 jaar	1.833	356.467	8	0,4%	2.092	406.688	9	0,3%	2
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 75 - 85 jaar	1.110	863.080	18	1,0%	1.270	988.021	22	0,7%	4
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen > 85 jaar	385	523.644	11	0,6%	532	723.715	16	0,5%	5
bedden	98.136	138.386	3	0,2%	3.544	4.998	0	0,0%	-3
Herinde ling	240.696	240.696	5	0,3%	0	0	0	0,0%	-5
Suppletie-uitkeringen	2.347	2.347	0	0,0%	9.058	9.058	0	0,0%	0
Art 12	0	0	0	0,0%	7.000.000	7.000.000	158	4,8%	158
SD	8.779.572	8.779.572	186	9,9%	56.452.982	56.452.982	1.273	38,7%	1.087
Integratie-uitkeringen	2.041.053	2.041.053	43	2,3%	1.954.411	1.954.411	44	1,3%	1
Decentralisatie-uitkeringen	1.584.772	1.584.772	34	1,8%	1.299.798	1.299.798	29	0,9%	-4
Totaal		88.377.211	1.870	100%		145.885.075	3.289	100%	1.419

¹¹ Gegevens op basis van betaalmaand februari 2021. Selectiegroep 2021 bestaat uit de gemeenten Den Helder, Heerenveen, Middelburg, Tiel, Uden en Zevenaar.

Bijlage 1.2: Volumina maatstaven en uitkering gemeentefonds Vlissingen en de selectiegroep 2022¹²

Verdeelmaatstaf	Gemiddelde Selectiegroep				Vlissingen				Verschil GF per inwoner
	Volumina	GF	GF per inwoner	Belang	Volumina	GF	GF per inwoner	Belang	
OZB (woning eigenaar)	3.966.320.000	-3.323.776	-69	-3,3%	3.346.800.000	-2.804.618	-63	-1,9%	5
OZB (niet woningen gebruiker)	738.500.000	-971.128	-20	-1,0%	800.800.000	-1.053.052	-24	-0,7%	-4
OZB (niet woningen eigenaar)	760.410.000	-1.240.229	-26	-1,2%	831.600.000	-1.356.340	-31	-0,9%	-5
inwoners	48.442	13.791.565	285	13,7%	44.358	12.628.735	285	8,4%	0
kernen_met_500_adr_of_meer	3	359.865	7	0,4%	1	105.843	2	0,1%	-5
ozb waarde niet woningen (In mln)	760	507.473	10	0,5%	832	554.983	13	0,4%	2
jongeren	8.947	13.753.657	284	13,7%	7.595	11.675.052	263	7,8%	-21
ouderen	10.861	1.925.381	40	1,9%	10.815	1.917.156	43	1,3%	3
ouderen 75-85 jaar	3.465	161.179	3	0,2%	3.453	160.621	4	0,1%	0
huishoudens met laag inkomen	7.443	404.764	8	0,4%	7.716	419.622	9	0,3%	1
huishoudens met laag inkomen (drempel)	5.089	6.275.037	135	6,2%	5.384	6.637.912	150	0,3%	20
bijstandsonvangers	1.179	4.466.161	92	4,5%	1.661	6.292.893	142	4,2%	50
uitkeringsontvangers	3.940	602.821	12	0,6%	3.958	605.524	14	0,4%	1
minderheden	2.760	1.588.315	33	1,6%	3.450	1.985.393	45	1,3%	12
minderheden drempel	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
eenouderhuishoudens	1.735	3.154.424	65	3,1%	1.775	3.227.893	73	2,2%	8
huishoudens	23.329	3.720.981	77	3,7%	23.016	3.670.994	83	2,4%	6
klantenpotentieel lokaal	51.616	4.180.211	86	4,2%	49.940	4.044.477	91	2,7%	5
klantenpotentieel regionaal	49.188	2.092.845	43	2,1%	66.740	2.839.646	64	1,9%	21
leerlingen (V)SO	1.392	564.218	12	0,6%	0	0	0	0,0%	-12
leerlingen VO	2.256	1.467.853	30	1,5%	1.166	758.337	17	0,5%	-13
achterstandsleerlingen drempel	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
extra groei jongeren	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
extra groei leerlingen VO	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
land	8.168	589.641	12	0,6%	3.428	247.464	6	0,2%	-7
land * bodemfactor gemeente	8.423	397.734	8	0,4%	3.771	178.053	4	0,1%	-4
binnenwater	658	43.967	1	0,0%	521	34.802	1	0,0%	0
buitenwater	2.000	80.671	2	0,1%	10.000	403.353	9	0,3%	7
oppervlak bebouwing	347	358.926	7	0,4%	296	305.821	7	0,3%	-1
opp. bebouwing kern * bodemfactor kern	281	1.526.050	32	1,5%	227	1.229.066	28	0,8%	-4
opp. beb. buitengebied * bf. buitengebied	87	233.598	5	0,2%	106	283.676	6	0,2%	2
woonruimten	23.536	2.364.444	49	2,4%	23.325	2.343.247	53	1,6%	4
woonruimten * bodemfactor kern	25.184	2.246.106	46	2,2%	26.824	2.392.336	54	1,6%	8
opp. historische kernen, <40 ha	6	32.594	1	0,0%	16	89.915	2	0,1%	1
opp. historische kernen, 40-64 ha	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
opp. historische kernen, >64 ha	15	407.851	8	0,4%	0	0	0	0,0%	-8
lengte historische water	2.500	68.396	1	0,1%	3.200	87.547	2	0,1%	1
bewoonde oorden 1930	3.403	188.136	4	0,2%	6.521	360.474	8	0,2%	4
hist. woningen in bewoonde oorden	1.738	261.642	5	0,3%	5.750	865.717	20	0,6%	14
ISV(a)	0	18.717	0	0,0%	0	39.268	1	0,0%	1
ISV(b)	0	10.109	0	0,0%	0	36.627	1	0,0%	1
omgevingsadressendichtheid (OAD)	33.748	3.491.074	72	3,5%	45.390	4.695.459	106	3,1%	34
oad drempel	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
oeverlengte * bodemfactor gemeente	3.828	78.786	2	0,1%	1.288	26.510	1	0,0%	-1
oeverlengte * dichtheid * bf. gemeente	26.886	274.772	6	0,3%	20.128	205.706	5	0,1%	-1
kernen	10	156.847	3	0,2%	3	48.014	1	0,0%	-2
kernen * bodemfactor buitengebied	10	262.569	5	0,3%	3	83.865	2	0,1%	-2
bedrijfsvestigingen	4.759	629.404	13	0,6%	3.708	490.362	11	0,3%	-2
vast bedrag voor iedere gemeente	1	522.470	11	0,5%	1	522.470	12	0,3%	1
vast bedrag voor Amsterdam	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
vast bedrag voor Rotterdam	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
vast bedrag voor Den Haag	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
vast bedrag voor Utrecht	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
vast bedrag voor Baarle-Nassau	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
vast bedrag Waddengemeenten	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
wadden, t/m 2500 inwoners	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
wadden, van 2501 t/m 7500 inwoners	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
wadden, vanaf 7501 inwoners	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
loonkostensubsidie	74	255.695	5	0,3%	35	120.286	3	0,1%	-3
eenpersoonshuishoudens	8.477	781.197	16	0,8%	9.988	920.443	21	0,6%	5
opp_beb_woonkern	264	1.057.666	22	1,1%	197	790.441	18	0,5%	-4
opp_beb_buitengebied	84	283.484	6	0,3%	99	334.106	8	0,2%	2
jeugdigen in gezinnen met armoederisico	1.261	712.005	15	0,7%	1.208	681.991	15	0,5%	1
basisleerlingen_gewicht_03	211	-791.994	-16	-0,8%	213	-800.259	-18	-0,5%	-2
basisleerlingen_gewicht_12	164	-965.759	-20	-1,0%	148	-872.603	-20	-0,6%	0
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen huishouden	13.728	-3.951.802	-82	-3,9%	12.794	-3.682.958	-83	-2,5%	-1
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen hh kinderen	2.903	-3.269.987	-68	-3,3%	2.413	-2.718.293	-61	-1,8%	6
ouderen psychisch medicijngebruik	346	2.876.371	59	2,9%	322	2.674.345	60	1,8%	1
eenouderhh_meer_kinderen	657	1.931.592	40	1,9%	670	1.970.412	44	1,3%	5
gezinnen met bijstand	312	473.735	10	0,5%	401	607.456	14	0,4%	4
eenouderhuishoudens bijstand	300	1.204.907	25	1,2%	275	1.504.460	34	1,0%	9
uitkeringsontvangers minus bijstandsonvangers	2.761	6.562.468	135	6,5%	2.297	5.458.821	123	3,6%	-12
wajongeren	922	1.402.567	29	1,4%	528	803.206	18	0,5%	-11
medicijngebruik met drempel	8.497	5.650.115	117	5,6%	7.986	5.310.820	120	3,5%	3
re-integratie klassiek	3	2.091.101	43	2,1%	5	3.201.704	72	2,1%	29
inwoners_kd_65_jaar	37.581	280.467	6	0,3%	33.543	250.331	6	0,2%	0
inwoners_65___75_jaar	6.192	2.066	0	0,0%	6.029	2.012	0	0,0%	0
inwoners_gr_85_jaar	1.204	402	0	0,0%	1.333	445	0	0,0%	0
eenpersoonsh_65___75_jaar	1.473	42.684	1	0,0%	1.654	47.923	1	0,0%	0
eenpersoonsh_75___85_jaar	1.173	135.766	3	0,1%	1.326	153.422	3	0,1%	1
eenpersoonsh_gr_85_jaar	608	123.104	3	0,1%	725	146.890	3	0,1%	1
huishoudens met laag inkomen 65 - 75 jaar	847	192.418	4	0,2%	911	206.931	5	0,1%	1
huishoudens met laag inkomen 75 - 85 jaar	523	474.738	10	0,5%	577	523.613	12	0,3%	2
huishoudens met laag inkomen > 85 jaar	182	288.522	6	0,3%	224	354.955	8	0,2%	2
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 65 - 75 jaar	1.992	413.395	9	0,4%	2.165	449.243	10	0,3%	2
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen 75 - 85 jaar	1.228	1.019.134	21	1,0%	1.370	1.137.735	26	0,8%	5
gemiddeld gestandaardiseerd inkomen > 85 jaar	427	619.785	13	0,6%	532	772.313	17	0,5%	2
bedden	111.795	168.829	3	0,2%	3.544	5.352	0	0,0%	-3
Herindeling	0	0	0	0,0%	0	0	0	0,0%	0
Suppletie-uitkeringen	6.354	6.354	0	0,0%	2.363	2.363	0	0,0%	0
Art 12	0	0	0	0,0%	7.000.000	7.000.000	158	4,7%	158
SD	8.694.960	8.694.960	179	8,7%	50.609.702	50.609.702	1.141	33,8%	961
Integratie-uitkeringen	2.799.043	2.799.043	58	2,8%	3.678.431	3.678.431	83	2,5%	25
Decentralisatie-uitkeringen	1.068.589	1.068.589	22	1,1%	1.020.597	1.020.597	23	0,7%	1
Totaal		100.359.736	2.072	100%		149.947.457	3.380	100%	1.309

¹² Gegevens op basis van betaalmaand februari 2022. Selectiegroep 2022 bestaat uit de gemeenten Den Helder, Heerenveen, Middelburg, Tiel en Zevenaar.

Bijlage 1.3: Aanvullende uitkering op basis van het inspectierapport 2020

1) Algemeen

In het besluit van de fondsbeheerders met betrekking tot de aanvullende uitkering over de periode 2019-2029 van 19 december 2019, met kenmerk 2019-000684721, wordt in bijzonder voorschrift 4 het volgende bepaald:

Zolang Vlissingen een artikel 12-uitkering uit het gemeentefonds ontvangt, blijft de artikel 12-status voor Vlissingen van kracht. In 2019 en verder zal de inspecteur onderzoek uitvoeren op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen, onder de volgende voorwaarden:

- Er wordt gestart met de sanering van de als gevolg van grondexploitatieproblematiek ontstane negatieve algemene reserve, via de artikel 12-uitkering en via de passende bijdrage van Vlissingen.
- Er wordt in eerste instantie alleen onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen.
- Op alle andere clusters blijft het uitgangspunt dat Vlissingen eigen risicodragers is van kracht, tot het actualisatie-onderzoek in 2023.
- De gemeente hoeft voor de periode 2020-2022 niet elk jaar een artikel 12-aanvraag in te dienen.

De achterliggende reden voor dit besluit is dat Vlissingen via het artikel 12-traject van 2015 t/m 2018 een passende bijdrage moet leveren aan de sanering van de negatieve algemene reserve als gevolg van de tekorten door grondexploitaties. Daarvoor heeft Vlissingen de afgelopen jaren reeds forse bezuinigingstrajecten ingezet en de OZB fors verhoogd naar 140% van het landelijk gemiddelde. Daardoor heeft Vlissingen minder mogelijkheden om zelf de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen op te vangen via bezuinigingen op de andere clusters van het gemeentefonds. Die zijn immers al intensief onderzocht en daarop is reeds fors bezuinigd. In eerste instantie wordt dan ook alleen onderzoek gedaan naar de clusters sociaal domein en werk & inkomen. Vanaf 2023 zal het onderzoek zich weer verbreden naar alle clusters omdat dan ook weer gekeken wordt naar de inschattingen bij de grondexploitaties.

Voor het jaar 2020 heeft Vlissingen op basis van bovenstaande besluit dan ook geen extra aanvraag ingediend en is het in 2019 gestarte artikel 12-onderzoek op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen voortgezet.

Ook de door de gemeenteraad vastgestelde Programmabegroting 2020-2023 is niet sluitend met respectievelijke saldi van - € 10,5 miljoen in 2020, - € 9,9 miljoen in 2021, - € 10,6 miljoen in 2022 en - € 9,3 miljoen in 2023. Deze tekorten worden met name veroorzaakt door het sociaal domein en werk & inkomen.

2) Hoofdpunten uit inspectierapport 2020 en advies van de inspecteur

Nettolasten vergeleken

Inzichtelijk is gemaakt welke afwijkingen er zijn tussen enerzijds de nettolasten van Vlissingen en anderzijds het niveau van het gemeentefonds en het niveau van een aantal groepen gemeenten bij de uitgavenclusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning en bijbehorende taakvelden. Dit is normaliter van belang om te bepalen of er terreinen zijn waar een vervolgonderzoek moet plaatsvinden om te bezien of bezuinigingen mogelijk zijn. In dit vanaf 2019 verlengde artikel 12-onderzoek zijn het sociaal domein en werk & inkomen echter in zijn geheel onderwerp van onderzoek, ook op de clusters (taakvelden) waar Vlissingen lagere nettolasten heeft dan de ijkpunten van het gemeentefonds en/of andere groepen van gemeenten. De analyse is de komende periode dan ook vooral van belang om te volgen of

de in dit inspectierapport beschreven onderzoeken en maatregelen uiteindelijk leiden tot lagere afwijkingen.

Over het algemeen valt te zeggen dat het zonder extra maatregelen niet de goede kant uitgaat. In 2020 heeft er op drie van de vier clusters bij bijna alle vergelijkingen een verslechtering plaatsgevonden. Alleen bij het cluster Inkomen en participatie is er een kleine verbetering zichtbaar. Hoofdstuk 4 (van het inspectierapport d.d. 22 september 2021) gaat in op de maatregelen die worden genomen om het tij te keren en de lasten van Vlissingen meer te laten toegroeien naar het niveau van de baten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen.

Naast de stijgende nettolasten per inwoner bij Vlissingen is er met name bij de clusters Samenkracht en burgerparticipatie en Jeugd ook bij de andere groepen gemeenten een stijgende trend te zien van de nettolasten per inwoner. En alhoewel om te beginnen er bij Vlissingen de taak ligt om via maatregelen de tekorten te verminderen, zal daarnaast bij deze clusters gezien de landelijke trend van stijgende lasten ook moeten worden bezien door Vlissingen in hoeverre er landelijke of regionale (exogene) factoren zijn die ervoor zorgen dat het tekort stijgt en die ervoor zorgen dat Vlissingen zelf minder invloed heeft op de hoogte van de lasten. In hoofdstuk 4 wordt hierop nader ingegaan.

Bij het cluster Inkomen en participatie heeft Vlissingen bij vijf van de zes vergelijkingen hogere nettolasten. Alleen bij de vergelijking met de soortgenoten (gemeenten met een zwakke sociale structuur en redelijke centrumfunctie) heeft Vlissingen lagere nettolasten. Wel nemen de verschillen iets af in 2020 ten opzichte van 2019.

Ook bij het cluster Samenkracht en burgerparticipatie is het beeld dat Vlissingen meer uitgeeft. Vlissingen heeft in 2020 bij alle zes vergelijkingen hogere nettolasten. In 2019 was dat nog bij vier van de zes vergelijkingen. In 2020 ten opzichte van 2019 zijn de verschillen bovendien bij alle vergelijkingen verslechterd.

In 2020 heeft Vlissingen op het cluster Jeugd bij de vergelijkingen met het gemeentefonds, de selectiegroep, de groottegroep, de gemeenten in Zeeland en het verschil selectiegroep met uitkering gemeentefonds hogere nettolasten. Alleen bij de vergelijking met de soortgenoten heeft Vlissingen in 2020 nog iets lagere nettolasten. In 2020 verslechtert het beeld verder bij alle vergelijkingen.

Bij de vergelijkingen bij het cluster Maatschappelijke ondersteuning zijn er fors lagere nettolasten dan het ijkpunt van het gemeentefonds en fors hogere nettolasten dan de gemiddelden van de groepen gemeenten. Na een verbetering in 2019 ten opzichte van 2018, verslechtert het beeld zich in 2020.

Reserves

De sanering van de negatieve algemene reserve wordt weergegeven in tabel 3.2 in paragraaf 3.2 van het artikel-12-rapport 2020 (22 september 2021). Hierbij geldt:

1. Het te saneren deel van de algemene reserve als gevolg van de tekorten bij de grondexploitatie is het saldo van de algemene reserve 'normale' exploitatie en de algemene reserve grondexploitatie. Dit deel van de algemene reserve wordt gesaneerd via de uitgangspunten en bedragen zoals opgenomen in het inspectierapport 2017-2018 en het besluit van de beheerders van het gemeentefonds van 19 december 2019. In het actualisatieonderzoek in 2023 wordt onderzocht of de inschattingen die zijn gedaan en de adviezen die zijn gegeven in het inspectierapport 2017-2018 realistisch zijn gebleken en er aanleiding is voor aanpassing van de artikel 12-uitkering en de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve grondexploitatie op basis van het inspectierapport 2017-2018 en het besluit van de fondsbeheerders. Indien het jaarrekeningsaldo hoger is dan de voorgeschreven passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering dan komt dit verschil ook ten goede aan dit deel van de algemene reserve.

2. De negatieve algemene reserve als gevolg van het tekort sociaal domein en werk & inkomen wordt gesaneerd via het besluit van de beheerders van het gemeentefonds van 4 februari 2021 (zie ook bijlage 1.2), via de in dit inspectierapport voorgestelde aanvullende uitkering over 2020 en via de resultaatbestemming 2020.

Met betrekking tot de bestemmingsreserve Centrumtaken is de inspecteur van mening dat met ingang van 2020 voor de centrumgemeentemiddelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO) uit het gemeentefonds geldt dat deze door Vlissingen kunnen worden gebruikt voor tekorten op andere vlakken. De redenen zijn:

1. In de Financiële-verhoudingswet wordt bepaald dat de middelen uit het gemeentefonds vrij besteedbaar zijn voor de gemeente. Dit geldt ook voor de middelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO). Formeel zijn de middelen MO, VO en BW dan ook van de centrumgemeente. De overschotten bij BW, MO en VO kunnen dan ook aan andere onderdelen van het sociaal domein worden uitgegeven door Vlissingen.
2. Op dit moment zijn er met de Zeeuwse gemeenten geen afspraken gemaakt over verevening. In geval van budgetoverschrijding zal op dat moment moeten blijken of de Zeeuwse gemeenten bereid zijn een deel van de last te dragen. Dat betekent naar het oordeel van de inspecteur dat de risico's bij een overschrijding in de regio momenteel geheel bij Vlissingen liggen als centrumgemeente. Dat betekent echter ook dat overschotten ten goede kunnen komen aan Vlissingen.

Of er daadwerkelijk een bedrag uit de reserve Centrumtaken gebruikt wordt voor de tekorten sociaal domein en werk & inkomen en zo ja welk bedrag, zal per jaar afhangen van de realisatie van de bezuinigingen en de ontwikkeling van het tekort op dit vlak en eventuele benodigde inzet van deze reserve voor onzekerheden en risico's de komende jaren, zoals de doordecentralisatie beschermd wonen, transitie Dannenberg en de gedeeltelijke overgang beschermd wonen naar de Wet langdurige zorg.

Gezien de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen (zie hoofdstuk 5) wordt geadviseerd deze reserve van € 7,3 miljoen (stand 31 december 2020) voor 2020 (nog) niet in te zetten voor de sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. Voor 2021 en verder zal deze afweging opnieuw dienen te worden gemaakt.

Onderzoek en maatregelen

In het verlengde artikel 12-onderzoek wordt tot en met 2022 alleen onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen. Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

1. Het belangrijkste doel binnen artikel 12 is betere grip op de kostenontwikkeling en reduceren van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen.
2. Het sociaal domein en werk & inkomen zijn in zijn geheel onderwerp van onderzoek.
3. Ook voor de centrumgemeentemiddelen uit het gemeentefonds geldt dat deze vrij besteedbaar zijn en dus kunnen worden gebruikt voor tekorten op andere vlakken.
4. Als er meer geld komt vanuit het Rijk (gemeentefonds) voor sociaal domein en werk & inkomen dan dient dit gebruikt te worden voor opvangen van bestaande tekorten.
5. Alle intensiveringen, lastenstijgingen en nieuw beleid op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen moeten via O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) beoordeeld worden.
6. De uitkomsten van landelijke onderzoeken dienen te worden meegenomen in dit artikel 12-onderzoek.
7. De uit te voeren taken binnen het sociaal domein en werk & inkomen dienen zo breed als mogelijk te worden onderzocht.
8. De ontwikkeling van het totale begrotingssaldo inclusief de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve wordt 'slechts' op hoofdlijnen gevolgd.
9. Ook bij de samenwerkingsverbanden sociaal domein en werk & inkomen dient te worden bezien of het op het vlak van organisatie, aansturing en kosten anders kan. Vlissingen is hiervoor zelf aan zet.

In het Plan van aanpak artikel 12 sociaal domein en werk & inkomen (verder PvA) is beschreven hoe de tekorten sociaal domein en werk & inkomen opgelost dienen te worden. Het PvA geeft een overzicht en de stand van zaken van de aanpak van de problematiek en de aanpak van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen. Dit gebeurt aan de hand van concrete opdrachten van de artikel 12-inspecteur aan de gemeente Vlissingen. Het doel is dat de opdrachten leiden tot concrete maatregelen en bezuinigingen. De opdrachten zijn breed en behelzen het gehele sociaal domein en werk & inkomen. Deze opdrachten zijn nader uitgewerkt in de bijlagen 4.1 t/m 4.4 (van het rapport) en zijn:

- Opdracht 1: Onderbouwing via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) van alle intensiveringen vanaf 2019 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen.
- Opdracht 2: Nettolasten vergeleken (clusteranalyse clusters gemeentefonds).
- Opdracht 3: Onderzoek effectiviteit en efficiency.
- Opdracht 4: Mate van invloed van Vlissingen.
- Opdracht 5: Regiomiddelen sociaal domein.
- Opdracht 6: Ondersteuning Vlissingen.

Op basis van het Plan van aanpak zijn in 2020 en 2021 een aantal concrete maatregelen uitgewerkt. Hieraan zijn voor zover nu mogelijk concrete taakstellingen gekoppeld om de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen te saneren. Ook is in kaart gebracht welke (landelijke) ontwikkelingen er zijn op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. Deze maatregelen en ontwikkelingen zijn uitgewerkt in paragraaf 4.4 en zijn:

1. Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie.
2. Inrichten integrale toegang.
3. Herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis.
4. Aanvullende maatregelen 2020.
5. Deelvoorstel ondersteuningsinfrastructuur: dagbesteding.
6. Deelvoorstel ondersteuningsinfrastructuur: ambulantisering.
7. Aanvullende bezuinigingen vanaf 2021.
8. Instellen budgetplafonds.
9. Financiële impact landelijke ontwikkelingen sociaal domein.
10. Verbreden artikel 12-onderzoek en -reikwijdte.
11. Financiële impact (exogene) factoren.
12. Inkoop beschermd wonen en inzet reserve Centrumtaken.
13. Maatregelen jeugdzorg.
14. Maatregelen doelgroepenvervoer.
15. Vergroten grip en sturing samenwerkingsverbanden.
16. Overige bezuinigingen.

Het totaal aan taakstellingen dat is gekoppeld aan deze maatregelen zijn:

- 2020: € 2,8 miljoen, geheel gerealiseerd.
- 2021: € 7,3 miljoen, waarvan € 1,7 miljoen gerealiseerd en € 5,6 miljoen resterend.
- 2022: € 10,0 miljoen, waarvan € 0,9 miljoen gerealiseerd en € 9,1 miljoen resterend.
- 2023: € 12,5 miljoen, waarvan € 1,7 miljoen gerealiseerd en € 10,8 miljoen resterend.
- Vanaf 2024: € 13,1 miljoen structureel, waarvan € 2,3 miljoen gerealiseerd en € 10,8 miljoen structureel resterend.

Op basis van de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen zal worden gezien of nog extra taakstellingen nodig zijn.

Begrotingssaldo

In onderstaande tabel wordt op hoofdlijnen de ontwikkeling van het begrotingssaldo op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen weergegeven. Aan de hand van het berekende relevante begrotingssaldo wordt de omvang van de extra artikel 12-steun bepaald. Onder de tabel en uitgebreider in hoofdstuk 5 (van het inspectierapport 2020) wordt e.e.a. toegelicht.

Omschrijving (bedragen x 1000)		2020	2021	2022	2023	2024
A.1	Programmabegroting 2020	-11.656				
A.2	Effecten circulaires 2020	6.459				
A.3	Begrotingswijzigingen 2020	2.053				
A.4	Eerste bestuursrapportage 2020	-344				
A.5	Tweede bestuursrapportage 2020	-4.855				
A.6	Jaarrekening 2020	3.077				
A.7	Programmabegroting 2021		-9.787	-7.212	-5.494	-5.061
A.8	Effecten circulaires 2021		3.849	58	72	74
A.9	Begrotingswijzigingen 2021		-3.700	940	1.681	2.288
A.10	Eerste bestuursrapportage 2021		-3.362	-946	-308	-307
Begrotingssaldo SD en W&I		-5.264	-13.000	-7.160	-4.048	-3.006
B	Correcties m.b.t. SD en W&I	26.208	30.884	21.849	18.500	18.620
Geaccepteerd begrotingssaldo SD en W&I		20.944	17.884	14.689	14.452	15.614
C	Totaal O&O geaccordeerd	-26.208	-27.725	-20.672	-19.597	-19.349
D	Resterende taakstelling sociaal domein en werk & inkomen	0	5.594	9.099	10.808	10.801
Aanvaardbaar begrotingssaldo SD en W&I		-5.265	-4.248	3.116	5.662	7.066
E	Inbreng reserves	0				
F	Inbreng saldo jaarrekening	0				
Relevante begrotingssaldo SD en W&I		-5.265	-4.248	3.116	5.662	7.066

Let op: de verwachting is dat voor 2021 en verder het relevante saldo nog zal wijzigen. De gemeente Vlissingen moet voor die jaren immers nog diverse posten via Onvermijdelijk en Onuitstelbaar (O&O) onderbouwen (2021: € 6,4 miljoen, 2022: € 6,8 miljoen, 2023: € 7,1 miljoen en 2024: € 7,4 miljoen). Deze posten zitten nu nog als correctie in de cijfers. Daarnaast dienen in die jaren nog een aantal resultaten van de in dit rapport beschreven maatregelen, de effecten van de circulaires gemeentefonds en eventuele overige mutaties verwerkt te worden.

Het begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen 2020 is vastgesteld op - € 5,264 miljoen negatief. Dit is bepaald aan de hand van:

1. De geboekte baten en lasten op de taakvelden van de gemeentefondsclusters Inkomen en participatie (taakvelden 6.3, 6.4 en 6.5), Samenkracht en burgerparticipatie (taakvelden 6.1 en 6.2), Jeugd (taakvelden 6.72 en 6.82) en Maatschappelijke ondersteuning (taakvelden 6.6, 6.71 en 6.81).
2. De uitkering uit het gemeentefonds (taakveld 0.7) op basis van de septembercirculaire 2019 voor de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning. Dit betreft de algemene uitkering + de decentralisatie-uitkeringen + de integratie-uitkeringen.
3. De overhead (taakveld 0.4) die wordt toegerekend naar rato van de geraamde directe loonkosten (categorie 1.1. Lonen en salarissen).
4. De mutaties (algemene uitkering + decentralisatie-uitkeringen + integratie-uitkeringen) op de clusters Inkomen en participatie, Samenkracht en burgerparticipatie, Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning in de gemeentefondscirculaires 2019 en 2020.
5. De mutaties op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen in de begrotingsdocumenten 2020 van Vlissingen (Begrotingswijzigingen, Eerste bestuursrapportage, Tweede bestuursrapportage en Jaarrekening).

Op dit begrotingssaldo zijn door de inspecteur met name beleidsmatige correcties uitgevoerd. Bij deze beleidsmatige correcties gaat het om het zuiveren van

onaanvaardbare beleidsintensiveringen, met name het schonen voor nieuw beleid. Hieronder wordt verstaan iedere verhoging van uitgaven ten opzichte van de laatst goedgekeurde primitieve begroting, inclusief gelijktijdig meegenomen wijzigingen. Deze verhogingen van de uitgaven dienen door Vlissingen via het O&O-criterium (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) onderbouwd te worden. Na deze correcties resteert het geaccepteerd begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen 2020 van € 20,944 miljoen positief.

Voor de berekening van het relevante begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen wordt uitgegaan van het geaccepteerd saldo. Hierop worden wijzigingen aangebracht als gevolg van de voorstellen die in het Tripartite overleg (TPO) tussen gemeente, provincie en de inspecteur zijn besproken voorafgaand aan de vaststelling door de gemeenteraad van Vlissingen. De voorstellen worden daarbij getoetst op het O&O-criterium, de financiële gevolgen en de dekking daarvan. Na verwerking van de via O&O door de provincie en de inspecteur geaccordeerde posten ontstaat het zogenaamde aanvaardbaar begrotingssaldo. Na verwerking van eventuele inzet van reserves en mogelijke inbreng van het saldo van de jaarrekening ontstaat het relevante saldo. Voor 2020 wordt dit relevante begrotingssaldo sociaal domein en werk & inkomen vastgesteld op - € 5,265 miljoen negatief.

Conclusie en advies inspecteur

Op basis van de in het rapport (22 september 2021) gestelde wordt voorgesteld Vlissingen een aanvullende uitkering voor het jaar 2020 te verlenen van € 5.265.000. Indien de fondsbeheerders van het gemeentefonds dit advies geheel of gedeeltelijk overnemen betreft het een extra aanvullende uitkering boven op de aanvullende uitkering van € 7.000.000 over 2020 zoals door de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 besloten naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018.

Vergezeld van dit voorstel voor een (extra) aanvullende uitkering worden vier bijzondere voorschriften voorgesteld:

1. De extra aanvullende uitkering uit het gemeentefonds over 2020 dient geheel te worden gebruikt voor de sanering van de tekorten op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen over 2020.
2. Vlissingen dient de begroting en meerjarenraming over de periode 2021-2023 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen via saneringsvoorstellen zodanig aan te passen zodat de tekorten sociaal domein en werk & inkomen worden gereduceerd, in die jaren meer wordt toegegroeid naar het niveau van de ontvangsten op dit vlak en Vlissingen weer op eigen benen kan staan.
3. Het saldo exclusief sociaal domein en werk & inkomen van de Jaarrekening 2020 dient geheel ingezet te worden voor de sanering van dat deel van de algemene reserve dat als gevolg van de grondexploitaties negatief is geworden.
4. Conform bijzonder voorschrift 3 uit de beschikking van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 wordt vanaf 2023 een actualisatieonderzoek uitgevoerd. Dat betekent dat vanaf 2023 alle clusters uit het gemeentefonds weer onderwerp van artikel 12-onderzoek zijn en dat het onderzoek naar alleen de clusters op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen stopt.

3) Hoofdpijnen reactie gemeente Vlissingen op rapport inspecteur

De gemeente Vlissingen vindt dat er op constructieve wijze met de vertegenwoordigers van BZK en de provincie Zeeland wordt gewerkt aan het financieel gezond maken van de gemeente Vlissingen. De samenwerking vindt plaats binnen de beschikbare kaders en met inachtneming van ieders verantwoordelijkheid. De gemeente spreekt hiervoor haar waardering uit.

De gemeente is blij dat het artikel 12 onderzoek verlengd is. Daarnaast geeft de gemeente aan te zijn gestart met de sanering van de ontstane, negatieve algemene reserve, als gevolg van grondexploitatieproblematiek.

De gemeente geeft aan dat de tekorten in het sociaal domein en werk & inkomen vanaf 2015 in zorgwekkende mate zijn toegenomen, waardoor de reserve sociaal domein nog sneller was uitgeput dan verwacht.

Verder geeft de gemeente aan momenteel bezig te zijn met invulling aan het plan van aanpak artikel 12 sociaal domein en werk & inkomen. Het plan van aanpak is een dynamisch document dat zowel een overzicht als de stand van zaken op de (geplande) aanpak van de problematiek geeft. De voortgang van het plan van aanpak wordt door de gemeente in nauwe samenwerking met de inspecteur gevolgd.

De gemeente kan het voorgestelde bedrag van € 5.265.000 voor de (extra) aanvullende uitkering uit het gemeentefonds voor het jaar 2020 onderschrijven. Daarnaast kan de gemeente instemmen met de -door de inspecteur- voorgestelde bijzondere voorschriften die aan deze (extra) aanvullende uitkering worden gesteld.

Wel vraagt de gemeente aandacht voor het meer toegroeien naar het niveau van de ontvangsten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. De inspecteur heeft (op pagina 52 van het inspectierapport) een taakstelling geformuleerd over het tekort sociaal domein en werk & inkomen voor de jaren 2020 tot en met 2023 welke oploopt tot € 12,5 miljoen in 2023. Deze is hoger dan het eerder (op basis van het inspectierapport 2019) genoemde ambitieniveau van € 8,2 miljoen. De gemeente acht de hogere taakstelling niet realistisch en haalbaar, omdat een deel van het tekort door exogene factoren wordt veroorzaakt waar de gemeente geen invloed op heeft. Hierbij worden factoren genoemd zoals ontoereikende rijksbudgetten en objectieve verdeelmodellen, die onvoldoende rekening houden met bepaalde structuurkenmerken van de gemeente. Verder worden de besparingsmogelijkheden voor Vlissingen belemmerd door wet- en regelgeving, zoals toepassing Wmo abonnementstarief, toegang tot de jeugdhulp via anderen dan de gemeentelijke toegang en de AMvB reële kostprijs Wmo 2015. Mede hierdoor kan Vlissingen niet zelf de tekorten geheel wegwerken. Vlissingen start op korte termijn onderzoek naar de exogene factoren.

4) Hoofdpijnen advies van de provincie

Op 17 november 2021 heeft de provincie Zeeland geadviseerd over het rapport van de inspecteur. De provincie spreekt waardering uit voor de constructieve wijze waarop in samenwerking met de vertegenwoordigers van BZK, de gemeente en de provincie wordt gewerkt aan het financieel gezond maken van de gemeente Vlissingen.

De provincie kan instemmen met het voorstel van de inspecteur over de hoogte van de aanvullende uitkering voor het begrotingsjaar 2020.

De provincie kan zich ook vinden in de vier -door de inspecteur- voorgestelde bijzondere voorschriften die aan deze (extra) aanvullende uitkering worden gesteld.

Met betrekking tot de door de inspecteur benoemde taakstelling is de provincie van oordeel dat naast een vermindering van de uitgaven ook de inkomsten moeten toenemen, enerzijds door een herverdeling van de bestaande middelen in het gemeentefonds en anderzijds door een structurele verhoging van de door het Rijk beschikbaar gestelde macrobudgetten. De provincie constateert dat bij het laatste punt vooruitgang is geboekt. Maar bij de laatste berekening van de herverdeling van het gemeentefonds blijkt dat Vlissingen weliswaar voor het klassieke gedeelte voordeelgemeente is, maar op de onderdelen sociaal domein en overige eigen middelen (OEM) fors moet inleveren. De provincie is van oordeel dat deze ontwikkeling geen recht doet aan de feitelijke situatie van Vlissingen en dat het ervoor zorgt dat Vlissingen moeilijk toe kan groeien naar het niveau van de ontvangsten op het vlak van het sociaal domein.

5) Conclusie van de fondsbeheerders

Op basis van het in het rapport gestelde wordt door de inspecteur voorgesteld Vlissingen een (extra) aanvullende uitkering voor het jaar 2020 te verlenen van € 5.265.000.

De fondsbeheerders van het gemeentefonds nemen dit advies geheel over en kennen over het jaar 2020 een aanvullende uitkering toe van € 5.265.000. Dit betreft een extra aanvullende uitkering boven op de aanvullende uitkering van € 7.000.000 over 2019 zoals door de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 besloten naar aanleiding van het inspectierapport 2017-2018.

Rijksbudget

Het Kabinet Rutte III heeft de oploop van de opschalingskorting geschrapt en extra middelen voor de jeugdzorg beschikbaar gesteld. Het nieuwe kabinet heeft in het coalitieakkoord 2022-2025 opgenomen dat de oploop van de opschalingskorting voor deze kabinetsperiode eveneens geschrapt wordt en dat additionele financiering voor jeugdzorg beschikbaar wordt gesteld. Daarnaast is opgenomen dat vanaf 2024 in aanvulling op de huidige hervormingsagenda extra beleidsmaatregelen in de jeugdzorg worden genomen. Verder is in het coalitieakkoord aangegeven dat wordt toegewerkt naar een eerlijkere eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp (Wmo).

Verdeelmodellen gemeentefonds

De fondsbeheerders werken samen met de VNG aan een nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Het doel van deze herijking is om de verdeling beter aan te laten sluiten bij de kosten van gemeenten. De nieuwe verdeling beoogt daarnaast recht te doen aan de geconstateerde knelpunten die de afgelopen jaren in verschillende adviezen zijn benoemd, bijvoorbeeld ten aanzien van de verdeling sociaal domein en de mate waarin de eigen inkomsten van gemeenten een rol spelen in de verdeling. Daarnaast was een belangrijke aanleiding de wens tot een substantiële vereenvoudiging van de verdeling te komen.

Op 9 juli 2021 heeft de toenmalige minister van BZK de Tweede Kamer nader geïnformeerd over de invoering van de nieuwe verdeling. Aangegeven is dat de beoogde invoeringsdatum van het nieuwe verdeelvoorstel 1 januari 2023 is.

Na het advies van de ROB zijn de fondsbeheerders nu in afwachting van het advies van de VNG. Na weging van beide adviezen en de reacties ontvangen van gemeenten zal het nieuwe kabinet – naar verwachting in het voorjaar 2022- aan de Tweede Kamer laten weten hoe ze het verdere proces wil inrichten.

Realisatie taakstelling

Uitgangspunt binnen een artikel 12-traject is dat een gemeente die een aanvullende uitkering heeft aangevraagd, of waaraan een aanvullende uitkering is verleend, maatregelen moet nemen ter verbetering van haar financiële positie. Op basis van deze maatregelen dienen taakstellingen (bezuinigingen) te worden gerealiseerd. Het doel hiervan is dat de gemeente uiteindelijk weer op eigen benen kan staan en geen aanvullende uitkering meer nodig heeft uit het gemeentefonds. Op basis van de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen wordt de hoogte van de taakstelling door de artikel-12 inspecteur gezien en wordt bepaald of de taakstelling zoals opgenomen in het artikel 12-inspectierapport 2020 aanpassing verdient. Hierbij wordt rekening gehouden met mogelijke wijzigingen in de te ontvangen Rijksmiddelen uit het gemeentefonds. De uiteindelijke taakstelling moet van dien hoogte zijn zodat wordt voldaan aan bijzonder voorschrift 2 zoals opgenomen in dit besluit. De inspecteur dient de fondsbeheerders hierover te adviseren in het eerstvolgende inspectierapport.

Exogene factoren

In het artikel 12-inspectierapport 2020 paragraaf 4.4, maatregel 11, wordt door de inspecteur ingegaan op de exogene factoren. Daar wordt aangegeven dat Vlissingen zelf onderzoek moet doen naar mogelijke factoren die er eventueel voor zorgen dat Vlissingen

niet zelf het tekort op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen geheel kan wegwerken. Het onderzoek moet onderbouwen waarom de factoren de invloed van Vlissingen beperken. Ook moet duidelijk worden wat de financiële impact van de factoren is.

Ten aanzien van structuurkenmerken geldt dat de verdeelmodellen in het gemeentefonds objectief en globaal zijn. Dat betekent dat niet met alle specifieke structuurkenmerken van gemeenten rekening kan worden gehouden en dat van gemeenten verwacht wordt dat ze zelf de benodigde maatregelen nemen om eventuele extra lasten als gevolg van structuurkenmerken waar de verdeelmodellen niet of onvoldoende rekening mee houden op te vangen.

Bijzondere voorschriften

Aan de (extra) aanvullende uitkering over 2020 worden vier bijzondere voorschriften verbonden (conform het voorstel van de inspecteur):

1. De extra aanvullende uitkering uit het gemeentefonds over 2020 dient geheel te worden gebruikt voor de sanering van de tekorten op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen over 2020.
2. Vlissingen dient de begroting en meerjarenraming over de periode 2021-2023 op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen via saneringsvoorstellen zodanig aan te passen zodat de tekorten sociaal domein en werk & inkomen worden gereduceerd, in die jaren meer wordt toegegroeid naar het niveau van de ontvangsten op dit vlak en Vlissingen weer op eigen benen kan staan.
3. Het saldo exclusief sociaal domein en werk & inkomen van de Jaarrekening 2020 dient geheel ingezet te worden voor de sanering van dat deel van de algemene reserve dat als gevolg van de grondexploitaties negatief is geworden.
4. Conform bijzonder voorschrift 3 uit de beschikking van de fondsbeheerders d.d. 19 december 2019 wordt vanaf 2023 een actualisatieonderzoek uitgevoerd. Dat betekent dat vanaf 2023 alle clusters uit het gemeentefonds weer onderwerp van artikel 12-onderzoek zijn en dat het onderzoek naar alleen de clusters op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen stopt.

Bijlage 4.1: Onderzoek effectiviteit en efficiency (PvA opdrachten 3.1 t/m 3.13)

Opdracht 3.1	Onderzoek werk & inkomen (Orionis)	
Doel	Realiseren van een betaalbare, toekomstbestendige en zo optimaal mogelijk functionerende uitvoering en organisatie van de Participatiewet, schuldhulpverlening en de minimaregelingen, mede in relatie tot het integrale sociaal domein. Verbeteren van de effectiviteit en efficiency in aansturing en uitvoering op het vlak werk & inkomen.	
Maatregelen hoofdstuk 4	1) Herijking en uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.1, opdracht 3.1.	
Mogelijke acties	Directe acties	Stand van zaken
	1) Toetsen en eventueel aanpassen van de beleidsregels (het gaat hier zowel om de inzet van re-integratietrajecten (wel/niet), de invulling van Bijzondere Bijstand als ook de overige regelgeving in het kader van het armoedebeleid.	Evaluatie en op basis daarvan aanpassing van de beleidsregels bijzondere bijstand en minimaregelingen is in voorbereiding. Via een armoedemonitor en enquête door Kwiz wordt inzicht verkregen in het bereik (effect) en gebruik van de huidige minimaregelingen met als doel het huidige armoedebeleid te herzien.
	2) Extra beschikbaar gestelde budgetten niet langer 'zomaar' wegstrepen tegen tekorten. (Denk bijvoorbeeld aan de inzet van re-integratiebudget.) Bij besteding wordt steeds uitgebreid onderbouwd of het maatregelen betreft die stijgende tekorten terugdringen, of dat de gelden ingezet worden voor het dekken van acute tekorten.	Wordt aldus toegepast en krijgt concreet gestalte door toepassing O&O bij adviesnota's en zienswijze begrotingsvoorstellen Orionis.
	3) Reguliere budgetten worden op afroombaarheid getoetst. Dat wil bijvoorbeeld zeggen het instellen van een budgetplafond in het re-integratiebudget of Bijzondere Bijstand waardoor restgelden vrijkomen voor andere doelen.	De inzet en besteding van de re-integratiemiddelen maakt integraal onderdeel uit van het PvA art. 12. Bijzondere bijstand is een uit de Participatiewet voortkomende 'open-einde'-regeling en leent zich daardoor niet voor een budgetplafond. Sturing vindt plaats d.m.v. beleidsregels.
	4) Concrete financiële ambities benoemen, waar het gaat om bedragen voor reallocatie (tussen de domeinen), ombuiging (binnen het domein) en besparingen c.q. afromingen.	Maakt nu (nog) geen specifiek onderdeel uit van het PvA artikel 12 - hefboom Orionis Walcheren. Bezien in hoeverre dit alsnog nodig is.
	5) Versneld uitvoeren van het onderzoek Orionis door een eerste opstap in de vorm van een Quick Scan op basis waarvan quick wins worden benoemd en nadere specificatie kan plaatsvinden voor verdiepingsonderzoek.	Uitgevoerd in 2020 (Quick scan) en 2021 (Verdiepend onderzoek Werkleerbedrijf KplusV). Zie ook onderstaand bij 'maatregelen en onderzoeken'.

	<p>6) Strenger toetsen. In deze aanpak spelen twee invalshoeken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Waar nodig het aanpassen van het beleid zodat er een striktere afweging plaatsvindt bij intakes. (Bijvoorbeeld de vraag hoeveel de gemeente per uitkeringsgerechtigde op arbeid wil investeren, wordt steeds relevanter nu de complexiteit van de instroom groeit); • Het trainen van de consultants op het strikter toetsen van de kandidaten op (werkelijke) haalbaarheid v.w.b. toeleiding naar duurzame arbeid en alternatieven. 	<p>Onderdeel van de operationele bedrijfsvoering en –uitoefening door Orionis Walcheren. Bezien in hoeverre deelnemers in de GR (Vlissingen) hier voldoende invloed op hebben.</p>
	<p>7) Uitvoeren van evaluatiecycli op verschillende voorzieningen waarbij het vermoeden bestaat dat er te ruimhartig is toegekend in de afgelopen jaren. Bijvoorbeeld werkervarings- en scholingstrajecten.</p>	<p>Maakt onderdeel uit van de inzet re-integratiemiddelen in het PvA artikel 12, onderdeel Orionis.</p>
	<p>8) Bewust inzetten van een wachtperiode. Sturen op een vertraging in het beschikbaar stellen van inkomensondersteuning. Dit kan een gunstig effect hebben op de groeiende vraag, wanneer de klant zelf op zoek gaat naar alternatieven. Het wordt minder eenvoudig c.q. aantrekkelijk om een aanvraag voor een uitkering in te dienen.</p>	<p>Bestuur Orionis Walcheren heeft deze keuze niet gemaakt en ook niet opgenomen in de beleidsonderdelen van de begroting Orionis. Bezien in hoeverre dit alsnog nodig is.</p>
	<p>Indirecte acties</p>	<p>Stand van zaken</p>
	<p>1) Budgetten die nu standaard doorgezet worden naar derden worden herbezien op lokale inzet (GR, samenwerkingsverband). (Onderzoeken moeten hier ook een antwoord op geven.) De meeste van deze afspraken dateren al van jaren her.</p>	<p>De vigerende gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren is kaderstellend. Daarbij wordt O&O toegepast bij begrotingsbehandelingen van Orionis Walcheren. Bezien in hoeverre deelnemers in de GR (Vlissingen) hier voldoende invloed op hebben.</p>
	<p>2) Heroverweging op de productgroepen bij Orionis. Terugdringen van de verlieslijdende onderdelen in de productie omgeving. Mogen er grenzen worden gesteld aan de producten en diensten die worden geleverd/ Kunnen lopende contracten waarin afspraken staan over de (geschatte) hoeveelheid te leveren producten en diensten, tijdens de looptijd worden opgebroken?</p>	<p>Maakt onderdeel uit van de verbetervoorstellen uit verdiepend onderzoek KplusV en is inmiddels ook al voor groot deel doorgevoerd door Orionis Walcheren in de eigen bedrijfsvoering (en verwerkt in de begroting). Zie ook onder 'Implementatieplan Werkleerbedrijf'.</p>
	<p>3) Re-alloceren van budgetten. Het opnieuw prioriteren van de belangrijkste beleidsdoelen op het domein werk, waarbij het uitgangspunt is dat de middelen van boven naar beneden (beleidswaarde) worden ingezet (wel/niet of meer/minder).</p>	<p>Onderdeel reguliere begrotingsproces(sen) Orionis Walcheren. Bezien in hoeverre deelnemers in de GR (Vlissingen) hier voldoende invloed op hebben.</p>

	<p>4) Vragen en/of klanten doorgeleiden naar alternatieven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strenger afwijzingsbeleid aan de Poort; • Meer nadruk op werk; • Inkomensondersteuning krijgt lagere prioriteit. 	<p>Bestuur Orionis Walcheren heeft deze keuze niet gemaakt en ook niet opgenomen in de beleidsonderdelen van de begroting Orionis. Bezien in hoeverre dit alsnog nodig is.</p>
	<p>5) Effectieverè taakscheiding en versmelting. Integrale ondersteuningsproducten kunnen in de Wmo tot besparingen leiden. Inkomensondersteuning maar vooral ook armoedebeleid en schuldhulpverlening zijn Wmo georiënteerde activiteiten.</p>	<p>Maakt onderdeel uit van PvA artikel 12 op gebied van doelstelling realisatie integrale gemeentelijke toegang sociaal domein, opdracht 3.6.</p>
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p>Quick scan Orionis Het gehele onderzoeksproces met betrekking tot Orionis is gestart met een quick scan welke is uitgevoerd door onderzoeksbureau Adlasz. Het door Adlasz uitgebrachte onderzoeksrapport biedt veel aanknopingspunten voor de gemeenten om concreet mee aan de slag te gaan. De potentiële efficiencywinsten zijn substantieel te noemen. In bijlage 4.2 van het inspectierapport 2019 worden de belangrijkste uitkomsten van de quick scan Orionis beschreven.</p>	<p>Quick scan Orionis Het onderzoek is gereed</p>
	<p>Maatregelen o.b.v. quick scan en onderzoek best practices Mede op basis van de inzichten en verbeteradviezen uit de quick scan en research naar best practices (opdracht 3.12), worden op het vlak van werk & inkomen een aantal maatregelen geïmplementeerd. De maatregelen zijn:</p> <p><i>1) Beleidsregie</i> De gemeente Vlissingen (en de andere deelnemende gemeenten) haalt de beleidsregie t.a.v. de Participatiewet, schuldhulpverlening en minimaregelingen actief terug naar de eigen gemeente. Het bepalen van de doelen, resultaten, (financiële) middelen en voorwaarden, met de bijbehorende sturing en informatie, behoort toe aan de gemeente.</p>	<p>Maatregelen o.b.v. quick scan en onderzoek best practices</p> <p><i>1) Beleidsregie</i> De eerste begrotingswijziging 2021 Orionis en de begroting 2022 Orionis, zijn begin 2021 opgemaakt en aan de gemeente(n) voorgelegd en bevatten naast financiële gegevens vooral ook veel beleidsmatige inhoud en perspectief. Met de vaststelling van deze begrotingen is tevens een eerste, belangrijke (meerjarige) bijdrage geleverd aan de realisatie van de gemeentelijke taakstelling en reductie tekort sociaal domein. O.b.v. de onderzoeken Adlasz en KplusV is het verbeterpotentieel in beeld gebracht en zijn maatregelen geformuleerd die er volgens Vlissingen voor zorgen dat het BUIG-tekort wordt weggewerkt. Met het pakket aan maatregelen moet volgens Vlissingen het Werkleerbedrijf Orionis bovendien in staat zijn om in 2025 een positief resultaat te realiseren en daarmee op of</p>

		<p>zelfs net boven het gemiddeld landelijk niveau terecht te komen. Als daarnaast rekening gehouden wordt met de naar verhouding ongunstige ICT- en huisvestingskosten van Orionis en deze cijfers daarvoor worden gecorrigeerd, dan is sprake van een relatief bovengemiddeld financieel resultaat, volgens Vlissingen.</p> <p>Met de vigerende gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren zijn alle taken en bevoegdheden die bij of krachtens de van toepassing zijnde wetten (Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Participatiewet, WSW, IOAW, IOAZ, Bbz) en de daarbij behorende of aanverwante algemeen verbindende voorschriften die aan de gemeenteraad, het college of de burgemeester zijn opgedragen, inclusief het vaststellen van verordeningen, aan GR Orionis Walcheren overgedragen. Vanuit juridisch perspectief is binnen de gemeente vastgesteld dat op basis van deze huidige GR het bestuursorgaan (college, raad) de gedelegeerde bevoegdheden niet meer zelf kan uitoefenen. De GR frustreert derhalve concrete overheveling van wettelijke taken naar de gemeentelijke toegang en de volledige uitvoering van de beleidsregisserende rol door de gemeente. De gemeenschappelijke regeling kan worden gewijzigd, indien de raden en/of de colleges van twee derde van de deelnemende gemeenten daartoe eensluidend besluiten.</p> <p>Mede gelet op enkele onduidelijke formuleringen m.b.t. bevoegdheden in de bestaande GR, is in Q3 en Q4 2021 in samenwerking met de andere deelnemende gemeenten ambtelijk gestart met evaluatie en analyse van de tekst van de gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren. Hierbij zijn ambtelijk vanuit de deelnemende gemeenten de gewenste aanpassingen van de GR in beeld gebracht. Omdat hieruit inhoudelijk verschillende beelden zijn voortgekomen, zal hierover een ambtelijk advies worden uitgewerkt en, zo mogelijk met een concreet procesvoorstel tot wijziging van de GR, aan het gemeentebestuur worden voorgelegd.</p> <p>Inhoudelijk wordt ambtelijk vanuit Vlissingen vooral aandacht gevraagd voor de omzetting van de huidige delegatie van alle wettelijke taken en bevoegdheden op het gebied van de Participatiewet, WSW en schuldhulpverlening van de gemeente(n) aan Orionis in mandatering van de uitvoerende taken en bevoegdheden op voornoemde terreinen. Dat biedt de mogelijkheid voor de gemeente Vlissingen om veel meer grip te krijgen op beleid en financiële kaders, waardoor</p>
--	--	--

	<p>2) <i>Integrale toegang</i> Ook op het vlak van werk & inkomen wordt een onafhankelijke, integrale toegang sociaal domein in de gemeentelijke organisatie ingericht, waarin ook de (toegangs-)taken tot werk/re-integratie, (bijstands-)uitkeringen, schuldhelpverlening, minimaregelingen en activiteiten gericht op maatschappelijke dienstverlening worden belegd. Zo kan een inwoner met al zijn ondersteuningsvragen in het sociaal domein en werk & inkomen terecht bij één toegangsorganisatie.</p>	<p>Orionis veel meer een uitvoerende organisatie zal zijn.</p> <p>Ambtelijk Middelburg en Veere hebben deze mutatie niet direct voor ogen. Veere is in hoofdzaak tevreden met de huidige GR en heeft geen behoefte tot inhoudelijke wijzigingen. Ditzelfde geldt voor Middelburg, echter zij zijn wel kritisch t.a.v. de huidige zeggenschapsverhouding in de GR. Eventuele aanpassing van de voorwaarden van deelname in de GR dient volgens de bepalingen in de GR te verlopen via een meerderheid van stemmen.</p> <p>Bovenstaand beschreven belemmeringen binnen de gemeenschappelijke regeling Orionis nemen niet weg dat ook op het cluster Inkomen en participatie die maatregelen moeten worden getroffen zodat het tekort teruggebracht wordt naar een niveau dat Vlissingen weer op eigen benen kan staan. Vlissingen zal dan ook moeten bezien wat nodig is om dit te realiseren.</p> <p>2) <i>Integrale toegang</i> In 2021 zijn de benodigde concrete stappen gezet t.a.v. de implementatie van de nieuwe Wet inburgering. Dit resulteert erin dat met ingang van 1 januari 2022 deze nieuwe Wet inburgering in de gemeente Vlissingen onder regie van (en voor een belangrijk deel ook door) de lokale, integrale gemeentelijke toegang wordt uitgevoerd. Tevens is in 2021 een verdere professionalisering en doorontwikkeling van de gemeentelijke toegang Wmo en jeugd doorgevoerd. Bovendien zijn in 2021 door de gemeente Vlissingen belangrijke en concrete stappen gezet om in 2022 te komen tot lokale buurtteams en enkele Kernegezondcentra, die een zeer belangrijke rol gaan vervullen in het 'voorzorgsveld' in relatie met de toegang tot algemene en maatwerkvoorzorgingen.</p> <p>Mede als gevolg van de hiervoor geschetste activiteiten, die allen een directe relatie met en impact hebben op de lokale gemeentelijke toegangsorganisatie, is in afstemming met betrokken partijen in 2021 vanuit het cluster Inkomen en participatie t.b.v. de realisatie van een integrale toegang sociaal domein in hoofdzaak gewerkt aan de beoogde overheveling van taken op het gebied van vroegsignalering schuldhelpverlening van Orionis naar de lokale gemeentelijke toegang. Doel was om genoemde taken m.i.v. 1 januari 2022 in de gemeentelijke toegang te beleggen. In het proces is juridisch hierover echter geconcludeerd dat dit formeel niet past binnen de huidige gemeenschappelijke regeling Orionis Walcheren en dat, om de</p>
--	--	--

	<p>3) <i>SW-infrastructuur</i> Om het rendement te verbeteren en de loonwaarde te verhogen wordt het bedrijfsconcept van het Werkleerbedrijf aangepast en de SW-infrastructuur versneld afgebouwd via transformatie van een productiegerichte omgeving naar een omgeving gericht op zoveel als mogelijk uitstroom/detacheren van de SW- en PW-doelgroep. Onrendabele werksoorten worden gestopt of afgestoten.</p>	<p>overheveling van taken (nu en in de toekomst) te kunnen bewerkstelligen, een inhoudelijke wijziging van de GR nodig is. Zoals reeds bij het vorige onderwerp, beleidsregie, is aangegeven zal het proces tot wijziging van de GR begin 2022 verder gestalte krijgen. Hierbij zal tevens de beoogde overdracht van de andere (wettelijke) toegangstaken van Orionis naar de integrale gemeentelijke toegang worden betrokken.</p> <p>3) <i>SW-infrastructuur</i> Door Orionis zijn vanaf aanvang 2021 gesprekken gestart met de belangrijkste bestaande opdrachtgevers voor betere, aangepaste tarieven voor haar werkzaamheden. In de loop van 2021 is Orionis vervolgens ook met de overige opdrachtgevers hierover in overleg getreden. Dit heeft tot verschillende verbeterde afspraken geleid, die naar verwachting structureel tot rendementsverbetering zullen leiden, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • m.i.v. 1 januari 2021 worden de vervoerskosten tegen een marktconform tarief doorberekend aan opdrachtgevers; • vanaf medio 2021 worden de kosten van het magazijn doorberekend tegen een marktconform tarief; • m.i.v. 1 januari 2021 worden door Orionis alleen nog offertes aangeboden die minimaal kostendekkend zijn. <p>Ontwikkeling SW-medewerkers. Begin 2021 is Orionis een project gestart, waarbij van 30 SW-medewerkers de ontwikkelcapaciteit en ontwikkelwensen in kaart zijn gebracht. De eerste resultaten hiervan zijn positief. Medio 2021 zijn 3 personen daarvan gedetacheerd extern, en zijn 4 personen intern doorgestroomd naar een beter passende (en veelal meer rendabele) werksoort. Een volgende groep van 30 SW-medewerkers is na de zomer 2021 door Orionis in kaart gebracht. Deze activiteiten worden door Orionis voortgezet en verder ingebed in de reguliere bedrijfsvoering. Door de ontwikkeling van de SW-medewerkers en als gevolg daarvan rendementsverbetering, ontwikkelt volgens Vlissingen tevens per saldo de gemiddelde loonwaarde zich positief.</p> <p>De afdelingen Metaal en Graveer zijn in 2021 door Orionis gecombineerd. Door hiermee een efficiëntere en effectievere bedrijfsvoering te realiseren verwacht Orionis een structurele rendementsverbetering te kunnen realiseren. De Bankwerkerij is door Orionis afgestoten en overgedragen aan een ondernemer. De SW-medewerkers worden nu bij deze ondernemer gedetacheerd. Dit levert Orionis een structurele rendementsverbetering bij huisvesting op. De kosten van huisvesting drukken relatief zwaar op</p>
--	---	---

	<p>4) <i>Re-integratiebudget</i> Door een gerichte sturing op en monitoring van (lokale) doelstellingen en inzet van middelen en instrumenten (o.b.v. werkladder) wordt het re-integratiebudget gericht en adequaat ingezet.</p>	<p>het resultaat van het Werkleerbedrijf. Eind 2020 is daarom door Orionis afscheid genomen van de locatie aan de Mercuriusweg te Vlissingen. Dit levert een structurele besparing op. In 2021 is de Buitendienst van Orionis van de locatie Poortersweg naar de hoofdlocatie aan de Oostsouburgseweg te Vlissingen verhuisd, waarmee een structurele rendementsverbetering wordt gerealiseerd. Deze maatregelen en het effect daarvan maken inmiddels integraal onderdeel uit van de vastgestelde (meerjarige) begroting Orionis.</p> <p>In opdracht van de in de GR deelnemende gemeenten heeft bureau KplusV, in vervolg op de quick scan van Adlasz, begin 2021 verdiepend onderzoek gedaan naar concrete verbeteringen in bedrijfsvoering en rendement van specifiek het Werkleerbedrijf van Orionis. Juist voor de zomer van 2021 is het eindrapport door KplusV opgeleverd en door de colleges van de gemeenten vastgesteld, waarbij Orionis de opdracht is verstrekt om o.b.v. het KplusV-rapport tot een implementatieplan te komen en deze ter besluitvorming voor te leggen. De zienswijzen op het betreffende implementatieplan zijn in de decemberraden 2021 van de deelnemende gemeenten behandeld. Zie verder bovenstaand bij 'Maatregelen en onderzoeken' onder het kopje 'Implementatieplan Werkleerbedrijf'.</p> <p>4) <i>Re-integratiebudget</i> Gelet op de forse opgave van de gemeente Vlissingen om het tekort in het sociaal domein en werk & inkomen te reduceren, is er gericht op gestuurd om incidenteel in 2021 budgetten ongebruikt te laten. In relatie tot de coronamaatregelen en de forse impact daarvan op de arbeidsmarkt, zijn in 2021 door het Rijk (extra) re-integratiemiddelen aan de gemeenten verstrekt. Bij verwerking van de 2e begrotingswijziging 2021 Orionis zijn nagenoeg al deze (extra) re-integratiemiddelen in 2021 als realisatie van de taakstelling (BUIG) of ten gunste van het tekort sociaal domein en werk & inkomen (Participatie, TONK en Coronacompensatie) geboekt. Voor de op deze manier gerealiseerde taakstellingen zie tabel 4.5, paragraaf 4.5.</p> <p>Kanttekening hierbij is volgens Vlissingen wel dat het resultaat dat de gemeente (en Orionis) in financiële zin kan boeken op het gebied van Werk (& Inkomen), niet zijnde de SW-doelgroep, vooral gerelateerd is aan de ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen. Gelet op de samenwerking in GR-verband, geldt dit principe voor de gemeente Vlissingen op GR-niveau. Het re-integratiebudget vormt de basis van alle re-</p>
--	---	--

	<p>5) <i>Efficiency en kostenbeheersing</i> Via Efficiency en kostenbeheersing kunnen mogelijk aanvullende bezuinigingen worden gerealiseerd oplopend tot 5% van de totale exploitatie.</p>	<p>integratie inspanningen – en daarmee de mogelijkheid - om bijstandsgerechtigden te kunnen laten uitstromen uit de bijstand naar regulier werk. Daardoor is er sprake van een directe relatie tussen de (effectieve) inzet van re-integratiemiddelen en de ontwikkeling van het bijstandsbestand. De relatieve ontwikkeling van het bijstandsvolume van de gemeente is een belangrijke maatstaf in het verdeelmodel van de BUIG-gelden. Het is dus belangrijk dat de gemeente relatief gezien bovengemiddeld goed presteert op het gebied van de ontwikkeling van het bijstandsvolume t.o.v. andere gemeenten. De mate van inzet van re-integratiemiddelen is hierbij randvoorwaardelijk en vraagt dus een afgewogen inzet.</p> <p>5) <i>Efficiency en kostenbeheersing</i> De doelstelling op het gebied van efficiency en kostenbeheersing maakt integraal onderdeel uit van de bedrijfsvoering en daarmee het gerealiseerde financieel resultaat (bezuiniging o.b.v. positief begrotingsaldo) in 2021 e.v. door Orionis.</p>
	<p>Mogelijke bezuinigingen o.b.v. de quick scan In de quick scan wordt geconstateerd dat de volgende bezuinigingen voor Orionis mogelijk zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij Orionis Walcheren een gemiddelde loonwaarde geconstateerd van slechts 12% bij het SW-bedrijf (% van het wettelijk minimumloon). Door voor de korte/middellange termijn op de bestaande infrastructuur toe te groeien naar het branchegemiddelde van een gemiddelde loonwaarde van 26% kan een structurele besparing worden gerealiseerd van circa € 2 miljoen. Volgens het onderzoeksbureau is dit streven een eerste stap naar een toekomstbestendige situatie. De doelstelling zou daarvoor gesteld moeten worden op het realiseren van een loonwaarde van gemiddeld 50%, hetgeen op de wat langere termijn een structurele efficiencyverbetering oplevert van circa € 5 miljoen. • Er is nog geen sprake van een integrale benadering van de doelgroep van de Participatiewet. Door de doelgroep in de Participatiewet integraal te benaderen en meer te sturen op het realiseren van loonwaarde zijn nog verdere besparingen mogelijk. Enerzijds door ervoor te zorgen dat de direct bemiddelbare doelgroep op eigen kracht 	<p>Mogelijke bezuinigingen o.b.v. de quick scan Zie onderstaand onder 'Financiën' voor de stand van zaken m.b.t. de realisatie van de taakstelling.</p>

	<p>en tenminste binnen een jaar de uitkering weer verlaat en anderzijds door te sturen op het realiseren van loonwaarde bij de overige doelgroepen via het instrument loonkostensubsidie. Met een potentiële besparing van circa € 1 miljoen structureel.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via rendementsverbetering op de bestaande werksoorten zou nog eens circa € 2 miljoen haalbaar moeten zijn. 	
	<p>Verdiepend onderzoek Orionis Via een verdiepend onderzoek (uitgevoerd door KplusV) moesten op basis van de conclusies en aanbevelingen uit de quick scan van Adlasz concrete maatregelen worden geformuleerd zodat de bovenstaande bezuinigingen zo veel als mogelijk maximaal worden gerealiseerd.</p> <p>Uitgangspunten hierbij waren:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De onderzoeksvragen dienen een duidelijk zichtbare relatie met de conclusies en aanbevelingen uit de quick scan te hebben. • Het verdiepend onderzoek is niet bedoeld als second opinion voor de quick scan van Adlasz en om de in de quick scan genoemde bezuinigingen onderuit te halen. • Het verdiepend onderzoek is vooral bedoeld om op basis van de conclusies en aanbevelingen uit de quick scan te komen tot concrete maatregelen om de bezuinigingen zoals genoemd in de quick scan zo veel als mogelijk te realiseren. <p>Het onderzoek van KplusV moest zich richten op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inhoudelijk (beleidsmatig), financieel, personeel en organisatorisch vlak; • Een brede insteek in relatie tot het speelveld waarin het Werkleerbedrijf zich bevindt; • Het vinden van het beoogd verbeterpotentieel. <p>De opdrachtformulering was:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Objectieve bepaling ten behoeve van de ontwikkeling van medewerkers richting mogelijkheden detachering waardoor hogere loonwaarde kan ontstaan; 2. Toetsing van de arbeidsmarktregio op het gebied van absorptievermogen van de doelgroep en potentiële opdrachtgevers voor het werkleerbedrijf; 	<p>Verdiepend onderzoek Orionis Het onderzoek is gereed.</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Mogelijkheden die beschreven zijn omtrent domein overstijgende samenwerking zoals arbeidsmatige dagbesteding; 4. Toekomst bestendig maken van Werksoorten kijkend naar mogelijk rendementsverbetering en het realiseren van loonwaarde; 5. Versterking van de meer bedrijfsmatige aansturing van de doelgroep gericht op arbeid. Versterking van de interne organisatie van het werkleerbedrijf; 6. Inspelen op recente rapporten en regelgeving aangaande de toekomst van de arbeidsmarkt, zoals "rapport Borstlap" en "Simpel Switchen"; 7. Adviseren over een realistisch tijdspad voor de implementatie van een toekomstbestendig werkleerbedrijf op Walcheren; 8. Besparingspotentieel kwantificeren, waarbij ook besparing op maatschappelijke kosten sociaal domein breed in beeld komen mede gelet op de maatschappelijke opdracht van Orionis Walcheren. <p>Aan het onderzoeksbureau is een rapport gevraagd met resultaten en conclusies, alsmede concrete onderbouwing van de conclusies en aanbevelingen, ten aanzien van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het mogelijk verbeterpotentieel; • De wijze waarop het verbeterpotentieel kan worden verzilverd; • Mogelijke belemmeringen en risico's (wenselijk flankerend beleid). 	
	<p>Maatregelen o.b.v. het verdiepend onderzoek</p> <p>KplusV heeft in juli 2021 het eindrapport opgeleverd. KplusV heeft haar verdiepend onderzoek met name gericht op de infrastructuur van het Werkleerbedrijf. De verbeteringen die KplusV adviseert kunnen in hoofdzaak onderverdeeld worden in de volgende maatregelen met ieder een eigen financieel effect:</p> <p>10. <i>Verloop van het subsidieresultaat WSW voor Orionis:</i></p> <p>Op basis van de landelijke ontwikkeling van de volumina en de budgetten van de WSW is becijferd dat er meerjarig geleidelijk een gunstigere ontwikkeling is van het subsidieresultaat per WSW-medewerker (het verschil tussen loonkosten WSW en het beschikbare bedrag aan Rijkssubsidie). Dit positieve</p>	<p>Maatregelen o.b.v. het verdiepend onderzoek</p> <p>De verdere uitwerking van de door KplusV geadviseerde maatregelen is opgenomen in het Implementatieplan Werkleerbedrijf. Zie onderstaand bij 'Implementatieplan Werkleerbedrijf'.</p>

verloop is vrijwel identiek voor alle gemeenten in Nederland. Het betreft dan de ontwikkeling van het volume t.a.v. het budget, de ontwikkeling van het loongebouw t.o.v. de verwachte uitstroom en eventuele maatregelen in de beloningssfeer.

11. Ontwikkelen van de WSW-medewerkers:

Het percentage intern werk ligt bij Orionis erg hoog ligt (68% van de personen). Gemiddeld in Nederland is dit 40%. Er is vanuit de arbeidsmarkt en de samenstelling van de populatie bezien geen reden waarom dit bij Orionis structureel zoveel lager zou moeten zijn. Door meer van intern naar detachering te gaan, kunnen de opbrengst verhoogd worden en de kosten verlaagd.

12. Verhogen Netto Toegevoegde Waarde:

Voor het verbeteren van het financiële resultaat van het Werkleerbedrijf Orionis is niet alleen een volumebeweging gewenst naar beter renderende werksoorten. Ook in de werksoorten zelf zijn verbeteringen wenselijk. De landelijke Netto Toegevoegde Waarde (saldo baten en kosten) is voor de verschillende werksoorten hoger dan bij Orionis. De Netto Toegevoegde Waarde per medewerker kan verhoogd worden langs verschillende routes.

13. Verlagen van de beïnvloedbare kosten:

De kosten zitten op een relatief hoog niveau. Voor een belangrijk deel kan de verklaring gevonden worden in het grote aandeel interne medewerkers. Als het aantal gedetacheerden toeneemt, dan leidt dit tot een verhoging van de toegevoegde waarde en de mogelijkheid om kosten te gaan besparen. Aanvullend hierop is in het Werkleerbedrijf gekeken naar verschillende kostensoorten en eventuele besparingsmogelijkheden.

14. Kosten van werktrajecten in het Werkleerbedrijf:

Vanuit het Participatiebudget wordt door de GR Orionis jaarlijks € 1,5 miljoen ingezet voor het Werkleerbedrijf, ter financiering van werkleertrajecten. Ingeschat wordt dat als diverse verbetermaatregelen zijn doorgevoerd dat de efficiency van de trajecten met 20% kan verbeteren. Bezien moet worden in hoeverre de

vergoeding van € 1,5 miljoen op termijn dan nog steeds een passend bedrag is, of dat met een besparing/verlaging van de kosten rekening mag worden gehouden.

15. Kosten en baten van arbeidsmatige dagbesteding:

Bezien of het huidige Werkleerbedrijf Orionis ook actief ingezet kan worden voor arbeidsmatige dagbesteding. Deels is dit ingegeven vanuit de wens om tot een verbreding van de dienstverlening te komen (eenvoudiger kunnen switchen van doelgroep) maar ook vanuit een meer praktisch motief dat dit een oplossing zou kunnen bieden voor op termijn vrijvallende m2 huisvesting.

16. Een toekomstbestendige portfolio:

Binnen Orionis worden de personen verdeeld over clusters (productie, buitendienst, techniek, facilitair, detachering en logistiek). Een substantiële verschuiving in de verdeling gewenst via vergroten van het aantal dienstverbanden voor de WSW in de facilitaire dienstverlening, beperken aantal kleine werksoorten, omarmen succesvolle opdrachtgevers, beperken aantal kleine opdrachtgevers, creëren van ruimte tot experimenten met het lokale MKB, nader uitwerken aan welke competenties de arbeidsmarkt behoefte heeft, investeren in nauwere samenwerking met zorgaanbieders, versterken van de regionale samenwerking met andere werkbedrijven, maken van gestandaardiseerde afspraken over een passend detacheringstarief voor groepsdetacheringen bij de eigen gemeenten en versterken van de toepassing van de mogelijkheden van Social Return on Investment (SROI).

17. Kosten van de krimp van de WSW-populatie:

De WSW-populatie blijft de komende jaren in volume dalen. Als een werkleerbedrijf voorziet dat de doelgroep waar die voor verantwoordelijk is, de komende jaren gaat dalen, dan betekent dat de desbetreffende organisatie rekening moet houden met krimp, zodat de kosten gelijke tred kunnen houden met de doelgroep. Als er een (gedeeltelijk) nieuwe doelgroep in het werkleerbedrijf komt te werken, zal dat de noodzaak tot krimp (gedeeltelijk) beperken. Een

	<p>dergelijke reductie van kosten gaat niet vanzelf en niet geleidelijk. Aanvullende kosten zijn nodig (reorganisatiekosten) om de kosten per medewerker op hetzelfde niveau te houden.</p> <p><i>18. Normalisatie van niet-beïnvloedbare kosten:</i> Om de komende jaren een zuiver vergelijk te houden met de benchmarkcijfers van de andere werkbedrijven wordt voorgesteld de ICT-kosten en de huisvestingskosten van het bedrijfspand hiervoor te corrigeren (normaliseren).</p>	
	<p>Mogelijke bezuinigingen o.b.v. het verdiepend onderzoek Niet alle maatregelen zullen een besparing opleveren. Volgens KplusV zouden deze maatregelen het Werkleerbedrijf van Orionis in staat moet stellen om in 2025 op of boven het gemiddelde landelijk niveau van Werkleerbedrijven terecht te komen. Vanaf vertrekpunt 2019 met een horizon tot en met 2025 moet volgens KplusV een resultaatverbetering van het Werkleerbedrijf van Orionis gerealiseerd kunnen worden van € 3.275.000. Dit betreft een bezuiniging voor Orionis als totaal en dus niet alleen voor Vlissingen. Vanaf dat moment zou het Werkleerbedrijf Orionis winstgevend moeten kunnen zijn (zwarte cijfers).</p>	<p>Mogelijke bezuinigingen o.b.v. het verdiepend onderzoek Zie onderstaand onder 'Financiën' voor de stand van zaken m.b.t. de realisatie van de taakstelling.</p>
	<p>Implementatieplan Werkleerbedrijf Op basis van de uitkomsten van het verdiepend onderzoek van KplusV is een Implementatieplan Werkleerbedrijf opgesteld. Het implementatieplan richt zich specifiek op verbeteringen t.a.v. het Werkleerbedrijf (de SW-infrastructuur) als onderdeel van de GR Orionis Walcheren.</p> <p>In het implementatieplan worden, in navolging van en aansluitend op de adviezen van KplusV, verbeteracties voorgesteld die zich in hoofdlijn richten op 4 sporen:</p> <p>a) <i>Medewerkers SW en beschut werk ontwikkelen:</i> KplusV heeft aangetoond dat bij Orionis sprake is van relatief veel personen die werkzaam zijn in interne werksoorten en dat dit ten koste gaat van aantallen personen die via begeleid werken, met loonkostensubsidie en via individuele detachering zijn geplaatst. Ook de</p>	<p>Implementatieplan Werkleerbedrijf Orionis heeft een structurele taakstelling opgelegd gekregen, gerelateerd aan het Werkplan, echter geeft de organisatie nu aan dat zij deze niet zal kunnen realiseren.</p> <p>De geopolitieke ontwikkelingen van de afgelopen 18 maanden en vooral de economische effecten daarvan, maken het volgens Orionis moeilijk om op het landelijk gemiddelde te blijven qua aantal uitkeringsgerechtigden. En dus is er opnieuw sprake van een tekort op de BUIG. Deze economische ontwikkelingen maken het, zo stelt Orionis, ook moeilijk om de twee belangrijkste targets op de SW te realiseren, namelijk de verhoging van de loonwaarde en een rendementsverbetering op de interne bedrijven (werksoorten). Daarnaast hebben interne investeringen, zoals herziening van de salarisspiramide, geleid tot extra uitgaven die als kosten worden doorberekend naar de gemeente.</p> <p>De gemeente heeft een zeer kritische houding ten opzichte van Orionis. Zo stelt zij dat de</p>

	<p>aantallen groepsdetacheringen blijven ver achter bij het landelijk gemiddelde. Orionis gaat met alle medewerkers SW en beschut werk in gesprek over ontwikkeling. De verwachting is dat met 200 medewerkers ontwikkeltrajecten kunnen worden opgestart, waarbij de helft zich ontwikkelt naar een volgende trede op de werkladder. De andere medewerkers ontwikkelen zich binnen de huidige functie of naar een andere functie binnen dezelfde trede op de werkladder. Rekening houden met terugval is het doel dat 75 medewerkers een ontwikkelstap voorwaarts maken.</p> <p>b) <i>Doorontwikkeling re-integratie:</i> Bureau KplusV adviseert een toename van het aantal arbeidsontwikkeltrajecten te realiseren, als onderdeel van de totale catalogus aan trajecten en andere interventies waarmee GR Orionis Walcheren de bijstandspopulatie naar werk tracht te bemiddelen. Daarvoor dient Orionis volgens KplusV wel eerst verbeteringen in kwaliteit en effectiviteit door te voeren. De afdeling Werk van Orionis Walcheren kan volgens het implementatieplan met de huidige middelen ruim 800 bijstandsklanten tegelijkertijd intensief ontwikkelen met als doel (begeleiding naar) zo regulier mogelijk werk. Vanuit deze trajecten is volgens Orionis behoefte aan circa 300 plaatsen voor werkpleklers. Dit in verschillende werksoorten en op verschillende niveaus. Ook wordt steeds meer een combinatie van werken en leren ingezet. Dit betekent enerzijds een groei van het aantal trajecten binnen het Werkleerbedrijf en anderzijds een sterke groei van externe werkleertrajecten. Om de effectiviteit en kwaliteit van het werkpleklers te vergroten, worden door Orionis verschillende maatregelen uitgewerkt en ingevoerd.</p> <p>c) <i>Planmatige rendementsverbetering:</i> Vanaf oktober 2020 is door de directie van Orionis Walcheren gestart met gericht werken aan rendementsverbetering van het Werkleerbedrijf. De verwachte, eerste resultaten/opbrengsten daarvan werden door Orionis (meerjarig) verwerkt in de</p>	<p>arbeidsmarkt juist bijzonder gunstig is op dit moment en dat van een bovengemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden geen sprake zou mogen zijn, zeker niet in de categorie jongeren. Daarnaast vindt de gemeente dat er onvoldoende sprake is van werkelijke innovatie op het thema re-integratie. Voorts is de gemeente van mening dat de aanpak van Orionis – het langdurig intern binnen de SW-infrastructuur opleiden van uitkeringsgerechtigden voordat deze naar de arbeidsmarkt worden geleid – gezien het tekort op de arbeidsmarkt niet langer een geschikte aanpak is. Ook worden door deze aanpak re-integratiegelden doorgeleid naar de SW-infrastructuur waardoor een vertekend beeld ontstaat van de werkelijke kosten hiervan. Denk hierbij aan de sterfhuisconstructie van de SW waardoor het aantal medewerkers gestaag afneemt tegen gelijkblijvende infrastructurale lasten.</p> <p>Een tussentijdse stand van zaken bij Orionis (begin september) laat een bijzonder verontrustend beeld zien. Er dreigen explosieve kostenstijgingen, die de gemeente Vlissingen zich gewoonweg niet kan veroorloven. Sowieso ontstaat de ongewenste situatie dat de opbrengsten van de ingrepen in de uitgaven in het sociaal domein – lees de structurele besparingen – ingezet moeten worden om de niet gerealiseerde taakstelling van Orionis te dekken.</p> <p>Bijkomend knelpunt is dat Orionis als GR steeds meer een regionaal politiek vraagstuk is geworden waarbij de invloed van de gemeente vooralsnog te beperkt is om rechtstreeks, vanuit een lokaal perspectief en belang, in te kunnen grijpen.</p> <p>De gemeentelijke regie blijft onvoldoende als gevolg van de afspraken die zijn gemaakt in het kader van de GR. De opdracht om de GR te herbezien is al eerder gegeven maar door de drie ambtelijke organisaties nog niet opgepakt. De verplichte wettelijke herziening van de GR per 1 juli jongstleden is een goed startpunt om dit alsnog te doen.</p> <p>De inspecteur stelt vast dat door Orionis onvoldoende uitvoering is gegeven aan de opdrachten zoals die in samenspraak met de inspecteur zijn opgesteld in het Implementatie-/Werkplan Orionis. De tekorten die hier het gevolg van zijn, komen conform bijzonder voorschrift 6 in dit inspectierapport voor rekening van de gemeente Vlissingen zelf.</p> <p>Daarnaast wordt geconstateerd dat gedurende het artikel 12-onderzoek vanaf 2015 Vlissingen fors</p>
--	--	--

begroting(en) 2021/2022 van Orionis. Bureau KplusV bevestigd in haar rapport dat Orionis verschillende stappen tot verbetering in gang heeft gezet, zoals heronderhandeling van tarieven met huidige opdrachtgevers, doorbelasten van magazijnkosten en deels nieuwe opdrachtgevers met een betere prijsstelling binnen te halen. De adviezen van KplusV zijn in lijn hiermee. KplusV beschrijft daarnaast verschillende maatregelen die genomen kunnen worden door Orionis om de beïnvloedbare kosten te verlagen. Orionis bevestigd in het implementatieplan dat de doelstellingen alleen behaald kunnen worden als de kosten van het Werkleerbedrijf aanvaardbaar zijn. Daarvoor zijn kortweg de volgende stappen door Orionis, in lijn met het KplusV-rapport, al in gang gezet: slimmer werken, rendabele klantbediening, verlieslatende werksoorten rendabel maken of in uiterste geval afstoten en samenwerking met gemeenten. Op basis van de adviezen uit het KplusV-rapport gaat Orionis aanvullend aan de slag met: de werksoorten in de buitendienst rendabeler maken, onderzoeken van de door KplusV aangekaarte mogelijke rendementverbeteringen op het gebied van de activiteiten: schoonmaak, bedrijfsrestaurant en technische dienst.

d) Werkgeversdienstverlening:

KplusV heeft in haar rapport ook kortweg een beeld gevormd van het absorptievermogen van de (regionale) arbeidsmarkt voor de doelgroep uit de Participatiewet. Oftewel: in hoeverre is de Zeeuwse arbeidsmarkt, en meer specifiek die op Walcheren, in staat om de doelgroep uit de Participatiewet op te nemen. KplusV concludeert:

- Er is meer vraag dan aanbod in de arbeidsmarkt;
- Er is voldoende vermogen van de arbeidsmarkt om de doelgroep op te nemen;
- De doelgroep heeft relatief veel ondersteuning nodig;
- De werkgevers vragen om ontzorging (begeleiding en ondersteuning).

extra moest bijdragen aan Orions. Naar het oordeel van de inspecteur is het risico aanwezig dat dit ook de komende jaren het geval kan zijn, ook na eventuele afronding van de artikel 12-onderzoek in 2024. Dit risico zou er zelfs toe kunnen leiden dat Vlissingen opnieuw de artikel 12-status moet aanvragen. Dat is een onwenselijke situatie.

Vlissingen is nu aan zet om te bezien welke opties er resteren ten aanzien van Orionis. Uitgangspunt daarbij is dat het resterende tekort en ook extra geld naar Orionis door Vlissingen zelf gedekt moeten worden en wel buiten het sociaal domein en werk & inkomen en ook zonder dat de negatieve algemene reserve weer negatiever wordt. Ook moet Vlissingen het risico inschatten dat er ook de komende jaren extra geld naar Orions moet en hiervoor passende beheersmaatregelen treffen.

Directie en bestuurders van de gemeente Vlissingen hebben gesteld dat zij onverkort vasthouden aan de opdrachten in het Implementatie-/Werkplan en dat zij daar waar Orionis een eigen of andere koers dreigt te varen, in zullen grijpen. De bezuinigingsdoelen blijven derhalve onverminderd van kracht.

	<p>Orionis stelt in het implementatieplan vast dat de afgelopen jaren het BUIG-tekort fors is afgenomen en de huidige werkgeversdienstverlening vooral succesvol is gebleken voor klanten met een kleine afstand tot de arbeidsmarkt. Om ook de doelgroep(en) met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt (bijstand en SW) succesvol en duurzaam te kunnen plaatsen op werk heeft Orionis hiervoor een aanvullende aanpak samengesteld ('Werken naar vermogen'). Onderdeel hiervan is tevens een aanvullende werkgeversdienstverlening met instrumenten en arrangementen.</p>	
	<p>Extra opdrachten inspecteur (overleg 21 -12 -2022)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Een (kort) onderzoek naar de andere SW-bedrijven in het land om te vergelijken of er in dezelfde mate als bij Orionis sprak is van terugval in opbrengst. 2. De loonwaarde moet omhoog (conform plan van aanpak artikel 12 en implementatieplan 3. In het verlengde hiervan (vanuit plan van aanpak artikel 12 Vlissingen) moet toegewerkt worden naar BUIG-neutraal zijn. 4. De uitkomst van het onderzoek van de arbeidsinspectie is voor de inspecteur relevant. 5. Werken aan de banenafpraak (versnellen). 6. Graag inzichtelijk maken hoe de € 6 miljoen re-integratiemiddelen worden besteed. Begrepen wordt dat er uiteraard een aantal medewerkers van wordt betaald (22/24?), dan blijft er nog een bedrag over: hoe wordt dit besteed? Graag aangeven hoeveel medewerkers dit nu doen, welk type functie. Graag zowel financieel als inhoudelijk een reactie. 7. Graag inzichtelijk maken waarom Orionis niet of niet geheel is staat is om uit de eigen bedrijfsvoering de reiskostenvergoeding te betalen. 8. Idem voor het functiegebouw, de managementstructuur is aangepast, moet toch ook enige ruimte geven binnen de eigen bedrijfsvoering. 9. Graag gefundeerd aangeven waarom in de huidige arbeidsmarkt er niet meer mensen (kunnen) uitstromen naar werk? 	<p>Extra opdrachten inspecteur (overleg 21 -12 -2022)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De sectorinformatie laat zien dat Orionis achter blijft ten opzichte van het landelijke op een aantal punten. In de sectorinformatie is opgenomen dat het vergelijken van verschillende ontwikkelbedrijven niet reëel is, omdat de verschillende bedrijven anderen producten/dienstverleningen hebben en onder andere regelingen werken. Wel is in de sectorinformatie te zien dat Orionis qua opbouw van de doelgroep aardig in de pas loopt met het landelijke beeld (80% WSW versus 83% WSW). Bij de verdeling per werksoort is een groot verschil waarneembaar bij detacheringen waarin Orionis aanmerkelijk minder detachert dan landelijke (2% en 6% versus 16% en 17%) en dat de werksoort intern veel groter is dan de landelijke benchmark (66% versus 42%). De uitstroom van WSW-ers loopt bij Orionis wat achter, voornamelijk doordat landelijk het percentage pensioen hoger is. 2. Vraag nog niet beantwoord. Het bedrijfsresultaat (tekort) per medewerker is een opvallende. Het landelijk gemiddelde ligt op € 2000 per SW-er, voor Orionis is dat € 6000 per SW-er. 3. Vraag nog niet beantwoord. Ook deze neemt de arbeidsinspectie mee in haar onderzoek. 4. Onderzoek waarschijnlijk maart 2023 gereed. 5. Naast overleg met Orionis ook overleg met Wind in de zeilen over dit onderwerp. Overleg vindt plaats, er zijn verschillende ideeën die uitgewerkt worden om de uitstroom en het aantal detacheringen te vergroten. 6. Vraag is neergelegd bij Orionis, nog geen antwoord. € 6 miljoen is totaal re-integratie, € 3 miljoen is van Vlissingen. 7. Vraag nog niet beantwoord. 8. Vraag nog niet beantwoord.

		9. Vraag nog niet beantwoord.
	<p>Bezwaar BUIG</p> <p>De gemeente Vlissingen heeft bezwaar en beroep aangetekend tegen door de Staatssecretaris van SZW aan de gemeente verleende BUIG-budgetten. GR Orionis Walcheren heeft namens zowel de gemeente Vlissingen als de gemeente Middelburg de procedures gevoerd.</p>	<p>Bezwaar BUIG</p> <p>De rechtbank heeft uitspraak gedaan in de verschillende beroepsprocedures BUIG-budgetten 2017-2021. De beroepen zijn door de rechtbank ongegrond verklaard. Dit betekent dat de toegekende BUIG-budgetten over de in het geding zijnde jaren in stand blijven. Besloten is door Vlissingen om geen hoger beroep in te stellen bij de CRvB tegen de uitspraak van de rechtbank. Daarmee stopt dus de procedure.</p>
	<p>Taakstelling</p> <p>Op basis van bovenstaand beschreven onderzoeken en maatregelen is met betrekking tot Orionis en het cluster Inkomen en participatie een te realiseren structurele taakstelling ingeboekt voor Vlissingen. Deze taakstelling bestaat uit een aantal posten:</p> <p>f) Rendementsverbetering. Op basis van het onderzoek van KplusV en het implementatieplan Werkleerbedrijf dient een besparing gerealiseerd te worden ten aanzien van de totale bedrijfsvoering van GR Orionis Walcheren, inclusief het Werkleerbedrijf (SW-bedrijf), van € 785.170 (2021), € 1.214.662 (2022), € 1.720.327 (2023) en € 2.110.979 (vanaf 2024).</p> <p>g) Re-integratiebudget. Hierop kan Vlissingen aan de voorkant ingrijpen en is het niet afhankelijk van besluitvorming in de gemeenschappelijke regeling. Gezien de huidige staat van de arbeidsmarkt moet het mogelijk zijn de Vlissingse bijdrage aan het Re-integratiebudget te verlagen met € 0,5 miljoen in 2023 en € 1 miljoen vanaf 2024.</p> <p>h) Efficiency en kostenbeheersing. Vlissingen dient de bijdrage die het levert aan de organisatorische lasten van Orions te verminderen met € 300.000 per jaar vanaf 2023.</p> <p>i) Integrale toegang. Zoals ook bij de Wmo en jeugd dient Vlissingen de integrale toegang terug te halen naar de eigen gemeentelijke organisatie. De verplichte wettelijke herziening van de GR per 1 juli 2022 is een goed startpunt om dit te doen. Vanaf 2023 moet ten aanzien hiervan € 200.000 per jaar als besparing op de organisatorische lasten van de toegang gerealiseerd worden.</p> <p>j) BUIG-neutraal. Via een cijfermatige analyse van het klantenbestand waarbij</p>	<p>Taakstelling</p> <p>Zie onderstaand onder 'Financiën' voor de stand van zaken m.b.t. de realisatie van de taakstelling.</p>

	<p>een deel van het bestand uit de bijstand wordt gehaald door inzet op projecten, zodanig dat er weer sprake is van een BUIG-neutrale financiering kan structureel 800.000 bespaard worden. Vlissingen dient deze analyse vanaf 2023 uit te voeren en hiervoor wordt een taakstelling ingeboekt van € 400.000 in 2023 en € 800.000 vanaf 2024.</p>	
<p>Financiën</p>	<p>Kosten onderzoek Er is een budget opgenomen in de begroting van € 190.000.</p> <p>Benodigde investeringen Nog niet bekend.</p> <p>Taakstelling Voor de gerealiseerde taakstellingen zie tabel 4.5, paragraaf 4.5.</p> <p><i>Orions (1e Begrotingswijziging 2021 en Begroting 2022 Orionis)</i> Het (meerjarig) voordelige saldo voortkomend uit de eerste begrotingswijziging 2021 Orionis Walcheren en begroting 2022 Orionis Walcheren voor de gemeente Vlissingen, zijnde voor 2021 = € 785.170, 2022 = € 1.214.662, 2023 = € 1.720.327 en vanaf 2024 = € 2.110.979, is ten gunste van de gemeentelijke taakstelling op het cluster Inkomen en participatie in het kader van artikel 12 geboekt. Deze voordelige saldi hebben betrekking op de geraamde rendementsverbetering van de totale bedrijfsvoering van GR Orionis Walcheren, inclusief het Werkleerbedrijf (SW-bedrijf). Daarnaast is ook het voordelige saldo van de jaarrekening 2020 Orionis Walcheren van € 1.266.000 incidenteel ten gunste van de gemeentelijke taakstelling 2021 gebracht. Dit voordelige jaarrekeningresultaat heeft met name te maken met niet gemaakte kosten als gevolg van de Coronapandemie door minder re-integratietrajecten, minder kostenvergoedingen aan klanten, minder opleidingskosten personeel, uitgestelde investeringen en minder kosten bedrijfsrestaurant. Daarnaast waren er minder uitkeringslasten doordat de ontwikkeling van het klantenbestand gunstiger verliep dan begroot.</p> <p><i>Orions (2e Begrotingswijziging 2021 Orionis)</i> De 2e Begrotingswijziging 2021 resulteert voor GR Orionis Walcheren in een voordelig saldo. Dit komt met name door incidenteel in 2021 niet besteden van bestaande budgetten en door extra geld uit het gemeentefonds (TONK, Coronacompensatie en participatie). Conform uitgangspunt 4 zoals beschreven in paragraaf 4.2, zijn de baten als gevolg van extra geld van het Rijk (gemeentefonds) geen (gedeeltelijke) structurele realisatie van de taakstelling. De taakstelling is gebaseerd op concrete maatregelen die de lasten moeten verminderen. Deze extra baten komen rechtstreeks ten gunste van het tekort sociaal domein en werk & inkomen (zie ook posten A2 en A8 tabel 5.1, paragraaf 5.2). Het niet besteden van bestaande budgetten in 2021 is wel een incidentele realisatie van de taakstelling 2021. Dit betreft een bedrag van € 591.678 en bestaat met name uit minimabeleid, BUIG, participatiebudget, onderzoekskosten en overige goederen en diensten).</p> <p><i>Jaarrekening 2021 Orionis</i> Het financiële resultaat van Orionis over 2021 is € 295.000 positief (voordelig ten opzichte van de laatst gewijzigde begroting). Belangrijkste component hierin is het voordeel op de uitkeringslasten: ruim € 450.000 meer voordeel dan begroot. Dit komt vooral door de meevallende klantontwikkeling aan het einde 2021. Het jaarrekeningresultaat 2021 wordt conform de verdeelsleutel volledig uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten. Het aandeel gemeente Vlissingen hierin bedraagt € 158.500. Dit bedrag komt ten gunste van 2022.</p>	

Opdracht 3.2	Onderzoek jeugdzorg	
Doel	a) Onderzoek naar de effectiviteit en efficiency. Zijn er (nog) mogelijkheden om verbeteringen aan te brengen zodat de lasten bij jeugdzorg structureel kunnen dalen. b) Vergelijkingsonderzoek jeugd. Vergelijkingsonderzoek op basis van (norm-)indicatoren in het sociaal domein (landelijk, regionaal, lokaal).	
Maatregelen hoofdstuk 4	2) Maatregelen jeugdzorg.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.1, opdracht 3.2.	
Mogelijke acties: A) Inhoudelijke begrenzing van de jeugdhulp	Acties	Stand van zaken
	A1) Minder ruime interpretatie door de gemeente van de jeugdwet en stoppen met vergoeden van zaken die niet onder jeugdwet vallen	1 juli 2021 zijn de beleidsregels en verordening Wmo Jeugd gemeente Vlissingen aangepast en begrenzing in volume en tijd staat beschreven.
	A2) Bezien of de aangeboden voorzieningen op het vlak van jeugdzorg echt nodig zijn.	De Toegang is actueel geschoold en werkt volgens de Vlissingse verordening en beleidsregels.
	A3) De gemeente kan meer regierol pakken om dialoog bij andere partijen (onderwijs, huisartsen, zorgverleners) tot stand te brengen, o.a. over de invulling van de uitgangspunten van de Jeugdwet (preventie, eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden, demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren).	Lokaal: <ul style="list-style-type: none"> Eind 2021: Kernegezondcentra, buurtteam en Integrale Toegang Wmo/jeugd. Dialoog in de regio en maken samenwerkingsafspraken. Eind 2021: Gesprek met onderwijs, kind op 1 loket en onderwijsloket over Onderwijs-Zorgarrangementen voor thuiszitter. Regionaal: <ul style="list-style-type: none"> Januari 2022: IJZ (Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland) heeft initiatief genomen om in gesprek te gaan met 13 gemeenten over preventie aanbod jeugd.
	A4) Niet onnodig medicaliseren van het gedrag van kinderen.	Lokaal: 2020 besluit Kernegezondheidscentra & buurtteams om te werken volgens het concept positieve gezondheid.
	A5) Eén gezin-één plan-één regisseur-aanpak (integrale benadering zorg).	Lokaal: <ul style="list-style-type: none"> Juli 2021 is werkwijze opgenomen in de verordening en beleidsregels Wmo en jeugd van de gemeente Vlissingen. De Zeeuwse regiekaart en andere gevalideerde risicotaxatie instrumenten zijn hierin opgenomen. April 2021: start regieteam Toegang Wmo en jeugd. Regionaal: <ul style="list-style-type: none"> Jeugdzorg en toegangsprofessionals zijn geschoold en werken met gevalideerde risicotaxatie- en opschalingsinstrumenten zoals de Zeeuwse regiekaart.
A6) Alleen kunnen doorverwijzen naar door de gemeente gecontracteerde zorg.	Regionaal: <ul style="list-style-type: none"> 2020/2021 nieuwe aanbesteding jeugd. Inzet was minder aanbieders en meer samenwerkingsverbanden binnen percelen. 	

		<p>2021 blijkt dat dit niet het gewenste effect heeft op het aantal aanbieders.</p> <p>Lokaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is een afname zichtbaar op extern ingekochte regie en er wordt nauwelijks gebruik gemaakt van perceel 1 (specialistische jeugdhulp). • Bevindingen toegang: Er zijn veel partijen gecontracteerd, te veel ruimte en te veel aanbod.
	A7) Meer inzetten eigen verantwoordelijkheid (kind en ouders).	Uit onderzoek jeugd blijkt dat dit uitgangspunt niet in de contractafspraken (IJZ) terecht is gekomen. Er is geen regionale visie ontwikkeld waarbinnen de zorgaanbieders hulpverleners. Bezien in hoeverre dit alsnog nodig is.
	A8) Bezien of de gemeente ervoor kan kiezen een meer faciliterende rol te nemen waardoor de gemeenschap mogelijk meer kan doen.	2022 start met Buurteams waarbinnen ingezet wordt op het betrekken van de gemeenschap en waar preventie belegd is/wordt.
Mogelijke acties: B) Terugdringen bureaucratie en betere sturing	Acties	Stand van zaken
	B1) Verminderen regeldruk en administratieve lasten.	<p>Regionaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2021/2022: Onderwerp van gesprek tussen IJZ en hoofdaanbieders. • Er is een ontschot budget jeugd bestaande uit alle jeugdzorggelden, en het beheer is belegd bij IJZ. <p>Lokaal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uit onderzoek blijkt dat er een duidelijke visie ontbreekt. Men gaat er simpelweg van uit dat samenwerken goedkoper is. Onder andere AEF-rapportage spreekt dit tegen. • Er ontbreken prikkels en er is geen systeemafspraken die dit voornemen ondersteund.
	B2) Anders inkopen.	Wordt onderzocht i.h.k.v. onderzoek jeugd PvA artikel 12. Voorlopig advies is om perceel 3b en de percelen 5 t/m 7 lokaal in te kopen.
	B3) Betere afspraken met verwijzers.	<p>Lokaal:</p> <p>December 2021: Contouren voor nieuwe samenwerking tussen de andere wettelijke verwijzers binnen de Kerngezondheidscentra en toegang zijn er.</p> <p>Regionaal:</p> <p>Er zijn gesprekken met samenwerkende zorgaanbieders, IJZ en beleidsambtenaren jeugd van de 13 gemeenten. Echter er is nog geen taakstelling of resultaat benoemd waar toe dit moet leiden.</p>

	B4) Verbeteren governance-structuur (aansturing, rolverdeling, taakverdeling en verantwoordelijkheidsverdeling).	Wordt onderzocht.
	B5) Verbeteren contacten (en contractmanagement en handhaven contracten) en samenwerking tussen gemeente (beleid) en inkoop, toegang, zorgaanbieders en samenwerkingsverbanden (integrale samenwerking in hele keten).	Regionaal: <ul style="list-style-type: none"> • 2021: Vaart in Veiligheid regionale pilot binnen de gemeente Vlissingen. • Infrastructuur lokaal is reeds op orde door onder andere het Regieteam. • Aansluiting regio tussen VH, VT, Jeugdreclassering en de jeugdraad behoeft aandacht. • Nieuwe pilot is gestart met als inzet een regionale samenwerking als voorloper van een te vormen expertteam veiligheid voor de regio.
	B6) Andere contractering van de zorgverleners.	Wordt onderzocht.
	B7) Vergroten kennis bij gemeenten (o.a. om beter te kunnen sturen, het lerend vermogen te vergroten en executiekracht te vergroten).	Lokaal: <ul style="list-style-type: none"> • 2022 start van 2 kwaliteitsmedewerkers Toegang Wmo en jeugd. • Opleidingsplan is onderdeel van jaarafspraken uitvoeringsmedewerkers. • SKJ geregistreerde toegangsmedewerkers sinds 2020. • 2020 procesregisseurs, GW-er jeugd en volwassen en casusregisseurs maken onderdeel uit van het regieteam. Regionaal: <ul style="list-style-type: none"> • Transformatieagenda jeugd en start van een kennisnetwerk Jeugd(academie) in 2021. • Seminars, voorlichting en opleidingen worden aangeboden door Taskforce Jeugd/GGD/SZW-bureau (gemeenschappelijke regeling)
	B8) Vergroten aansluiting beleid en uitvoering (integraal uitvoeringskader, sturen op maatschappelijke effecten, garantie over geleverde zorg).	Lokaal: <ul style="list-style-type: none"> • Er is sinds 2020 een overlegstructuur tussen beleid en uitvoering. • Verantwoordelijkheden en mandaten zijn deels intern binnen de gemeente Vlissingen belegd en deels extern. • Er is een tegenstrijdige beweging zichtbaar. Zoals: Grip en zicht lokaal betekent meer in controle komen als gemeente en de regio die alle jeugdhulp inclusief de preventieve jeugdhulp regionaal heeft gecontracteerd. Regionaal: <ul style="list-style-type: none"> • Er zijn veel overleggen, zowel op ambtelijk en uitvoeringsniveau en tussen IJZ en zorgaanbieders. Verbinding genoeg zou je kunnen zeggen- echter het is onherleidbaar tot welke concrete afstemming, doelen of uitvoeringskaders dit leidt. Er is geen zicht op

		<p>wie wat waar bespreekt en met welke gegevens.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Focus is vooral op inhoud, kwaliteit van hulpverlening en samenwerking tussen zorgaanbieders en IJZ. • Er is ambtelijke samenwerking tussen de 13 gemeenten echter er is geen gemeenschappelijke visie. Er is een transformatieagenda die leidend is. Deze agenda is een afgeleide van de landelijke transformatieagenda. • Er zijn geen KPI's en alleen IJZ beschikt over gegevens. De Toegang beschikt ook over gegevens echter er wordt niet gewerkt met standaarden om deze gegevens te kunnen delen. • Voorlopige conclusie is dat het grote aantal overleggen dat bestaat in de regio op ambtelijk- en uitvoeringsniveau zorgt voor onduidelijkheid.
	<p>B9) Inbouwen prikkels bij zorgverleners om efficiënter en effectiever te werken (kritischer te zijn op eerder afsluiten van een behandeling en effectiviteit van de behandeling).</p>	<p>Uit onderzoek 2020 blijkt dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er geen prikkels bij de zorgverleners zijn ingebouwd om effectiever en efficiënter te werken. • Er geen afspraak is om minder individueel en meer groepsgericht aan te bieden. Waardoor het inzetten van preventieve jeugdhulp direct zorgt voor toename op uitgaven. • Lokale bezuinigingsdoelen niet zijn vertaald in concrete bezuinigingsmaatregelen bij zorgaanbieders. • Er een ontschot budget is waarbij er geen sturingsmechanisme is ingebouwd en een set KPI's ontbreekt.
	<p>B10) Vaststellen/afspreken budgetplafond en als een zorgverlener de hulp niet binnen het budget haalt dan moet er toch doorbehandeld worden.</p>	<p>Uit onderzoek 2020 blijkt dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een budgetplafond onbespreekbaar lijkt te zijn. Ambtelijk is men overtuigt dat inhoud, samenwerking voorop staan. Budgetplafonds kunnen niet vanwege de openeinderegeling die de Jeugdwet is en IJZ gaat over alle Jeugdhulpbudgetten. • De budgetplafond-vraag direct op weerstand stuit en framing van de vraag.
	<p>B11) Systematiek dat zorgaanbieders minder invloed kunnen uitoefenen op tarieven.</p>	<p>Uit onderzoek 2020 blijkt dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorlopige conclusie is dat dit een systeemverandering moet zijn die lokaal ingeregeld is. Regionaal is er een situatie ontstaan waarbij de samenwerking tussen IJZ en de jeugdzorgaanbieders beter is dan tussen IJZ en gemeenten. • Ambtenaren regionaal loyaal zijn en zoeken alleen dan verbinding met lokaal als er een win win is.

	B12) Meer controle op declaraties van (bepaalde) zorgaanbieders, zoals aanbieders die ineens meer cliënten hebben of hogere kosten per cliënt declareren.	IJZ heeft in 2021 geïnvesteerd in nieuwe contractbeheerders en manager. Effecten zijn onder andere dat de data op orde lijkt te zijn. Controle is regionaal belegd, er worden maandelijks overzichten gedeeld met de ambtenaar jeugd. Het is onduidelijk waar deze gegevens verder besproken of verwerkt worden.
	B13) Verbeteren administraties, inzicht, data, gegevensuitwisseling en monitoring (kosten/uitputting, instroom, uitstroom, geleverde zorg, kwantitatieve indicatoren, integrale ontwikkelingen sociaal domein, huidige stand en trends).	Extern belegd IJZ. Bezien moet worden door Vlissingen in hoeverre hier via IJZ verbeteringen mogelijk zijn.
	B14) Verkorten van toegestane periode van 'nabetaling'.	Extern belegd IJZ. Bezien moet worden door Vlissingen in hoeverre hier via IJZ verbeteringen mogelijk zijn.
Mogelijke acties: C) Terugdringen vermijdbare uitgaven	Acties	Stand van zaken
	C1) Inschakelen jongerenwerkers (in de wijk) ter voorkoming van problemen en voor eerdere signalering van problemen.	Buurtteam per 1/1/2022
	C2) Inzet praktijkondersteuners jeugd bij huisartsen (gebeurt reeds bij een aantal huisartsen, wordt door gemeente gemonitord, uitkomsten monitoring worden t.z.t. gedeeld).	POH-jeugd is bijna overal ingevoerd in Vlissingen. Uit onderzoek jeugd blijkt echter dat dit niet altijd tot kostenbesparing leidt. Wel tot meer effectieve zorg en betere doorverwijzing.
	C3) Meer preventie, bijvoorbeeld via (betere) ondersteuning kinderen op school (afspraken met het onderwijs).	Uit onderzoek 2020 jeugd blijkt dit lastig te zijn omdat er verschillende beelden bestaan over preventie. Er ontbreekt een gemeenschappelijke taal en visie om hier constructief afspraken over te maken tussen bijvoorbeeld onderwijs en jeugd. De gesprekken vinden wel plaats maar vooral inhoud gedreven en niet gericht op rechtmatigheid en begrenzingen op de uitgaven.
	C4) Sneller jeugdhulp dicht bij huis om opschalen te voorkomen.	Via het in 2021 gestarte Regieteam.
	C5) Inzet op minder jeugdhulp met verblijf (zoveel mogelijk thuis, tenzij niet anders kan).	Via het in 2021 gestarte Regieteam.
	C6) Werken met wachtlijsten.	Dit is niet afgesproken met de zorgaanbieders. Effect is dat juist de zwaardere vormen van hulp een wachtlijst hebben.
	C7) Vergroten van een 'lichter' zorgaanbod.	Start Buurtteam. Openbreken van de huidige contracten betreffende de percelen 3b en 5 tot en met 7.
	C8) Tegengaan 'upcoding' (inzet zwaardere en/of langere zorg dan nodig is).	2021 start Regieteam. Prikkel ontbreekt bij zorgaanbieders om af te schalen.

	C9) Bezien of er gewerkt kan worden met 'eigen bijdragen'.	Door lokaal jeugdhulp aan te bieden via algemene voorzieningen kan er een eigen bijdrage gevraagd worden. Dit geldt dan tevens als afwegingskader om minder mensen toe te leiden tot individueel jeugdhulp (maatwerk).
Mogelijke acties: D) Ordening jeugdhulplandschap	Acties	Stand van zaken
	D1) Beter inzicht wat lokaal en wat landelijk kan worden ingekocht.	Landelijk/regionaal: Specialistische jeugdhulp complexe zorg in combinatie van verblijf/behandeling/zorg/veiligheid.
	D2) Afspraken binnen de jeugdzorgregio over inkoop van jeugdzorg en aanzuigende werking	Advies onderzoek jeugd: preventie en lichte vormen van jeugdhulp die niet complex is en waar geen specialisme/expertise zorg/veiligheid/verblijf voor nodig is lokaal te organiseren en te contracteren. Afspraken maken is niet mogelijk, er is een systeemverandering nodig.
	D3) Vereenvoudiging van de jeugdketen (inkoop, verwijzing, zorg).	Onderzoek jeugd 2022: Ontbinden van het huidige contract op de percelen 3b en 5 t/m 7. Allen gezamenlijk inkopen van expertise die raakt aan complexe zorg met combinaties van behandeling, zorg en veiligheid.
Mogelijke acties: E) Overige (aandachtspunten)	Acties	Stand van zaken
	E1) Toetsen en eventueel aanpassen van de beleidsregels (het gaat hier vooral om het toekenningsbeleid (toegang).	Is afgerond in juli 2021.
	E2) Extra beschikbaar gestelde budgetten niet langer 'zomaar' wegstrepen tegen tekorten. Bij besteding wordt steeds uitgebreid onderbouwd of het maatregelen betreft die stijgende tekorten terugdringen, of dat de gelden ingezet worden voor het dekken van acute tekorten.	Sinds 2020 vinden structurele overleggen plaats.
	E3) Reguliere budgetten worden op afroombaarheid getoetst. Dat wil zeggen, of het mogelijk is om budgetplafonds in te stellen waardoor restgelden vrijkomen voor andere doelen.	Inkoop Wmo kent een budgetplafond m.i.v. 1 juli 2022. Voor jeugd wordt deze optie meegenomen in het onderzoek jeugd.
	E4) Concrete financiële ambities benoemen, waar het gaat om bedragen voor reallocatie (tussen de domeinen), ombuiging (binnen het domein) en besparingen c.q. afromingen.	Wel binnen de Wmo. Voor jeugd wordt deze optie meegenomen in het onderzoek jeugd.
	E5) Overzicht maken van actuele jurisprudentie en benchmarks op de legitimiteit van budgetplafonds. Wanneer budgetplafonds worden ingesteld kan het zijn dat er zich juridische problemen voor	Via onderzoek jeugd.

	<p>gaan doen. Moger er grenzen worden gesteld aan de producten en diensten die geleverd worden? Kunnen lopende contracten waarin afspraken staan over de (geschatte) hoeveelheid te leveren producten en diensten, tijdens de looptijd worden opengebroken?</p>	
	<p>E6) Strenger toetsen.</p>	<p>a) Waar nodig het aanscherpen van de beleidsregels zodat er een striktere regeltoets plaatsvindt bij aanvragen. Gerealiseerd in juli 2021. Toegang is geschoold en werkt met nieuwe beleidsregels</p> <p>b) Het trainen van de consulenten op het strikter toetsen van de aanvragen op (werkelijke) noodzakelijkheid en alternatieven. In dit laatste geval gaat het om zowel evaluaties als (aanleren van) nieuwe normen. Toegang is in oktober en november 2021 geschoold in het gebruik van Shullink databank.</p>
	<p>E7) Uitvoeren van evaluatiecycli op verschillende voorzieningen waarbij het vermoeden bestaat dat er te ruimhartig is toegekend in de afgelopen jaren.</p>	<p>In 2021 zijn alle voorzieningen herzien. Er is een groep BW en geïndiceerde klanten die eigenlijk onder IBT, beschermd wonen zouden moeten vallen die nog her beoordeeld moet worden. Dit staat voor 2022 op de planning, natuurlijk moment i.v.m. werkzaamheden die vanuit CZW-bureau naar de gemeentelijke toegang worden overgedragen.</p>
	<p>E8) Bewust inzetten van een wachtlijst. Sturen op een vertraging in het beschikbaar stellen van producten en diensten. Dit kan een gunstig effect hebben op de groeiende vraag, wanneer de klant zelf op zoek gaat naar alternatieven. Het wordt minder eenvoudig c.q. aantrekkelijk om een aanvraag in te dienen.</p>	<p>Alleen mogelijk op enkelvoudige niet complexe vormen van hulp volgens Vlissingen. Er is een wachtlijst voor HH.</p>
	<p>E9) Onderzoek naar de 25 duurste dossiers, waarbij in de eerste fase gekeken wordt naar de rechtmatigheid van de betalingen. (Onderzoek gestart op verzoek van de GGD Zeeland.). Dit onderzoek wordt inhoudelijk aangesloten bij het Wmo-onderzoek naar de duurste dossiers (multi problematiek).</p>	<p>Is uitgevoerd door de toegang in 2020/2021. Exclusief BW omdat dit via het CZW-bureau loopt.</p>
	<p>E10) Voor wat betreft de grote, landelijke vraagstukken aansluiten bij de uitkomsten van de landelijke en benchmark onderzoeken (bijvoorbeeld Significant).</p>	<p>In 2020 is v.w.b. de lokale vraagstukken de focus op praktische uitvoeringsaspecten. Dit op basis van de managementinformatie die ontleend wordt (kan worden), aan de data van het Inkoopbureau jeugd en onze eigen Toegang. Ingezet wordt op een grondige en periodieke analyse van de data. Op basis van de onderzoeksresultaten wordt ingezet op de zogenaamde <i>cash cows</i>, de top tien van duurste producten – in aantal of kosten per product – met als doel het vinden van alternatieve</p>

	producten of productieprocessen. Wel deels in beeld ingebracht. Onderzoek jeugd zet hierop in.
E11) Directe betrokkenheid van de gemeente bij het contractmanagement.	Er is nog geen directe betrokkenheid bij jeugd. Wordt aan gewerkt in 2022.
E12) Het duiden van oorzaken en het geven van verklaringen op de tekorten in de jeugdhulp, vanuit het perspectief van het Zeeuws samenwerkingsverband en de gemeente Vlissingen (dus niet zijnde de nationaal-brede oorzaken. Neem hierin de resultaten van eerder (landelijk) onderzoek – bijvoorbeeld Significant – mee.	Naar verwachting in 2022 in beeld.
E13) Opstellen van een overzicht van mogelijke oplossingsrichtingen (kostenbeheersing en -reductie, anders organiseren, anders uitvoeren).	Maakt deel uit van de onderzoeksresultaten onderzoek jeugd.
E14) Budgetten die nu standaard doorgezet worden naar derden worden herbezien op lokale inzet (heroverweging afspraken samenwerkingsverbanden).	Budgetten die nu standaard doorgezet worden naar derden worden herbezien op lokale inzet (heroverweging afspraken samenwerkingsverbanden). In het onderzoek jeugd wordt ook de rol en positie van IJZ nadrukkelijk bezien.
E15) Een deel van de beschikbare producten en diensten (deels) laten vergoeden door de klant zelf.	In 2022 implementatie van buurtteams, hierdoor wordt algemene jeugdhulp toegankelijk zonder indicatie.
E16) Het opnieuw prioriteren van de belangrijkste beleidsdoelen in het sociaal domein, waarbij het uitgangspunt is dat de middelen van boven naar beneden (beleidswaarde) worden ingezet (wel/niet of meer/minder);	Wordt meegenomen in het onderzoek jeugd.
E17) Vragen en/of klanten doorgeleiden naar alternatieven.	Deels gerealiseerd omdat de toegang hieraan werkt, echter in 2022 met de implementatie van Buurtteams wordt zal dit een versterkende werking hebben.
E18) Vergroten grip op kosten via zorgaanbieders door een nieuwe inkoopstrategie: Om via de zorgaanbieders meer grip op kosten te krijgen is in de Zeeuwse aanbesteding jeugdhulp voor de contractperiode 2020-2024 een nieuwe inkoopstrategie toegepast. Kernpunten hierin zijn:	<ul style="list-style-type: none"> • Beperking van het aantal aanbieders in enkele marktpercelen is niet gelukt. • Gebruik van door onderzoek onderbouwde marktconforme tarieven die meer differentiatiemogelijkheid geven bij de toekenning en ook toekomstige instandhoudingsbijdragen voorkomen. • Harmonisatie van de toegang naar specialistische jeugdhulp. Is actueel en wordt Zeeuws breed georganiseerd via transformatie agenda jeugd. Vaart in veiligheid pilot is gestopt omdat de regionale veiligheidsorganisaties niet tot onderlinge samenwerking komen. Nieuwe pilot wordt

		<p>gestart in 2022 binnen de regio. Advies vanuit onderzoek is om vooral de focus en in te zetten op het uitbouwen van de lokale infrastructuur en netwerk met andere verwijzers.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stapsgewijze overgang van P*Q naar andere bekostiging. • Gestructureerde samenwerking met aanbieders om te werken aan de vastgestelde transformatiedoelen. Gebeurt op regionaal niveau maar het ontbreekt aan een gemeenschappelijke afgestemde agenda van de lokale doelen en overleggen. • Om alle geformuleerde resultaten te volgen wordt met ingang van 2020 gebruik gemaakt van een nieuw ontwikkeld dashboard jeugdhulp. Er is maandelijks een dashboard beschikbaar, maar er vinden nog geen structurele overleggen plaats om hier ook op te sturen.
	E19) Vaart in veiligheid. Deze Zeeuwse pilot richt zich vooral op het herstellen van de veiligheid van kinderen door processen binnen de keten op elkaar af te stemmen, integraal te werken en daardoor de doorlooptijd te verkorten.	De plot is voor Vlissingen succesvol verlopen omdat het regieteam aansloot bij de nieuwe voorgestelde werkwijze van VIV. Problemen zijn er tussen de organisaties van het veiligheidshuis, veilig thuis en de raad van kindbescherming. Er komt een nieuwe regionale pilot in 2022 op met name deze organisaties.
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p>Landelijk onderzoek</p> <p>Een deel van de problematiek doet zich ook bij andere gemeenten voor. Daarom is een landelijk onderzoek uitgevoerd met betrekking tot de jeugdzorg om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Dit onderzoek is uitgevoerd door AEF. Hierin komt naar voren dat gemeenten in 2019 € 1,6 tot € 1,8 miljard meer hebben uitgegeven dan dat zij hiervoor ontvangen uit het gemeentefonds. Oorzaken voor deze toename zijn dat kinderen steeds langer jeugdhulp ontvangen, waardoor het aantal kinderen dat jeugdhulp ontvangt in totaal toeneemt, en dat de gemiddelde prijs per cliënt omhoog is gegaan. Zie ook opdracht 4.1.</p> <p>In het onderzoek is ook gekeken naar een aantal maatregelen die gemeenten kunnen nemen om de Jeugdwet doelmatiger en doeltreffender uit te voeren. Vijf van de</p>	<p>Landelijk onderzoek</p> <p>Het landelijk onderzoek van AEF is gereed. De definitieve besluitvorming door kabinet dient nog plaats te vinden.</p> <p>Wel is besloten tot een extra incidentele bijdrage van € 613 miljoen in 2021, € 1,314 miljard in 2022 en € 1,445 miljard in 2023.</p> <p>Naar aanleiding van de afspraken over deze incidentele middelen jeugdzorg en de afspraken rond de Hervormingsagenda zijn Rijk, VNG en IPO tot afspraken gekomen over de meerjarenraming voor de jeugdzorg in de gemeentelijke begrotingen. Partijen hebben afgesproken dat alle gemeenten in de jaarschijven 2024 tot en met 2026 een stelpost mogen opnemen in de begroting. In totaal ter hoogte van de middelen die zijn gereserveerd op de aanvullende post van het Rijk.</p>

<p>onderzochte maatregelen leiden daadwerkelijk tot een mogelijke besparing:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Invoering van een POH-jeugd bij huisartsen. 2. Tijdige doorstroming naar de Wlz als kinderen daarvoor in aanmerking komen. 3. Het verplaatsen van jeugdhulp in groepsverband naar kinderopvang en bso. 4. Hulpverlening in lokale teams, waarbij hoogopgeleide medewerkers in de toegang een randvoorwaarde zijn. 5. Een duidelijker afbakening tussen jeugdhulp en onderwijs. <p>Deze vijf maatregelen maken onderdeel uit van de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 en moeten ook voor Vlissingen en de regio Zeeland (veel taken op het vlak van jeugdzorg zijn regionaal belegd) resulteren in mogelijke bezuinigingsopties.</p> <p>Dat betekent echter niet dat op voorhand gezegd kan worden dat dit de enige mogelijke maatregelen zijn voor Vlissingen. Via (extern) onderzoek dient Vlissingen in kaart te brengen welke maatregelen Vlissingen kan nemen om de tekorten jeugd te kunnen terugdringen.</p>	
<p>Onderzoek maatregelen (o.b.v. vergelijkingsonderzoeken)</p> <p>Vlissingen moet ook zelf maatregelen nemen op het vlak van jeugd om het tekort te verminderen. Voor een deel vindt dat reeds plaats via het inrichten van een integrale toegang voor Wmo en jeugd.</p> <p>Daarnaast moeten er aanvullende maatregelen worden genomen op het vlak van jeugd om het tekort verder te verminderen. Te denken valt hierbij aan de bovenstaand genoemde 5 maatregelen uit het AEF-onderzoek. Dat betekent echter niet dat op voorhand gezegd kan worden dat dit de enige 5 mogelijke maatregelen zijn voor Vlissingen om bezuinigingen te kunnen realiseren op het vlak van de jeugdzorg. Er dient naar meer maatregelen gekeken te worden.</p> <p>Via (extern) onderzoek naar de effectiviteit en efficiency van aansturing en uitvoering binnen de Jeugdwet dient in kaart te worden gebracht in hoeverre bovenstaande mogelijke acties (A t/m E) en eventueel overige acties, in combinatie met de vijf</p>	<p>Onderzoek maatregelen (o.b.v. vergelijkingsonderzoeken)</p> <p>Het onderzoek jeugd heeft vertraging opgelopen en is op 1 december 2021 van start gegaan.</p> <p>Na meer dan 3 jaar artikel 12-onderzoek op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen wordt geconstateerd dat de grip op de kosten nog steeds ontbreekt bij de jeugdzorg. De genomen maatregelen bij de centrale inkoop door IJZ (Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland tijdens de laatste aanbesteding brengen niet wat ervan werd verwacht. Lokaal is nog steeds sprake van onvoldoende control. Ondanks de extra Rijksbijdragen zijn ingrepen nodig, onder meer in de afstemming tussen lokaal gewenst beleid en bovenlokale uitvoering door IJZ.</p> <p>Gekeken is, langs verschillende lijnen, naar opties. De conclusie is dat er een remmende factoren zijn, met name op het vlak van de regionale samenwerking in Zeeland. De uitgaven jeugd zijn vrijwel volledig gevangen in de provinciale samenwerking in het IJZ. Daarnaast is er slechts 1 fte beleid op jeugd, en die gaat letterlijk - procesmatig en inhoudelijk - op aan het provinciaal samenwerkingsverband. Voor</p>

	<p>maatregelen uit het landelijke AEF-onderzoek, ook in Vlissingen de tekorten jeugd kunnen terugdringen. Waarbij in ieder geval de volgende vragen/zaken worden meegenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat is het tekort (baten – lasten) op het terrein van jeugdzorg precies en op welke onderdelen zitten die? • Wat zijn voor Vlissingen specifiek de oorzaken van de tekorten jeugd? • Wijken de omstandigheden in Vlissingen af van het landelijk beeld, zodanig dat daarmee voor een deel een verklaring kan worden gevonden voor de financiële tekorten? • Welke van de bovenstaande mogelijke acties (A t/m E) kunnen in Vlissingen worden gebruikt om de tekorten terug te dringen? Kijk hierbij ook naar de effecten van de samenwerkingsverbanden. • Zijn er nog (overige) mogelijkheden om lokaal verbeteringen aan te brengen zodat de lasten bij jeugd structureel en/of incidenteel kunnen afnemen? Wat is lokaal oplosbaar? • Waar zit de overlap tussen lokaal en regionaal en wat moet terug naar lokaal (procesanalyse), in relatie tot en ter versterking van het Regieteam in de Toegang? Vlissingen stuurt bij jeugd niet lokaal. De gemeente zit in de taskforce jeugd die ook niet lokaal werkt. De duurste casuïstiek gaat deels via bovenlokale kanalen (expert GGD). Lokaal verbeteren: Hoe doe je dat dan en hoe maak je dat qua informatie zichtbaar (Wat zijn de mogelijke quick wins?) • Welke mogelijke besparingen zijn te realiseren? • Wat betekent dat voor het beleid (de beleidsregels)? (Terughalen gemeentelijke beleidsregie op de toekenning van producten.) 	<p>aanvullende inspanningen op jeugd moet gekeken worden naar tijdelijke extra capaciteit.</p> <p>Het onderzoek is een combi van onderzoek naar de lokale effecten van de landelijke ontwikkelingen, de lokale mogelijkheden voor bezuinigingen en onderzoek naar een mogelijk andere wijze van werken. Hierin begrepen is de vraag in welke mate de gemeente zich meer vrij moet/kan maken van de provinciale verplichtingen.</p> <p>Het onderzoek moet aansluiten op dat wat reeds is geïnventariseerd aan mogelijke maatregelen. Ten eerste het landelijke AEF-onderzoek. In dat onderzoek is ook gekeken naar een aantal maatregelen die gemeenten kunnen nemen om de jeugdwet doelmatiger en doeltreffender uit te voeren. Volgens AEF leiden vijf van de onderzochte maatregelen daadwerkelijk tot een mogelijke besparing. Ten tweede de mogelijke maatregelen (bovenstaande acties A t/m E) die door de inspecteur uit vergelijkingsonderzoeken reeds in kaart zijn gebracht. Ten derde, voor zover aanvullend, de directe en indirecte acties die al in 2019 in het Plan van Aanpak artikel 12 zijn opgenomen (zie ook de inspectierapporten 2019 en 2020, bijlage 4.1, opdracht 3,2).</p> <p>Daarnaast zal op basis van de uitkomsten van het onderzoek sprake moeten zijn van capaciteit voor implementatie van de verandervoorstellen. Onderzoeker en kwartiermaker moeten nauw samenwerken zodat sprake kan zijn van een snelle implementatie die aansluit bij wat er tot nu al is gerealiseerd.</p> <p>Onderzoeksvragen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vergelijkingsonderzoek op basis van (norm-)indicatoren in het sociaal domein en werk & inkomen (landelijk, regionaal, lokaal). 2. Onderzoek lokaal naar de effectiviteit en efficiency van aansturing en uitvoering binnen de Jeugdwet. Zijn er lokaal (nog) mogelijkheden om verbeteringen aan te brengen zodat de lasten bij jeugd structureel kunnen dalen. <p>Resultaat:</p> <ol style="list-style-type: none"> A. Rapportage over de effectiviteit en efficiency van aansturing en uitvoering binnen de Jeugdwet in lokaal perspectief. Advies ten aanzien van de lokale mogelijkheden tot verbetering. B. In samenwerking met de kwartiermaker een implementatieplan, inclusief tijdpad en te realiseren financiële effecten.
--	--	--

		<p>Het onderzoek is in juli 2022 afgerond. Op basis van de resultaten van het onderzoek wordt de gemeente geadviseerd om zoveel als mogelijk de producten onder de Jeugdwet:</p> <ul style="list-style-type: none"> d) Terug te halen naar de lokale gemeentelijke regie (voor zover niet de complexe casuïstiek); e) Vooruitlopend op besluitvorming in Den Haag te saneren op die producten die volgens het gemeentelijk beleid geen deel uit horen te maken van het lokale aanbod; f) Die producten die wel worden aangeboden onder te brengen binnen het geïntegreerd aanbod van de Vlissingse Zorg Driehoek, waardoor maximaal voordeel behaald kan worden door doelmatigheid (kostenbesparing) en doeltreffendheid (1 huishouden, 1 plan, 1 regisseur). <p>Er wordt op provinciaal niveau gesproken over de governance structuur waarbinnen het Inkoopbureau Jeugd (IJZ) zou moeten samenvloeien met de uitvoering van beschermd wonen (na de doordecentralisatie). Het beïnvloeden van de werking – kosten en kwaliteit uitvoering – van IJZ is een provinciaal bestuurlijk vraagstuk, waarmee de eigen regie van Vlissingen nauwelijks ruimte krijgt. Het volgen van de adviezen uit het onderzoeksrapport Jeugd zal daarom waarschijnlijk 'tegen de wind in' plaats moeten vinden.</p> <p>Het onderbrengen van onze producten onder de Jeugdwet binnen de Vlissingse Zorgdriehoek (VZΔ) zal in de komende 2 tot 3 jaar plaats gaan vinden – uiteraard hoe sneller hoe beter.</p> <p>De veranderdruk op Jeugd wordt allengs groter. Zo heeft de invoering van het woonplaatsbeginsel mogelijk voor Vlissingen een negatief effect op de kostenontwikkeling. Hier ligt een overweging om de werkzaamheden in dit kader niet langer in te kopen bij andere gemeenten maar zelf uit te gaan voeren binnen onze VZΔ waardoor de integraliteit van de ondersteuning wordt versterkt en de financiering van de VZΔ meer volume krijgt.</p> <p>Tot slot is er ook nog veel onduidelijk door uitgestelde besluitvorming in Den Haag. De verwachting is niet alleen dat de staatsecretaris de Jeugdwet zal saneren, dus een reeks producten uit de wet zal halen, maar dat de complexe (dus dure) casuïstiek wellicht weer onder landelijke regie gaat vallen. Indien dat het geval is zal de governance discussie in Zeeland een geheel andere inhoud krijgen.</p>
--	--	---

	<p>Taakstelling Op basis van bovenstaande inventarisatie van mogelijke maatregelen, wordt een taakstelling opgenomen van € 1,5 miljoen in 2021 oplopend tot structureel € 2 miljoen vanaf 2023. Dit is het totaal voor de opdrachten 3.2 en 3.8.</p>	<p>Taakstelling Zie onderstaand onder 'Financiën' voor de stand van zaken m.b.t. de realisatie van de taakstelling.</p>
<p>Financiën</p>	<p>Kosten onderzoek Via O&O is € 50.000 goedgekeurd voor het onderzoek.</p> <p>Benodigde investeringen Voor de implementatie is naar verwachting € 115.000 nodig.</p> <p>Taakstelling Voor de gerealiseerde taakstellingen zie tabel 4.5, paragraaf 4.5.</p> <p><i>Inkoop jeugd</i> Via de inrichting van het regieteam binnen de gemeentelijke toegang met ingang van 1 januari 2021 is een bezuiniging gerealiseerd. Dit is de eerste stap binnen de ontwikkeling van de integrale toegang. Het doel is te komen tot een toegankelijke, betaalbare, toekomstbestendige en zo optimaal mogelijk functionerende uitvoering en organisatie van de toegang in de gemeente Vlissingen. Het regieteam is vooralsnog ingepast in het huidige team Wmo en jeugd. Het inrichten van het regieteam wordt bekostigd vanuit de daardoor vrijkomende middelen voor de inkoop. Daarnaast wordt hiermee een bezuiniging gerealiseerd van € 200.000 m.b.t. de inkoop jeugd.</p> <p><i>Aframen kosten PGB-jeugd</i> In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor PGB-jeugd aanzienlijk gedaald. Het budget is daarom in 2021 € 97.000 en vanaf 2022 structureel met € 100.000 afgeraamd.</p> <p><i>Extra middelen jeugdzorg</i> Via de meicirculaire 2021 gemeentefonds heeft Vlissingen extra middelen gekregen m.b.t. de jeugdzorg. De baten zijn rechtstreeks ten gunste gebracht van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. De door Vlissingen op grond hiervan geboekte extra lasten zijn gecorrigeerd en dienen via O&O onderbouwd te worden. Zie voor de systematiek ook posten A2 en A8 in paragraaf 5.2. Zoals eerder aangegeven zijn conform het uitgangspunt 4, zoals beschreven in paragraaf 4.2, de baten als gevolg van extra geld van het Rijk (gemeentefonds) geen (gedeeltelijke) structurele realisatie van de taakstelling. De taakstelling is gebaseerd op concrete maatregelen die de lasten moeten verminderen. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur. Ten aanzien van de resterende extra middelen jeugdzorg over 2021 van € 208.400 is de inspecteur akkoord gegaan om deze over 2021 eenmalig in te zetten voor de realisatie van de taakstelling. Zie ook post C26, paragraaf 5.4.</p> <p><i>Afrekening Inkoop jeugd (Jaarrekening 2021 GGD)</i> Op basis van de jaarrekening 2021 van de GGD Zeeland is de afrekening inkoop jeugd voor elke Zeeuwse gemeente opgesteld. De afrekening voor Vlissingen is per saldo € 341.588 positief. Dit heeft met name te maken met lagere uitvoeringskosten IJZ & TaskForce Jeugd en lagere zorgkosten jeugd. Dit bedrag komt ten gunste van 2022</p>	

Opdracht 3.3	Onderzoek Wmo & welzijn	
Doel	Onderzoek naar de effectiviteit en efficiency. Zijn er (nog) mogelijkheden om verbeteringen aan te brengen zodat de lasten bij de Wmo structureel kunnen dalen. Onderzoek moet aangeven wat lokaal oplosbaar is.	
Maatregelen hoofdstuk 4	3) Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.1, opdracht 3.3.	
Mogelijke acties	Directe acties	Stand van zaken
	1) Toetsen en eventueel aanpassen van de beleidsregels (het gaat hier vooral om het toekenningsbeleid (toegang).	In 2020 is een nieuwe verordening vastgesteld. In 2021 zijn de beleidsregels aangepast/aangescherpt.
	2) Extra beschikbaar gestelde budgetten niet langer 'zomaar' wegstrepen tegen tekorten. Bij besteding wordt steeds uitgebreid onderbouwd of het maatregelen betreft die stijgende tekorten terugdringen, of dat de gelden ingezet worden voor het dekken van acute tekorten.	Een deel van de extra middelen is ingezet ten behoeve van de uitvoering beleid, en een deel is ingezet ten behoeve realisatie taakstelling. Een en ander is geaccordeerd middels O&O.
	3) Reguliere budgetten worden op afroombaarheid getoetst. Dat wil zeggen, of het mogelijk is om budgetplafonds in te stellen waardoor restgelden vrijkomen voor andere doelen.	De subsidierelaties met een aantal uitvoerende organisaties in het voorliggend veld zijn beëindigd. Waarvan een deel reeds effectief m.i.v. 1 januari 2022 en een deel effectief per 1 januari 2023. Uit deze middelen wordt de nieuwe infrastructuur bekostigd. De eerste structurele besparingen zijn dan ook pas mogelijk op bescheiden schaal in 2022 en volledig effectief in 2023.
	4) Concrete financiële ambities benoemen waar het gaat om bedragen voor reallocatie (tussen de domeinen), ombuiging (binnen het domein) en besparingen c.q. afomingen.	Er hebben in 2020 en 2021 geen verschuivingen plaatsgevonden binnen de drie deeldomeinen van het sociaal domein.
	5) Overzicht maken van actuele jurisprudentie en benchmarks op de legitimiteit van budgetplafonds. (Gesprek VWS en rapport Justion BW). Wanneer budgetplafonds worden ingesteld kan het zijn dat er zich juridische problemen voor gaan doen. Mogen er grenzen worden gesteld aan de producten en diensten die worden geleverd? Kunnen lopende contracten waarin afspraken staan over de (geschatte) hoeveelheid te leveren producten en diensten, tijdens de looptijd worden opgebroken?	Dit onderzoek heeft plaatsgevonden. In de aanbesteding Wmo – tweede helft 2021 – is een budgetplafond / lumpsum financiering meegenomen. Dit betekent een vermindering van het Wmo-budget met ruim € 2,6 miljoen per jaar, m.i.v. 1 juli 2022.
6) Strenger toetsen. In deze aanpak spelen twee invalshoeken:	Zie antwoord bij actie 1. Er is daarnaast een trainingsprogramma opgetuigd.	

	<ul style="list-style-type: none"> • Waar nodig het aanscherpen van de beleidsregels zodat er een striktere regeltoets plaatsvindt bij aanvragen. • Het trainen van de consultants op het strikter toetsen van de aanvragen op (werkelijke) noodzakelijkheid en alternatieven. In dit laatste geval gaat het om zowel evaluaties als (aanleren van) nieuwe normen. 	
	<p>7) Uitvoeren van evaluatiecycli op verschillende voorzieningen waarbij het vermoeden bestaat dat er te ruimhartig is toegekend in de afgelopen jaren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vervoersvoorzieningen. • Begeleiding / ondersteuning, etc. 	<p>Onderzoek ten aanzien van de vervoersvoorzieningen heeft plaatsgevonden. Uitkomst daarvan was dat een klein deel van de toegekende vervoersbeschikkingen niet of nauwelijks wordt gebruikt. Ten aanzien van begeleiding en ondersteuning is geen onderzoek gedaan omdat het voorliggend veld sowieso opnieuw wordt ingericht, waarbij zaken als onnodige (omvang van) ondersteuning en/of stapeling van zorg worden geschrapt.</p>
	<p>8) Bewust inzetten van een wachtlijst. Sturen op een vertraging in het beschikbaar stellen van producten en diensten. Dit kan een gunstig effect hebben op de groeiende vraag, wanneer de klant zelf op zoek gaat naar alternatieven. Het wordt minder eenvoudig c.q. aantrekkelijk om een aanvraag in te dienen.</p>	<p>De Toegang is als nieuwe organisatie (start per 1 januari 2020), vooral gefocust op het inlopen van achterstanden die zijn opgelopen tijdens de overdracht van taken vanuit Porthos. Er wordt daarom nog niet bewust gestuurd op wachtlijsten – die er overigens wel zijn – als instrument.</p>
	<p>9) Uitvoeren van (kortlopende) thematische onderzoeken gericht op de grootste zorgverbruikers. De 50 grootste zorgverbruikers (multi-problematiek gezinnen). Individuele casuïstiek op (bijzonder) hoge/dure zorgvraag.</p>	<p>Dit onderzoek is uitgevoerd, gebaseerd ook op data uit een eerder onderzoek bij jeugd (25 zwaarste dossiers i.r.t. rechtmatigheid). Bij een uitwerking ervan bleek direct ingrijpen nauwelijks mogelijk. Wel worden de zwaarste dossiers opgepakt in het kader van de pilot ambulantisering.</p>
	<p>Indirecte acties</p>	<p>Stand van zaken</p>
	<p>1) Budgetten die nu standaard doorgezet worden naar derden worden herbezien op lokale inzet (samenwerkingsverbanden). (Onderzoeken moeten hier ook een antwoord op geven.) De meeste van deze afspraken dateren al van jaren her.</p>	<p>Hier wordt nu actief op ingezet. Voorbeelden hiervan zijn het niet doorzetten van extra middelen naar Orionis. De samenwerking in het Inkoopbureau Jeugd (IJZ) en de mogelijkheid om meer lokaal in te kopen wordt op dit moment onderzocht.</p>
	<p>2) Een deel van de beschikbare producten en diensten (deels) laten vergoeden door de klant zelf (indirecte actie 2020). (Relatie met onderzoek jurisprudentie: tot hoever mogen we gaan? <i>Roll model</i> Hoogeveen?).</p>	<p>De wetgeving staat vooralsnog geen eigen bijdrage toe. Wel is op dit moment een discussie gaande (landelijk) om hiervoor meer ruimte te krijgen.</p>
	<p>3) Realloceren van budgetten. Het opnieuw prioriteren van de belangrijkste beleidsdoelen in het sociaal domein, waarbij</p>	<p>Dit is (nog) niet gebeurd. De ambitie is wel aanwezig bij de portefeuillehouders om hier na de verkiezingen over in gesprek te gaan.</p>

	<p>het uitgangspunt is dat de middelen van boven naar beneden (beleidswaarde) worden ingezet (wel/niet of meer/minder).</p>	
	<p>4) Vragen en/of klanten doorgeleiden naar alternatieven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer gebruik maken van de Wlz bij langdurige en/of dure casussen. In hoeverre kunnen we hier enige mate van dwang uitoefenen. Of andere creatieve opties, zoals het financieel verschil bijpassen wanneer de klant van Wmo naar Wlz gaat. • Het doorgeleiden van klanten in de Wmo dagbesteding naar de voorzieningen in de sociale werkvoorziening (Orionis). Anders organiseren van aanbod is ook een optie, zoals het inzetten op een uitleenservice van scootmobielen. 	<p>De Toegang heeft daar waar zij ruimte ziet de werkwijze om een beschikking als overbrugging voor een korte tijd toe te kennen, en geeft de inwoner dan de opdracht om zelf de overstap naar Wlz in gang te zetten.</p> <p>Arbeidsmatige dagbesteding is geen product van de Participatiewet. De organisatie van het aanbod wordt in 2022 bij de implementatie van de aanbesteding Wmo een onderwerp dat op de agenda staat met de hoofdaanemers.</p>
	<p>5) Deelname aan de pilot "kader PGB-vaardigheid", die in augustus 2019 werd gelanceerd door de VNG, het ministerie van VWS, ZN en Per Saldo, op basis waarvan de wegingscriteria voor toekenning van PGB's kunnen worden aangescherpt.</p>	<p>Dit heeft plaatsgevonden. Op de PGB (jeugd) is een bezuiniging gerealiseerd. Zie ook opdracht 3.10.</p>
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p><i>Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie</i> De maatregelen met betrekking tot de ombouw van de ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie zijn vooral gebaseerd op de uitkomsten van het in het kader van het Plan van aanpak uitgevoerde best practice onderzoek.</p> <p>De verschillende veranderelementen in de voorstellen hebben zich in de landelijke praktijk bewezen. Enkele voorbeelden zijn het werken met een zeer beperkt aantal leveranciers, integrale buurtteams die generalistische ondersteuning in de woonomgeving bieden, de inzet van budgetplafonds en populatiebeplooiing.</p> <p>Om doelmatiger en doeltreffender te kunnen werken en het aantal individuele maatwerkvoorzieningen terug te dringen, wordt de ondersteuning naar de inwoners in de eigen woonomgeving toegebracht. Afgestemd op de samenstelling van de wijk en buurt, is een team van medewerkers verantwoordelijk voor het oppakken van alle ondersteuningsvragen. Hiermee wordt</p>	<p><i>Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie</i> In 2021 is gewerkt aan het herstructureren van de ondersteuningsinfrastructuur in het voorliggend veld. In eerste instantie is gekozen voor het samenbrengen van de expertises uit de verschillende organisaties in het veld, binnen een <i>Buurtteam</i>-organisatie (aprilbesluit college). Dat heeft geleid tot veel verzet. Men wil de regie niet uit handen geven.</p> <p>Er is begrip dat de organisaties weerstand hebben, maar het voorliggend veld moet anders georganiseerd worden. Het huidige systeem is niet toekomstbestendig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het wordt efficiënter door het schrappen van productstapeling, geen aparte subsidiering overhead (directeuren, gebouwen e.d.), en een preventieve werking aan de voorkant. • Het wordt effectiever door alle ondersteuning die bewoners nodig kunnen hebben bij elkaar en in samenhang te organiseren. • De buurtteams worden gevormd (grootte en samenstelling) op basis van de ondersteuningsvraag en -behoefte van de buurten (vraaggericht), gebaseerd op andere data en de wijkbeelden die zijn opgesteld.

<p>ten eerste de versnippering en de overlap van de voorzieningen teruggebracht, ten tweede het aanbod beter georganiseerd en ingezet voor een generalistische en integrale aanpak van de aanwezige problemen binnen het totale sociale domein en werk & inkomen en ten derde het overzicht en de grip van de gemeente vergroot.</p> <p>Er wordt daarom een ondersteuningsnetwerk (buurtteams) gebouwd naar analogie van de best practices in het land en daarvoor wordt gebruik gemaakt van een deel van de bestaande kennis en expertise die al beschikbaar is in Vlissingen.</p> <p>De uitgangspunten voor de nieuwe aanpak zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Één aanbieder (nieuwe organisatie). • Één zak met geld (lumpsum/budgetplafond). • Positionering Buurtteams (generalistische basishulp) o.b.v. de specifieke problematiek in de wijk/buurt. • Specialismen ondersteunen de buurtteams in de wijk/buurt. • Aanbieden van dagbesteding van aanbieders op fysieke locaties in de wijken, die zonder indicatie opengesteld worden voor de inwoners. • Via ambulantisering met name de instroom in beschermd wonen in een instelling te beperken en de uitstroom te bevorderen. • Reflecteren, leren en onderling uitwisselen (o.b.v. casuïstiek). <p>Het doel is: efficiënter en effectiever organiseren van preventie, participatie en vroegsignalering in de vertrouwde woonomgeving van onze inwoners en daarmee instroom in individuele maatwerkvoorzieningen (vanuit de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet) voorkomen. Het resultaat is: Generalistische basishulp is beschikbaar in de wijken/buurtten, afgestemd op de samenstelling en de ondersteuningsvragen van de inwoners.</p> <p>De ombouw van de ondersteuningsinfrastructuur naar de buurtteams, moet ertoe leiden dat er een sterke sociale basis wordt gevormd in de wijken en buurten. Het doel is dat instroom in individuele maatwerkvoorzieningen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgangspunt is een aanbodgerichte aanpak naar een model waarin de inwoner centraal staat. Integraal en eenduidig, woonomgeving als organisatieniveau, werkwijze vanuit de positieve gezondheid om ondersteuning te organiseren en zelf regie vorm te geven, laagdrempelig, zorg dichtbij en zonder indicatie. De juiste ondersteuning op de juiste plek. <p>Collegebesluit april 2021 aan de organisaties (MWW, Roat, Manteling en Emergis preventie):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opname van de activiteiten van de organisaties in de buurtteams in Vlissingen. • In het kader van de beleidsregie op inhoud aansturing door gemeentelijke kwartiermakers tot 2023. • In overleg om tot afspraken te komen over de deelname van de medewerkers in de buurtteams. <p>Het betreft de volgende subsidiebedragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MWW: € 1.193.308 • Roat: Subsidie 2021 € 904.183 (2021) en € 734.748 (2022) • Manteling: € 237.309 • Emergis preventie: € 67.133 <p>Medio april/mei 2021 zijn de gesprekken gestart. Eerste periode inventarisatie van werkzaamheden, de bijbehorende formatie/directe uren en leveringsafspraken. In afstemming met de kwartiermakers is een concept aangeleverd voor de leveringsafspraken. Uiteraard was dit niet definitief en konden de organisaties nog reageren.</p> <p>Het verzet van de organisaties heeft in het najaar geleid tot een besluit van het college om het besluit van april terug te draaien en met ingang van 1 januari 2022 een <i>buurtteam</i> op te starten in eigen (gemeentelijk) beheer. Ondanks het verzet vanuit het veld is het starten met een buurtteam van groot belang om de verschillende doelen te halen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het realiseren van de doelen ten aanzien van de ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie. • Koppeling met de lopende planning voor de aanbesteding in de Wmo en de toekomstige drie kerngezond-centra. Deze ontwikkelingen komen in een fase waarin de samenwerking ook daadwerkelijk vorm moet krijgen en de rol van gemeente c.q. de buurtteams per 1 januari aanstaande verder ingevuld moet worden. • De inrichting van het buurtteam moet leiden tot het halen van de financiële doelen, zoals geformuleerd onder het PvA art. 12.
---	---

	<p>(vanuit de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet) wordt voorkomen of uitgesteld. In de buurtteams worden de huidige taken in het voorliggend veld gecombineerd. De buurtteams richten zich op ondersteuning en activering van inwoners. De focus van de buurtteams ligt op het inzetten van eigen kracht, netwerken en de inzet van algemeen gebruikelijke ondersteuningsvormen.</p> <p>De aanpak voor de inrichting van de buurtteams bestaat uit 4 onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beleidsregie: strakke gemeentelijke sturing. 2. Combineren van taken in het voorliggend veld: van een versnipperd naar een integraal aanbod. 3. Breder aanbod in het voorliggend veld: expertise beschikbaar stellen op basis van kenmerken buurten. 4. Voorbereiding opdrachtgeverschap: structurele borging buurtteams. 	<p>Vlissingen heeft daarnaast het besluit genomen om de uitvoering van de buurtteams in de gemeente Vlissingen per 2023 te organiseren vanuit een (overheids)-bv. Dit is verder uitgewerkt in een Businessplan. Deze bv heeft de werktitel 'Buurtbedrijf' gekregen en de uitgangspunten voor de werkwijze van het Buurtbedrijf zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het normale leven staat centraal: normaliseren en het zoeken naar eenvoudige oplossingen zijn vertrekpunt voor de werkwijze. 2. De sociaal werkers maken maximaal gebruik van de 'eigen kracht' van de inwoners en het sociale netwerk. Als het eigen netwerk te weinig mogelijkheden biedt wordt er gezocht naar mogelijkheden in het georganiseerde informele netwerk. Motto: vrijwillige inzet waar mogelijk, professionele ondersteuning waar nodig. 3. De ondersteuning door Het Buurtbedrijf is snel en toegankelijk. 4. Sociaal werkers werken outreachend⁵ en zoeken de inwoners thuis op. 5. De ondersteuning door Het Buurtbedrijf is gericht op de mogelijkheden van de inwoner en minder op de problemen (Positieve Gezondheid). 6. Het Buurtbedrijf levert een integrale aanpak: één aanspreekpunt voor inwoners en maatschappelijke partners. 7. De sociaal werkers werken als 'generalist'⁶. 8. Het Buurtbedrijf heeft een collectief aanbod aan ondersteuningsactiviteiten en preventieve voorzieningen. 9. De werkwijze van Het Buurtbedrijf kent zo weinig mogelijk bureaucratie: beperkte registratie en directe manieren van verantwoording. <p>In juli 2022 heeft het college van Vlissingen opdracht gegeven voor de inrichting van het Buurtbedrijf Vlissingen BV. Daarmee kan de laatste stap worden gezet op de inrichting van een sterk preventief voorliggend veld in de Vlissingse Zorgdriehoek (VZΔ), met als belangrijkste doelen het terugdringen van de vraag naar maatwerkondersteuning en dus ook een terugdringen van de (stijgende) kosten in de Wmo. De eerdere stappen waren het stopzetten van de subsidies aan de uitvoerende organisaties in het veld en de voorlopige inrichting van een eerste Buurtteam dat sinds einde 2021 actief is. De financiering van het Buurtbedrijf wordt gedekt uit de subsidiegelden die niet langer worden verstrekt aan de organisaties in het veld.</p> <p>Het Buurtbedrijf wordt een BV waarvan de gemeente – voorlopig – enig aandeelhouder is. Daarmee wordt de gemeentelijke regierol voor 100% gezekeerd. Het Buurtbedrijf zal zich in de komende jaren moeten bewijzen en een bijdrage</p>
--	--	---

		<p>moeten leveren aan de totstandkoming van een werkelijk integraal VZΔ. Dat wil zeggen, een zorgaanbod dat niet langer verkokerd is en waarbij de uitvoerende organisaties gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen (samen met de gemeente). De intentie is om het Buurtbedrijf na 2025, als de VZΔ volledig operationeel is en geconsolideerd, over te dragen aan de uitvoerende partners.</p>
	<p>Dagbesteding Deze maatregel betreft het aanbieden van dagbesteding van aanbieders op fysieke locaties in de wijken, die zonder indicatie opengesteld worden voor de inwoners. Hierbij worden de indicaties voor de Wmo afgeschaft. In eerste instantie voor de doelgroep ouderen en later ook voor andere doelgroepen. Hierbij wordt de dagbesteding goedkoper, breder en met minder administratieve lasten toegankelijk gemaakt.</p> <p>Door deze maatregel is een besparing te realiseren omdat de lasten per deelnemer dalen, de personeelslasten dalen en het aantal matwerkvoorzieningen daalt. Ook kunnen een aantal subsidies voor welzijnswerk worden herbezien. Er kunnen meer mensen geholpen worden voor minder geld. Ook met het oog op de toenemende vraag naar dagbesteding omdat mensen geacht worden steeds langer thuis te blijven wonen is dat een gunstige ontwikkeling.</p>	<p>Dagbesteding Dit wordt stapsgewijs in 2021 en 2022 ingevoerd. In de 2e helft van 2021 heeft een onderzoek plaatsgevonden naar:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kostenontwikkeling dagbesteding, en De mogelijkheden voor ombouw naar een algemene voorziening. <p>In eerste instantie is overwogen om een pilot op te zetten met dagbesteding als algemene voorziening, maar daar is van af gezien. In plaats daarvan is ervoor gekozen om dagbesteding als algemene voorziening op te nemen in het aanbestedingspakket Wmo. Daarmee worden de kosten ondergebracht binnen de lumpsum van de aanbestedingsopdracht, hetgeen kostenbesparend werkt.</p>
	<p>Ambulantisering Het doel van deze maatregel is de instroom in beschermd wonen in een instelling te beperken en de uitstroom te bevorderen. Om dit te bewerkstelligen wordt een passend, integraal ondersteuningsaanbod gecreëerd in de wijk, zowel qua aard van productenaanbod als de wijze waarop dat aanbod is georganiseerd. Vrijwilligers, onderwijs, werkgevers, zorg (ook in het voorliggend veld) en woningcorporaties worden hiervoor met elkaar verbonden.</p> <p>Concreet omvat dit aanbod het volgende: betaalbare, passende woningen die aansluiten bij de specifieke behoeften van de kwetsbare inwoner, flexibele ambulante begeleiding door zorgorganisaties, deskundig netwerk in de wijk, schuldhulpverlening en budgetbeheer, toegankelijk maken van algemene voorzieningen voor verschillende doelgroepen en een snelle</p>	<p>Ambulantisering Dit wordt stapsgewijs in 2021 en 2022 ingevoerd. De beoogde pilot ambulantisering heeft een forse vertraging opgelopen, mede als gevolg van een gebrek aan menskracht en de nog onzekere ontwikkelingen in het kader van de doordecentralisatie en de uitstroom naar Wlz. Inmiddels is een projectplan opgesteld en ter financiering voorgedragen aan het transformatiefonds. Gevraagd is om een co-bijdrage van € 175.000 voor 2022 en € 100.000 voor 2023.</p>

	<p>interventiemethodiek na een melding van verward gedrag. Het resultaat is een situatie waarin kwetsbare inwoners, ongeacht de aard van de kwetsbaarheid, (langer) in hun vertrouwde woonomgeving kunnen blijven en de kosten voor beschermd wonen in een instelling worden teruggedrongen.</p>	
	<p>Wmo aanbesteding Bij de nieuwe Wmo-aanbesteding wordt ingezet op het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huishoudelijke hulp wordt omgezet naar een algemene voorziening. • Nadere afspraken voor inkoop en contractbeheer. • De dagbesteding wordt een algemene voorziening. • Lumpsum financiering en het hanteren van budgetplafonds. • Een nieuwe zorgdriehoek die per 1/1/2022 van start gaat: buurtteams, gezondheidscentra en het middenveld. • Meer flexibele vormen van hulp in de huishouding. 	<p>Wmo aanbesteding In 2021 heeft de aanbestedingsprocedure Wmo plaatsgevonden. Gekozen is voor een SAS-procedure. Deze is weliswaar veel tijdrovender dan een reguliere procedure, maar heeft als grote voordeel dat samen met de uiteindelijke hoofdaannemers het ontwerp wordt gemaakt van de nieuwe ondersteuningsinfrastructuur v.w.b. de maatwerkvoorzieningen. Op basis van de gemeentelijke visie en verrijkt met de visies van de hoofdaannemers is de nieuwe infrastructuur opgesteld en gevat in de raamovereenkomst. Gekoppeld hieraan zijn tevens de verbinding met het nieuwe ontwerp voor het voorliggende veld (buurtteams) en de financiële taakstelling.</p> <p>December 2021 zijn de contracten na de aanbestedingsprocedure Wmo getekend. Daarmee is voor het onderdeel aanvullende zorg en ondersteuning in de VZA het startsein gegeven, waarmee een structurele besparing van € 2,6 miljoen op jaarbasis gepaard gaat. De eerste helft van 2022 stond in het teken van de invoering en voorbereiding. Vanaf 1 juli 2022 is alles operationeel.</p> <p>Op de valreep is gebleken dat een van de 2 hoofdaannemers (Naerebout combinatie), zijn zaken niet op orde heeft. Onder het mom van te hoge tijdsdruk vond de combinatie dat de startdatum moet worden uitgesteld en zij claimde pakweg € 1 miljoen aanvullende financiering voor 2022. De gemeente heeft gesteld dat zij vasthoudt aan de gemaakte afspraken, maar dat zij eventueel bereid is om als partner een redelijke tegemoetkoming in de aantoonbaar onverwachte kosten. Intussen is een schikking getroffen.</p> <p>Samengevat is de druk op de uitvoerende organisaties groot en kan de problematiek bij de Naerebout combinatie in de nabije toekomst tot problemen leiden, bijvoorbeeld in de zin van (te) lange wachttijden. Daar zal Vlissingen op moeten anticiperen door nu al na te denken over mogelijke oplossingsscenario's.</p>

	<p>Taakstelling Op basis van bovenstaande wordt de volgende taakstelling opgenomen:</p> <p>c) Gunning Wmo aanvullende zorg. In de periode juli tot en met december 2021 heeft de gemeente Vlissingen een aanbestedingsprocedure doorlopen voor de aanvullende zorg binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Besloten is de opdracht 'Wmo aanvullende zorg' te gunnen aan twee hoofdaanemers en de raamovereenkomst en de daaruit voortkomende ontwikkelovereenkomst 'Wmo aanvullende zorg' vast te stellen. Met ingang van de nieuwe raam- en ontwikkelovereenkomst vindt lumpsumfinanciering (budgetplafond) plaats aan de hoofdaanemers. Dit komt in de plaats van PxQ-financiering. Aan het lumpsumbudget is een budgetplafond verbonden dat in principe niet overschreden mag worden. Hierdoor dient per 01-07-2022 een uiteindelijk structurele bezuiniging gerealiseerd te worden van € 2,6 miljoen per jaar.</p> <p>d) Buurteams (Buurtbedrijf). Per 1 januari 2023 is de uitvoering van de buurtteams in de gemeente Vlissingen georganiseerd vanuit een (overheids)-bv, het Buurtbedrijf. Door de buurtteams moet de instroom in individuele maatwerkvoorzieningen aanzienlijk dalen. Dit moet in 2023 reeds zichtbaar worden. Daarom dient hier een besparing gerealiseerd te worden van € 500.000 vanaf 2023.</p>	<p>Taakstelling Zie onderstaand onder 'Financiën' voor de stand van zaken m.b.t. de realisatie van de taakstelling.</p>
<p>Financiën</p>	<p>Kosten onderzoek n.v.t.</p> <p>Benodigde investeringen Nog niet bekend.</p> <p>Taakstelling Voor de gerealiseerde taakstellingen zie tabel 4.5, paragraaf 4.5.</p> <p><i>ROAT</i> De beëindiging van de coördinatie van de wijknetwerken door de Stichting ROAT (Reach Out And Touch) per 1 januari 2022 levert een structurele bezuiniging op het product Wmo maatwerk dienstverlening 18+ van € 169.435 per jaar.</p> <p><i>Gunning Wmo aanvullende zorg</i> In de periode juli tot en met december 2021 heeft de gemeente Vlissingen een aanbestedingsprocedure doorlopen voor de aanvullende zorg binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Besloten is de opdracht te gunnen aan twee hoofdaanemers en de raamovereenkomst en de daaruit voortkomende ontwikkelovereenkomst 'Wmo aanvullende zorg'</p>	

vast te stellen. Met ingang van de nieuwe raam- en ontwikkelovereenkomst vindt lumpsumfinanciering (budgetplafond) plaats aan de hoofdaannemers. Dit komt in de plaats van PxQ-financiering. Aan het lumpsumbudget is een budgetplafond verbonden dat in principe niet overschreden mag worden. Hierdoor wordt per 01-07-2022 een uiteindelijk structurele bezuiniging gerealiseerd van € 2,6 miljoen per jaar. De voorzieningen kortdurend verblijf en persoonlijke verzorging maken geen deel uit van de opdracht.

Uitvoeringslasten buurtteams

Dit betreft een besparing vanaf 2024 van € 200.000 als gevolg van de inzet van de buurtteams nieuwe stijl, waarvoor het college in juni 2022 definitief akkoord heeft gegeven. Dit wordt in 2024 zichtbaar in de vorm van een krimpende vraag naar maatwerkvoorzieningen.

Aframen kosten PGB-Wmo

In de afgelopen jaren zijn de uitgaven voor PGB-Wmo aanzienlijk gedaald. Het budget is daarom vanaf 2021 structureel met € 150.000 afgeraamd.

Lagere lasten Wmo voorzieningen 2022

In 2022 is er minder gebruik gemaakt van vervoersvoorzieningen, vervoershulpmiddelen en rolstoelvoorzieningen in het kader van de Wmo. In totaal voor een bedrag van € 320.000. Voor 2022 kan dit eenmalig worden opgevoerd als realisatie van de taakstelling.

Incidentele voordelen 2022

In 2022 zijn er incidentele voordelen behaald op het vlak van jeugd- en jongerenvoorzieningen en zorgvernieuwing Wmo. In totaal voor een bedrag van € 145.000. Voor 2022 kan dit eenmalig worden opgevoerd als realisatie van de taakstelling.

Opdracht 3.4	Zeeuwse samenwerking sociaal domein en werk & inkomen	
Doel	Onderzoek naar de samenwerkingsverbanden in Zeeland op vlak van sociaal domein en werk & inkomen. Doel is om een einde te maken aan de bestuurlijke drukte, te bezien welke taken op welke schaalgrootte kunnen worden uitgevoerd en in welke vorm en in hoeverre de grip en sturing op regionale samenwerkingsverbanden vergroot kan worden.	
Maatregelen hoofdstuk 4	9) Vergroten grip en sturing samenwerkingsverbanden.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.1, opdracht 3.4.	
Mogelijke acties	Acties	Stand van zaken
	1) Vergroten grip en sturing samenwerkingsverbanden.	Hier is nog geen vervolgactie op ondernomen.
	2) Verbeteren Zeeuwse samenwerking, vanuit Vlissingens perspectief.	PM
	3) Wijzigingen in de samenwerking – uitbreiden, afname, beëindigen – om de grip op de kosten te verbeteren. Denk hierbij ook aan belangenconflicten die zich voor kunnen doen. Bijvoorbeeld besluiten die op CZW-niveau genomen worden hoeven niet steeds het belang van de gemeente te dienen.	PM
	4) Bezien welke taken op welke lokale schaalgrootte kunnen worden uitgevoerd (en in welke vorm), zodanig dat sprake is van betere sturingsmogelijkheden en besparing.	Implementatie sturingsmodel in 2021. De uitwerking en implementatie van het rapport Berenschot verloopt uiterst traag. Er zijn nog geen merkbare effecten in de dagelijkse praktijk
	5) Bezien of het mogelijk is om opschalingsvoordelen te bereiken, anders dan langs georganiseerde samenwerkingsvormen. Nu wordt veel geïnvesteerd in samenwerkingsverbanden die relatief weinig opleveren.	PM
	6) Aansluiten bij het lopend onderzoek ZSSD maar ook dient bezien te worden in hoeverre kortlopende partnerschappen van nut kunnen zijn.	PM
	7) Bezien welke mogelijkheden de digitalisering biedt.	PM
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<i>Onderzoek welke taken op welke schaalgrootte kunnen worden uitgevoerd, in welke vorm en via welke sturing/organisatie</i> Eind 2019 hebben alle dertien Zeeuwse colleges de zogenaamde 'kruisjeslijst'	<i>Onderzoek welke taken op welke schaalgrootte kunnen worden uitgevoerd, in welke vorm en via welke sturing/organisatie</i> De uitwerking en implementatie van het rapport Berenschot verloopt uiterst traag. Er zijn nog geen merkbare effecten in de dagelijkse praktijk.

	<p>vastgesteld over de Zeeuwse Samenwerking Sociaal Domein (ZSSD). Op deze lijst staan:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Taken en onderwerpen die alle dertien gemeenten verplicht of gewenst gezamenlijk willen laten uitvoeren; 2. Taken en onderwerpen die een aantal gemeenten gezamenlijk willen laten uitvoeren; 3. Taken en onderwerpen waarvan later nog moet worden bepaald hoe de samenwerking vorm gaat krijgen. <p>Tevens hebben de colleges ingestemd met de opdracht voor een onafhankelijk adviesbureau om te onderzoeken hoe deze taken en onderwerpen op basis van de 'kruisjeslijst' (inclusief de governance-structuur) het beste georganiseerd kunnen worden. In juni 2020 heeft het adviesbureau Berenschot het rapport over de Zeeuwse samenwerking in het sociaal domein gepresenteerd en opgeleverd. Op basis van het rapport van Berenschot heeft het Provinciaal Managementoverleg (PMO) een advies opgesteld over een vernieuwd sturingsmodel voor de ZSSD ten aanzien van advies en besluitvorming en de hierbij passende structuur. Dit houdt in:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Verduidelijking van de bestuurlijke en ambtelijke rollen volgens de geldende principes van opdrachtgeverschap; 2. Het laten vervallen van de diverse stuurgroepen en werkgroepen; 3. Het provinciaal managementoverleg (PMO) en regieteams zijn ambtelijk opdrachtgever. Zij geven sturing aan de kwaliteit van de bestuurlijke advisering en aan de kwaliteit van dienstverlening door de uitvoeringsorganisaties; 4. Kernteams, samen met een (gedeeltelijk) vrijgemaakte ondersteunende programmacoördinator, zijn ambtelijk opdrachtnemer. Zij zorgen voor een goede communicatie en verbinding met de overige ambtenaren bij de gemeenten en uitvoeringsorganisaties; 5. De portefeuillehoudersoverleggen worden onder het OZO (Overleg Zeeuwse Overheden)- verband ondergebracht. Er komt een OZO strategisch overleg Sociaal Domein; 6. Een regiegroep ziet toe op het totale stelsel binnen het sociaal domein en coördineert/bewaakt de strategische agenda. 	
--	--	--

	<p>Onderzoek naar de werking van het CZW-bureau en mogelijke alternatieven (zie ook opdracht 5.1) In 2021 is onder meer een juridisch advies opgevraagd aan Justion. Justion heeft aangegeven dat een eenzijdig besluit van Vlissingen hierin niet verstandig is. Er heeft ook een accountsonderzoek plaatsgevonden naar subsidieverstrekking vanuit het CZW. Voor het stopzetten van de activiteiten is echter binnen het OZO (Overleg Zeeuwse Overheden) vooralsnog onvoldoende draagvlak. Een en ander hangt samen met (de afbouw van) de rol van Vlissingen als centrumgemeente (doordecentralisatie BW) en het vertraagde en deels onheldere proces van deze doordecentralisatie.</p> <p>Fase 1 van het onderzoek naar de mogelijke positionering van de centrumtaken, is uitgevoerd. Justion geeft daarbij aan dat centrumgemeente Vlissingen deze taken kan weghalen bij het CZW- bureau en bijvoorbeeld zelf kan gaan uitvoeren. Dit onderwerp moet Vlissingen wel bespreken met de 12 andere gemeenten aangezien BW inhoudelijk per 2022 en financieel per 2023 doorgedecentraliseerd wordt naar alle gemeenten.</p> <p>Fase 2 van het onderzoek Justion had een onderzoek naar het functioneren van het CZW-bureau kunnen zijn, maar besloten is dat de gemeenten eerst gaan kijken hoe ze de nieuwe governance in gaan richten. De vraag hoe de uitvoeringstaken belegd worden, wordt hieraan gekoppeld.</p>	<p>Onderzoek naar de werking van het CZW-bureau en mogelijke alternatieven (zie ook opdracht 5.1) De discussie over de inzet van het CZW-bureau loopt. Onderzoek naar de toekomstige rol van het CZW-bureau: wordt wel (impliciet) meegenomen bij Regiovisie/ Uitvoeringsagenda, namelijk bij de nieuwe inrichting van de governance en van de uitvoeringstaken</p>
	<p>Verdiepend onderzoek Orionis (zie ook opdracht 3.1) Binnen de GR Orionis blijkt na een eerste quick scan in 2020 door het bureau Adlasz dat er ruim voldoende verbeterpotentieel voorhanden is om uitvoering en financieel resultaat van Orionis een positieve ombuiging te geven. Daarom is per 1 maart 2021 een verdiepend onderzoek gestart door K+V met de opdracht om concrete verbeteradviezen aan te reiken. Zie verder opdracht 3.1.</p>	<p>Verdiepend onderzoek Orionis (zie ook opdracht 3.1) Gereed. Zie verder opdracht 3.1.</p>
	<p>Vergroten grip en sturing samenwerkingsverbanden Op basis van het best-practice onderzoek zijn een aantal instrumenten geïnventariseerd m.b.t. het vergroten van grip en sturing bij de samenwerkingsverbanden.</p> <p>Te denken valt hierbij aan:</p>	<p>Vergroten grip en sturing samenwerkingsverbanden Hier is nog geen vervolgactie op ondernomen. Gezien het feit dat de raden en colleges pas kort voor de zomer 2022 zijn geïnstalleerd, zijn de acties op dit gebied voor 2022 nog erg beperkt. Met de raad moeten nog afspraken worden gemaakt over de verbreding van dit proces.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • De Raden kunnen op nagenoeg hetzelfde moment een besluit nemen en alle informatie met elkaar delen. Daartoe worden vergadercycli op elkaar afgestemd en daarnaast wordt alle informatie (inclusief zienswijzen) voor alle raden ontsloten in bestaande raadsinformatiesystemen. Raden kunnen op deze manier hun krachten bundelen en er kan richting het samenwerkingsverband meer bereikt worden • Een systeem van 'adoptiegriffiers'. Koppels van een aantal griffiers hebben elk een samenwerkingsverband onder hun hoede. Zij hebben direct contact met het bestuur ervan en bespreken met hen wat er de komende periode aan zit te komen en op welke momenten inbreng van de raden wordt verwacht. Raden kunnen dan goed en eerder in positie worden gebracht. • Twee keer per jaar worden voor de raadsleden regio-brede bijeenkomsten gehouden waarin de samenwerkingsverbanden centraal staan. Samenwerkingsverbanden kunnen zich presenteren en aangeven waar hun behoefte ligt. Hiermee vergroot je de kennis van de raadsleden over de samenwerkingsverbanden en daarnaast zijn er ook onderlinge contacten tussen raadsleden van verschillende gemeenten. • Uiteindelijk kan ernaartoe worden gegroeid dat besluitvorming ten aanzien van samenwerkingsverbanden in regionaal verband, met raadsleden en portefeuillehouders uit alle betrokken gemeenten, plaatsvindt. • Ook zou ernaartoe kunnen worden gegroeid dat raadsleden uit verschillende gemeenten vooraf de koppen bij elkaar steken om samen een amendement in te dienen of zelfs ten aanzien van de samenwerkingsverbanden een verenigde vergadering van alle raden via een regionaal raad in het leven te roepen. <p>Bezien dient te worden in hoeverre deze geïnventariseerde instrumenten ook voor Vlissingen kunnen werken.</p> <p>Van belang hierbij is dat per 1 juli 2022 de Wet op de gemeenschappelijke regelingen (Wgr) is gewijzigd. Doel hiervan is het vergroten van de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen, in het bijzonder het versterken van de</p>	<p>Is zijn algemeenheid kan wel gezegd worden dat hiertoe het onderzoek exogene factoren loopt en dat meer specifiek wordt gekeken naar IJZ (Jeugd) i.h.k.v. onderzoek Jeugd en naar Orionis in die zin dat de GR op dit moment door de drie aandeelhouders wordt geanalyseerd op verbeterpunten. Voorts is het eerste conceptrapport BMC opgeleverd op de governance structuur IJZ en BW.</p>
---	--

	<p>controleerende en kaderstellende rol van de volksvertegenwoordiging. De wijzigingen van de Wgr zijn onder te verdelen in drie categorieën:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. De versterking van de positie van gemeenteraden bij besluitvorming in gemeenschappelijke regelingen. 5. De introductie van aanvullende controle-instrumenten voor gemeenteraden. 6. Het verbeteren van de positie van gemeenteraden met betrekking tot het functioneren van de regeling. <p>In het kader van deze wetswijziging heeft het ministerie van BZK onderzoeken uitgevoerd naar de knelpunten die gemeenten ervaren bij het toepassen van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en de Gemeentewet. Een belangrijk knelpunt dat uit beide onderzoeken naar voren komt, is dat raadsleden het gevoel hebben onvoldoende invloed te kunnen uitoefenen op samenwerkingsverbanden. De crux voor meer invloed op en sterkere betrokkenheid bij de samenwerking, ligt in de verbinding tussen gemeenteraden onderling. Daarom heeft BZK een menukaart samengesteld, die dient ter inspiratie en ondersteuning bij deze onderlinge afstemming. In deze menukaart staan instrumenten die ook in het kader van artikel 12 door Vlissingen en de regio Zeeland gebruikt kunnen worden om grip en sturing te vergroten. Vlissingen dient deze instrumenten in kaart te brengen en te onderzoeken of deze ook bij de samenwerkingsverbanden waar Vlissingen aan deelneemt behulpzaam zijn bij het vergroten van de grip en sturing.</p>	
	<p>Onderzoek financiële impact (exogene) factoren (zie ook opdracht 4.1) Mogelijk zijn er (exogene) factoren die ervoor kunnen zorgen dat Vlissingen minder of zelfs geen grip heeft op de lasten van onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen. Met andere woorden de mate van invloed van Vlissingen om zelf het tekort op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen geheel te saneren kan daardoor worden verminderd.</p> <p>Een van deze factoren is dat Vlissingen op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen deel uitmaakt van een aantal samenwerkingsverbanden. Bij deze samenwerkingsverbanden is er sprake van verplichtingen die voortvloeien uit (juridisch vastgelegde) afspraken en die een claim</p>	<p>Onderzoek financiële impact (exogene) factoren (zie ook opdracht 4.1) Zie opdracht 4.1.</p>

leggen op (een deel van) de middelen. Dit kan betekenen dat Vlissingen minder mogelijkheden heeft om zelf te sturen op uitgaven, omvang en inhoud van productaanbod, benodigde kwaliteit van aanbod en prioritering en dus op korte termijn minder flexibiliteit om zelf bezuinigingen door te voeren. Weliswaar kan de gemeente haar zienswijze kenbaar maken aan een gemeenschappelijke regeling, echter in de meeste gevallen zal de gemeente in eerste instantie akkoord moeten gaan met extra bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling. Echt invloed uitoefenen is pas mogelijk als alle deelnemende gemeenten overeenstemming bereiken over de te volgen koers. Dit is vaak een langduriger proces. In kaart moet worden gebracht:

- Alle samenwerkingsverbanden op vlak van sociaal domein en werk & inkomen;
- Op welke onderdelen van het sociaal domein en werk & in komen;
- Hoeveel geld daarin omgaat;
- Per samenwerkingsverband welke bijdrage aan het tekort een samenwerkingsverband veroorzaakt.

Naar het oordeel van de inspecteur is het hierbij ook van belang dat een beroep wordt gedaan op de solidariteit van deelnemende gemeenten, waarbij ook duidelijk wordt gemaakt dat het in ieders belang is dat er nu maatregelen worden genomen. Want op termijn kan het zo zijn dat ook de andere deelnemende gemeenten binnen een samenwerkingsverband de consequenties kunnen ondervinden van de noodzakelijke maatregelen voor Vlissingen. Geadviseerd wordt:

- De provincie Zeeland te verzoeken een coördinerende rol op zich te nemen om de betrokken gemeenten mee te nemen en zover te krijgen om samen de maatregelen te nemen die nodig zijn.
- Een rol voor fondsbeheerders (BZK) om de provincie en deelnemende gemeenten gezamenlijk te laten bewegen en er een gevoel van urgentie gaat ontstaan. Waarbij er een gezamenlijk besluit wordt genomen in de gemeenschappelijke regeling, hetzij via tussenkomst van de provincie, hetzij door gemeenschappelijke regeling zelf.

Het is hierbij wel noodzakelijk dat Vlissingen vooraf in kaart brengt welke noodzakelijke maatregelen er door een meerderheidsbesluit in het samenwerkingsverband worden

	<p>tegenhouden en wat de financiële consequenties daarvan zijn. Vanzelfsprekend dient hierbij ook rekening gehouden te worden dat de provincie ook de belangen van de andere Zeeuwse gemeenten moet meewegen. De (financiële) resultaten van samenwerking kunnen immers voor iedere gemeente verschillend zijn, deels door eigen beleid, deels door meer exogene omstandigheden.</p> <p>Zie ook paragraaf 4.6.1 en opdracht 4.1</p>	
<p>Financiën</p>	<p>Kosten onderzoek Beschikbaar budget voor het onderzoek exogene factoren is € 50.000.</p> <p>Benodigde investeringen Nog niet bekend.</p> <p>Taakstelling Nog niet bekend</p>	

Opdracht 3.5	Ontwikkelagenda sociaal domein	
Doel	De ontwikkelagenda is eerst en vooral het beleidsscenario waarlangs de gemeente de komende jaren haar uitvoeringslat legt op vlak van sociaal domein en werk & inkomen. Vanuit deze ontwikkelagenda wordt een directe verbinding gelegd met het plan van aanpak artikel 12, dat instrumenteel is in die zin dat het de ontwikkelagenda voedt door het aanreiken op oplossingen/keuzes die zich voordoen op budgettering, uitvoering enzovoorts. Het Plan van aanpak is daarmee faciliterend en voorwaardelijk in de realisatie van de Ontwikkelagenda.	
Maatregelen hoofdstuk 4	N.v.t.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.1, opdracht 3.5.	
Mogelijke acties	N.v.t.	
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p>Ontwikkelagenda De ontwikkelagenda is opgeleverd en vastgesteld. De ontwikkelagenda is verder uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma met daarin concrete meetbare doelen op weg naar de gewenste situatie.</p> <p>Uitvoeringsprogramma In het uitvoeringsprogramma wordt beschreven welke concrete maatregelen, projecten en andere inspanningen ingezet worden en voorzien van een tijdslijn wanneer wat gerealiseerd moet zijn.</p> <p>Om de targets te kunnen formuleren is de huidige situatie - met behulp van onderstaande vragen - afgezet tegen de gewenste situatie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Welke veranderingen ten opzichte van de huidige situatie zijn nodig om uiteindelijk onze doelstellingen te kunnen realiseren? 2. Welke ingrepen vanuit het Plan van Aanpak artikel 12 zijn noodzakelijk om financieel gezond te worden? 3. Hoe zorgen we ervoor dat deze - soms pijnlijke - ingrepen onze lange termijnvisie en doelstellingen niet verstoren, maar juist versterken? <p>De hierboven geformuleerde vragen leiden tot de conclusie dat de volgende veranderingen noodzakelijk zijn om de beweging van huidige situatie naar gewenste situatie mogelijk te maken:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Terugdringen van het aantal aanvragen voor individuele voorzieningen. <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Ombouw ondersteuningsinfrastructuur (buurtteams, dagbesteding, 	<p>Ontwikkelagenda Gereed.</p> <p>Uitvoeringsprogramma Gereed.</p>

	<p>ambulantisering, integraal gezondheidscentrum).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.2. Meer grip op de vestiging van zorgaanbieders die een groter beroep doen op de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. 2. Doelmatiger en doeltreffender inzetten van individuele voorzieningen (kortdurend, resultaatgericht). <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Integrale toegang vormgeven (regieteam, vaart in veiligheid, fraude). 2.2. Nieuwe inkoopstrategie met passend contract- en leveringsmanagement. 3. Een gezonde financiële balans binnen het sociaal domein realiseren. <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Rendementsverbetering Orionis. 3.2. Aanvullende bezuinigingen en externe financieringsbronnen realiseren. 4. Gemeente Vlissingen als opdrachtgever, meer nadruk op sturing, verantwoording en integraal werken. <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Grip en randvoorwaarden realiseren om efficiënt en effectief ondersteuning te bieden (verordening en beleidsregels, beleidsregie Orionis, sturen op regierol centrumgemeente, ontschotten budgetten). 4.2. Sturing en verantwoording organiseren (governance uitvoeringsprogramma, informatievoorziening). 5. Zorgen voor een andere manier van denken en werken door inwoners, professionals en de gemeente Vlissingen gericht op de gewenste situatie. <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Inwoners en professionals worden zicht bewust van het gevraagde gedrag en omgangsvormen binnen sociaal domein. 5.2. Eenduidige werkwijze voor alle professionals die werken in Vlissingen gericht op integraal samenwerken en alleen doen wat echt nodig is. 5.3. Positieve gezondheid centraal stellen. 	
Financiën	N.v.t.	

Opdracht 3.6	Lokale toegang Wmo en jeugd	
Doel	Het doel is te komen tot een betaalbare, toekomstbestendige en zo optimaal mogelijk functionerende uitvoering en organisatie van de toegang tot het sociaal domein en werk & inkomen in de gemeente.	
Maatregelen hoofdstuk 4	4) Inrichten lokale toegang.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.1, opdracht 3.6.	
Mogelijke acties	Acties	Stand van zaken
	1) Opstellen van een risicoanalyse op de beheersbaarheid van klantvraag en kostenontwikkeling.	Dit onderzoek heeft nog niet plaatsgevonden.
	2) Aanscherpen van de beleidsregels.	Is gerealiseerd.
	3) Aanbod limiteren via onder meer wachtlijsten, budgetplafonds enzovoorts.	Wachtlijsten zijn er maar worden nog niet als een bewust instrument ingezet. Budgetplafonds worden al gehanteerd in de aanbesteding Wmo en vanaf 2023 ook in de financiering van de buurtteams.
	4) Kritische afhandeling van de klantvraag. Strikter toetsen van de aanvragen op noodzakelijkheid en mogelijke alternatieven.	Dit gebeurt nu op basis van de nieuwe verordening (2020) en de aangescherpte beleidsregels (2021) In 2021 heeft dat geleid tot een besparing van bijna 1 miljoen.
	5) Vergroten professionaliseringsslag en efficiënter en bedrijfsmatiger werken. De komende twee jaar de nieuwe toegang efficiënter en meer kostenbewust te laten werken.	Er is een breed opleidingsprogramma opgesteld met een doorlooptijd van twee jaar, waarin zowel productinhoudelijke als procesinhoudelijke onderwerpen worden meegenomen.
	6) Uitvoeren van evaluaties op de verschillende voorzieningen waarbij vermoeden bestaat dat er te ruimhartig is/wordt toegekend.	Er heeft een onderzoek plaatsgevonden bij doelgroepenvervoer, waaruit inderdaad bleek dat een (bescheiden) deel van de inwoners niet of nauwelijks gebruik maakt van de beschikking. Bij het moment van herindicatie wordt hiernaar gekeken en waar nodig de beschikking niet verlengd. Nieuwe beschikkingen vallen onder de aangescherpte beleidsregels.
	7) Opstellen begeleidingsplan en trainingsprogramma voor de nieuwe werkwijze in beoordelingen en evaluaties.	Zie stand van zaken actie 5.
	8) Inrichten van een tijdelijke, specifieke dataset voor het volgen van de resultaten van de nieuwe werkwijze.	In het kader van opdracht 3.13 is een Dashboard ingericht dat een overzicht biedt van de uitgaven op jeugd en Wmo. In 2022 wordt geïnvesteerd in de ontwikkeling van een datawarehouse waardoor het Dashboard volledig automatisch kan worden gevuld.

	9) Naast toegang tot Wmo en jeugd ook toegang werk & inkomen (Participatiewet) onderbrengen.	Dit is om een aantal redenen nog niet gerealiseerd. Het belangrijkste struikelpunt daarbij is het vinden van overeenstemming met de andere twee gemeenten op dit thema. Daarnaast is de toegang in de afgelopen twee jaar enorm snel gegroeid en achten we het verstandiger om eerst een periode van consolidatie in te lassen.
Maatregelen & Onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p><i>Inrichten integrale toegang</i></p> <p>Ook deze maatregel vloeit voort uit het best practice onderzoek uit het Plan van aanpak. Daaruit blijkt dat de gemeente zoveel als mogelijk de indicatiestelling en het verstrekken van beschikkingen in eigen hand moet houden om werkelijk control te verkrijgen op de uitgaven. Dat vraagt om het bijeenbrengen van expertises in de integrale toegang.</p> <p>Om dit te bereiken is een integrale gemeentelijke toegang gerealiseerd waar de uitvoering is belegd van de Wmo, Jeugdwet, (een deel van de) Participatiewet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, bijzondere bijstand, nieuwe Wet inburgering, openbare geestelijke gezondheidszorg (meldpunt), Wet gedwongen geestelijke gezondheidszorg (meldpunt), beschermd wonen en problematiek van verwarde personen (procesregie).</p> <p>De integrale gemeentelijke toegang heeft de volgende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De integrale toegang voert de regie op complexe en meervoudige hulpvragen. • De integrale toegang verleend de toegang tot individuele maatwerkvoorzieningen en controleert deze. • De toegangsmedewerkers maken deel uit van en/of werken samen met de buurt/wijkteams met een specifieke taak en mandaat om toe en af te wijzen van individuele maatwerkvoorzieningen (Poortwachtersfunctie). • De integrale toegang heeft een regieteam dat een specifieke taak heeft bij domein overstijgende casussen waar risicofactoren en veiligheidsaspecten spelen. • Het doel is een kostenbesparing, zicht op de caseload, grip op uitgaven van individuele voorzieningen en een wettelijk 	<p><i>Inrichten integrale toegang</i></p> <p>Ingevoerd per 01-01-2020. In 2021-2022 gefaseerde uitbreiding en doorontwikkeling. De integrale toegang heeft een zeer snelle groei doorgemaakt en vertegenwoordigt een brede (complete) scope op jeugd, Wmo en inburgering. Daarnaast zijn ook de nieuwe verordening en daaruit voortvloeiende beleidsregels geïmplementeerd. Het instrument wachtlijsten wordt ingezet. Vanuit de aanbesteding Wmo worden ook de budgetplafonds geïntroduceerd.</p> <p>In 2021 zijn de benodigde concrete stappen gezet t.a.v. de implementatie van de nieuwe Wet inburgering. Dit resulteert erin dat met ingang van 1 januari 2022 deze nieuwe Wet inburgering in de gemeente Vlissingen onder regie van (en voor een belangrijk deel ook door) de lokale, integrale gemeentelijke toegang wordt uitgevoerd.</p> <p>Tevens is in 2021 een verdere professionalisering en doorontwikkeling van de gemeentelijke toegang Wmo en jeugd doorgevoerd. Bovendien zijn in 2021 door de gemeente Vlissingen belangrijke en concrete stappen gezet om in 2022 te komen tot lokale buurtteams en enkele Kerngezondcentra, die een zeer belangrijke rol gaan vervullen in het 'voorliggend veld' in relatie met de toegang tot algemene en maatwerkvoorzieningen.</p> <p>Daarnaast is fors geïnvesteerd middels training en begeleiding op elementen als kritische afhandeling van de klantvraag (in overeenstemming met de nieuwe beleidsregels), het vergroten van de professionalisering in termen van efficiënter en bedrijfsmatiger werken, en de vertaling van de werkzaamheden naar meetbare data die opgenomen kunnen worden in het dashboard.</p> <p>Wat nog te doen staat is de aanvulling – virtueel dan wel fysiek – van het pakketdiensten en producten met de activiteiten vanuit de Participatiewet. Hierover wordt zowel ambtelijk als bestuurlijk nog volop gesproken aangezien besluitvorming hieromtrent gevolgen heeft voor</p>

	<p>vangnet alleen voor degenen waar het echt niet anders kan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanpassen verordeningen en beleidsregels met als doel gezamenlijke integrale juridische kaders voor de integrale Toegang. • Vaststellen meer regels, taxatie-instrumenten en beoordelingscriteria en vastleggen in de beleidsregels (per product). Dit om de toegang en de inwoner meer houvast te geven bij de brede uitvraag, voor het beoordelen van de noodzaak en ten behoeve van het vaststellen van een eigen aandeel. • Vergroten grip op die plekken waar de toegang tot de zorg ergens anders plaatsvindt en dus niet in eigen beheer kan worden genomen. Bijvoorbeeld via inzet praktijkondersteuners bij huisartsen. 	<p>de inrichting van de GR Orionis. (Op dit moment loopt een proces van heroriëntatie op de afspraken binnen de GR, zie ook opdracht 3.3).</p> <p>De Toegang staat en heeft in de loop van 2021 laten zien dat de eerste resultaten worden geboekt. De besparing op de uitgaven van bijna € 1 miljoen in 2021 is een bewijs van succes voor de nieuwe werkwijze. Met de implementatie van de aanbesteding Wmo (aanvullende zorg) en de herinrichting van het voorliggend veld (buurtteams) zal het resultaat in 2022 verder oplopen. Immers waar in 2021 het succes vooral ligt bij een strenger toewijzingsbeleid, zal de implementatie van de nieuwe aanpak in middenveld en voorliggend veld de inzet van slimmere producten mogelijk maken, alsmede het schrappen van gestapelde zorg.</p> <p>Bij de Toegang heeft een intern onderzoek plaatsgevonden. Uitkomsten laten zien dat er ten aanzien van bedrijfsvoering en werkprocessen in het licht van de ambities van het college voor de komende jaren nog een paar stevige uitdagingen zijn. Tot op heden is het team erg gericht geweest op haar kerntaken en zal nu in de volgende fase meegenomen moeten worden in en aangesloten op de art. 12 ambities. Deze aansluiting moet wel op korte termijn gezekerd worden aangezien per 1 januari 2023 zowel de aanvullende zorg (Wmo) als de preventieve diensten (Buurtteams) van de Vlissingse Zorgdriehoek (VZA) volledig moeten functioneren.</p>
	<p>Inrichting regieteam in de toegang Door een regieteam in te zetten op de duurdere casussen kan specialistische hulp direct beschikbaar zijn voor de uitvoerders in de buurtteams en de partijen die werken met risicovolle en complexe casussen. Het afschalen van zwaardere vormen van hulp wordt mogelijk en het regieteam heeft de opdracht daarop te sturen. Dit sluit aan bij het Zeeuwse project Vaart in Veiligheid waar de gemeente Vlissingen pilotgemeente van is.</p>	<p>Inrichting regieteam in de toegang Dit is stapsgewijs in 2021 ingevoerd. De inrichting van het regieteam heeft plaatsgevonden. Het team is operationeel. Het is daarmee geen afgerond proces. Immers heeft de gemeente de ambitie om de beleidsregie op verschillende thema's nog verder aan te trekken en dat kan leiden tot een uitbreiding. Zo is een fte jeugd aangetrokken om meer invulling te kunnen geven aan het lokaal jeugdbeleid.</p> <p>Het regieteam kreeg als belangrijkste taak het 'afvangen' van de meest complexe casussen. Dit vanuit de vooronderstelling dat deze aanpak goedkoper zou zijn dan uitbesteden en tevens dat de nauwe relatie met de Toegang en Beleid binnen de gemeente extra zou bijdragen aan de resultaten. Intussen is duidelijk geworden dat de rol van het Regieteam binnen de Toegang anders heeft uitgepakt dan de bedoeling was, ook in relatie tot de reguliere taken van de Toegang. Daarom vindt een evaluatie plaats van het Regieteam.</p>

	<p>Taakstelling Omdat reeds per 1 januari 2020 een integrale gemeentelijke toegang is gestart is de inspecteur van mening dat vanaf 2022 met deze maatregel een vermindering van het aantal (maatwerk) beschikkingen en het efficiënter werken (met minder FTE's) zichtbaar moet zijn. Hiervoor wordt dan ook vanaf 2022 een bezuiniging ingeboekt van respectievelijk € 500.000 en € 400.000 structureel.</p>	<p>Taakstelling Zie onderstaand onder 'Financiën' voor de stand van zaken m.b.t. de realisatie van de taakstelling.</p>
<p>Financiën</p>	<p>Kosten onderzoek n.v.t.</p> <p>Benodigde investeringen Nog niet bekend.</p> <p>Taakstelling Voor de gerealiseerde taakstellingen zie tabel 4.5, paragraaf 4.5 en opdracht 3.3.</p>	

Opdracht 3.7	Doelgroepenvervoer	
Doel	Gemeenten zijn wettelijk verplicht bepaalde vormen van doelgroepenvervoer te organiseren. Voor Vlissingen gaat hierin ruim € 1,7 miljoen in om. Onderzocht dient te worden in hoeverre dit beter en goedkoper kan. Ook de Rekenkamer heeft hier onderzoek naar gedaan.	
Maatregelen hoofdstuk 4	8) Maatregelen doelgroepenvervoer.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.1, opdracht 3.7.	
Mogelijke acties	Directe acties	Stand van zaken
	1) Uitvoeren van een brede evaluatie op de toekenningen (waarbij het vermoeden bestaat dat er te ruimhartig wordt toegekend).	Er heeft een onderzoek plaatsgevonden bij doelgroepenvervoer, waaruit inderdaad bleek dat een (bescheiden) deel van de inwoners niet of nauwelijks gebruik maakt van de beschikking. Bij het moment van herindicatie wordt hiernaar gekeken en waar nodig de beschikking niet verlengd. Nieuwe beschikkingen vallen onder de aangescherpte beleidsregels.
	2) Aanscherping van de beleidsregels. Minder toegankelijk maken vervoersvoorzieningen en hanteren striktere toegang.	Er is een nieuwe verordening (2020) en er zijn aangescherpte beleidsregels (2021). Zie ook onderstaand onder 'Maatregelen & onderzoeken' bij het Onderzoek aanscherping beleidsregels en integratie OV en doelgroepenvervoer.
	3) Extern uitzetten van de onderzoeksvraag of het mogelijk is meer gebruik te maken alternatieve producten, zoals van het reeds bestaande openbaar vervoer. Integratie van openbaar vervoer en doelgroepenvervoer.	Zie onderstaand onder 'Maatregelen & onderzoeken' bij het Onderzoek integratie OV en doelgroepenvervoer
	4) Quick scan of het mogelijk is de bezettingsgraad van de voertuigen te vergroten, bijvoorbeeld via afstemming van de verschillende onderdelen binnen het doelgroepenvervoer.	Zie onderstaand onder 'Maatregelen & onderzoeken'
	5) Quick scan of er mogelijkheden zijn tot het invoeren van (hogere) eigen bijdragen en vermindering aantal personen dat gebruik maakt van het doelgroepenvervoer. (Hier ligt een verbinding met de directe acties in het kader van de opdrachten Wmo (3.3) en Lokale toegang (3.6). Gebeurt de toewijzing van faciliteiten voor de burger daar voldoende kritisch?	Inmiddels is de eigen bijdrage verhoogd, wordt er strenger getoetst in de Toegang en wordt op het ritme van de herindicaties steeds gekeken of een voortzetting van de beschikking ook werkelijk nodig is.
	Indirecte acties	Stand van zaken
1) Onderzoeken of het mogelijk is de samenwerking binnen de regio/provincie te verbeteren om de kosten te drukken. Bijvoorbeeld via bundeling van	De provincie heeft in deze vergaande ambities en deze na een uitgebreid onderzoek verwoord in een regionale mobiliteitsstrategie. Zie onderstaand onder 'Maatregelen & onderzoeken' bij Regionale mobiliteitsstrategie.	

	<p>vervoerscontracten en samenwerking buurgemeenten.</p> <p>2) Rekenmodel opstellen welke bezuinigingen er te realiseren zijn via directe en indirecte acties.</p>	<p>Om uiteenlopende redenen is een rekenmodel (nog) niet opgesteld. De tijdelijke veranderde omstandigheden als gevolg van de Coronaperiode, de ambities van de provincie, alsmede de vertraging in de pilot Middelburg-Vlissingen, maken de opstelling van een rekenmodel met een bruikbaarheidswaarde voor de wat langere termijn niet betrouwbaar.</p>
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p>Regionale mobiliteitsstrategie De provincie Zeeland heeft plannen gelanceerd voor een provinciale aanpak van het openbaar vervoer en het doelgroepenvervoer.</p> <p>De provincie beoogt daarbij de huidige Gemeentelijke Vervoerscentrale (GVC) door te ontwikkelen tot een mobiliteitscentrale die de vorm van een openbaar lichaam aan dient te nemen. Veel randvoorwaarden hiervoor zijn echter nog onduidelijk. Volgens de strategie zou de gemeente zelf de verantwoordelijkheid blijven behouden over indicatiestelling, tarifiering eigen bijdrage in het Wmo-vervoer en eventuele maximering van het aantal kilometers per reiziger in het Wmo-vervoer. Wel geeft de Mobiliteitscentrale beleidsadvies aan de gemeenten, maar mag de gemeente besluiten van dit advies af te wijken. Voor wat betreft de flextaxi, zou er echter sprake zijn van gedeelde besluitvorming tussen provincie en gemeenten. De flextaxi is immers van de provincie, maar wordt aanbesteed door de gemeenten en bestaat uit hetzelfde materieel en personeel als het Wmo-vervoer. Hoe dit er precies uit zal komen te zien moet nog worden uitgewerkt. Bovendien is nog niet duidelijk hoe de onderlinge stemverhoudingen geregeld zullen zijn in de nieuwe mobiliteitscentrale. De provincie stelt echter dat het van belang is dat, samen met de definitieve Regionale Mobiliteitsstrategie, de intentie wordt uitgesproken om te komen tot een mobiliteitscentrale. Ondanks dat het vaststellen van de Regionale Mobiliteitsstrategie nog geen definitief besluit is over de uiteindelijke Mobiliteitscentrale (later volgt nog een go/no go-besluit) en er nog veel zaken nader onderzocht moeten worden, schuilen hierin potentiële risico's voor de gemeente Vlissingen op het</p>	<p>Regionale mobiliteitsstrategie Ambities zoals "mix van mobiliteit", "Mobiliteitscentrale" en het ontschotten van budgetten geven aanleiding tot een aantal zorgen vanuit het oogpunt van bereikbaarheid, het sociaal domein en de artikel 12-positie van de gemeente. Het is onduidelijk hoe de voorstellen uit de strategie aan de lokale doelen bij zouden kunnen dragen. De speciale financiële situatie van de gemeente Vlissingen maakt dat Vlissingen kritisch moet kijken naar de financiële consequenties van deze nieuwe plannen. Vlissingen heeft zich in het jaar 2021 ambtelijk en bestuurlijk ingespannen om te komen tot een strategie die meer in lijn is met de Vlissingse belangen. In oktober 2021 werd de definitieve Regionale Mobiliteitsstrategie opgeleverd, die op een aantal punten afweek van eerdere concepten waarover het college kritische punten had meegegeven aan de provincie. Op 27 januari 2022 heeft de raad de Regionale Mobiliteitsstrategie vastgesteld.</p> <p>Uit deze regionale mobiliteitsstrategie maakt de inspecteur op dat deze kan botsen met de uitgangspunten voor het gemeentelijk doelgroepenvervoer en bijbehorende artikel 12-taakstelling. Er zou mogelijk sprake kunnen zijn van extra kosten voor gemeenten en ook minder invloed van Vlissingen op indicatiestelling, tariefstelling en maximering kilometers. Ook is mogelijk sprake van gelijkblijvende budgetten de komende jaren voor Wmo-vervoer, leerlingenvervoer en jeugdzorgvervoer. Dit terwijl de kosten nu juist moeten dalen in het kader van artikel 12. Vlissingen dient hierover verder in gesprek te gaan met de provincie.</p> <p>Mobycon, Forseti en inno-V voeren op dit moment in opdracht van de Provincie Zeeland een onderzoek uit naar (verdere) ontwikkeling van de Mobiliteitscentrale Zeeland. In het kader van dit project onderzoekt men enerzijds een (eventuele) integrale aansturing van regulier OV en</p>

	<p>vlak van beleidsregie en grip en zicht. Ook de Uit deze regionale mobiliteitsstrategie maakt de inspecteur op dat deze kan botsen met de uitgangspunten voor het gemeentelijk doelgroepenvervoer en bijbehorende artikel 12-taakstelling. Er zou mogelijk sprake kunnen zijn van extra kosten voor gemeenten en ook minder invloed van Vlissingen op indicatiestelling, tariefstelling en maximering kilometers. Ook is mogelijk sprake van gelijkblijvende budgetten de komende jaren voor Wmo-vervoer, leerlingvervoer en jeugdzorgvervoer. Dit terwijl de kosten nu juist moeten dalen in het kader van artikel 12. Vlissingen dient hierover verder in gesprek te gaan met de provincie. De Wmo adviesraad heeft aangegeven in de oprichting van een Mobiliteitscentrale risico's te zien. Dit zowel op het vlak van de artikel 12-status, alsook omdat zij vrezen voor een tariefsverhoging voor klanten vanwege complicaties die kunnen optreden bij de opschaling van de huidige GVC tot een Mobiliteitscentrale.</p>	<p>kleinschalig vervoer vanuit de toekomstige Mobiliteitscentrale, en anderzijds het verder ontwikkelen van de Mobiliteitscentrale waar het de taken op het gebied van kleinschalig vervoer betreft. Voor dit project voert men gesprekken met de deelnemende overheden en tracht men in beeld te brengen welke scenario's voor toekomstige ontwikkelingen denkbaar en haalbaar zijn.</p>
	<p>Verhoging eigen bijdrage Per oktober 2020 is er sprake van een verhoging van de eigen bijdrage. Doorrekenen van de opbrengsten is nu nauwelijks mogelijk gezien het feit dat het aantal vervoersbewegingen sterk is afgenomen als gevolg van Corona en daardoor geen stabiel beeld mogelijk is. Het beste is waarschijnlijk tegen het einde van 2021 de kosten op te maken en af te zetten tegen de uitgaven van 2020 (of zelfs ook 2019).</p>	<p>Verhoging eigen bijdrage Gereed. Wel nog precieze financiële effecten in kaart brengen. Deze effecten kunnen vooralsnog niet berekend worden in termen van structurele besparingen aangezien de Coronaperiode een sterk vertekend beeld geeft van gebruik en kosten. Een eenmalige berekening van de actuele besparing is tijdrovend en levert weinig toegevoegde waarde.</p>
	<p>Onderzoek integratie OV en doelgroepenvervoer Dit is een bestaand initiatief. Het moet een pilot worden van Middelburg en Vlissingen met de partners provincie en Connexion. Inzet is een investering om maximaal gebruik te maken van het openbaar vervoer in combi met doelgroepenvervoer</p>	<p>Onderzoek integratie OV en doelgroepenvervoer Vlissingen neemt deel aan een pilot waarbij een onderzoeksbureau momenteel onderzoekt of en, zo ja, op welke manier een integratie van het openbaar vervoer en het Wmo-vervoer zou kunnen plaatsvinden op het tracé Middelburg – Vlissingen en vice versa. Het onderzoek heeft vertraging opgelopen. We verwachten het onderzoeksrapport nu in 2022. Hierna zal worden besloten over eventuele vervolgstappen.</p> <p>Het hierboven genoemde onderzoek staat in de schaduw van de ambities van de provincie in het kader van de Regionale mobiliteitsstrategie. Het tijdsplan dat de provincie voorstelt is problematisch. Op zeer korte termijn wil zij reeds een definitieve mobiliteitsstrategie ter besluitvorming voorleggen. Dit betekent onder andere dat het onderzoek naar integratie van het</p>

		<p>Wmo-vervoer en openbaar vervoer tussen Vlissingen en Middelburg niet wordt afgewacht. Gelet op de onduidelijkheid over de praktische uitvoerbaarheid van integratie van Wmo-vervoer en openbaar vervoer, gegeven de kenmerken van de Wmo-doelgroep, kunnen deze resultaten zeker van belang zijn. Vlissingen heeft hier in het jaar 2021 de provincie meermaals op gewezen. De provincie heeft aangegeven dat de uitkomsten van deze pilot zullen worden meegenomen bij de uitwerking van de strategie.</p>
	<p>Verantwoordelijkheid naar vervoersmaatschappij Er ligt een provinciaal initiatief voor om de financiële en organisatorische verantwoordelijkheid voor openbaar vervoer inclusief doelgroepenvervoer neer te leggen bij de vervoersmaatschappij</p>	<p>Verantwoordelijkheid naar vervoersmaatschappij De provincie beoogt de huidige Gemeentelijke Vervoerscentrale B.V. (GVC) door te ontwikkelen tot een mobiliteitscentrale die de rechtsvorm van een openbaar lichaam aan dient te nemen. Alhoewel het idee van de ontwikkeling van een mobiliteitsbureau een 'interessante gedachte' is en een beter vervoersaanbod in Zeeland een streven is waar niemand op tegen kan zijn, houden de voorstellen voor het doelgroepenvervoer in Vlissingen een (groot) risico in.</p> <p>In deze mobiliteitscentrale zou de nieuwe GVC onder andere de gemeenten voorzien van beleidsadvies. Het beleid van Vlissingen is echter een van de twee gemeentelijke sturingsmechanismen om grip te behouden op de uitgaven in het doelgroepenvervoer. Vlissingen heeft zich in 2021 ingespannen om dit onder de aandacht van de provincie te brengen. Het is niet passend dat dat de risico's geheel bij de gemeente liggen, maar de sturingselementen (beleid) ergens anders.</p>
	<p>Onderzoek aanscherping beleidsregels en integratie OV en doelgroepenvervoer Een onderzoek naar een aanscherping van de beleidsregels loopt. Hierin wordt ook samengewerkt met de gemeente Middelburg. Ook de evaluaties vinden plaats, alsmede een eenmalige 'uitzuivering' van het bestand staat gepland, door het beëindigen van de beschikkingen voor die burgers die geen werkelijk gebruik maken van de beschikking. Daarnaast is er is een concept onderzoeksvoorstel voor een pilot waarin samen met Middelburg gekeken wordt naar de mogelijkheden om doelgroepenvervoer door een combinatie met openbaar vervoer goedkoper te maken.</p>	<p>Onderzoek aanscherping beleidsregels en integratie OV en doelgroepenvervoer Dit is voor Wmo-vervoer gedaan in de verordening 2020. De LLV-verordening wordt in 2022 aangepast.</p>
	<p>Maatregelen doelgroepenvervoer In kaart te brengen in hoeverre het doelgroepenvervoer in de breedste zin beter</p>	<p>Maatregelen doelgroepenvervoer In het jaar 2021 heeft Vlissingen zich ingespannen om de Regionale mobiliteitsstrategie van de</p>

	en goedkoper kan en of tarieven kunnen worden verhoogd.	provincie meer in de lijn met de Vlissingse belangen te brengen. Momenteel wordt bekeken of een lokaal onderzoek naar de mate waarin Vlissingen in control is in het doelgroepenvervoer een vruchtbare piste zou kunnen bieden om te komen tot verdere besparingen.
	Onderzoek Rekenkamer In 2018 heeft de Rekenkamer onderzoek gedaan, dat goede aanknopingspunten kan bieden voor vervolgonderzoek.	Onderzoek Rekenkamer De Rekenkamer doet vooralsnog geen verder onderzoek. Dat hoeft echter niet te betekenen dat er dan helemaal geen vervolgonderzoek hoeft plaats te vinden. Vlissingen dient te bezien of het toch nuttig is om op basis van het onderzoek van de Rekenkamer vervolgonderzoek te doen.
	Taakstelling Gezien bovenstaand beschreven Regionale Mobiliteitsstrategie wordt vooralsnog hier geen taakstelling opgelegd. Mocht echter blijken dat met de overige in deze paragraaf beschreven matregelen het tekort sociaal domein onvoldoende gesaneerd wordt de komende jaren dan zou dit heroverwogen kunnen worden.	Taakstelling Zie onderstaand onder 'Financiën' voor de stand van zaken m.b.t. de realisatie van de taakstelling.
Financiën	Kosten onderzoek Nog niet bekend. Benodigde investeringen Nog niet bekend. Taakstelling Voor de gerealiseerde taakstellingen zie tabel 4.5, paragraaf 4.5. Vooralsnog is op dit onderdeel nog geen bezuiniging gerealiseerd.	

Opdracht 3.8	Gecertificeerde Instellingen (Samenhang met onderzoeksopdracht 3.2 jeugd)	
Doel	<p>Het hoofddoel is: De Zeeuwse Jeugdregio richt zich primair op het herstellen van de veiligheid van kinderen door processen binnen de keten op elkaar af te stemmen, integraal te werken ("van wijkteam tot en met rechtbank") en daardoor de doorlooptijd substantieel te verkorten.</p> <p>Het afgeleide doel voor de gemeente Vlissingen is: Door een efficiëntere inrichting van de keten te komen tot kostenbesparingen.</p>	
Maatregelen hoofdstuk 4	2) Maatregelen jeugdzorg.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.1, opdracht 3.8.	
Acties	Acties	Stand van zaken
	1) Zie ook de acties bij opdracht 3.2.	Zie opdracht 3.2.
	2) Het is moeilijk een overkoepelende lijn te ontdekken in alle onderzoeken en ontwikkelingen. Ook is niet duidelijk wat de voortgang is. Er wordt gesproken over een bestuursakkoord, over diverse onderzoeken van Van Montfoort, over Vaart in Veiligheid, over DwarsDoen, over een Zeeuwse regiekaart, over een contourenplan, over een pilotgemeente, over een rapport van bevindingen over de preventieve jeugdbescherming in Zeeland enzovoorts. Wat nu de concrete directe en indirecte acties en de onderzoeksvragen zijn wordt niet duidelijk. De informatie, acties, onderzoeksvragen, mogelijke besparingen en voortgang m.b.t. de gecertificeerde instellingen dient dan ook inzichtelijk gemaakt te worden.	Zie onderstaand onder 'Maatregelen & onderzoeken'
	3) Het proces moet vlot getrokken worden. E.e.a. dreigt vast te lopen in onhelderheid omtrent de verwachtingen.	
Maatregelen & Onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p>Onderzoek maatregelen (o.b.v. vergelijkingsonderzoeken) Vlissingen moet ook zelf maatregelen moet nemen op het vlak van jeugd om het tekort te verminderen. Voor een deel vindt dat reeds plaats via het inrichten van een integrale toegang voor Wmo en jeugd. Daarnaast moeten er echter aanvullende maatregelen worden genomen op het vlak van jeugd om het tekort verder te verminderen.</p>	<p>Onderzoek maatregelen (o.b.v. vergelijkingsonderzoeken) Zie ook opdracht 3.2.</p>

	<p>Inzichtelijk maken acties en voortgang Zie bovenstaand actiepunten 2.</p>	<p>Inzichtelijk maken acties en voortgang De verschillende ontwikkelingen rondom Vaart in Veiligheid en daarmee samenhangende activiteiten dreigen in een bestuurlijke impasse te geraken. Landelijk bestaat de ambitie om van Zeeland een proefregio te maken en in eerste instantie zou Vlissingen ook een pilot worden, echter heeft de gemeente aangegeven hiervan af te zien. Er vindt een bestuurlijke heroriëntatie plaats die waarschijnlijk in de loop van 2022 tot nieuwe besluitvorming zal leiden.</p> <p>Door het dossier Intervence (zie onderstaand) werd Vaart in Veiligheid eind januari 2021 in de 3 pilotgemeenten on hold gezet; de deelname vanuit Intervence viel weg. Daarnaast blijkt uit tussenevaluatie dat diverse randvoorwaarden voor de pilots niet waren ingevuld. Op bestuurlijk en ambtelijk niveau was langdurig overleg met Veilig Thuis, de Raad van de Kinderbescherming en de gecertificeerde instellingen (GI) noodzakelijk om een doorstart mogelijk te maken.</p> <p>In de zomer 2021 vraagt het Rijk aan de Zeeuws jeugdzorgregio om de doorstart van Vaart in Veiligheid te koppelen aan een regionale proef in het kader van het landelijk vastgestelde Toekomstscenario Kind – en gezinsbescherming. Dit scenario voorziet in de transitie en integratie van alle GI's, de organisaties van Veilig Thuis en de Raad van de Kinderbescherming onder 1 vlag waarbij per jeugdzorgregio wordt gekomen tot regionale Veiligheidsteams die samen met lokale gemeentelijke toegangen de regie gaan voeren over casuïstiek met veiligheidsproblemen. Hierbij komt vanuit de lokale teams het vaste gezicht voor een gezin en is het regionale veiligheidsteam gemakkelijk toegankelijk om expertise toe te voegen. Samen vormen ze dan het vaste duo waar ook de aanpak van DwarsDoen in Vaart in Veiligheid vanuit gaat.</p> <p>Eind 2021 heeft Zeeland een subsidie toegekend gekregen om als Proeftuin Kind- en gezinsbescherming Zeeland de pilot Vaart in Veiligheid door te ontwikkelen. De gemeente die hierin het voortouw zal nemen is nog niet bekend.</p> <p>Er is wel sprake van een bestendige landelijke koers naar 2025 die is vastgelegd in het Toekomstscenario Kind – en gezinsbescherming. Hierin wordt ingezet op verbeteringen in het stelsel door middel van 'anders denken' en structuurwijzigingen. Waaronder het samengaan van Veilig Thuis, GI's en de Raad van de Kinderbescherming. Hoewel financiële doelstellingen niet aan de basis van het Toekomstscenario liggen, zijn er goede kansen</p>
--	---	---

		<p>dat de vereenvoudiging van de structuur besparingen oplevert. De meeste baten zijn echter te verwachten van de andere, meer preventieve en minder over veel organisaties versnipperde werkwijze die kan worden doorgevoerd. Bovendien krijgen gemeenten de zeggenschap over zowel de lokale als de toekomstige regionale veiligheidsteams (naar verwachting via een GR). De volledige landelijke implementatie van het Toekomstscenario wordt voorzien vanaf 2025.</p>
	<p>Gecertificeerde instelling (GI) Intervence</p> <p>De Zeeuwse gemeenten zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de instandhouding van een GI-functie in Zeeland en de continuïteit van zorg aan gezinnen en jeugdigen in jeugdbescherming. Geruime tijd waren er problemen in de uitvoering van de jeugdbeschermingsmaatregelen en de samenwerking tussen Intervence en de gemeenten. Belangrijk punt daarin was de communicatie. De discussie tussen de gemeentelijke toegang en de GI over de inzet jeugdhulp kostte soms veel tijd, omdat er verschil van mening was over verantwoordelijkheden en de jeugdbeschermers naar mening van de gemeenten niet transparant waren. Voorts was sprake van veel personele wisselingen. Dit alles betekende dat de kwaliteit niet was zoals gewenst door de Zeeuwse gemeenten. In de loop van 2018 bleek dat ook de financiële situatie van Intervence problematisch werd. Een Bestuursakkoord werd begin 2019 afgesloten en de gemeenten startten met instandhoudingsbijdragen.</p> <p>Begin 2020 was de constatering dat de financiële situatie dermate zorgwekkend was, dat besloten werd tot een scenario-onderzoek naar de toekomst van Intervence in relatie tot de uitvoering van de GI-functie in Zeeland. Op grond van dit onderzoek zouden de 13 Zeeuwse gemeenten op basis van de juiste feiten een beslissing kunnen nemen over Intervence vanaf 2021. In het onderzoek zijn de volgende scenario's uitgezocht:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Intervence wordt gecontracteerd vanaf 2021 inzake GI-functies voor de Zeeuwse gemeenten. Intervence voert als zelfstandige GI deze werkzaamheden uit. Dit vindt plaats aan de hand van een helder meerjarig bedrijfsplan voor Intervence en duidelijke zakelijke 	<p>Gecertificeerde instelling (GI) Intervence</p> <p>Uit het scenario-onderzoek bleek dat Intervence niet zelfstandig de activiteiten kon blijven uitvoeren. Op grond van deze uitkomsten heeft de Bestuurscommissie jeugdhulp besloten het contract van Intervence niet te verlengen en voor 2021 een overgangscontract aan te gaan, zodat in deze periode een geleidelijke overdracht van jeugdzorgtaken kon plaatsvinden.</p> <p>In eerste instantie was het de bedoeling om de klanten en medewerkers onder te brengen bij de 3 andere gecontracteerde gecertificeerde instellingen (GI). Het Rijk (Inspectie en Jeugdautoriteit) was het hier echter niet mee eens en stuurde aan op een bestuurlijke fusie met Jeugdbescherming West (Zuid-Holland). Daarbij werden de betreffende jeugdzorgtaken ondergebracht bij Jeugdbescherming West (Zuid-Holland) via een bestuurlijke fusie.</p> <p>Deze bestuurlijke fusie heeft wel kostenverhogend gewerkt. Ten eerste door incidentele (frictie)kosten en ten tweede structureel door een hoger tarief. Daarnaast konden een aantal mogelijke bezuinigingen niet gerealiseerd worden. De incidentele kosten 2021 waren geraamd op 560.000 euro en vormden het Vlissingse aandeel in het totaalbedrag aan frictie/reorganisatie voor de feitelijke overname van Intervence door JB West. In april 2022 is door de IJZ verantwoord dat de uiteindelijk verrekende kosten voor Vlissingen 562.833 bedroegen. Het extra structurele bedrag van 177.000 euro betrof het Vlissingse aandeel in de door JB West bedongen omzetgarantie van 7 miljoen voor de periode 2022-2026 (5 jaar). Bijgevoegd is de relevante passage uit de fusieovereenkomst.</p> <p>Het is van belang op te merken dat de Zeeuwse gemeenten in het dossier Intervence onder toezicht stonden in het kader van Interventieladder interbestuurlijk toezicht Jeugdwet. Op de achtergrond speelde de mogelijke stap naar een juridische interventie door het Rijk (indeplaatsstelling) op grond van gemeentelijke taakverwaarlozing in de uitvoering</p>

	<p>afspraken tussen Intervence en de Zeeuwse gemeenten.</p> <p>2. Intervence wordt overgenomen door een andere partij, waarna Intervence (als dochter of werkmaatschappij van een nieuwe eigenaar) de GI-werkzaamheden gaat uitvoeren voor de Zeeuwse gemeenten. Dit vindt plaats aan de hand van een meerjarig bedrijfsplan voor Intervence en duidelijke zakelijke afspraken tussen de eigenaar van Intervence en de Zeeuwse gemeenten.</p> <p>3. De werkzaamheden van Intervence in Zeeland worden (eventueel stapsgewijs) afgebouwd, waarna de organisatie stopt. De werkzaamheden worden vanaf 2021 uitgevoerd door een andere GI.</p>	<p>van de Jeugdwet. Wanneer de Zeeuwse gemeenten de fusieovereenkomst niet hadden gefaciliteerd, zouden alle hieruit voortkomende gevolgen en maatregelen op last van de ministeries dan op kosten van de gemeenten zijn genomen.</p> <p>Samengevat hebben de kosten om de wettelijke GI-functie in stand te houden een negatief effect gehad op de taakstelling voor jeugd van de gemeente Vlissingen. Op het totale volume van uitgaven voor jeugdhulp speelt het aandeel van het dossier Intervence wel een bescheiden rol. En staat daar tegenover dat de nieuwe organisatie voor stabiliteit heeft gezorgd en meer open staat om samen met de Zeeuwse gemeenten de toekomst van de jeugdbescherming conform het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming af te lopen. Er is een overleg opgestart om een deel van de omzetgarantie voor dit doel in te zetten.</p>
	<p>Taakstelling Er wordt een taakstelling opgenomen van € 1,5 miljoen in 2021 oplopend tot structureel € 2 miljoen vanaf 2023. Dit is het totaal voor de opdrachten 3.2 en 3.8.</p>	<p>Taakstelling Zie onderstaand onder 'Financiën' voor de stand van zaken m.b.t. de realisatie van de taakstelling.</p>
<p>Financiën</p>	<p>Kosten onderzoek Nog niet bekend.</p> <p>Benodigde investeringen Nog niet bekend.</p> <p>Taakstelling Voor de gerealiseerde taakstellingen zie tabel 4.5, paragraaf 4.5 en opdracht 3.2.</p>	

Opdracht 3.9	Verbeterplan hulpinstanties Zeeland	
Doel	In kaart brengen van de financiële consequenties van het Verbeterplan.	
Maatregelen hoofdstuk 4	N.v.t.	
Afwegingen	Naar aanleiding van een onderzoek van de Inspectie voor de Gezondheidszorg, Inspectie Jeugdzorg en Inspectie Veiligheid en Justitie m.b.t. het handelen van organisaties en professionals naar aanleiding van het overlijden van een baby en een onderzoek door Toezicht Sociaal Domein (TSD) naar de hulp die door het lokale netwerk wordt ingezet, is een gemeentelijk verbeterplan opgesteld. Belangrijkste uitgangspunten daarbij zijn preventie van onveiligheid en het werken volgens de uitgangspunten van 1 gezin, 1 plan en 1 regisseur. In kaart dient te worden gebracht welke financiële consequenties dit verbeterplan heeft.	
Mogelijke acties	Zie het verbeterplan.	
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	Proceslijnen Er zijn in de afgelopen jaren verschillende stappen gezet om tot betere proceslijnen te komen. Geconstateerd is dan ook dat dit vraagstuk is opgelost en er geen verder onderzoek nodig is.	Proceslijnen Gereed.
	1 gezin, 1 plan en 1 regisseur Het uitgangspunt werken met 1 gezin, 1 plan en 1 regisseur, is als beleidsambitie omarmd in het sociaal domein als geheel en opgenomen in de Ontwikkelagenda van Vlissingen en komt terug bij de ingang gezette maatregelen rond de Wmo, jeugd en participatie (opdrachten 3.1, 3.2 en 3.3).	1 gezin, 1 plan en 1 regisseur Gereed.
	Taakstelling Er zijn geen direct relateerbare financiële consequenties	Taakstelling Gereed.
Financiën	Geen.	

Opdracht 3.10	Aanvullende acties & maatregelen en bezuinigingen	
Doel	Op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen realiseren van aanvullende bezuinigingen, naast de bij de andere opdrachten benoemde maatregelen en taakstellingen.	
Maatregelen hoofdstuk 4	5) Aanvullende bezuinigingen vanaf 2021. 6) Verbreden artikel 12-onderzoek en -reikwijdte.	
Afwegingen	Op basis van de omvang en ontwikkeling van het tekort op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen dient per jaar bezien te worden of extra aanvullende maatregelen en bezuinigingen nodig zijn.	
Mogelijke acties	Acties	Stand van zaken
	1) Omzetten van huishoudelijke hulp naar een algemene voorziening.	Is gerealiseerd in het kader van de aanbesteding Wmo, zie opdracht 3.3. Verordening moet nog worden aangepast.
	2) Korting op en geen indexering van diverse subsidies.	Er heeft geen indexering plaatsgevonden van diverse subsidies. Dit levert vanaf 2022 een jaarlijkse besparing op van € 46.000.
	3) Verlaging van het tarief informele zorg (lasten PGB-jeugd).	Ingegaan vanaf 2021. Dit levert een bezuiniging op van € 100.000 per jaar.
	4) Nadere afspraken op inkoop en contractbeheer.	Is gerealiseerd in het kader van de aanbesteding Wmo, zie opdracht 3.3.
	5) Nieuwe aanbesteding, opzeggen huidige contract Wmo maatwerk.	Afgerond per 31/12/2021. Implementatie eerste 6 maanden 2022.
	6) Bewust sturen op terugdringen fraude en handhaving	Er wordt vanuit de toegang bewust gestuurd op terugdringen fraude en versterken handhaving.
	7) inzetten op andere vormen van hulp in de huishouding.	Nog geen actie ondernomen. Ingezet op HH als algemene voorziening.
	8) Check op wat inkomensafhankelijk gemaakt kan worden.	Er heeft een onderzoek plaats gevonden, o.b.v. best practices, naar de mogelijkheden op wat inkomensafhankelijk gemaakt kan worden. Behoudens een drietal gemeenten die aansturen op een proefproces i.h.k.v. huishoudelijk hulp, zijn de mogelijkheden wettelijk gezien nog niet aanwezig. Daarvoor wordt de uitkomst van deze discussie en de reflectie daarvan binnen het nieuwe regeerakkoord afgewacht.
	9) Maximering aantal vergoede behandelingen voor vaktherapie.	Nog niet opgepakt.
10) Controle gebruikersbestand en tariefsverhoging doelgroepenvervoer.	Er heeft een controle op het gebruikersbestand plaatsgevonden en is een tariefsverhoging doelgroepenvervoer doorgevoerd.	

	11) Geen mantelzorgwaardering meer voor iedereen.	De mantelzorgwaardering is gehalveerd. Dit levert uiteindelijk een bezuiniging op van structureel € 121.000 per jaar.
	12) Inzet naaste familie via minimumloon.	Is nog niet ingevuld.
	13) Handhaven collectieve zorgverzekering gemeentén.	Is voortgezet.
	14) Versoberen Wmo-hulpmiddelen;	Er zijn contractuele beperkingen. Wordt nog verder uitgezocht. Er heeft een contractverlening plaatsgevonden met hulpmiddelenleveranciers. In het kader van artikel 12 is een lijst met algemeen gebruikelijke voorzieningen opgesteld. Contractueel gezien had Vlissingen hier vooraf over in gesprek moeten gaan met de hulpmiddelenleveranciers, vermits het hier op sommige punten een wijziging van het beleid en daardoor de contractafspraken betreft. Dit is echter niet gebeurd. Binnenkort volgt hierover een gesprek om dit te herstellen.
	15) Begrenzing via nieuwe verordening Wmo en jeugd.	Er heeft overall een begrenzing plaatsgevonden in de toekenning van beschikkingen, via de nieuwe verordening Wmo en jeugd en de daaruit voortvloeiende beleidsregels. Dit laatste heeft in 2021 al zichtbaar geresulteerd in een vermindering van de uitgaven van bijna 1 miljoen, zie opdracht 3.6.
	16) Incidenteel inzetten niet bestede budgetten.	Zie onderstaand onder 'Maatregelen & onderzoeken'.
	17) Inzet stijging OZB.	Zie onderstaand onder 'Maatregelen & onderzoeken'.
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	Aanvullende maatregelen 2020 In totaal was er een potentieel van € 3,87 miljoen aan in te zetten middelen voor sanering van het tekort sociaal domein en werk & inkomen in 2020. Dit bestaat uit: <ul style="list-style-type: none"> • Decentralisatie-uitkering Maatschappelijke begeleiding statushouders. • Loon-prijscompensatie Centrumgemeente taken. • Loon-prijscompensatie Participatiewet. • Loon-prijscompensatie Wmo. • Decentralisatie-uitkering voor de meerkostenregeling maatschappelijke opvang. • Niet ingezette deel TOZO-vergoeding voor uitvoeringskosten. 	Aanvullende maatregelen 2020 Gereed. De voorgestelde inzet is via O&O goedgekeurd door de inspecteur.

	<ul style="list-style-type: none"> • Aanvullend pakket re-integratie (compensatie corona). • Bijzondere bijstand (compensatie corona). • Beschermd wonen (IU). • Continuïteit van zorg (compensatie corona) • Niet volledig benutte budgetten <p>Vlissingen heeft daarbij via O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) voorgesteld dit bedrag als volgt in te zetten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • € 2,763 miljoen in zetten voor verkleining van het tekort op het sociaal domein en werk & Inkomen, om grotendeels de in het inspectierapport 2019 opgenomen ambitie over 2020 te realiseren. • € 1,107 miljoen in te zetten als dekking voor de projectbegroting 2021. De beschreven maatregelen en veranderprojecten om de tekorten sociaal domein en werk & inkomen de komende jaren te saneren vergen extra capaciteit en expertise. Concreet bestaan de extra lasten uit lasten capaciteit uitvoerend projectteam, lasten adviesdiensten, lasten deelproject buurtteams, lasten deelproject integrale toegang en overhead. Om deze noodzakelijke investeringen te doen is het genoemde bedrag nodig en dient via een budgetoverheveling naar 2021 gebracht te worden. 	
	<p>Aanvullende bezuinigingen vanaf 2021 (zie ook bovenstaande acties)</p> <p>Op basis van de omvang van het tekort op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen dient per jaar bezien te worden of, naast de (structurele) bezuinigingen via de overige in deze paragraaf beschreven maatregelen, aanvullende bezuinigingen gerealiseerd moeten worden. Dit is ook nodig mochten in een bepaald jaar de bij de overige maatregelen ingeboekte taakstellingen niet geheel gerealiseerd kunnen worden. Jaarlijks moet in kaart worden gebracht welke maatregelen er in gang kunnen worden gezet om tot de aanvullende bezuinigingen te komen. Ook moet er jaarlijks een doorrekening plaatsvinden welke bezuinigen extra (incidenteel) te realiseren zijn, bijvoorbeeld via het niet benutten van bepaalde budgetten.</p> <p>Daarbij dient aangetekend te worden dat er uiteindelijk via de in deze paragraaf beschreven maatregelen structurele bezuinigingen gerealiseerd moeten worden, zodat Vlissingen t.a.v. het sociaal domein en werk & in komen weer op eigen benen kan staan. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat elk jaar een</p>	<p>Aanvullende bezuinigingen vanaf 2021 (zie ook bovenstaande acties)</p> <p>Voor stand van zaken zie bovenstaande acties en onderstaand onder 'Financiën'.</p>

	<p>deel van de taakstelling via niet benutten van budgetten incidenteel gerealiseerd wordt als een soort lapmiddel.</p> <p>Ook wordt aangetekend dat conform het uitgangspunt 4, zoals beschreven in paragraaf 4.2, de baten als gevolg van extra geld van het Rijk geen (gedeeltelijke) structurele realisatie van de taakstelling is. De taakstelling is gebaseerd op concrete maatregelen die de lasten moeten verminderen. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur.</p>	
	<p>Instellen budgetplafonds Gezien de in begroting 2021 gepresenteerde tekorten sociaal domein en werk & inkomen dient door Vlissingen een extra inspanning geleverd te worden om de tekorten te saneren. Dat betekent dat naast de overige in dit hoofdstuk in kaart gebrachte taakstellingen, waar eventueel ook een extra inspanning wordt geleverd, er bezien dient te worden in hoeverre via de inzet van budgetplafonds op onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen extra bezuinigingen te realiseren zijn.</p> <p>Naar het oordeel van de inspecteur kan een belangrijk deel van de benodigde bezuinigingen om het tekort sociaal domein en werk & inkomen te saneren, gerealiseerd worden door budgetplafond(s). Budgetplafonds leiden ertoe dat gemeenten meer grip en regie krijgen op zorguitgaven. De inspecteur is van oordeel dat het hanteren van een budgetplafonds op onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen niet per definitie strijdig is met wettelijke kaders en de op de gemeenten rustende zorgplicht. Het budgetplafond kan een prikkel vormen voor de aanbieder van zorg om de zorg op een zo efficiënt mogelijke wijze te verlenen. Daarmee kunnen de kosten dalen zonder dat daarbij de zorgplicht van de gemeente in het geding hoeft te komen. Gezien de maatschappelijke kosten van de zorg en de huidige tekorten bij Vlissingen is het ontbreken van zo'n prikkel ongewenst en dienen er budgetplafonds te worden ingesteld, waarbij de totale som van de budgetten van alle dienstverleners op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen hier niet kan boven uitstijgen.</p> <p>Dit budgetplafond dient echter wel aan de eisen van redelijkheid en billijkheid te voldoen. Uit</p>	<p>Instellen budgetplafonds Het instrument budgetplafonds is reeds ingezet bij beschermd wonen (opdracht 5.1) en de Wmo (opdracht 3.3). Via opdracht 3.2 zal ook bezien moeten worden in hoeverre bij de jeugdzorg een budgetplafond gebruikt kan worden.</p>

	<p>een aantal rechterlijke uitspraken kan worden opgemaakt dat dit voor het budgetplafond het volgende betekent:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ten tijde van het aangaan van de overeenkomst moet de opdrachtnemer (zorgaanbieder) er mee bekend zijn dat binnen het daarvoor beschikbaar gestelde budget uitvoering moeten worden gegeven aan de zorgtaak. Via een tussentijdse wijziging van reeds gesloten overeenkomsten een budgetplafond invoeren valt niet binnen de grenzen van redelijkheid en billijkheid. • Indien het risico van overschrijdingen van het budgetplafond reëel is, een daarbij passende allocatie van de risico's voor de hand ligt. Het volledig neerleggen van alle risico's bij de opdrachtnemer valt niet binnen de grenzen van redelijkheid en billijkheid, tenzij het risico dat de opdrachtnemer zou moeten opdraaien voor een kostenstijging boven het budgetplafond van meet af aan kenbaar is geweest en er in dat geval voldoende rekening is gehouden met de belangen van de opdrachtgever. 	
	<p>Verbreden artikel 12-onderzoek en – reikwijdte</p> <p>In het besluit van de fondsbeheerders van 19 december 2019 is onder andere bepaald dat in 2019 en verder de inspecteur onderzoek zal uitvoeren op de het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen, onder de volgende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daarbij wordt gestart met de sanering van de als gevolg van grondexploitatieproblematiek ontstane negatieve algemene reserve via de artikel 12-uitkering en via de passende bijdrage van Vlissingen. • Er wordt in eerste instantie alleen onderzoek gedaan naar het sociaal domein en werk & inkomen. • Op alle andere clusters blijft het uitgangspunt dat Vlissingen eigen risicodragers is van kracht tot het actualisatie-onderzoek in 2023. • De gemeente hoeft voor de periode 2020-2022 niet elk jaar een artikel 12-aanvraag in te dienen. <p>Met andere woorden in het artikel 12-onderzoek over de periode 2019 t/m 2022 wordt alleen onderzoek gedaan naar de clusters op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. De overige gemeentefondsclusters, de OZB en de eigen inkomsten blijven tot en met 2022 buiten</p>	<p>Verbreden artikel 12-onderzoek en – reikwijdte</p> <p>Gezien bijzonder voorschrift 4 uit het besluit van de fondsbeheerders van 10 februari 2022 zal vanaf begrotingsjaar 2023 het artikel 12-onderzoek weer verbreed worden naar alle clusters van het gemeentefonds (zie ook paragraaf 1.1). Tot die tijd zal het huidige artikel 12-onderzoek naar alleen het sociaal domein en werk & inkomen voortgezet worden. Het onderzoek zal dan ook niet eerder verbreed worden naar de overige clusters van het gemeentefonds.</p> <p>Wel wordt aan de fondsbeheerders geadviseerd om met ingang van 2022 de stijging van de OZB in te zetten voor het tekort sociaal domein en werk & inkomen. Op grond van het artikel 12-onderzoek 2015-2018 is het OZB-tarief van Vlissingen gestegen naar 140% van het landelijke gemiddelde per 2020. Deze stijging van het tarief en bijbehorende opbrengst was nodig zodat Vlissingen een passende eigen bijdrage kan leveren aan de sanering van de als gevolg van grondexploitatietekorten ontstane negatieve algemene reserve. Op basis van Programmabegroting 2022 is ten opzichte van het niveau 2021 de OZB-opbrengst echter verder gestegen. Daarom wordt geadviseerd om de OZB-opbrengststijging ten opzichte van het niveau in 2021 vanaf 2022 in te zetten voor</p>

	<p>beschouwing. Het uitgangspunt is dat Vlissingen, behoudens het sociaal domein en werk & inkomen, weer financieel op eigen benen staat en eigen risicodragers is. De ontwikkeling van het totale begrotingssaldo inclusief de passende bijdrage van Vlissingen aan de sanering van de negatieve algemene reserve wordt dan ook 'slechts' op hoofdlijnen gevolgd. Dit met name omdat het van belang is om te bezien in hoeverre Vlissingen zelf kan bijdragen aan de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. Er wordt hier echter geen onderzoek meer naar uitgevoerd. In de periode 2015-2018 is hier immers reeds uitgebreid naar gekeken.</p>	<p>het tekort sociaal domein en werk & inkomen. Zie hiervoor post G in tabel 5.3, paragraaf 5.4.</p>
	<p><i>Incidenteel inzetten niet bestede budgetten</i> Aan het einde van het jaar wordt door Vlissingen bezien of een aantal (nog) niet bestede budgetten incidenteel kunnen worden ingezet ter realisatie van de taakstelling. Daarbij dient aangetekend te worden dat er uiteindelijk via de beschreven maatregelen structurele bezuinigingen gerealiseerd moeten worden, zodat Vlissingen t.a.v. het sociaal domein en werk & inkomen weer op eigen benen kan staan. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat elk jaar een deel van de taakstelling via niet benutten van budgetten incidenteel gerealiseerd wordt als een soort lapmiddel. Ook wordt aangetekend dat conform het uitgangspunt 4, zoals beschreven in paragraaf 4.2, de baten als gevolg van extra geld van het Rijk geen (gedeeltelijke) structurele realisatie van de taakstelling is. De taakstelling is gebaseerd op concrete maatregelen die de lasten moeten verminderen. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur.</p>	<p><i>Incidenteel inzetten niet bestede budgetten</i> Voor de bedragen die voor 2021 incidenteel zijn ingezet ter realisatie van de taakstelling zie onderstaand onder 'Financiën'.</p>
	<p><i>Taakstellingen</i> Op basis bovenstaande is voor 2021 een incidentele aanvullende bezuiniging ingeboekt van € 4,5 miljoen en voor 2022 van € 1 miljoen. Op basis van de ontwikkeling van het tekort sociaal domein en werk & inkomen en de realisatie van de taakstelling bij de andere maatregelen in deze paragraaf zal voor 2022 en voor 2023 en verder per jaar bekeken worden of aanvullende bezuinigingen noodzakelijk zijn.</p>	<p><i>Taakstellingen</i> Zie onderstaand onder 'Financiën' voor de stand van zaken m.b.t. de realisatie van de taakstelling.</p>
<p>Financiën</p>	<p>Kosten onderzoek Nog niet bekend.</p>	

Benodigde investeringen

Nog niet bekend.

Taakstelling

Voor de gerealiseerde taakstellingen zie tabel 4.5, paragraaf 4.5.

Mantelzorgwaardering

De ondersteuning van mantelzorgers wordt vanuit de Buurteams verzorgd. De Mantelzorgwaardering is in 2021 voor het eerst in een andere vorm en voor een lager bedrag uitgegeven via tegoedbonnen ter waarde van € 35 te besteden bij lokale ondernemers. Door de verbreding van de toegang (inclusief toegang BW) is er vanuit mantelzorgondersteuning ook meer aandacht voor mantelzorgers en naasten van inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Structureel levert dit een bezuiniging op van € 121.000.

Geen indexering subsidies

Besloten is om geen indexatie toe te passen op de subsidies in het sociaal domein en deze subsidies tevens met 10% te korten. Voor het jaar 2021 is dat niet meer mogelijk. Besloten is om een eenmalige korting van 10% toe te passen op de subsidies in het sociaal domein in de jaren 2022, 2023 en 2024. Daarover is een vooraankondiging verzonden aan de subsidierelaties in het sociaal domein, behalve aan die organisaties gerelateerd aan de reorganisatie van het voorliggend veld: de buurteams. Ook is besloten om in de jaren 2022, 2023 en 2024 af te wijken van de VZG-norm voor indexatie van subsidies, voor zover deze indexatie hoger is dan 0%. Totale bezuiniging is € 46.000 aflopend naar € 21.000 per jaar.

Vrijval diverse budgetten

Het realiseren van een taakstelling betreft een daling van de lasten. Extra baten uit het gemeentefonds betreffen geen structurele realisatie van de taakstellingen en worden conform de uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 4.4 gelijk ten gunste gebracht van het tekort sociaal domein en werk & inkomen. Indien Vlissingen extra Rijksmiddelen toch incidenteel wil inzetten voor de realisatie van de taakstelling in een bepaald jaar dan dient hier expliciet via O&O toestemming voor te worden gevraagd aan de inspecteur. Voor 2021 wordt eenmalig toegestaan de volgende extra Rijksmiddelen incidenteel in te zetten voor de realisatie van de taakstelling dat jaar via de vrijval van de betreffende budgetten:

- Decemercirculaire 2020, specifiek Vlissingen (€ 96.625, begrotingswijziging 2021).
- Decemercirculaire 2020, coronacompensatie sociaal domein en werk & inkomen (€ 679.000, Begrotingswijziging 2021).
- Meicirculaire 2021, hogere kosten centrumgemeentetaken (€ 841.200, Tweede bestuursrapportage 2021 post 3.1.10)
- Septemercirculaire 2021, specifiek Vlissingen (€ 764.560, Tweede bestuursrapportage 2021 post 3.1.12).
- Decemercirculaire 2021, hogere kosten centrumgemeentetaken (€ 1.131.145, jaarrekening 2021).

In totaal een bedrag van € 3.512.530.

Incidentele inzet resterende middelen 2022 sociaal domein

Ten behoeve van de volledige realisatie van de taakstelling 2022 worden eenmalig niet benutte budgetten 2022 met betrekking tot het sociaal domein ingezet ter hoogte van € 2,4 miljoen.

Opdracht 3.11	Vergelijkingsonderzoek algemeen (Benchmarks)
Doel	Vergelijkingsonderzoek algemeen op basis van (norm-)indicatoren in het sociaal domein en werk & inkomen (landelijk, regionaal, lokaal).
Maatregelen hoofdstuk 4	N.v.t.
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.1, opdracht 3.11.
Mogelijke acties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stel een overzicht op van indicatoren en bronnen. 2. Ontwerp een set vergelijkingsmodellen (gemeenten en bronnen). 3. Stel vraagdefinities op en genereer analysemodellen. 4. Geef oplossingsrichtingen en mogelijke uitkomsten aan binnen het artikel 12 proces.
Maatregelen & onderzoeken	In 2020 is een start gemaakt met het inventariseren van mogelijke vergelijkingsindicatoren. Echter bleek al snel dat voor een gemeente van de omvang van Vlissingen, geconfronteerd met problematiek die – zoals onder meer het onderzoek van de Visitatiecommissie uitwees – een grootstedelijk karakter heeft, het vergelijken van 'harde' indicatoren met gemeenten van een vergelijkbaar profiel, minder zinvol was. Het gewicht van het vergelijkingsonderzoek verplaatste zich daarom naar opdracht 3.12 (best practices), omdat daar waar het gaat om inhoudelijke vraagstukken in het sociaal domein (zoals groeiende zorgvraag i.r.t. de aard van de uitgeleverde zorgproducten) de oplossingsrichtingen eerder correleren met de aard van het probleem dan het profiel van een gemeente.
Planning & uitvoering	Gereed.
Financiën	Financiële effecten en bezuinigingen doen zich voor via de andere opdrachten.

Opdracht 3.12	Vergelijkingsonderzoek gemeenten (Best Practices)
Doel	Op basis van vergelijkingsonderzoek bij andere gemeenten bezien of er gemeenten zijn met ervaringen bij het succesvol saneren van tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen en/of meer grip krijgen op deze terreinen. Vervolgens bezien of de door deze gemeenten gehanteerde acties/instrumenten ook voor Vlissingen behulpzaam kunnen zijn.
Maatregelen hoofdstuk 4	N.v.t.
Afwegingen	N.v.t.
Mogelijke acties	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stel een werkmodel op voor vergelijk van het 'Vlissingen-model' met dat van andere gemeenten, vanuit het perspectief van de artikel 12- besparingsambities. De onderdelen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Vraagdefinitie (op welke taakvelden willen we een vergelijk?); • Overzicht inzetbare toepassingen uit de praktijk (breed van beleid tot instrument). 2. Contact leggen met de geselecteerde gemeenten en ophalen van succesvol gebleken methodes, beleidslijnen, enzovoorts. 3. Vertalen opgehaalde informatie in concrete acties/maatregelen voor Vlissingen.
Maatregelen & onderzoeken	<p>Gespreken en deskresearch</p> <p>Er hebben gesprekken plaatsgevonden met de gemeenten Lelystad, Venlo, Krimpen aan de IJssel, Hoogeveen en Den Bosch (op Wsw). Daarnaast heeft ook deskresearch plaatsgevonden (Venlo, Eindhoven, Utrecht, Den Haag, Steenbergen, Drechtsteden, Oirschot, Zwolle). Aan de hand hiervan is een overzicht samengesteld van mogelijke instrumenten en maatregelen die voor Vlissingen van belang kunnen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beperkt aantal aanbieders. • Afgebakende financiering. (Einde P x Q). • Werken vanuit de buurten waarbij de buurtteams slim worden gepositioneerd en goed opgeleid. • Werken aan een cultuuromslag bij de toegang. • De Toegang kent een integrale • Krachtig (sturend) opdrachtgeverschap • Een sluitend managementinformatiemodel. • De inwoner voelt / krijgt medeverantwoordelijkheid. <p>Richtinggevende besluiten</p> <p>Aan de hand van de best practices is een aantal keuzes geformuleerd waarop het college op 7 oktober 2020 een aantal richtinggevende besluiten heeft genomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ombouw ondersteuningsinfrastructuur en invulling gemeentelijke beleidsregie (buurtteams). • Inrichten integrale toegang. • Herijking uitvoering Participatiewet en invulling adviezen Orionis. • Aanvullende bezuinigingen/maatregelen. • Dagbesteding en ambulantisering. • Regieteam in de integrale toegang. • Fysieke overgang van de toegang Orionis <p>Op basis van deze richtinggevende besluiten is een deel van de maatregelen en bijbehorende taakstellingen gebaseerd zoals opgenomen in paragraaf 4.4 van dit inspectierapport.</p>
Planning & uitvoering	Gereed.
Financiën	Financiële effecten en bezuinigingen doen zich voor via de andere opdrachten.

Opdracht 3.13	Informatiebeleid in het sociaal domein	
Doel	Binnen het sociaal domein is er een sterke behoefte aan sturingsinformatie. Er moet één plek zijn waar informatie uit verschillende bronnen bondig en gestructureerd gepresenteerd wordt. Een oplossing die in deze behoefte kan voorzien is een zogenaamde business intelligence (BI) omgeving. Een dashboard voor het sociaal domein waarop alle relevante cijfers gepresenteerd worden en dat gebruikt kan worden voor monitoring, planning, sturing en financieel beheer. Een BI-tool is software die is ontworpen om gegevens voor business intelligence op te halen, te transformeren en te rapporteren.	
Maatregelen hoofdstuk 4	N.v.t.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.1, opdracht 3.13.	
Mogelijke acties	<p>Direct Opstarten van een intern proces voor het formuleren van informatiebeleid, vanuit het perspectief van de Ontwikkelagenda en de ambities van het PvA artikel 12, waarbij de kernthema's voor het informatiebeleid worden vastgesteld.</p> <p>Indirect</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ontwerp een managementinformatiemodel dat het volgende zichtbaar maakt: <ol style="list-style-type: none"> a. De uitgaven en de daaraan verbonden beleidsdoelen (kwalitatief en kwantitatief). b. De uitgaven en de daarop betrekking hebbende geleverde producten (kwalitatief en kwantitatief). 2. Zet het managementinformatiemodel ook in op de werkwijze in de toegang: <ul style="list-style-type: none"> • Vergroten kennis en analysevaardigheden medewerkers. • Hoe tijdig bijsturen o.b.v. de beschikbare data. 	
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p><i>Dashboard</i> Twee zaken moeten gerealiseerd worden om een dashboard goed te kunnen laten functioneren.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Allereerst wordt er bepaald wat in het dashboard getoond moet worden. Hiervoor wordt een lijst met indicatoren opgesteld en de wijze waarop dit gepresenteerd moet worden. 2. Ten tweede moet het technische landschap zo ingericht worden dat het dashboard gevuld kan worden met data. Er zijn op dit moment verschillende vindplaatsen van de bronnen die het dashboard moeten vullen. De informatie van deze bronnen wordt handmatig op de juiste plaats gezet, er worden analyses gedaan en de uitkomsten worden vervolgens handmatig bij elkaar gezet en opgeslagen. Er moet een datawarehouse ingericht worden waar de data vanuit de verschillende bronsystemen opgeslagen wordt. Het dashboard kan vervolgens automatisch gevuld worden met deze data. Zowel het vullen van het datawarehouse als het vullen van het dashboard kan geautomatiseerd op vooraf vastgestelde tijdstippen plaatsvinden. Een 	<p><i>Dashboard</i> Vanwege het ontbreken van voldoende sturingsinformatie in het sociaal domein is er onvoldoende zicht en daarmee grip op de uitgaven. De sturingsinformatie moet mogelijk maken dat de kosten binnen de begroting blijven en de kwaliteit van de benodigde ondersteuning toereikend is.</p> <p>Hiervoor wordt nu een dataplatform ontwikkeld bestaande uit een datawarehouse en een ingerichte business intelligence (BI) omgeving (dashboard). In 2021 is als start een dataset opgesteld, alsmede een presentatiemodel waarmee de voortgang van de realisatie van de begroting inzichtelijk wordt gemaakt.</p> <p>Hiermee is de eerste stap gerealiseerd, de inrichting van een dashboard. Het vullen en actualiseren van het dashboard is evenwel een intensief handmatig proces. In de tweede stap moet de overgang naar een volledig geautomatiseerde omgeving worden gerealiseerd.</p>

	<p>BI-tool kan zorgen voor het presenteren van de data op een dashboard. In de wereld waarin technologische ontwikkelingen elkaar in hoog tempo opvolgen en de wensen van de gebruiker steeds weer veranderen is het zeer belangrijk dat er gewerkt wordt met een dynamisch systeem. Bovendien kan het dashboard een aantrekkingskracht hebben dat zorgt voor uitbreiding van de onderwerpen die in het dashboard gepresenteerd worden. Gelet op de hoge mate van vertrouwelijkheid van de gegevens dient er voldoende aandacht te worden besteed aan de beveiliging van de ingezette datacommunicatiekanalen en de (tussentijdse) dataopslag.</p>	
	<p>Datawarehouse & BI-tool/dashboard sociaal domein</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informatiebehoefte vaststellen, indicatoren en bronnen bepalen. • In beeld brengen welke informatie in het dashboard terug moet komen. • Toetsen van het dashboard bij wethouder(s) en beleidsmedewerkers. • Verzamelen en verwerken van data → Presenteren van de eerste conceptversie van het handmatig gevulde dashboard. • Actualiseren en bijschaven van het handmatig gevulde dashboard • BI-tool in gebruik nemen. • Inrichten van een geautomatiseerd dashboard (BI-tool). • Inrichten van een geautomatiseerd datawarehouse. • Koppelen van het datawarehouse met de BI-tool 	<p>Datawarehouse & BI-tool/dashboard sociaal domein</p> <p>De ambitie is gereed eind 2022. Voor de overgang van een handmatig naar een geautomatiseerd proces wordt het datawarehouse ingericht. In het datawarehouse worden gegevens geautomatiseerd ingelezen via koppelingen met de brondata. Die gegevens worden vervolgens op basis van geautomatiseerde koppelingen uit het datawarehouse aan de BI-omgeving beschikbaar gesteld. Dit zorgt ervoor dat de organisatie de informatievoorziening krijgt die nodig is. Het sociaal domein Vlissingen is een voorloper in de organisatie op het gebied van informatievoorziening. Van de ontwikkelingen die momenteel gaande zijn, kunnen andere delen van de organisatie in de toekomst profiteren.</p> <p>Het ontwikkelen van een dataplatform kent een bouwfase en een structurele fase. Tijdens de bouwfase werken we samen met de gemeente Middelburg. Het is echter niet mogelijk om de volledige bouwfase tegelijkertijd te doorlopen. Bovendien is het wenselijk dat wij het dataplatform zelfstandig beheren en hierbij niet afhankelijk zijn van externe partijen (met bijkomende kosten).</p> <p>Het Datawarehouse zal voor het technische deel beheerd worden door de I&A Samenwerking. Het onderhoud van rapportages en het dashboard ligt bij de Data-analist. Het beheer en onderhoud aan de ETL-scripts (ETL: Extract, Translate, Load) en de koppelingen moeten tijdens het project door de projectgroep gedaan worden, na het einde van het project moet dit regulier in de lijn worden belegd. Ook het functioneel beheer moet nog geregeld worden en er moet gekeken worden waar dit belegd</p>

		<p>wordt. Er is een werkgroep ingericht om het dataplatform te realiseren.</p> <p>In aansluiting op het college akkoord van april-mei 2022 zal een voorstel gedaan worden voor een structurele inbedding en financiële consolidatie van de nieuwe functies.</p>
Financiën	<p>Het dashboard biedt inzicht in de voortgang van de realisatie van de ambities zoals opgenomen in de begroting. Dat betekent dat er directer gestuurd kan worden op positieve of negatieve afwijkingen (minder of meer uitgaven). Dit verbetert de control op de uitgaven aanzienlijk. De financiële effecten/ bezuinigingen doen zich voor via de andere opdrachten.</p>	

Bijlage 4.2: Mate van invloed Vlissingen (PvA opdrachten 4.1 en 4.2)

Opdracht 4.1	Mate van invloed van Vlissingen (en exogene factoren)	
Doel	<ol style="list-style-type: none"> Onderzoek naar de mate van invloed van Vlissingen op het vlak van sociaal domein en werk & inkomen. Komen tot een aantal concrete besluiten ten aanzien van de <i>positionering van de gemeente binnen de samenwerkingsverbanden</i> – in het licht van de artikel 12-ambities – en besluiten ten aanzien van de sturing en geldstromen binnen het sociaal domein en werk & inkomen. In kaart brengen van (<i>exogene</i>) factoren die ervoor zorgen dat Vlissingen minder of zelfs geen grip heeft op de lasten van onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen. Wat zijn die factoren, op welke onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen spelen die, hoeveel geld daarin omgaat en welke bijdrage aan het tekort deze veroorzaken? Naast de onderzoeken en maatregelen van Vlissingen zelf zijn er ook een aantal <i>landelijke ontwikkelingen</i> die van invloed kunnen zijn op het tekort sociaal domein en werk & inkomen van Vlissingen. De uitkomsten hiervan kunnen vanzelfsprekend van invloed zijn op Vlissingen en dienen dan ook te worden meegenomen in dit artikel 12-onderzoek. 	
Ontwikkeling hoofdstuk 4	Financiële impact landelijke ontwikkelingen sociaal domein. Financiële impact (exogene) factoren.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.2, opdracht 4.1.	
Mogelijke acties	Zie onderstaand onder 'Maatregelen en onderzoeken'.	
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p>Bestuurlijke afwegingen op de aansturing In het Plan van Aanpak artikel 12 zijn een aantal vragen te vinden, die betrekking hebben op aspecten uit de bedrijfsvoering en/of de wijze waarop de gemeente invulling kan geven aan haar rol als regisseur en opdrachtgever in het sociaal domein. De vragen zijn bedoeld om te leiden tot (beleids-)ingrepen. Als blijkt dat de tekorten aangepakt kunnen worden door een andere manier van organiseren en sturen dan dient dit te leiden tot concrete acties. Hier is vooral het college van Vlissingen aan zet, in die zin dat de vragen uitnodigen tot het maken van een aantal richtinggevende (politieke) keuzes in de wijze waarop het college in de komende jaren samen met de uitvoeringsorganisaties de uitdagingen in het sociaal domein op wil pakken. Deze keuzes bieden dan de aansturingskaders voor de realisatie van de ambities uit de ontwikkelagenda, het Plan van Aanpak en de te realiseren taakstellingen.</p> <p>Aan de hand van onderstaande vragen worden verkenningen gedaan naar de (on)mogelijkheden die er liggen voor Vlissingen, om zo direct als mogelijk en nodig, de in het kader van artikel 12 belangrijkste</p>	Bestuurlijke afwegingen op de aansturing

	<p>ambities te realiseren, namelijk betere grip op de kostenontwikkeling en reduceren van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen zodat Vlissingen niet meer uitgeeft dan wordt ontvangen op dit vlak.</p> <p>De richtinggevende keuzes hebben betrekking op de volgende vragen:</p> <p><i>1) In welke mate kan Vlissingen haar rol als opdrachtgever versterken?</i></p> <p><i>2) In welke mate kan Vlissingen zelfstandig beslissen over haar beleidsgelden? En zijn er mogelijkheden om de mate van invloed (verder) te verbeteren om op die manier de lasten structureel meer te kunnen beïnvloeden?</i></p> <p><i>3) Zijn er andere financieringsvormen mogelijk?</i></p>	<p><i>1) In welke mate kan Vlissingen haar rol als opdrachtgever versterken:</i> De gemeente heeft sterk ingezet op het terughalen van de gemeentelijke regierol. Dat is zichtbaar in a) de afspraken in het kader van de aanbesteding Wmo maatwerkvoorzieningen (start nieuw contract per 1/1/2022), b) de herinrichting van het voorliggend veld d.m.v. een gemeentelijk buurtteam (start 1/1/2022) en c) de heroverweging op de afspraken binnen de GR Orionis die nu plaatsvindt. Voor wat betreft jeugd moeten de uitkomsten van het onderzoek afgewacht worden. De ambitie van de gemeente is om zoveel als mogelijk direct te gaan sturen op lokale inkoop. Daartoe worden onder meer de mogelijkheden binnen het huidige contract onderzocht, zie ook opdracht 3.2. Voor wat betreft doelgroepenvervoer is er sprake van sturing vanuit de provincie in een nieuwe mobiliteitsstrategie, zie ook opdracht 3.7. Voorts kan het onderzoek exogene factoren hier nog van invloed zijn.</p> <p><i>2) In welke mate kan Vlissingen zelfstandig beslissen over haar beleidsgelden? En zijn er mogelijkheden om de mate van invloed (verder) te verbeteren om op die manier de lasten structureel meer te kunnen beïnvloeden:</i> Binnen de GR Orionis zijn stappen gezet en er wordt op dit moment gekeken naar een mogelijke herziening van afspraken binnen de GR. Dat zal waarschijnlijk zijn beslag krijgen onder het nieuwe college 2022. Zie ook opdracht 3.1. De bijdragen onder de GR GGD t.b.v. jeugd (IJZ) vallen vooralsnog onder de huidige collectieve afspraken, zie ook opdracht 3.2. Voor wat betreft de rol van Vlissingen als centrumgemeente wordt in het kader van de doordecentralisatie gewerkt aan nieuwe regionale afspraken, zie opdracht 5.1.</p> <p><i>3) Zijn er andere financieringsvormen mogelijk:</i> De financieringsvormen in het sociaal domein zijn bekend en afgebakend. Er is onderzoek gedaan naar innovatieve vormen van financiering (zoals social bonds), maar deze ontwikkeling, die een aantal jaren geleden veelbelovend scheen, is doodlopend gebleken. Binnen de bestaande financiering ligt nog wel</p>
--	---	---

	<p>4) Mogen de (overschotten van de) regionimiddelen ingezet worden voor Vlissingen sec?</p> <p>5) In welke mate is er sprake van exogene factoren?</p> <p>6) In welke mate is er sprake van aanzuigende werking en hoe kan dit voorkomen/ beperkt worden?</p> <p>7) In hoeverre wordt Vlissingen in bestuurlijke, financiële en operationele zin gedwongen om te participeren in gemeenschappelijke regelingen en hoe kan de grip op regionale samenwerkingsverbanden vergroot worden?</p>	<p>de optie open van meer gebruik maken van de ontschotting van het budget sociaal domein en werk & inkomen en daarmee een directere sturing op de inzet van de middelen.</p> <p>4) Mogen de (overschotten van de) regionimiddelen ingezet worden voor Vlissingen sec: De inspecteur is van mening dat de reserve BW in principe het eigendom is van de gemeente Vlissingen en dat bij gebleken noodzaak, de inzet van (een deel van) deze reserve voor het tekort sociaal domein een punt van overweging is. Zie ook paragraaf 3.3 van dit inspectierapport 2021-2022 en opdracht 5.1.</p> <p>5) In welke mate is er sprake van exogene factoren: Onderzoek loopt. Zie onderstaand 'Onderzoek financiële impact (exogene) factoren'.</p> <p>6) In welke mate is er sprake van aanzuigende werking en hoe kan dit voorkomen/ beperkt worden: Aangetoond is dat de centrumgemeente rol van Vlissingen een aanzuigende werking heeft op kwetsbare burgers. In de op te stellen Norm voor opdrachtgeverschap – waar op dit moment aan wordt gewerkt – zijn onderwerpen als woonplaatsbeginsel en collectieve verantwoordelijkheid voor (financiële) risico's, belangrijke thema's. Zie ook opdracht 5.1.</p> <p>7) In hoeverre wordt Vlissingen in bestuurlijke, financiële en operationele zin gedwongen om te participeren in gemeenschappelijke regelingen en hoe kan de grip op regionale samenwerkingsverbanden vergroot worden: Deze vraag is vanuit meerdere invalshoeken gesteld. Voor een provincie met 13 kleine tot middelgrote gemeenten is samenwerking veelal een noodzaak vanuit het oogpunt van efficiency en effectiviteit. Daarnaast is het de rijksoverheid die sinds de decentralisatie van 1 januari 2015 zelf stuurt op samenwerking in de regio's (bijvoorbeeld de arbeidsmarktregio's, de veiligheidsregio's, enzovoorts). De gemeente wordt dus niet gedwongen tot samenwerking maar (her-)overweegt deze in een aantal gevallen wel (zoals nu in de GR Orionis) vanwege het niet naar wens functioneren van de samenwerkingsverbanden. Dat neemt niet weg dat er binnen de samenwerkingsafspraken afspraken gemaakt kunnen worden dat er niet meer wordt uitgeven dan er binnenkomt en dat er sprake is van gedeelde risico's. Via opdracht 3.4) dient onderzocht te worden of grip en</p>
--	---	---

	<p>8) <i>Zijn er andere samenwerkingsvormen mogelijk?</i></p> <p>9) <i>Zijn er specifieke structuurkenmerken die niet of onvoldoende tot uiting komen in de verdeelmodellen?</i></p> <p>10) <i>Wat hebben externe ontwikkelingen voor gevolgen voor de (toekomstige) financiële positie (politieke en economische omgeving)?</i></p> <p>11) <i>In hoeverre heeft bepaalde landelijke wet- en regelgeving en jurisprudentie effect op de mate van invloed van Vlissingen op de beheersing van de lasten? En zijn er mogelijkheden om de mate van invloed</i></p>	<p>sturing samenwerkingsverbanden vergroot kan worden.</p> <p>8) <i>Zijn er andere samenwerkingsvormen mogelijk:</i> In het kader van de Zeeuwse samenwerking heeft bureau Berenschot een onderzoek gedaan naar het functioneren van de intergemeentelijke samenwerking en op basis van haar conclusies een aantal aanbevelingen gedaan. De implementatie hiervan verloopt moeizaam en is wellicht tekenend voor de problematiek. Zie ook opdracht 3.4.</p> <p>9) <i>Zijn er specifieke structuurkenmerken die niet of onvoldoende tot uiting komen in de verdeelmodellen:</i> Naar de mening van Vlissingen vertonen de verdeelmodellen binnen het sociaal domein in zijn algemeenheid de overeenkomst dat ze steeds voor bepaalde groepen gemeenten of overdreven gunstig of overdreven ongunstig uitpakken. Dat was ook in 2021 het geval bij de presentatie van het nieuwe verdeelmodel, dat zeer negatief uitpakte voor een deel van de Zeeuwse gemeenten. Vlissingen heeft hierop een brief geschreven aan het ministerie en haar zorg uitgesproken. De vaak 'gezochte' complexiteit van de verdeelsleutels in algemeenheid, maar ook het feit dat Vlissingen kampt met zogenaamde grootstedelijke problematiek (uitspraak Visitatiecommissie), ligt hier zeker ten dele aan ten grondslag. Het onderzoek exogene factoren zal hierop ingaan. Zie ook opdracht 4.1. Overigens tekent de inspecteur hierbij aan dat het wel zo is dat de verdeelmodellen objectief zijn. Dat betekent dat niet met alle specifieke structuurkenmerken van gemeenten rekening kan worden gehouden en dat van gemeenten verwacht wordt dat ze zelf de benodigde maatregelen nemen om eventuele extra lasten als gevolg van structuurkenmerken waar de verdeelmodellen niet of onvoldoende rekening mee houden op te vangen. Dat geldt ook voor een artikel 12-gemeente.</p> <p>10) <i>Wat hebben externe ontwikkelingen voor gevolgen voor de (toekomstige) financiële positie (politieke en economische omgeving):</i> Dit wordt meegenomen in het onderzoek exogene factoren, opdracht 4.1.</p> <p>11) <i>In hoeverre heeft bepaalde landelijke wet- en regelgeving en jurisprudentie effect op de mate van invloed van Vlissingen op de beheersing van de lasten. En zijn er mogelijkheden om de mate van invloed</i></p>
--	---	---

	<p><i>(verder) te verbeteren om op die manier de lasten structureel meer te kunnen beïnvloeden?</i></p> <p>12) Hoe staat het met de legitimiteit van budgetplafonds?</p> <p>13) Mogen we grenzen stellen aan de producten en diensten die we uitleveren?</p> <p>14) Kunnen we lopende contracten waarin afspraken staan over de (geschatte) hoeveelheid te leveren producten en diensten, tijdens de looptijd openbreken?</p> <p>15) Kunnen we een deel van de beschikbare producten en diensten (deels) laten vergoeden door de klant zelf?</p>	<p><i>(verder) te verbeteren om op die manier de lasten structureel meer te kunnen beïnvloeden:</i> Dit wordt meegenomen in het onderzoek exogene factoren, opdracht 4.1.</p> <p>12) Hoe staat het met de legitimiteit van budgetplafonds: Budgetplafonds worden door de gemeente Vlissingen toegepast in haar rol als centrumgemeente bij beschermd wonen, zie opdracht 5.1. Daarnaast worden per 1/1/2022 budgetplafonds toegepast in de lumpsum afspraken die vanaf dat moment gelden binnen de nieuwe aanbesteding Wmo, zie opdracht 3.3. Daarnaast dient echter ook bezien te worden of er op andere vlakken (jeugd) gewerkt kan worden met budgetplafonds, zie opdracht 3.2.</p> <p>13) Mogen we grenzen stellen aan de producten en diensten die we uitleveren: Beleidsmatig stelt de gemeente zich op het standpunt dat zorg altijd geleverd zal worden aan de burger die het nodig heeft. Daarmee wordt dus zeer kritisch gekeken naar het adagium 'recht hebben op'. Een en ander is vervat in de nieuwe verordening Wmo en Jeugd en de daaruit voortvloeiende beleidsregels. Echter Wat het hier om gaat is dat alle producten en diensten die er nu zijn binnen het SD en WI tegen het licht worden gehouden of deze echt moeten en nut en noodzaak hebben en of er grenzen gesteld kunnen worden aan de kwaliteit, kwantiteit en tijdigheid.</p> <p>14) Kunnen we lopende contracten waarin afspraken staan over de (geschatte) hoeveelheid te leveren producten en diensten, tijdens de looptijd openbreken: Dit wordt per contract bezien. Het nut van de collectiviteit van de afspraken binnen IJZ wordt nu getoetst in het licht van het onderzoek jeugd, zie opdracht 3.2. In het kader van de aanbesteding Wmo zijn de contracten einde 2021 opgezegd, met inachtneming van de opzegtermijn, en geldt per 1/1/2022 de nieuwe raamovereenkomst. Zie opdracht 3.3 en 3.10. Voor Werk en Inkomen is dit gezien de inrichting van de GR niet relevant. Zie opdracht 3.1 Voor doelgroepenvervoer is de situatie momenteel mede afhankelijk van de mobiliteitstrategie van de provincie. Zie opdracht 3.7.</p> <p>15) Kunnen we een deel van de beschikbare producten en diensten (deels) laten vergoeden door de klant zelf: Er heeft een onderzoek plaats gevonden, o.b.v. best practices, naar de mogelijkheden op wat inkomensafhankelijk gemaakt kan worden. Behoudens een drietal</p>
--	--	---

		gemeenten die aansturen op een proefproces, zijn de mogelijkheden wettelijk gezien nog niet aanwezig. Daarvoor wordt de uitkomst van deze discussie afgewacht. Zie ook opdracht 3.10.
	<p>Onderzoek financiële impact landelijke ontwikkelingen sociaal domein en werk & inkomen</p> <p>Naast de onderzoeken en maatregelen van Vlissingen zelf zijn er ook een aantal landelijke ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het tekort sociaal domein en werk & inkomen van Vlissingen. De uitkomsten hiervan kunnen vanzelfsprekend van invloed zijn op Vlissingen en dienen dan ook te worden meegenomen in dit artikel 12-onderzoek.</p> <p><i>Onderzoek jeugdzorg</i></p> <p>Door onderzoeksbureau AEF is in opdracht van het Rijk een onderzoek uitgevoerd met betrekking tot de jeugdzorg om te kunnen bepalen of, en zo ja in welke mate, gemeenten structureel extra middelen nodig hebben. Hierin komt naar voren dat gemeenten in 2019 € 1,6 tot € 1,8 miljard meer hebben uitgegeven dan dat zij hiervoor ontvangen uit het gemeentefonds. Oorzaken voor deze toename zijn dat kinderen steeds langer jeugdhulp ontvangen, waardoor het aantal kinderen dat jeugdhulp ontvangt in totaal toeneemt, en dat de gemiddelde prijs per cliënt omhoog is gegaan.</p> <p>In het onderzoek is ook gekeken naar een aantal maatregelen die gemeenten kunnen nemen om de Jeugdwet doelmatiger en doeltreffender uit te voeren. Vijf van de onderzochte maatregelen leiden daadwerkelijk tot een mogelijke besparing:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Invoering van een POH-jeugd bij huisartsen. 2. Tijdige doorstroming naar de Wlz als kinderen daarvoor in aanmerking komen (59 tot 85 miljoen euro). 3. Het verplaatsen van jeugdhulp in groepsverband naar kinderopvang en bso (49 tot 78 miljoen euro). 4. Hulpverlening in lokale teams, waarbij hoogopgeleide medewerkers in de toegang een randvoorwaarde zijn (- 4 tot 8 miljoen euro). 5. Een duidelijker afbakening tussen jeugdhulp en onderwijs. <p>Deze vijf maatregelen maken onderdeel uit van de Hervormingsagenda Jeugd 2022-2028 en moeten ook voor Vlissingen en de regio Zeeland</p>	<p>Onderzoek financiële impact landelijke ontwikkelingen sociaal domein en werk & inkomen</p> <p><i>Onderzoek jeugdzorg</i></p> <p>Besloten tot een extra incidentele bijdrage van € 613 miljoen in 2021, € 1,314 miljard in 2022 en € 1,445 miljard in 2023.</p> <p>Naar aanleiding van de afspraken over deze incidentele middelen jeugdzorg en de afspraken rond de Hervormingsagenda zijn Rijk, VNG en IPO tot afspraken gekomen over de meerjarenraming voor de jeugdzorg in de gemeentelijke begrotingen. Partijen hebben afgesproken dat alle gemeenten in de jaarschijven 2024 tot en met 2026 een stelpost mogen opnemen in de begroting. In totaal ter hoogte van de middelen die zijn gereserveerd op de aanvullende post van het Rijk.</p>

	<p>(veel taken op het vlak van jeugdzorg zijn regionaal belegd) resulteren in mogelijke bezuinigingsopties.</p> <p>Dat betekent echter niet dat op voorhand gezegd kan worden dat dit de enige mogelijke maatregelen zijn voor Vlissingen. Via (extern) onderzoek dient Vlissingen in kaart te brengen welke maatregelen Vlissingen kan nemen om de tekorten jeugd te kunnen terugdringen.</p> <p>Aan het Rijk wordt geadviseerd om op onderdelen de uitgangspunten van de Jeugdwet te heroverwegen (zoals het invoeren van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage) en samen met gemeenten een fundamentele discussie te voeren over het gewenste voorzieningenniveau. Besluitvorming over de maatregelen en het daarbij benodigde structurele bedrag dient nog genomen te worden.</p>	
	<p>Onderzoek financiële impact (exogene) factoren</p> <p>Mogelijk zijn er (exogene) factoren die ervoor kunnen zorgen dat Vlissingen minder of zelfs geen grip heeft op de lasten van onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen. Met andere woorden de mate van invloed van Vlissingen om zelf het tekort op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen geheel te saneren kan daardoor worden verminderd. Deze factoren worden onderstaand behandeld. Overigens is het niet zo dat Vlissingen bij elke factor helemaal geen invloed heeft. Daarnaast zijn er wellicht exogene factoren die Vlissingen juist voordelen opleveren.</p> <p><i>a) Samenwerkingsverbanden (zie ook opdracht 3.4)</i></p> <p>Vlissingen maakt op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen deel uit van een aantal samenwerkingsverbanden. Bij deze samenwerkingsverbanden is er sprake van verplichtingen die voortvloeien uit (juridisch vastgelegde) afspraken en die een claim leggen op (een deel van) de middelen. Dit kan betekenen dat Vlissingen minder mogelijkheden heeft om zelf te sturen op uitgaven, omvang en inhoud van productaanbod, benodigde kwaliteit van aanbod en prioritering en dus op korte termijn minder flexibiliteit om zelf bezuinigingen door te voeren. Weliswaar kan de gemeente haar zienswijze kenbaar maken aan een gemeenschappelijke regeling, echter in de meeste gevallen zal de gemeente in eerste instantie akkoord moeten gaan met extra bijdragen aan de gemeenschappelijke regeling. Echt invloed uitoefenen is pas</p>	<p>Onderzoek financiële impact (exogene) factoren</p> <p>Het onderzoek is in februari 2022 gegund aan KplusV.</p> <p>KplusV heeft daarbij de volgende <i>hoofdvraag</i> geformuleerd: Geobjectiveerd dient te worden of sprake is van exogene factoren die per cluster in het brede Sociaal Domein (of taakvelden daarbinnen) (mede) verantwoordelijk zijn voor het financiële tekort en (in de context van baten en lasten) door de gemeente Vlissingen redelijkerwijs niet beïnvloedbaar zijn.</p> <p>Dit wordt verder uitgewerkt via de volgende <i>subvragen</i>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wat zijn de tekorten in het sociaal domein? Gewenst resultaat: Kort algemeen cijfermatig overzicht van de tekorten en het verloop/de stijging daarvan de afgelopen jaren met de oorzaken. 2. Welk deel van de tekorten wordt door welke exogene factoren beïnvloed? Gewenst resultaat: Overzicht exogene factoren die ervoor zorgen dat Vlissingen minder of zelfs geen grip heeft op de lasten van onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen. 3. Wat is de financiële impact van de landelijke ontwikkelingen en onderzoeken in het sociaal domein en werk & inkomen? Gewenst resultaat: Een overzicht van de impact voor Vlissingen, zowel financieel als eventuele mogelijke maatregelen voor Vlissingen zelf. Een reflectie op de landelijke discussies ten aanzien van de

	<p>mogelijk als alle deelnemende gemeenten overeenstemming bereiken over de te volgen koers. Dit is vaak een langduriger proces.</p> <p>Dit betekent echter niet dat er hierdoor geen veranderingen te realiseren zijn. Met betrekking tot de samenwerkingsverbanden heeft de gemeente Vlissingen immers altijd (beleids)invloed op de uitvoering van de taken omdat ze er uiteindelijk zelf over gaat op grond van de wetgeving. Op termijn is dan ook altijd herstel mogelijk en dus is e.e.a. door de gemeente beïnvloedbaar. Ook hierbij dient dan ook te worden bezien of het op het vlak van organisatie, aansturing en kosten anders kan en of de afspraken die zijn gemaakt binnen de bestaande samenwerkingsverbanden aangepast kunnen worden. Vlissingen is hiervoor in eerste instantie zelf aan zet en vergroten grip van de lasten bij de samenwerkingsverbanden is van belang.</p> <p>Naar het oordeel van de inspecteur is het hierbij ook van belang dat een beroep wordt gedaan op de solidariteit van deelnemende gemeenten, waarbij ook duidelijk wordt gemaakt dat het in ieders belang is dat er nu maatregelen worden genomen. Want op termijn kan het zo zijn dat ook de andere deelnemende gemeenten binnen een samenwerkingsverband de consequenties kunnen ondervinden van de noodzakelijke maatregelen voor Vlissingen. Geadviseerd wordt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De provincie Zeeland te verzoeken een coördinerende rol op zich te nemen om de betrokken gemeenten mee te nemen en zover te krijgen om samen de maatregelen te nemen die nodig zijn. • Een rol voor fondsbeheerders (BZK) om de provincie en deelnemende gemeenten gezamenlijk te laten bewegen en er een gevoel van urgentie gaat ontstaan. Waarbij er een gezamenlijk besluit wordt genomen in de gemeenschappelijke regeling, hetzij via tussenkomst van de provincie, hetzij door gemeenschappelijke regeling zelf. <p>Het is hierbij wel noodzakelijk dat Vlissingen vooraf in kaart brengt welke noodzakelijke maatregelen er door een meerderheidsbesluit in het samenwerkingsverband worden tegenhouden en wat de financiële consequenties daarvan zijn. Vanzelfsprekend dient hierbij ook rekening gehouden te worden dat de provincie ook de belangen van de andere Zeeuwse gemeenten moet meewegen. De (financiële) resultaten van samenwerking kunnen immers voor iedere gemeente</p>	<p>tekorten sociaal domein en werk & inkomen en het verdeelmodel.</p> <p>Het onderzoek exogene factoren is in april-mei 2022 vastgelopen. Gesprekken met het uitvoerende onderzoeksbureau KplusV hebben vooralsnog niet tot een oplossing geleid. Dit onderzoek gaat in op tenminste de volgende elementen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In kaart brengen van alle samenwerkingsverbanden op vlak van sociaal domein en werk & inkomen, op welke onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen, hoeveel geld daarin omgaat en per samenwerkingsverband welke bijdrage aan het tekort een samenwerkingsverband veroorzaakt. 2. In kaart brengen welke wetgeving en jurisprudentie op vlak van sociaal domein en werk & inkomen zorgt voor minder grip door de gemeente, op welke onderdelen van het sociaal domein en werk & inkomen dit speelt en hoeveel tekort dit veroorzaakt. 3. In kaart brengen welke structuurkenmerken op vlak van sociaal domein en werk & inkomen niet of onvoldoende tot uiting komen in de verdeelmodellen, hoeveel zorgkosten deze structuurkenmerken veroorzaken, voor hoeveel deze worden gehonoreerd in de verdeelmodellen en hoeveel van het tekort deze structuurkenmerken veroorzaken. <p>Het onderzoeksbureau heeft met name problemen met de eerste twee onderzoeksvragen. Zodanig dat zelfs de vraag voorligt om de opdracht terug te nemen en eventueel in een andere vorm opnieuw uit te zetten.</p> <p>Gezien de gemaakte kanttekeningen bij de samenwerkingsverbanden (op termijn weldegelijk invloed), wet- en regelgeving (geldt voor alle gemeenten) en structuurkenmerken (objectief, er kan nu eenmaal geen rekening worden gehouden met alle specifieke structuurkenmerken) is de inspecteur van mening dat de kans dat de fondsbeheerders van het gemeentefonds hier iets mee gaan doen gering is. Ook is de inspecteur van mening dat gezien de ontwikkeling van het tekort sociaal domein (zie hoofdstuk 5) het belang van dit onderzoek aanzienlijk is gedaald. Vlissingen kan zich dan ook beter consenteren op het realiseren van de resterende taakstelling en de afronding van de artikel 12-status. Dat is ook mogelijk zonder de uitkomsten van het onderzoek naar de exogene factoren.</p>
--	--	---

verschillend zijn, deels door eigen beleid, deels door meer exogene omstandigheden.

b) Wet- en regelgeving en jurisprudentie

Van belang is ook te bezien in hoeverre bepaalde wet- en regelgeving en jurisprudentie effect hebben op de mate van invloed (grip) van Vlissingen op de beheersing van de lasten en de sturingsmogelijkheden van de gemeente zelf. Van belang is dus dat dit artikel 12-onderzoek inzicht geeft in wat aan de ene kant specifiek lokale vraagstukken zijn die Vlissingen al dan niet binnen de samenwerkingsverbanden moet oplossen en aan de andere kant wat landelijke problematiek is dat alleen landelijk kan worden opgelost. Te denken valt hierbij aan het abonnementstarief huishoudelijke hulp, toegang via huisarts, aanzuigende werking uit andere regio's en opneideregelingen.

Aangetekend daarbij dient te worden dat de landelijke wet- en regelgeving geldt voor alle gemeenten in Nederland. De kans is klein dat de wetgever op basis van alleen eventuele Vlissingse tekorten als gevolg van deze wet- en regelgeving e.e.a. zal willen aanpassen. Uitgangspunt hierbij zal zijn dat Vlissingen zelf de benodigde maatregelen moet nemen om de tekorten te saneren.

Met betrekking tot abonnementstarief was altijd de redenering dat de extra lasten a.g.v. de aanzuigende werking geheel uit het hoge accres betaald kan worden, alhoewel dat vanaf 2022 niet meer geheel opgaat. Voor (financiële) inzichten kan de monitor abonnementstarief dienen.

c) Structuurkenmerken

Het rijksgeld voor sociaal domein en werk & inkomen wordt verdeeld via verdeelmodellen. Deze verdeelmodellen verdelen het geld over de gemeenten op basis van maatstaven. Deze maatstaven (zoals aantal jongeren, aantal ouderen, aantal minderheden en aantal bijstandsontvangers) zeggen iets over de (sociale) structuur van een gemeente. In kaart moet worden gebracht of er specifieke structuurkenmerken zijn die niet of onvoldoende tot uiting komen via de maatstaven in de verdeelmodellen.

Overigens is het wel zo dat de verdeelmodellen objectief zijn. Dat betekent dat niet met alle specifieke structuurkenmerken van gemeenten rekening kan worden gehouden en dat van gemeenten verwacht wordt dat ze zelf de benodigde maatregelen nemen om eventuele

extra lasten als gevolg van structuurkenmerken waar de verdeelmodellen niet of onvoldoende rekening mee houden op te vangen. Voor een artikel 12-gemeente is dat niet anders. De inspecteur is dan ook van mening dat er geen ruimte zal zijn bij de fondsbeheerders van het gemeentefonds om met individuele gemeenten te discussiëren over specifieke structuurkenmerken. Zeker gezien het feit dat het gemeentefonds net is herijkt en Vlissingen hierbij een voordeelgemeente is.

Daar staat echter mogelijk tegenover dat de effecten van deze factoren in Vlissingen meer naar voren komen omdat de gemeente al ingrijpende maatregelen (bezuinigen en verhogen van de lokale lasten) heeft moeten treffen om de tekorten grondexploitatie te saneren en daardoor minder mogelijkheden heeft zelf de financiële effecten van deze factoren op te vangen

Onderzoek

Aangezien er hier eventueel sprake kan zijn van de uitzonderlijke situatie dat het tekort sociaal domein en werk & inkomen niet geheel via het huidige artikel 12-onderzoek opgelost kan worden dient dit fundamenteel onderbouwd te worden. Op basis van bovenstaande factoren dient dan ook onderzoek te worden uitgevoerd door Vlissingen. Dit onderzoek dient in te gaan op tenminste de volgende elementen:

1. In kaart brengen van alle samenwerkingsverbanden op vlak van sociaal domein en werk & inkomen, op welke onderdelen van het sociaal domein en werk & in komen, hoeveel geld daarin omgaat en per samenwerkingsverband welke bijdrage aan het tekort een samenwerkingsverband veroorzaakt.
2. In kaart brengen welke wetgeving en jurisprudentie op vlak van sociaal domein en werk & inkomen zorgt voor minder grip door de gemeente, op welke onderdelen van het sociaal domein en werk & in komen dit speelt en hoeveel tekort dit veroorzaakt.
3. In kaart brengen welke structuurkenmerken op vlak van sociaal domein en werk & inkomen niet of onvoldoende tot uiting komen in de verdeelmodellen, hoeveel zorgkosten deze structuurkenmerken veroorzaken, voor hoeveel deze worden gehonoreerd in de verdeelmodellen en hoeveel van het tekort deze structuurkenmerken veroorzaken.
4. In kaart brengen eventuele overige (exogene) factoren, op welke onderdelen van het sociaal domein die spelen en wat

	<p>hun financiële impact is (bijdrage aan het tekort)</p> <p>Hierbij dient tenminste te worden voldaan aan de volgende voorwaarden:</p> <ol style="list-style-type: none"> Onderbouwd moet worden dat eventuele lastenstijgingen niet het gevolg zijn van eigen beleid en uitvoering in de toegang. De lastenkant (meer zorgkosten) dient zichtbaar te worden gemaakt in harde indicatoren. De batenkant (meer geld via verdeelmodellen of juist niet) dient zichtbaar gemaakt in harde indicatoren. Inzichtelijk dient te worden gemaakt wat Vlissingen zelf aan maatregelen kan treffen om de mate van invloed te verhogen en de tekorten te verminderen. <p>Nadrukkelijk wordt aangetekend dat dit onderzoek naar de exogene factoren geen onderzoek is naar de onderliggende factoren en de hoogte van het totale tekort sociaal domein en werk & inkomen. De hoogte van het tekort wordt bepaald in hoofdstuk 5 van dit inspectierapport en de onderliggende factoren en ook maatregelen om de tekorten te saneren zijn reeds uitgewerkt in het Plan van Aanpak artikel 12 (paragraaf 4.3).</p> <p>De uitkomst van het onderzoek kan zijn dat er daadwerkelijk exogene factoren zijn die voortkomen uit de samenwerkingsverbanden en/of wet- en regelgeving en/of structuurkenmerken, die niet beïnvloedbaar zijn door Vlissingen en een deel van het tekort sociaal domein en werk & inkomen veroorzaken. Maar de uitkomst kan ook zijn dat de factoren wel beïnvloedbaar zijn door Vlissingen. In dat geval moet de analyse handvatten bieden om verbeterpunten te formuleren.</p>	
<p>Financiën</p>	<p>Beschikbaar budget voor het onderzoek exogene factoren is € 50.000.</p> <p>Financiële impact (exogene) factoren op omvang tekort is nog niet bekend.</p>	

Opdracht 4.2	Herijking verdeelmodellen sociaal domein	
Doel	Meenemen uitkomsten vervolgevaluatie verdeelmodellen sociaal domein en uitkomsten bezwaar Vlissingen tegen Rijksbudget BUIG 2017.	
Ontwikkeling hoofdstuk 4	Financiële impact landelijke ontwikkelingen sociaal domein.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.2, opdracht 4.2.	
Mogelijke acties	Uitwerken wat Vlissingen hier probeert te bereiken, ook richting het Rijk, en hoe hiervan verslag wordt gedaan richting de inspecteur.	
Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p>Onderzoek verdeelmodellen gemeentefonds</p> <p>De fondsbeheerders van het gemeentefonds hebben de afgelopen jaren onderzoek gedaan naar een nieuwe verdeling (herijking) van het gemeentefonds. Het doel van deze herijking is om de verdeling weer aan te laten sluiten bij de kosten van gemeenten. De nieuwe verdeling beoogt daarnaast recht te doen aan de geconstateerde knelpunten die de afgelopen jaren in verschillende adviezen zijn benoemd, bijvoorbeeld ten aanzien van de verdeling sociaal domein en de mate waarin de eigen inkomsten van gemeenten een rol spelen in de verdeling. Daarnaast was een belangrijke aanleiding de wens tot een substantiële vereenvoudiging van de verdeling te komen.</p>	<p>Onderzoek verdeelmodellen gemeentefond</p> <p>Op 6 april 2022 zijn de Tweede Kamer en gemeenten door de fondsbeheerders geïnformeerd over de invoering van de nieuwe verdeling per 1 januari 2023. Deze nieuwe verdeling is verwerkt in de meicirculaire 2022 van het gemeentefonds. Voor Vlissingen betekent de nieuwe verdeling een toename van de uitkering uit het gemeentefonds van € 2,7 miljoen per jaar, dat is € 61 per inwoner.</p> <p>Dit bedrag ontvangt Vlissingen echter niet al geheel in 2023. Gegeven de ontvangen adviezen van de ROB en de VNG en de reacties van gemeenten hebben de fondsbeheerders besloten tot een ingroeipad (het pad waarmee gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien) van 3 jaar. Het maximale effect is -/+ € 7,50 per inwoner in 2023 en -/+ € 15 per inwoner in 2024 en 2025. Daarmee komt het maximale effect op -/+ € 37,50 per inwoner in 2025. Voor een aantal gemeenten geldt daarnaast een aangepast ingroeipad. Omdat Vlissingen echter voordeeltgemeente is in deze herijking geldt dat niet voor Vlissingen.</p> <p>Om te bewerkstelligen dat het herverdeeleffect als gevolg van het nieuwe verdeelmodel conform bovengenoemd ingroeipad wordt gerealiseerd, wordt de algemene uitkering in de jaren 2023 tot en met 2025 verhoogd of verlaagd met een zogenaamde suppletie-uitkering. Dit is het verschil tussen het volledige effect van de nieuwe verdeling en het effect volgens het ingroeipad. Voor Vlissingen worden de effecten van deze herijking weergegeven in tabel 4.6, paragraaf 4.6.1.</p> <p>De inspecteur is van mening dat het extra geld dat Vlissingen uit het gemeentefonds ontvangt conform het ingroeipad gebruikt moet worden voor de sanering van het tekort op het vlak</p>

		<p>van het sociaal domein en werk & inkomen (zie ook hoofdstuk 5).</p> <p>De bedragen voor 2026 en verder voor de suppletie-uitkering zijn afhankelijk van de besluitvorming naar aanleiding van de evaluatie van het nieuwe verdeelmodel. In afwachting hiervan is ervoor gekozen om in de meicirculaire 2022 voor 2026 en verder uit te gaan van de stand 2025 en dus de suppletie-uitkering door te trekken.</p> <p>De fondsbeheerders benadrukken dat het nieuwe verdeelmodel geen eindstation en continu onderhoud zal vragen. De invoering van het nieuwe model zal tijdig geëvalueerd worden en aan de hand van deze evaluatie zal besloten worden over het traject 2026 en verder.</p>
Financiën	Zie tabel 4.6, paragraaf 4.6.1.	

Bijlage 4.3: Regiomiddelen sociaal domein (PvA opdracht 5.1)

Opdracht 5.1	Regiomiddelen (BW, VO en MO)	
Doel	In kaart brengen consequenties voor Vlissingen van het nieuwe verdeelmodel m.b.t. de regiomiddelen, de doordecentralisatie van beschermd wonen, de gedeeltelijke overgang cliënten BW naar de Wlz en de transitie Danenberg. Daarnaast bezien welke knoppen Vlissingen heeft om de stijging in aanbod van met name beschermd wonen te kunnen kanaliseren.	
Maatregelen hoofdstuk 4	7) Inkoop beschermd wonen en inzet reserve Centrumtaken.	
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.3, opdracht 5.1.	
Mogelijke acties	Acties	Stand van zaken
	1) In kaart brengen welke mogelijkheden een gemeente heeft om de stijging in aanbod te kunnen kanaliseren. De deelvragen hierbij zijn: <ul style="list-style-type: none"> • Is een gemeente verplicht om iedere aanbieder die units openstelt voor beschermd wonen en cliënten hiervoor vindt te betalen? • Kan een budgetplafond worden bepaald en is dit juridisch houdbaar? • Moeten de decentralisatie-uitkeringen BW, VO en MO geheel aan BW, MO en VO worden uitgegeven of kan een deel ook aan andere elementen van het sociaal domein en werk & inkomen worden uitgegeven? • Kan verevening plaats kan vinden met andere Zeeuwse gemeenten? • Zijn er mogelijkheden zijn om intensieve ondersteuning te voorkomen? • Zijn er andere (goedkopere) vormen van ondersteuning mogelijk? • Zijn er best practices? 	Gerealiseerd via Inkoop beschermd wonen, zie onderstaand bij 'Maatregelen & onderzoeken'.
	2) In kaart brengen consequenties voor Vlissingen van het nieuwe verdeelmodel m.b.t. de regiomiddelen, de doordecentralisatie van beschermd wonen, de gedeeltelijke overgang cliënten BW naar de Wlz en de transitie Danenberg.	Zie onderstaand bij 'Maatregelen & onderzoeken': <ul style="list-style-type: none"> • Verdeelmodel beschermd wonen; • Norm voor opdrachtgeverschap / Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
3) De gemeente is financieel eindverantwoordelijk maar heeft geen afspraken over risicoverdeling de agenda moeten zetten). Ik kaart brengen wat de benodigde afspraken zijn. Als Vlissingen risicodragend is, mogen de overschotten dan ook door Vlissingen worden uitgegeven op andere terreinen van het sociaal domein en werk & inkomen?	Zie onderstaand bij 'Maatregelen & onderzoeken': <ul style="list-style-type: none"> • Inzet reserve Centrumtaken; • Norm voor opdrachtgeverschap / Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang. 	

	4) In kaart brengen welke instroom beperkende maatregelen kunnen worden genomen.	Gerealiseerd via Inkoop beschermd wonen, zie onderstaand bij 'Maatregelen & onderzoeken'
	5) Bezien of er al kan worden voorgesorteerd op de doordecentralisatie van beschermd wonen.	Zie onderstaand bij 'Maatregelen & onderzoeken': Norm voor opdrachtgeverschap / Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
	6) Onderzoek waarom ligt de kostprijs BW-thuis boven het landelijk gemiddelde ligt.	Gerealiseerd via Inkoop beschermd wonen, zie onderstaand bij 'Maatregelen & onderzoeken'
	7) Nu wordt P x Q gehanteerd. Bezien welke alternatieve financieringsmodellen voorhanden zijn.	Gerealiseerd via Inkoop beschermd wonen, zie onderstaand bij 'Maatregelen & onderzoeken'
	8) Tussen intramuraal en extramuraal zit een te grote stap. In kaart brengen hoe kan dat worden opgelost.	Zie onderstaand bij 'Maatregelen & onderzoeken': Norm voor opdrachtgeverschap / Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang.
	9) Vervolg m.b.t. uitkomsten pilot MDA++.	Er wordt multidisciplinair en systeemgericht samengewerkt in zowel reguliere situaties als bij de aanpak van complexe en ernstige vormen van huiselijk geweld, kindermishandeling en seksueel geweld. Langdurige en complexe problematiek waar het tot nu toe niet gelukt is om het geweld te doorbreken worden opgepakt middels een MDA++ aanpak. De gemeente Vlissingen heeft een SPUK GHNT ontvangen voor de doorontwikkeling MDA++ voor de periode juli 2020 t/m 2021. Dit in het kader van het landelijk programma Geweld hoort nergens thuis. De projectperiode is door het Rijk verlengd tot 1 januari 2023. Hiermee kunnen de triage en het betrekken van de nodige expertise in 2022 worden uitgevoerd. De MDA++ regie wordt in het verlengde van de afspraken over intensief casemanagement hoog risico casuïstiek opgepakt door het ambulante team van de Veilige Opvang. In het najaar van 2022 volgt een advies over de voortzetting van MDA++ in 2023 en verder en de financiering daarvan. Hierbij zal de relatie worden gelegd met de doorontwikkeling in het kader van het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.

Maatregelen & onderzoeken	Maatregelen & onderzoeken	Planning & uitvoering
	<p>Inkoop beschermd wonen Omdat de financiële grenzen ten aanzien van de betaalbaarheid van beschermd wonen in Zeeland waren bereikt, zijn er een aantal onderzoeken geweest naar o.a. de cliëntaantallen en de kostprijs/tarieven. Uit deze onderzoeken bleek dat de tarieven naar beneden kunnen worden bijgesteld. Daarom zijn met ingang van 1-1-2020 nieuwe tarieven ingevoerd waardoor beschermd wonen in Zeeland € 39,4 miljoen kost. Het budgetplafond 2020 werd daarmee ook € 39,4 miljoen (ter vergelijking: het budgetplafond voor 2019 stond op € 42,5 miljoen). Dit zet een rem op de ongebreidelde uitbreiding van beschermd wonen. Daarnaast is ook de productstructuur vereenvoudigd naar 'slechts' vier producten. Boven op dit plafond is eenmalig een compensatiefonds gevuld met in totaal € 4 miljoen. Daarvan is de overgangstermijn voor 2020 en 2021 bekostigd voor de zorgaanbieders die er nu fors op achteruitgaan. Ook is een transformatiefonds ingesteld van ook in totaal € 4 miljoen, waaruit o.a. in 2021 en 2022 de transformatie naar tussenvoorzieningen bekostigd wordt conform de commissie Dannenberg, die ervanuit gaat dat cliënten zoveel als mogelijk in de wijken (gaan) wonen.</p>	<p>Inkoop beschermd wonen Gereed. Zie ook Inspectierapport 2020, paragraaf 3.3.</p>
	<p>Inzet reserve Centrumtaken De inspecteur is van mening dat met ingang van 2020 voor de centrumgemeentemiddelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO) uit het gemeentefonds geldt dat deze door Vlissingen kunnen worden gebruikt voor tekorten op andere vlakken. De redenen zijn:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. In de Financiële verhoudingswet wordt bepaald dat de middelen uit het gemeentefonds vrij besteedbaar zijn voor de gemeente. Dit geldt ook voor de middelen beschermd wonen (BW), vrouwenopvang (VO) en maatschappelijke opvang (MO). Formeel zijn de middelen MO, VO en BW dan ook van de centrumgemeente. De overschotten bij BW, MO en VO kunnen dan ook aan andere onderdelen van het sociaal domein worden uitgegeven door Vlissingen. 4. Op dit moment zijn er met de Zeeuwse gemeenten geen afspraken gemaakt over risicoverevening. Vlissingen heeft aangegeven dat het onduidelijk is waarom deze afspraken niet zijn gemaakt. Het is dan ook niet te achterhalen of dat bewust 	<p>Inzet reserve Centrumtaken De omvang van de risico's is nu nog niet met zekerheid vast te stellen, echter naar het oordeel van de inspecteur is de omvang van de reserve dusdanig dat een deel besteed kan worden voor de huidige tekorten en er dan nog voldoende resteert.</p> <p>Of er in een bepaald jaar daadwerkelijk een bedrag uit de reserve Centrumtaken gebruikt wordt voor de tekorten sociaal domein en werk & inkomen en zo ja welk bedrag, zal per jaar echter ook afhangen van de realisatie van de bezuinigingen en de ontwikkeling van het tekort</p>

niet is gebeurd of dat daar niet over is nagedacht. Dit betekent echter wel dat in geval van budgetoverschrijding op dat moment zal moeten blijken of de Zeeuwse gemeenten bereid zijn een deel van de last te dragen. Dat betekent naar het oordeel van de inspecteur dat de risico's bij een overschrijding in de regio momenteel geheel bij Vlissingen liggen als centrumgemeente. Dat betekent echter ook dat overschotten ten goede kunnen komen aan Vlissingen.

In de deelovereenkomst beschermd wonen voor de Zeeuwse regio wordt bepaald dat voor de vaststelling van de bekostiging in 2018 en 2019 als budgetplafond geldt het totaal van de uitkering die hiervoor jaarlijks door het Rijk aan de gemeente Vlissingen beschikbaar wordt gesteld (macro budgettair kader). Dat betekent naar het oordeel van de inspecteur dat in 2019 nog niet gebruik kon worden gemaakt van de reserve Centrumtaken voor het opvangen van de tekorten op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen als geheel. Voor 2020 en verder geldt deze overeenkomst echter niet meer.

Bij de bepaling van de hoogte van het bedrag dat uit de reserve Centrumtaken kan worden gebruikt voor de sanering van de tekorten sociaal domein en werk & inkomen is het volgende meegewogen:

3. Het spanningsveld tussen het juridisch eigendom van de bestemmingsreserve en de regio. De andere 12 Zeeuwse gemeenten zien de reserve Centrumtaken als gemeenschappelijk eigendom. Indien de gemeente Vlissingen eenzijdig besluit het geld in te zetten ten behoeve van haar eigen tekorten, dan kan dat de samenwerking met de overige gemeenten een forse knauw geven. Gezien de grote hoeveelheid samenwerkingsverbanden in het Zeeuwse zou dat tot ongewenste spanningen kunnen leiden. Dat neemt echter niet weg dat gezien de omvang van de reserve aan de ene kant en de omvang van de tekorten in Vlissingen aan de andere kant naar het oordeel van de inspecteur de regiogemeenten als blijk van solidariteit zouden kunnen instemmen met een tijdelijke inzet van een deel van de reserve voor de tekorten in Vlissingen. Daarnaast dient hierbij ook het belang van de collectiviteit der gemeenten via de aanvullende uitkering te worden meegewogen.

	<p>4. Het spanningsveld tussen de inzetbare bestemmingsreserve en onzekerheden en financiële risico's ten aanzien van (de toekomstige kosten van) het overheidsbeleid. Het gaat dan om de volgende risico's:</p> <p>a. De overgang van BW naar de Wlz. Dat betekent dat de komende jaren geleidelijk een groot aantal cliënten beschermd wonen overgaat naar de Wet langdurige zorg (Wlz). Landelijk gaat men uit van 1/3 deel van de cliënten. In Zeeland wordt uitgegaan van 'ruim de helft': ± 55%. Het risico bestaat dat de berekening van de uitname uit de integratie-uitkering Beschermd wonen ongunstig uitpakt voor Zeeland.</p> <p>b. De doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Dat betekent dat de individuele gemeenten (ook) in financieel opzicht zelf verantwoordelijk worden en er niet meer gewerkt wordt met centrumgemeente. Er wordt (in tien jaar tijd) overgegaan naar een nieuw objectief verdeelmodel. Daarnaast is er een ingroeipad van 10 jaar waarin de regiogemeenten stapsgewijs meer verantwoordelijkheid krijgen. Het begint met het onderscheid dat de nieuwe cliënten onder verantwoordelijkheid van de regiogemeenten gaan vallen en de bestaande cliënten blijven onder verantwoordelijkheid van de centrumgemeente. Het is nog onbekend hoe dit precies uitpakt voor Zeeland als regio en Vlissingen in het bijzonder. Overigens is door VWS de financiële doordecentralisatie beschermd wonen uitgesteld. De reden is dat een aantal aandachtspunten op het vlak van uitvoeringskracht gemeenten, beschikbare woningaanbod, financiële risico's en administratieve lasten verder uitgewerkt moeten worden. Het is de bedoeling dat in juni 2022 het kabinet een besluit neemt over de doordecentralisatie BW.</p> <p>c. De herijking van het gemeentefonds (voor het sociaal domein) per 2023.</p> <p>d. De transitie Dannenberg.</p>	
	<p>Doordecentralisatie en nieuw verdeelmodel beschermd wonen Rijk en gemeenten zijn overeengekomen in tien jaar tijd tot een objectief verdeelmodel en</p>	<p>Doordecentralisatie en nieuw verdeelmodel beschermd wonen Zoals het er nu naar uitziet betekent dit dat het bedrag dat Vlissingen nu krijgt voor de</p>

	<p>algehele doordecentralisatie van beschermd wonen te komen. Dat betekent dat gemeenten in die periode geleidelijk overstappen van de huidige historische verdeling over centrumgemeenten naar een volledig objectieve verdeling over alle gemeenten. In het eerste jaar worden de middelen nog 100% historisch worden verdeeld. Vervolgens wordt een deel van de middelen voor het eerst objectief verdeeld. De centrumgemeenten blijven verantwoordelijk voor bestaande cliënten. De nieuwe cliënten vallen na de start onder de verantwoordelijkheid van alle gemeenten. Over de eventuele doordecentralisatie van de maatschappelijke opvang zal op basis van een evaluatie later een beslissing worden genomen.</p> <p>Het verdeelmodel is afgestemd op de verwachte toekomstige opgave van gemeenten op basis van de nieuwe beleidsmatige uitgangspunten voor beschermd wonen. Om in te schatten hoe de toekomstige kosten voor beschermd wonen over de gemeenten zijn verdeeld hebben de onderzoekers een zogenoemde herkomstanalyse uitgevoerd. Dat wil zeggen dat is gekeken uit welke gemeente de cliënten die sinds 2015 beschermd wonen zijn ingestroomd afkomstig zijn, zodat duidelijk wordt hoe de cliënten over het land zijn verdeeld. Vervolgens is onderzocht welke verdeelmaatstaven het gevonden patroon het beste verklaren en welk gewicht deze verdeelmaatstaven moeten krijgen. Dat is gebeurd op basis van de methode die Rijk en VNG vooraf overeen zijn gekomen (regressieanalyse met 'gezond verstand').</p> <p>Het nieuwe objectieve verdeelmodel voor beschermd wonen bestaat uit 5 verdeelmaatstaven. Aangegeven is hoeveel procent van het budget per verdeelmaatstaf wordt verdeeld:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hoge zorgkosten: 10% 2. Aantal EPA-patiënten: 50% 3. Oppervlakte land: 8% 4. Regionale centrumfunctie: 24% 5. Vast bedrag: 8% <p>De maatstaf 'aantal patiënten met een ernstig psychiatrische aandoening (EPA) en de maatstaf 'regionale centrumfunctie' hebben het grootste aandeel in het verdeelmodel. Ten opzichte van het verdeelmodel beschermd wonen zoals opgenomen in het eindrapport van AEF is sprake van een wijziging in de definitie van de verdeelmaatstaf 'regionale centrumfunctie': voor deze maatstaf is</p>	<p>heel Zeeland van circa € 38,8 miljoen in 2021 geleidelijk daalt naar een bedrag voor alleen Vlissingen van circa € 4,4 miljoen in 2032.</p> <p>Door VWS is de financiële doordecentralisatie beschermd wonen uitgesteld. De reden is dat een aantal aandachtspunten op het vlak van uitvoeringskracht gemeenten, beschikbare woningaanbod, financiële risico's en administratieve lasten verder uitgewerkt moeten worden. Het is de bedoeling dat in juni 2022 het kabinet een besluit neemt over de doordecentralisatie BW.</p>
--	--	---

	<p>dezelfde geactualiseerde definitie gehanteerd als in de andere nieuwe verdeelmodellen van het gemeentefonds (algemene uitkering). Aangezien het de bedoeling is het objectieve verdeelmodel beschermd wonen op enig moment over te hevelen naar de algemene uitkering van het gemeentefonds, is het transparanter en eenvoudiger als de definities identiek zijn. Deze harmonisatie leidt tot een beperkte wijziging in de uitkomsten van het nieuwe verdeelmodel beschermd wonen.</p>	
	<p>CZW-bureau (zie ook opdracht 3.4) In 2021 is onder meer een juridisch advies opgevraagd aan Justion. Justion heeft aangegeven dat een eenzijdig besluit van Vlissingen hierin niet verstandig is. Er heeft ook een accountsonderzoek plaatsgevonden naar subsidieverstrekking vanuit het CZW. Voor het stopzetten van de activiteiten is echter binnen het OZO (Overleg Zeeuwse Overheden) vooralsnog onvoldoende draagvlak. Een en ander hangt samen met (de afbouw van) de rol van Vlissingen als centrumgemeente (doordecentralisatie BW) en het vertraagde en deels onheldere proces van deze doordecentralisatie.</p> <p>Fase 1 van het onderzoek naar de mogelijke positionering van de centrumtaken, is uitgevoerd. Justion geeft daarbij aan dat centrumgemeente Vlissingen deze taken kan weghalen bij het CZW- bureau en bijvoorbeeld zelf kan gaan uitvoeren. Dit onderwerp moet Vlissingen wel bespreken met de 12 andere gemeenten aangezien BW inhoudelijk per 2022 en financieel per 2023 doorgedecentraliseerd wordt naar alle gemeenten.</p> <p>Fase 2 van het onderzoek Justion had een onderzoek naar het functioneren van het CZW-bureau kunnen zijn, maar besloten is dat de gemeenten eerst gaan kijken hoe ze de nieuwe governance in gaan richten. De vraag hoe de uitvoeringstaken belegd worden, wordt hieraan gekoppeld.</p>	<p>CZW-bureau (zie ook opdracht 3.4) De discussie over de inzet van het CZW-bureau loop, Onderzoek naar de toekomstige rol van het CZW-bureau wordt wel (impliciet) meegenomen bij Regiovisie/Uitvoeringsagenda, namelijk bij de nieuwe inrichting van de governance en van de uitvoeringstaken.</p>
	<p>Herinrichting toegang beschermd wonen Ten aanzien van de toegang tot beschermd wonen en intensieve begeleiding thuis is in de regio Zeeland afgesproken dat deze lokaal wordt belegd en dat wordt (samen)gewerkt met een Zeeuwse onafhankelijk deskundige. In de nieuwe werkwijze zal de toegang (het proces van melding tot aan besluit) lokaal worden belegd, waarbij er desgevraagd ten behoeve van het onderzoek naar de best passende ondersteuning van de cliënt een</p>	<p>Herinrichting toegang beschermd wonen Is per 1-1-2022 ingevoerd.</p> <p>Het gaat hier om een actie die moet leiden tot een betere indictiestelling vanuit de dertien Zeeuwse gemeenten in het kader van beschermd wonen, mede vooruitlopend op toekomstige afspraken in het kader van de doordecentralisatie. Hier is geen specifieke bezuiniging mee gemoeid.</p>

	<p>expertteam kan worden ingeschakeld, waar de onafhankelijk deskundige vast deel van uit maakt. Met deze nieuwe werkwijze wordt conform visie commissie Dannenberg beoogd een betere aansluiting te realiseren bij de lokale zorginfrastructuur van de desbetreffende gemeente waar de cliënt woonachtig is.</p>	
	<p>Norm voor opdrachtgeverschap / Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang</p> <p>De gemeenten in Nederland hebben met het oog op de transformatie BW-MO en de doordecentralisatie BW medio 2020 ingestemd met het opstellen van de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO), waarin niet-vrijblijvende afspraken moeten worden opgenomen tussen gemeenten binnen een regio en tussen regio's onderling. Hiermee nemen de gemeenten de verantwoordelijkheid om regionale samenwerking te verbeteren, het opdrachtgeverschap te versterken en de administratieve last te verminderen.</p> <p><i>Doel:</i></p> <p>Op basis van deze NvO is door de Zeeuwse regio de Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang Zeeland opgesteld. Hiermee hebben de 13 Zeeuwse gemeenten invulling gegeven aan de nieuwe vorm van samenwerking in het kader van de doordecentralisatie BW. Het doel van de regiovisie is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inwoners met een psychische kwetsbaarheid of inwoners die te maken hebben met (dreigende) dak- en thuisloosheid zo zelfstandig mogelijk in de wijk te laten wonen en leven. • Ondersteuning wordt zoveel als mogelijk geboden in de eigen omgeving en sluit aan op de mogelijkheden en behoeften van de cliënt. Ambulante ondersteuning heeft de voorkeur boven een verblijf in een accommodatie. • De focus ligt op herstel en participatie. • De 13 Zeeuwse gemeenten bundelen de krachten en maken regionale samenwerkingsafspraken, zodat ook na de doordecentralisatie beschermd wonen voor alle inwoners van Zeeland de continuïteit van zorg én passende zorg gegarandeerd wordt. • De 13 Zeeuwse gemeenten maken financieel- en taakinhoudelijke afspraken om gezamenlijk zorg te dragen voor de (transformatie) opgaven binnen beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Het 	<p>Norm voor opdrachtgeverschap / Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang</p> <p>In maart 2022 hebben alle Zeeuwse gemeenteraden de Regiovisie BW en MO vastgesteld.</p> <p>Op basis van de vastgestelde Regiovisie BW en MO wilden de Zeeuwse gemeenten een meerjarige aanbesteding 2023-2025 voor beschermd wonen starten. Publicatie van de aanbesteding BW 2023-2025 in juni 2022 is de uiterste datum om de contacten in werking te laten treden per 1-1-2023. Door het uitstellen van de doordecentralisatie door VWS kan deze datum niet meer gehaald worden. Dat betekent dat de aanbesteding dan voor de periode 2024-2026 van toepassing is. Dit natuurlijk onder voorbehoud van besluitvorming van het kabinet. Dit betekent ook dat de huidige contracten beschermd wonen met een jaar verlengd moeten wonen.</p>

uitgangspunt is 'lokaal wat kan, en regionaal wat moet'.

- De 13 Zeeuwse gemeenten nemen de verantwoordelijkheid om regionale samenwerking te verbeteren, het opdrachtgeverschap te versterken en administratieve lasten te verminderen.
- De niet-verblijvende samenwerkingsafspraken worden ondersteund door een nieuwe inrichting van de samenwerking rond de centrumtaken en een passende governance.
- Integrale uitwerking van de plannen die opgenomen zijn in de Regiovisie vindt plaats middels de Uitvoeringsagenda. Aansluiting op de lokale infrastructuur is hierbij een belangrijk uitgangspunt evenals de input van de belanghebbenden waaronder ervaringsdeskundigen.

Reserve Centrumtaken:

De tot het definitief inwerkingtreden van de regiovisie opgebouwde reserve Centrumtaken blijft buiten de afspraken. De artikel 12-inspecteur van de gemeente Vlissingen stelt zich op het standpunt dat Vlissingen (vooralsnog) de volledige zeggenschap houdt over de huidige reserve centrumtaken en eventuele stijging van deze reserve tot de start van de doordecentralisatie (regiovisie). Dit in verband met de onzekerheden en risico's die samenhangen met de financiële doordecentralisatie beschermd wonen in combinatie met de nieuwe governance.

Ten aanzien van de nieuwe reserve die de 13 gemeenten gezamenlijk opbouwen vanaf de start van de financiële doordecentralisatie BW en de inwerkingtreding van de regiovisie stelt de inspecteur zich op het standpunt dat de 13 Zeeuwse gemeenten gezamenlijk bepalen hoe deze gelden ingezet worden. Voorwaarde daarbij is wel dat er vooraf goede afspraken zijn gemaakt over de inzet van deze gelden en de Zeeuwse solidariteit (opvang van risico's).

Regionaal budget:

In de Regiovisie beschermd wonen en maatschappelijke opvang zijn ook afspraken gemaakt om (vanaf 2023) te werken met een voor Zeeland gezamenlijk regionaal budget voor beschermd wonen, waarbij centrumgemeente Vlissingen de rijksbijdrage beschermd wonen geheel inbrengt in dit regionale budget. Van een volledige overgang naar een regionaal budget kan echter pas sprake zijn als er eerst meer duidelijkheid

	<p>komt en afspraken gemaakt worden over ten minste de volgende zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe omgegaan wordt met de huidige structurele tekorten bij maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. • Afspraken over risicoverevening in de regio Zeeland in het kader van de Zeeuwse solidariteit en indien het regionale budget niet voldoende is bijdragen naar evenredigheid van alle Zeeuwse gemeenten in het tekort. • Hoe omgegaan wordt met de risico's ten aanzien van de bestaande cliënten beschermd wonen waar Vlissingen verantwoordelijk voor is en blijft. • Wat er gebeurt indien de doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang eventueel niet doorgaat of in een gewijzigd tempo. • Afspraken over gezamenlijk beleid, governance en uitvoering, onder andere ten aanzien van de toegang, uitstroom, transitie Dannenberg en overgang deel beschermd wonen naar de Wlz. • Afspraken over beheersing van de lasten, voorzetting huidig budgetplafond en inzet en maximale omvang eventuele reserve gevormd na overheveling naar regionaal budget. • Verdere uitwerking ten aanzien van de inzet voor de lokale infrastructuur en bijbehorende objectieve verdeelsleutel tussen de gemeenten. • Hoe omgegaan wordt met het risico dat bij de overgang van een deel van beschermd wonen naar de Wlz de overgang van 'bestaande cliënten' naar 'nieuwe cliënten' niet in hetzelfde tempo plaatsvindt. 	
Financiën	Zie paragraaf 3.3 van dit inspectierapport.	

Bijlage 4.4: Ondersteuning Vlissingen (PvA opdracht 6.1)

Opdracht 6.1	Ondersteuning Vlissingen
Doel	Er zijn een aantal trajecten waarin gemeenten ondersteuning kunnen krijgen op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. Waar deze toegevoegde waarde hebben, dient de gemeente hiervan gebruik te maken.
Maatregelen hoofdstuk 4	N.v.t.
Afwegingen	Zie Inspectierapport 2020, bijlage 4.4, opdracht 6.1.
Mogelijke acties	N.v.t.
Maatregelen & onderzoeken	<p>A) Visitatiecommissie Het traject van de Visitatiecommissie is afgerond m.b.t. Vlissingen. Zie bijlage 4.1 van het inspectierapport 2019 voor de uitkomsten. De bevindingen van de commissie zijn indien van toepassing meegenomen bij de andere opdrachten PvA en de maatregelen.</p> <p>B) Aanpak knelpunten inkoop sociaal domein Hierbij is vooral gekeken naar de resultaten van de Best Practices. Een en ander is verwerkt in de door het college vastgestelde Inkoopstrategie. In de realisatie van de opdrachten PvA – onder meer Integrale Toegang en Buurteams – wordt de inkoopstrategie geëffectueerd. (Denk hierbij o.m. aan budgetplafonds, lumpsum financiering, populatiebepoortiging).</p> <p>C) Jeugdautoriteit Hier is naar gekeken en geconstateerd dat de Jeugdautoriteit geen ondersteunende rol kan spelen in de problematiek van Vlissingen.</p> <p>D) Programma sociaal domein Programma is niet meer beschikbaar.</p> <p>E) Movisie Net als bij andere ondersteunende (onderzoeks-)bureaus zal een beroep worden gedaan op Movisie indien de noodzaak zich voordoet. (Het gaat dan met name om de inzet van instrumenten, zoals de implementatie van beleid op positieve Gezondheid).</p>
Planning & uitvoering	Gereed ten aanzien van bovenstaand genoemde ondersteuningstrajecten A t/m E. Wel dient periodiek te worden gezien over er nog nieuwe of andere ondersteuningstrajecten zijn waar Vlissingen gebruik van kan maken.
Financiën	Financiële effecten doen zich met name voor bij de opdrachten 3.1, 3.2, 3.3 en 3.4.

Bijlage 5.1: Ontwikkeling van de begrotingssaldi van Vlissingen in totaal

Omschrijving (bedragen x 1000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A.1 Programmabegroting 2021	-10.814	-8.621	-6.940	-6.754	-6.754	-6.754
<i>A.2 Begrotingswijzigingen 2021:</i>						
A.2.1 Budgetoverhevelingen 2020-2021 (1e)	-4.820					
A.2.2 Orionis 1e begrotingswijziging 2021 (5e)	-293	-294	-58			
A.2.3 Machinefabriek, Markaz, Corona enz. (6e)	-1.778					
A.2.4 1e en 2e begrotingswijziging OLAZ (8e)	-60					
A.2.5 1e Bestuursrapportage 2021 voordelen en nadelen (10e)	-577	-534	164	39	39	39
A.2.6 2e Bestuursrapportage 2021 voordelen en nadelen (15e en 16e)	9.489					
A.2.7 Resultaat tweede herziening grexen 2021	619					
A.2.8 Ten gunste van de algemene reserve	8.233					
Programmabegroting 2021 na wijzigingen	0	-9.448	-6.834	-6.715	-6.715	-6.715
<i>A.3 Jaarrekening 2021:</i>						
A.3.1 Hogere realisatie taakstelling Sociaal domein en Werk & Inkomen	2.217					
A.3.2 Positieve resultaten fysieke infrastructuur en grondexploitaties	1.953					
A.3.3 Niet besteed compensatiepakket en taakmutaties algemene uitkering	1.140					
A.3.4 Minder zorgvraag en aanvragen Wmo door corona lockdown	1.004					
A.3.5 Hogere baten omgevingsvergunning door veel aanvragen	846					
A.3.6 Niet bestede extra middelen melcirculaire centrumtaken	700					
A.3.7 Niet besteed deel middelen COVID-19 budget 2020	695					
A.3.8 Voordelen diverse grotere budgetten Samenkracht en burgerparticipatie 500	500					
A.3.9 Opvoeren opgelopen verlofaanspraken voor personeel	-723					
A.3.10 Geen onttrekking voorziening taakveld Economische havens en waterwegen	-700					
A.3.11 Lagere doorbelasting ambtelijke inzet grondexploitaties en investeringen	-604					
A.3.12 Nagekomen storting voorziening riolering	-594					
A.3.13 Overige afwijkingen per saldo voordelig	4.364					
Jaarrekening 2021	10.798					
<i>A.4 Programmabegroting 2022:</i>						
A.4.1 Mutaties going concern		1.652	920	-318	1.264	1.264
A.4.2 Mutaties bestuurlijke ambities en speerpunten		-4.243	-1.424	-221	-11	-11
Programmabegroting 2022		-12.039	-7.338	-7.254	-5.462	-5.462
<i>A.5 Begrotingswijzigingen 2022:</i>						
A.5.1 2e Bestuursrapportage 2021 voordelen en nadelen (2e)		1.813	1.462	1.552	1.732	1.732
A.5.2 Begrotingswijzigingen 2022 Orionis (5e)		-115	108	511	578	578
A.5.3 1e Bestuursrapportage 2022 voordelen en nadelen (6e)		678	1.902	3.270	3.955	1.958
A.5.4 Jaarrekening 2021 Orionis (11e)		159				
A.5.5 Begrotingswijziging Olaz		53	92	93	94	94
A.5.6 2e Bestuursrapportage 2022 voordelen en nadelen (6e)		4.955				
Programmabegroting 2022 na wijzigingen		-4.496	-3.775	-1.828	897	-1.100
<i>A.6 Programmabegroting 2023:</i>						
A.4.1 Kaderbrief bestaand beleid			10	-1.550	-1.590	-7.340
A.4.2 Coalitieakkoord			-300			
A.4.3 Mutaties bestuurlijke ambities, speerpunten en nieuw beleid			-1.519	-1.380	-1.381	-953
A.4.4 Mutaties going concern			-1.437	4.132	6.054	7.131
Programmabegroting 2023			-7.021	-626	3.980	-2.262
<i>A.7 Begrotingswijzigingen 2023:</i>						
2e Bestuursrapportage 2022 voordelen en nadelen			-30	-55	-55	-55
Programmabegroting 2023 na wijzigingen			-7.051	-681	3.925	-2.317
Begrotingssaldo	10.798	-4.496	-7.051	-681	3.925	-2.317
B Correcties (i.v.m. O&O benodigd) m.b.t. SD en W&I:						
B.1 Begroting 2019	7.471	7.081	7.081	7.081	7.081	7.081
B.2 Begrotingswijzigingen 2019	-1.026	-1.091	-1.091	-1.091	-1.091	-1.091
B.3 Eerste bestuursrapportage 2019	0	0	0	0	0	0
B.4 Tweede bestuursrapportage 2019	0	0	0	0	0	0
B.5 Kadernota 2020	4.876	4.656	4.501	4.501	4.501	4.501
B.6 Begroting 2020	9.588	10.134	9.736	9.736	9.736	9.736
B.7 Jaarrekening 2019	0	0	0	0	0	0
B.8 Begrotingswijzigingen 2020	0	0	0	0	0	0
B.9 Eerste bestuursrapportage 2020	0	0	0	0	0	0
B.10 Tweede bestuursrapportage 2020	0	0	0	0	0	0
B.11 Begroting 2021	5.994	5.832	7.786	8.514	8.514	8.514
B.12 Jaarrekening 2020	0	0	0	0	0	0
B.13 Begrotingswijzigingen 2021	4.098	-921	-1.662	-2.269	-2.269	-2.269
B.14 Eerste bestuursrapportage 2021	773	946	308	307	307	307
B.15 Tweede bestuursrapportage 2021	3.061	1.201	0	0	0	0
B.16 Begroting 2022	0	5.825	4.527	4.700	4.884	4.884
B.17 Jaarrekening 2021	2.060	0	0	0	0	0
B.18 Begrotingswijzigingen 2022	0	115	0	0	0	0
B.19 Eerste bestuursrapportage 2022	0	1.781	464	462	474	474
B.20 Tweede bestuursrapportage 2022	0	9.294	3.421	56	56	56
B.21 Begroting 2023	0	0	13.395	7.166	5.107	4.213
<i>Correcties overig:</i>						
B.22 Ingeboekte taakstelling begroting 2021 (post 3.5) (2021 via Jaarrekening 2021)	0	-5.647				
B.23 Incidentele inzet niet benutte budgetten 2022		2.405				
Geaccepteerd begrotingssaldo	47.693	37.115	41.415	38.482	41.225	34.089

Omschrijving (bedragen x 1000)		2021	2022	2023	2024	2025	2026
C	O&O geaccordeerd m.b.t. SD en W&I:						
C.1	Inspectierapport 2020 (posten C.1 t/m C.56)	-27.725	-20.672	-19.597	-19.349	-19.349	-19.349
C.2	Subsidie sociale pensions 2021	-60					
C.3	Uitbreiding taken zorg en veiligheid 2021	-132					
C.4	Onderzoek exogene factoren	-50					
C.5	Onderzoek jeugd	-79	-86				
C.6	Friciekosten ontvlechting Porthos	-77					
C.7	Jaarrekening 2020 GR GGD	-116					
C.8	Inhuur Nautus en Programmacoördinator MO	-32	-50	-13			
C.9	Inhuur going concern centrumtaken	-35	-90				
C.10	Regio-overstijgende casuïstiek	-500					
C.11	Toegang tot BW en intensieve begeleiding thuis	-204	-204				
C.12	Eleos meerkostenregeling 2020 BW	-16					
C.13	GGD Zeeland 4e begrotingswijziging 2021 (tijdelijke hulpconstructie)		-35				
C.14	GGD Zeeland 5e begrotingswijziging 2021 (tekort jeugd)	-455					
C.15a	Buurteams	-310	-286				
C.15b	Buurteams budgetoverheveling 2021-2022	395	-395				
C.16	Regleteam complexe casuïstiek		-174				
C.17	Gezond in de Stad (GIDS)	24	-24				
C.18	GGD Zeeland 2e begrotingswijziging 2021 (Inkooporganisatie Jeugd)	-55	-37	-19	-19	-19	-19
C.19	WvGGZ	-21	-21	-20	-19	-19	-19
C.20a	Diverse budgetten 2021	-271	-70	-70	-70	-70	-70
C.20b	Budgetoverhevelingen 2021-2022 SD en WI	469	-469				
C.21	Orionis 2e begrotingswijziging 2021: extra lasten	-407					
C.22	Regiovisie Beschermde Wonen – Maatschappelijke Opvang	-12					
C.23	Beschermde wonen nabetaling Juvent	-94					
C.24	Coronacompensatie Taxi De Vlieger	-112					
C.25	Leerlingenvervoer GGZ	-25	-25	-25	-25	-25	-25
C.26	Extra middelen jeugdzorg	-208					
C.27	Contractbeheer beschermde wonen juni-december 2021	-61					
C.28	Aanbesteding beschermde wonen		-10				
C.29	Contractbeheer en aanbesteding beschermde wonen 2022		-151				
C.30	Onderzoek inrichting governance en inkoop		-11				
C.31	Investeringsbudget zorginfrastructuur	-526	-247				
C.32	Goedkeuring inzet extra Rijksmiddelen voor realisatie taakstelling 2021	-3.513					
C.33	Compensatie meerkosten Corona regiomiddelen	-189					
C.34	Client- en naastenperspectief 2022		-14				
C.35	Programmacoördinator MO		-25				
C.36	Uittrekingsprogramma's voor prostituees 2022		-66				
C.37	Indexatie OVA budget		-124	-127	-130	-134	-134
C.38	Dienstverleningsovereenkomst Orionis inburgering		-52				
C.39	Dienstverleningsovereenkomst Vluchtelingenwerk inburgering		-52				
C.40	Evaluatie toegang BW		-13				
C.41	Onderzoek ideaal zorglandschap BW		-65				
C.42	WUP-portaal		-6				
C.43	Berichtenverkeer beschermde wonen		-250	-72	-72	-72	-72
C.44	Programmacoördinator beschermde wonen		-36	-108	-72		
C.45	GGD Zeeland begroting 2023-2026 en woonplaatsbeginsel		-1.868	-2.638	-2.981	-2.981	-2.981
C.46	Contractbeheer BW okt-dec 2022		-38				
C.47	Verdeelsleutel centralekosten GVC		-11	-20	-20	-20	-20
C.48	Engergietoeslag		-4.626				
C.49	Wmo		-1.558	-2.218	-2.743	-3.093	-3.093
C.50	Levensloopfunctie ketenveldnorm Veiligheidsregio Zeeland		-33	-14	-14	-14	-14
C.51	Geweld hoort nergens thuis		-75				
C.52	Meerkosten transitieperiode Wmo		-518				
C.53	Intensieve begeleiding thuis beschermde wonen		-490	-504	-518	-518	-518
C.54	Aanschaf vakapplicatie Jeugdwet en Wmo		-200				
C.55	Huisvesting kwetsbare jongeren		-55				
C.56	Lokaal preventieakkoord		-30				
C.57	Verzamel O&O 2022		-6.657	-116	-116	-116	-116
C.58	Budgetoverhevelingen sociaal domein 2022-2023		3.365	-3.365			
C.59	Landelijke structuur interventieteams en gemeentelijk schuldenbeleid		-59				
C.60	BW IEB 2.0 bij CAK			-50			
C.61	Ophoging budget inkoop jeugd o.b.v. 8e begrotingswijziging 2022 IJZ		-1.105	-400	-400	-400	-400
C.62	Uitvoeringskosten Wlz		-79				
C.63	Goedkeuring inzet extra Rijksmiddelen voor realisatie taakstelling 2022		-2.405				
C.64	Nabetaling BW 2021		-237				
C.65	Berichtenverkeer en monitoring BW en MO 2023			-252			
C.66	Transformatiefonds 2023-2027			-2.009	-2.009	-2.009	-2.009
C.67	CZW subsidieplafonds MO VO 2023			-1.076			
C.68	Resterende centrumgemeentemiddelen 2022		-2.565				
C.69	Participatie en inburgering		-1.111				
D	Resterende taakstelling sociaal domein en werk & inkomen (hoofdstuk 4)	0	0	4.017	4.714	4.739	4.739
E	Niet geaccordeerde O&O sociaal domein en werk & inkomen (via Jaarrekening 2021)	-2.496					
Aanvaardbaar begrotingssaldo		10.798	-6.999	12.721	14.640	17.126	9.990
F	Goedgekeurde resultaatsbestemming (Investeringsbudget zorginfrastructuur)	-526					
G	Sanering negatieve algemene reserve	-10.272					
Relevante begrotingssaldo		0	-6.999	12.721	14.640	17.126	9.990

2021: o.b.v. Jaarrekening 2021

2022 e.v.: stand Tweede bestuursrapportage 2022

Bijlage 5.2: Baten en lasten per cluster en per taakveld Programmabegroting 2021, 2022 en 2023

Programmabegroting 2021 (bedragen x 1000)	2021		
	Lasten	Baten	Saldo
<i>Cluster Inkomen en participatie:</i>			
6.3 Inkomensregelingen	-29.418	24.366	-5.052
6.4 Begeleide participatie	-17.020	0	-17.020
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0
0.4 Overhead	-102		-102
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *		19.764	19.764
Totaal Inkomen en participatie	-46.540	44.130	-2.410
<i>Cluster Samenkracht en burgerparticipatie:</i>			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-5.936	726	-5.210
6.2 Wijkteams	-3.427	0	-3.427
0.4 Overhead	-3.409		-3.409
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *		1.738	1.738
Totaal Samenkracht en burgerparticipatie	-12.772	2.464	-10.307
<i>Cluster Jeugd:</i>			
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-15.775	0	-15.775
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-187	0	-187
0.4 Overhead	0		0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *		14.622	14.622
Totaal Jeugd	-15.962	14.622	-1.340
<i>Cluster Maatschappelijke ondersteuning:</i>			
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-2.883	232	-2.651
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-14.236	421	-13.815
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-51.834	2.075	-49.759
0.4 Overhead	-284		-284
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *		70.779	70.779
Totaal Maatschappelijke ondersteuning	-69.237	73.507	4.270
Totaal Programmabegroting 2021	-144.510	134.724	-9.787

* Op basis van septembercirculaire GF 2020

Programmabegroting 2022 (bedragen x 1000)	2022		
	Lasten	Baten	Saldo
<i>Cluster Inkomen en participatie:</i>			
6.3 Inkomensregelingen	-30.202	26.513	-3.689
6.4 Begeleide participatie	-18.687	340	-18.347
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0
0.4 Overhead	-112		-112
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *		20.136	20.136
Totaal Inkomen en participatie	-49.001	46.989	-2.012
<i>Cluster Samenkracht en burgerparticipatie:</i>			
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-6.440	669	-5.771
6.2 Wijkteams	-3.991	0	-3.991
0.4 Overhead	-3.811		-3.811
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *		1.805	1.805
Totaal Samenkracht en burgerparticipatie	-14.242	2.474	-11.768
<i>Cluster Jeugd:</i>			
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-19.417	0	-19.417
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-193	0	-193
0.4 Overhead	0		0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *		16.351	16.351
Totaal Jeugd	-19.610	16.351	-3.259
<i>Cluster Maatschappelijke ondersteuning:</i>			
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-2.837	236	-2.601
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-16.584	439	-16.145
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-54.087	2.075	-52.012
0.4 Overhead	-311		-311
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *		73.309	73.309
Totaal Maatschappelijke ondersteuning	-73.819	76.059	2.240
Totaal Programmabegroting 2022	-156.672	141.873	-14.799

* Op basis van mei-circulaire GF 2021

Programmabegroting 2023 (bedragen x 1000)	2023			2024			2025			2026		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
<i>Cluster Sociale basisvoorzieningen:</i>												
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-8.191	859	-7.332	-7.262	675	-6.587	-5.298	690	-4.608	-5.303	707	-4.596
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-7.835	0	-7.835	-7.922	0	-7.922	-8.001	0	-8.001	-7.338	0	-7.338
0.4 Overhead	-5.926	0	-5.926	-5.957	0	-5.957	-5.029	0	-5.029	-5.029	0	-5.029
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *	0	12.174	12.174	0	12.853	12.853	0	13.396	13.396	0	13.085	13.085
Totaal Sociale basisvoorzieningen	-21.952	13.033	-8.919	-21.141	13.528	-7.613	-18.328	14.086	-4.242	-17.670	13.792	-3.878
<i>Cluster Individuele voorzieningen jeugd:</i>												
6.72a Jeugdzorg begeleiding	-4.615	0	-4.615	-3.942	0	-3.942	-3.540	0	-3.540	-2.746	0	-2.746
6.72b Jeugdzorg behandeling	-1.670	0	-1.670	-1.670	0	-1.670	-1.670	0	-1.670	-1.670	0	-1.670
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	-2.874	0	-2.874	-2.887	0	-2.887	-2.896	0	-2.896	-2.907	0	-2.907
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	-490	0	-490	-490	0	-490	-490	0	-490	-490	0	-490
6.73a Pleegzorg	-1.209	0	-1.209	-1.209	0	-1.209	-1.209	0	-1.209	-1.209	0	-1.209
6.73b Gezinsgericht	-743	0	-743	-743	0	-743	-743	0	-743	-743	0	-743
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	-2.392	0	-2.392	-2.392	0	-2.392	-2.392	0	-2.392	-2.392	0	-2.392
6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-2.681	0	-2.681	-2.681	0	-2.681	-2.681	0	-2.681	-2.681	0	-2.681
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-1.036	0	-1.036	-1.036	0	-1.036	-1.036	0	-1.036	-1.036	0	-1.036
6.74c Gesloten plaatsing	-450	0	-450	-450	0	-450	-450	0	-450	-450	0	-450
6.82a Jeugdbescherming	-1.213	0	-1.213	-1.213	0	-1.213	-1.213	0	-1.213	-1.213	0	-1.213
6.82b Jeugdreclassering	-127	0	-127	-127	0	-127	-127	0	-127	-127	0	-127
0.4 Overhead	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *	0	22.132	22.132	0	18.505	18.505	0	19.472	19.472	0	19.048	19.048
0.7 Stelpost Jeugdzorg	0	0	0	0	3.782	3.782	0	2.266	2.266	0	1.097	1.097
Totaal Individuele voorzieningen jeugd	-19.500	22.132	2.632	-18.840	22.287	3.447	-18.447	21.738	3.291	-17.664	20.145	2.481
<i>Cluster Individuele voorzieningen Wmo:</i>												
6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	-2.599	140	-2.459	-2.674	143	-2.531	-2.746	143	-2.603	-2.819	143	-2.676
6.71a Huishoudelijke hulp (Wmo)	-5.055	458	-4.597	-5.504	476	-5.028	-5.970	761	-5.209	-6.202	771	-5.431
6.71b Begeleiding (Wmo)	-5.453	0	-5.453	-5.740	0	-5.740	-6.033	0	-6.033	-6.288	0	-6.288
6.71c Dagbesteding (Wmo)	-2.738	0	-2.738	-2.891	0	-2.891	-3.047	0	-3.047	-3.181	0	-3.181
6.71d Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.81a Beschermd wonen (Wmo)	-36.515	887	-35.628	-36.626	876	-35.750	-36.640	866	-35.774	-36.639	855	-35.784
6.81b Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	-11.355	144	-11.211	-11.365	146	-11.219	-11.371	148	-11.223	-11.010	150	-10.860
0.4 Overhead	-356	0	-356	-357	0	-357	-357	0	-357	-357	0	-357
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *	0	61.573	61.573	0	62.710	62.710	0	63.314	63.314	0	62.644	62.644
Totaal Individuele voorzieningen Wmo	-64.071	63.202	-869	-65.157	64.351	-806	-66.164	65.232	-932	-66.496	64.563	-1.933
<i>Cluster Participatie:</i>												
6.3 Inkomensregelingen	-28.418	24.176	-4.242	-29.096	25.358	-3.738	-29.720	25.954	-3.766	-29.722	25.954	-3.768
6.4 WSW en beschut werk	-18.651	341	-18.310	-17.858	0	-17.858	-17.750	0	-17.750	-17.750	0	-17.750
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0.4 Overhead	-141	0	-141	-142	0	-142	-142	0	-142	-142	0	-142
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds *	0	21.312	21.312	0	22.342	22.342	0	23.249	23.249	0	23.037	23.037
Totaal Participatie	-47.210	45.829	-1.381	-47.096	47.700	605	-47.612	49.203	1.592	-47.614	48.991	1.378
Totaal Programmabegroting 2023	-152.732	144.196	-8.536	-152.233	147.866	-4.367	-150.550	150.259	-291	-149.443	147.491	-1.952

* Op basis van septembercirculaire GF 2022

Bijlage 5.3: Ontwikkeling gemeentefondsuitkering per cluster op het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen vanaf de stand septembercircularie 2020

Clusters Sociaal domein en Werk & inkomen (bedragen x 1000)	2021	2022	2023	2024	2025	2026
<i>Septembercircularie 2020:</i>						
Cluster Inkomen en participatie	19.764	19.900	20.126	20.328	20.569	
Cluster Samenkracht en burgerparticipatie	1.738	1.785	1.819	1.857	1.902	
Cluster Jeugd	14.622	14.672	13.999	14.218	14.488	
Cluster Maatschappelijke ondersteuning	70.779	71.922	72.490	73.092	73.818	
Totaal septembercircularie 2020	106.904	108.278	108.435	109.495	110.778	
Vershil meircircularie 2020 en septembercircularie 2020	2.193	3.081	2.445	2.713	2.865	
<i>Decembercircularie 2020:</i>						
Cluster Inkomen en participatie	20.602	19.904	20.143	20.345	20.587	
Cluster Samenkracht en burgerparticipatie	4.433	1.789	1.824	1.862	1.907	
Cluster Jeugd	14.918	14.701	14.027	14.246	14.516	
Cluster Maatschappelijke ondersteuning	72.800	71.943	72.514	73.116	73.843	
Totaal decembercircularie 2020	110.753	108.336	108.507	109.568	110.853	
Vershil septembercircularie 2020 en decembercircularie 2020	3.849	58	72	74	75	
<i>Meircircularie 2021:</i>						
Cluster Inkomen en participatie	21.060	20.136	20.279	20.355	20.608	20.855
Cluster Samenkracht en burgerparticipatie	4.660	1.805	1.836	1.870	1.917	1.951
Cluster Jeugd	16.035	16.351	15.658	15.824	16.062	16.370
Cluster Maatschappelijke ondersteuning	72.069	73.309	74.068	74.581	75.237	76.014
Totaal meircircularie 2021	113.824	111.601	111.842	112.629	113.824	115.250
Vershil decembercircularie 2020 en meircircularie 2021	3.072	3.265	3.335	3.061	2.971	
<i>Septembercircularie 2021:</i>						
Cluster Inkomen en participatie	21.936	20.996	20.625	20.696	20.983	21.288
Cluster Samenkracht en burgerparticipatie	4.694	1.868	1.889	1.921	1.974	2.013
Cluster Jeugd	16.136	20.262	15.810	15.976	16.265	16.610
Cluster Maatschappelijke ondersteuning	66.801	66.537	67.089	67.610	68.360	68.990
Totaal septembercircularie 2021	109.567	109.662	105.412	106.204	107.582	108.901
Vershil meircircularie 2021 en septembercircularie 2021	-4.257	-1.939	-6.430	-6.425	-6.242	-6.349
<i>Decembercircularie 2021:</i>						
Cluster Inkomen en participatie	22.121	20.986	20.599	20.708	20.996	21.301
Cluster Samenkracht en burgerparticipatie	5.042	2.076	2.092	2.120	2.177	2.236
Cluster Jeugd	16.255	20.477	15.991	16.163	16.454	16.799
Cluster Maatschappelijke ondersteuning	68.217	66.723	67.252	67.780	68.535	69.172
Totaal decembercircularie 2021	111.636	110.262	105.934	106.771	108.163	109.508
Vershil septembercircularie 2021 en decembercircularie 2021	2.069	599	521	567	581	607
<i>Meircircularie 2022:</i>						
Cluster Inkomen en participatie		24.337				
Cluster Samenkracht en burgerparticipatie		3.213				
Cluster Jeugd		21.049				
Cluster Maatschappelijke ondersteuning		69.260				
Cluster Sociale basisvoorzieningen			11.783	12.477	13.108	12.489
Cluster Individuele voorzieningen jeugd			21.831	18.274	19.256	18.377
Cluster Individuele voorzieningen Wmo			61.518	62.557	63.179	62.111
Cluster Participatie			21.091	21.691	22.324	21.599
Totaal meircircularie 2022		117.859	116.222	114.998	117.867	114.576
Vershil decembercircularie 2021 en meircircularie 2022		7.597	10.289	8.227	9.704	5.069
<i>Septembercircularie 2022:</i>						
Cluster Inkomen en participatie		26.570				
Cluster Samenkracht en burgerparticipatie		3.383				
Cluster Jeugd		21.112				
Cluster Maatschappelijke ondersteuning		69.694				
Cluster Sociale basisvoorzieningen			12.174	12.853	13.396	13.085
Cluster Individuele voorzieningen jeugd			22.132	18.505	19.472	19.048
Cluster Individuele voorzieningen Wmo			61.573	62.710	63.314	62.644
Cluster Participatie			21.312	22.342	23.249	23.037
Totaal septembercircularie 2022		120.759	117.191	116.410	119.431	117.814
Vershil meircircularie 2022 en septembercircularie 2022		2.899	969	1.412	1.564	3.238

Bijlage 5.4: O&O (Onvermijdelijk en Onuitstelbaar) benodigd per begrotingsdocument

Nr	Post (bedragen * C 1.000)	O&O benodigd					O&O Akkoord					O&O NIET Akkoord					Nog O&O te accorderen									
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
KADERNOTA 2020:																										
5.2.5	Jeugdzorg	-2.811	-3.097	-2.892	-2.892	-2.892	-2.892	-2.811	-3.097	-2.892	-2.892	-2.892	-2.892													
5.2.6	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	-1.188	-1.228	-1.278	-1.278	-1.278	-1.278	-1.188	-1.228	-1.278	-1.278	-1.278	-1.278													
5.2.7	Begroting Orionis 2020	-151	-74	-74	-74	-74	-74	-151	-74	-74	-74	-74	-74													
5.2.8	Doelgroepenvervoer	-151	-151	-151	-151	-151	-151	-151	-151	-151	-151	-151	-151													
5.3.1	Nieuw beleid programma Sociale samenhang	-575	-106	-106	-106	-106	-106	-556	-87	-87	-87	-87	-87	-19	-19											
	Subtotaal kadernota 2020	-4.876	-4.656	-4.501	-4.501	-4.501	-4.501	-4.857	-4.637	-4.482	-4.482	-4.482	-4.482	-19	-19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BEGROTING 2020:																										
3.4.2	Meldcirculaire 2019: hogere kosten specifiek Vlissingen	-2.222	-1.291	-1.071	-1.071	-1.071	-1.071	-2.222	-1.291	-1.071	-1.071	-1.071	-1.071													
3.4.3	Meldcirculaire 2019: hogere bijdragen centrumgemeenten	-1.532	-1.532	-1.532	-1.532	-1.532	-1.532	-1.532	-1.532	-1.532	-1.532	-1.532	-1.532													
3.4.5	Septemercirculaire 2019: specifiek Vlissingen	-36	-43	-45	-45	-45	-45	-36	-43	-45	-45	-45	-45													
3.4.6	Septemercirculaire 2019: hogere bijdragen centrumgemeenten	-2.958	-3.272	-3.272	-3.272	-3.272	-3.272	-2.958	-3.272	-3.272	-3.272	-3.272	-3.272													
3.4.11	Jeugdzorg	-1.425	-2.522	-2.028	-2.028	-2.028	-2.028	-1.425	-2.522	-2.028	-2.028	-2.028	-2.028													
3.4.12	Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo)	-1.172	-1.260	-1.348	-1.348	-1.348	-1.348	-1.172	-1.260	-1.348	-1.348	-1.348	-1.348													
3.4.13	Formatie team sociaal	-320	-320	-320	-320	-320	-320	-320	-320	-320	-320	-320	-320													
3.4.14	Procescoördinator slachtoffers mensenhandel	-10	-10	-10	-10	-10	-10	-11	-11	-11	-11	-11	-11													
3.4.20	Orionis Walcheren	87	116	-110	-110	-110	-110	87	116	-110	-110	-110	-110													
3.4.27	Uitvoeringskosten Sociale Verzekeringsbank													1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	Subtotaal begroting 2020	-9.588	-10.134	-9.736	-9.736	-9.736	-9.736	-9.589	-10.135	-9.737	-9.737	-9.737	-9.737	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
BEGROTING 2021:																										
3.2.1	Eerste begrotingswijziging 2020 Orionis	19	17	-37	37	37	37							19	17											
3.3.3	Overhead I&A sociaal domein	-10	-10	-5	-5	-5	-5	-10	-10	-5	-5	-5	-5													
3.2.4	Financiële uitgangspunten 2021-2024	-144	-250	-480	-1.186	-1.186	-1.186	-144	-250	-480	-1.186	-1.186	-1.186													
3.3.9	Meldcirculaire 2020: hogere kosten specifiek Vlissingen	-887	-934	-983	-995	-995	-995	-873	-934	-504	-504	-504	-504	-14												
3.3.9	Septemercirculaire 2020: hogere kosten centrumgemeentetaken	-2.254	-2.365	-2.365	-2.365	-2.365	-2.365	-2.245	-2.365	-2.365	-2.153	-2.081	-2.081	-9												
3.3.9	Septemercirculaire 2020: hogere kosten specifiek Vlissingen	-6	-6					-6							-6											
3.3.16	Nieuwe aanbesteding leelingsvervoer GGZ	-25	-25	-25	-25	-25	-25	-25	-25	-25	-25	-25	-25													
3.3.18	Boodschappenservice Orionis	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50													
3.3.19	Overhead team Wmo en Jeugd	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85	85													
3.3.28	Wmo begroting	-2.187	-2.525	-2.939	-3.357	-3.357	-3.357	-162	-1.558	-2.218	-2.743	-3.093	-3.093	-2.025	-967	-721	-614	-264	-264							
3.3.31	Jeugdhulp	-306	721	-483	-135	-135	-135	-306	721	-483	-135	-135	-135													
3.3.32	Intervence	-229						-229																		
3.3.39	Intensieve begeleiding thuis beschermd wonen		-490	-504	-518	-518	-518		-490	-504	-518	-518	-518													
3.4.8	Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100	-100					-100	-100											
	Subtotaal begroting 2021	-5.994	-5.832	-7.786	-8.514	-8.514	-8.514	-3.865	-4.776	-6.449	-7.134	-7.412	-7.412	-2.129	-1.056	-721	-614	-264	-264	0	0	-616	-766	-838	-838	
BEGROTINGSWIJZIGINGEN 2021:																										
	Budgetoverheveling 2020-2021 aanvullende taakstelling 2020	-1.107						-1.107																		
	Budgetoverhevelingen 2020-2021 sociaal domein	-551						-551																		
	Orionis 1e begrotingswijziging 2021: afrekening jaarrekening 2020	1.266						1.266																		
	Orionis 1e begrotingswijziging 2021: gemeentelijke bijdrage	758	1.215	1.720	2.111	2.111	2.111	758	1.215	1.720	2.111	2.111	2.111													
	Orionis 1e begrotingswijziging 2021: aanvullende inkomensvoorzieningen	-293	-294	-58	158	158	158	-293	-294	-58	158	158	158													
	Decemercirculaire 2020: specifiek Vlissingen	-268						-268																		
	Decemercirculaire 2020: hogere bijdragen centrumgemeenten	-2.691						-2.691																		
	Decemercirculaire 2020: Coronacompensatie sociaal domein en werk & inkomen	-833						-833																		
	Orionis 2e begrotingswijziging 2021: extra lasten	-380						-380																		
	Subtotaal begrotingswijzigingen 2021	-4.098	921	1.662	2.269	2.269	2.269	-4.098	921	1.662	2.269	2.269	2.269	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

Nr	Post (bedragen * C 1.000)	O&O benodigd						O&O Akkoord						O&O NIET Akkoord						Nog O&O te accorderen					
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026
EERSTE BESTUURSRAPPORTAGE 2021:																									
3.2.11	Welzijns accommodaties correctie aframing panden	-39	-39	-40	-41	-41	-41	-39	-39	-40	-41	-41	-41							0	0	0	0	0	0
3.2.12	Frictiekosten ontvlechting Porthos	-77						-77												0	0	0	0	0	0
3.2.17	Capaciteit Wmo en jeugdhulp	-285	-638					-285	-638											0	0	0	0	0	0
3.2.18	Inrichting WvGGZ correctie primaire begroting	-21	-21	-20	-19	-19	-19	-21	-21	-20	-19	-19	-19							0	0	0	0	0	0
3.2.19	Jeugd extra kosten interventie	-188	-178	-178	-178	-178	-178	-188	-178	-178	-178	-178	-178							0	0	0	0	0	0
3.2.20	Casusregie dwangzaken	-94						-94												0	0	0	0	0	0
3.2.24	Vroegsignalering	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70	-70							0	0	0	0	0	0
	Subtotaal eerste bestuursrapportage 2021	-773	-946	-308	-307	-307	-307	-774	-946	-308	-307	-307	-307	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
TWEDE BESTUURSRAPPORTAGE 2021:																									
3.1.10	Meidrculaire 2021: hogere kosten centrumgemeentetaken	-996						-996												0	0	0	0	0	0
3.1.10	Meidrculaire 2021: extra middelen jeugdzorg	-1.230						-1.230												0	0	0	0	0	0
3.1.10	Meidrculaire 2021: compensatie Corona sociaal domein	-600						-592						-8						0	0	0	0	0	0
3.1.10	Meidrculaire 2021: specifiek Vlissingen	-205						-173						-32						0	0	0	0	0	0
3.1.12	Septembercirculaire 2021: specifiek Vlissingen	-824	-313					-824	-313											0	0	0	0	0	0
3.1.32	Casusregiseur drangzaken	-94												-94						0	0	0	0	0	0
3.2.1	Budgetoverheveling Gezond in de stad	24	-24					24	-24											0	0	0	0	0	0
3.2.2	Budgetoverheveling Buurteams	395	-395					395	-395											0	0	0	0	0	0
3.2.3	Budgetoverheveling Coronagelden	32	-32					32	-32											0	0	0	0	0	0
3.2.16	Budgetoverheveling Coronacompensatie schuldenbeleid	104	-104					104	-104											0	0	0	0	0	0
3.2.17	Budgetoverheveling inhuur team Wmo-Jeugd	166	-166					166	-166											0	0	0	0	0	0
3.2.20	Budgetoverheveling Vroegsignalering	70	-70					70	-70											0	0	0	0	0	0
3.2.21	Budgetoverheveling Inburgering	97	-97					97	-97											0	0	0	0	0	0
	Subtotaal tweede bestuursrapportage 2021	-3.061	-1.201	0	0	0	0	-2.926	-1.201	0	0	0	0	-134	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BEGROTING 2022:																									
3.3.17	Uitbreiding functioneel beheer Wmo en Jeugd		-75	-75	-75	-75	-75		-75	-75	-75	-75	-75							0	0	0	0	0	0
3.3.23	Begroting GGD bijstelling gemeentelijk budget		-7	-7	-7	-7	-7		-7	-7	-7	-7	-7							0	0	0	0	0	0
3.3.28	Meidrculaire 2021: hogere kosten centrumgemeentetaken	-1.381	-1.677	-1.700	-1.699	-1.699	-1.699	-1.381	-1.214											0	0	-463	-1.700	-1.699	-1.699
3.3.28	Meidrculaire 2021: hogere kosten specifiek Vlissingen	-1.996	-1.975	-1.955	-1.940	-1.940	-1.940	-1.996	-1.880	-1.880	-1.880	-1.880	-1.880							0	0	-95	-75	-60	-60
3.3.30	HHHz volume ontwikkeling					-541	-541													0	0	0	0	-541	-541
3.4.7	Sociaal domein artikel 12 PvA en Ontwikkelagenda	-1.480						-1.480												0	0	0	0	0	0
3.4.11	Jeugdhulp	-33	-227	-396	-55	-55	-55	-33	-227	-396	-55	-55	-55							0	0	0	0	0	0
3.4.24	Aanschaf vakapplicatie Jeugdwet en Wmo	-200						-200												0	0	0	0	0	0
3.5.6	Jeugdhulp	-567	-566	-567	-567	-567	-567	-567	-39	-213	-554	-554	-554							0	0	-528	-354	-14	-14
3.5.6	Onderzoeksopdracht Jeugd		-86						-86											0	0	0	0	0	0
	Subtotaal begroting 2022	0	-5.825	-4.527	-4.700	-4.884	-4.884	0	-5.825	-3.441	-2.570	-2.570	-2.570	0	0	0	0	0	0	0	0	-1.086	-2.130	-2.314	-2.314
JAARREKENING 2021:																									
	Decembercirculaire 2021: specifiek Vlissingen	-606						-526						-81						0	0	0	0	0	0
	Decembercirculaire 2021: hogere kosten centrumgemeentetaken	-1.320						-1.320												0	0	0	0	0	0
	Decembercirculaire 2021: Coronacompensatie	-134												-134						0	0	0	0	0	0
	Subtotaal jaarrekening 2021	-2.060	0	0	0	0	0	-1.846	0	0	0	0	0	-215	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BEGROTINGSWIJZIGINGEN 2022:																									
5e	Begrotingswijzigingen 2022 Orionis (5e)		-115						-115											0	0	0	0	0	0
	Subtotaal begrotingswijzigingen 2022	0	-115	0	0	0	0	0	-115	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Nr	Post (bedragen * C 1.000)	O&O benodigd						O&O Akkoord						O&O NIET Akkoord						Nog O&O te accorderen					
		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026
EERSTE BESTUURSRAPPORTAGE 2022:																									
3.4	Aanpak energiearmoede (lasten)		-454					-454																	
3.6	Huisvesting kwetsbare jongeren (lasten)		-55					-55																	
3.7	Geweld hoort nergens thuis (lasten)		-75					-75																	
3.8	Lokaal preventieakkoord (lasten)		-30					-30																	
3.9	NPO gelden voor buurtteams (lasten)		-240					-240																	
3.11	Opvang vluchtelingen Oekraïne (lasten)		-250					-250																	
3.12	Budget zorginfrastructuur (decembercirculaire 2021)		-247					-247																	
3.13	Stijging salarislasten jeugdhulp (decembercirculaire 2021)			-114	-116	-118	-118														-114	-116	-118	-118	
3.14	Versterking ondersteuning wijkteams (decembercirculaire 2021)			-135	-137	-141	-141														-135	-137	-141	-141	
3.16	GGD Zeeland 4e begrotingswijziging 2022		-35					-35																	
3.17	Stijging salarislasten Wmo (decembercirculaire 2021)		-124	-127	-130	-134	-134	-124	-127	-130	-134	-134													
3.18	Robuust rechtsbescherming en impuls integraal werken (decembercirculaire 2021)		-85	-83	-74	-76	-76	-33	-14	-14	-14	-14									-69	-60	-62	-62	
3.19	Correctie septembercirculaire 2021 uitvoeringskosten		-95					-95																	
3.20	Uittredingsprogramma's voor prostituties 2022 (lasten)		-66					-66																	
	Overige voordelen < 25.000		-26	-5	-5	-5	-5	-26	-5	-5	-5	-5													
	Subtotaal eerste bestuursrapportage 2022	0	-1.781	-464	-462	-474	-474	0	-1.730	-146	-149	-153	-153	0	-52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TEWEEDE BESTUURSRAPPORTAGE 2022:																									
3.1	Minder opbrengsten doorbelasting servicekosten De Combinatie		-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40	-40													
3.3	GGZ vervoer jeugd		-80					-80																	
3.4	Hogere kosten gas en energie		-97					-97																	
3.12	Hogere lasten specifiek Vlissingen meicirculaire 2022		-3.046					-2.915													-131				
3.12	Hogere lasten centrumgemeente meicirculaire 2022		-3.075					-3.075																	
3.14	Hogere lasten specifiek Vlissingen septembercirculaire 2022		-2.204					-2.204																	
3.15	Boekwinst oud archief toevoeging aan reserve Accommodaties		-660					-660																	
3.16	Sloop- en vergoeringskosten Westerschicht 64/66 toevoeging aan Algemene reserve		-185					-185																	
3.17	Inburgering		-250					-250																	
3.18	Opvang vluchtelingen Oekraïne lasten		-1.550					-1.550																	
3.18	Opvang vluchtelingen Oekraïne toevoeging aan reserve Opvang vluchtelingen		-1.500					-1.500																	
2.3	Budgetoverhevelingen sociaal domein 2022-2023		3.365	-3.365				3.365	-3.365																
	Overige voor- en nadelen		28	-16	-16	-16	-16	28	-16	-16	-16	-16													
	Subtotaal tweede bestuursrapportage 2022	0	-9.294	-3.421	-56	-56	-56	0	-9.163	-3.421	-56	-56	-56	0	-131	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BEGROTING 2023																									
Kademota	Ontwikkeling BUIG gelden (Kademota 2023)			-800	-800	-800	-800																		
2.3.2	Formatie Wmo/jeugd			-680	-680	-680	-680																		
2.4.6	Plan van aanpak artikel 12			-1.841	-1.841																				
2.4.7	Ontwikkelingen Jeugd: Bijstelling budget GGZ vervoer jeugd			-80	-80	-80	-80																		
2.4.7	Ontwikkelingen Jeugd: Ophoging budget inkoop jeugd obv Be begr wijz 2022 IJZ			-600	-800	-1.000	-1.200			-400	-400	-400	-400												
2.4.8	Ontwikkelingen Wmo: Wmo hulpmiddelen			-100	-100	-100	-100																		
2.4.11	Hogere lasten specifiek Vlissingen en centrumgemeente meicirculaire 2022			-9.294	-2.855	-2.447	-2.033																		
2.4.12	Hogere lasten specifiek Vlissingen en centrumgemeente septembercirculaire 2022			0	0	0	0																		
	Subtotaal begroting 2023	0	0	-13.395	-7.166	-5.107	-4.213	0	0	-400	-400	-400	-400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
O&O-VERZOeken NOG NIET VERWERKT IN BEGROTINGSTUK:*																									
	Meerkosten transitieperiode Wmo (jaarrekening 2022)		-518					-518																	
	Subtotaal O&O-verzoeken nog niet verwerkt in begrotingsstuk	0	-518	0	0	0	0	0	-518	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Totaal	-36.895	-45.372	-48.466	-39.163	-37.300	-36.406	-34.400	-44.115	-32.711	-28.556	-28.838	-28.838	-2.496	-1.257	-720	-613	-263	-263	0	0	-15.034	-9.994	-8.199	-7.305